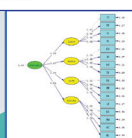
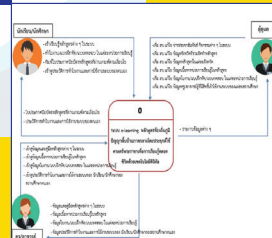

วารสารวิชาการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Journal of Kanchanaburi Rajabhat University

ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2566

“สถาบันอุดมศึกษาเพื่อการ
พัฒนาท้องถิ่น”

ISSN 2286-7589 (Print)

ISSN 2985-2994 (Online)

วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
Journal of Kanchanaburi Rajabhat University
วารสารวิชาการระดับชาติ ในฐานข้อมูล TCI กลุ่มที่ 2
รอบที่ 4 พ.ศ. 2563-2567

คณะผู้จัดทำวารสาร

ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์เดช รัตนานนท์เสถียร รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

บรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.มนต์ชัย เทียนทอง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.สมบัติ กาญจนกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ ยกส้าน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ศาสตราจารย์ ดร.อภิชัย พันธเสน มหาวิทยาลัยรังสิต
ศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ สังข์รักษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
รองศาสตราจารย์ ดร.วามณี ชัยวัฒนสิน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คณะกรรมการบริหารวารสาร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พจน์ย์ สุขขาวนา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลัดดาวัลย์ จำปา
ดร.ปิยะพร พิทักษ์ตันสกุล
นางอัมพร ไชยสร

ฝ่ายจัดการ

ดร.ปิยะพร พิทักษ์ตันสกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลัดดาวัลย์ จำปา
นางอัมพร ไชยสร
นางสาวสำอางค์ ชูศรี
นายเรวัตตะ กิจจานุรักษ์
นางปัทมา ชัคัตตริย
นางวันวิสา ใบบัว
นางสาวปัทมา บุญอินทร์
นางสาวสุนันทา แก้วสอาด

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี 70 หมู่ 4 ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี รหัสไปรษณีย์ 71190

บทบรรณาธิการแถลง

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ฉบับนี้เป็นวารสารประจำปีที่ 12 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2566) จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีทางวิชาการให้อาจารย์ นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้สนใจได้เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ งานวิจัย และผลงานสร้างสรรค์อื่น ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อแวดวงวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การพัฒนาสังคม การท่องเที่ยว และบริบทอื่น ๆ ทั้งในรูปของบทความวิชาการ และบทความวิจัย

สาระในวารสารฉบับนี้ประกอบด้วยบทความวิชาการ จำนวน 1 เรื่อง และบทความวิจัย จำนวนทั้งสิ้น 12 เรื่อง ประกอบด้วย บทความวิจัยด้านการศึกษา 4 เรื่อง บทความวิจัยด้านสมรรถภาพทางกาย และสมรรถนะนักกีฬา จำนวน 3 เรื่อง บทความวิจัยด้านการตลาดอินฟลูเอนเซอร์ การตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ การดำเนินงานอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ จำนวน 3 เรื่อง และบทความด้านความสุขในการทำงาน การบริหารจัดการภาครัฐ จำนวน 2 เรื่อง รวมทั้งสิ้น 13 เรื่อง เป็นบทความจากบุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถาบัน แสดงให้เห็นถึงความสนใจ การศึกษาวิจัยที่หลากหลาย มีเนื้อหาบทความที่มีคุณภาพและน่าสนใจ สำหรับนักวิชาการและผู้สนใจทั่วไปเป็นอย่างยิ่ง

อนึ่ง ความคิดเห็นจากบทความวิจัย และผลงานวิชาการอื่น ๆ แต่ละเรื่องนำเสนอในวารสารฉบับนี้เป็นความคิดเห็นของผู้เขียนโดยตรง กองบรรณาธิการวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี มีหน้าที่จัดการดำเนินการกลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จำนวน 3 ราย จัดพิมพ์ และเผยแพร่ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการแก่สังคมเท่านั้น

กองบรรณาธิการวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้อ่านทุกท่าน และขอขอบคุณท่านผู้อ่านที่ได้ให้ความสนใจติดตามวารสารของเรามาอย่างต่อเนื่อง พบกันใหม่ฉบับหน้า

ศาสตราจารย์ ดร.มนต์ชัย เทียนทอง

บรรณาธิการ

สารบัญ

บทความวิชาการ

ประเพณีจุลกรฐิน “เส้นใยแห่งศรัทธา” ชุมชนพุตะเคียน ตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี.....	3
พระครูสุทธิสารโสภิต	
บทความวิจัย	
การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	14
ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย	
ปวีณา หนูอัน ศศิวรรณ สุวรรณกิตติ และจิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย	
การพัฒนาแบบอิเล็กทรอนิกส์หลักสูตรท้องถิ่นภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคกลาง.....	26
โดยประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล	
ชนกฤต มิตตรสงเคราะห์ สุภาพงษ์ สุขชานา กรณ์ยพล วิวรรณมงคล และดวงกมล นิลวงษ์	
การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน	39
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท	
ภูติศ พันแสน	
ภาวการณ์มีรายได้ระหว่างเรียนที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬา.....	49
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตลำปาง	
ยุทธการ ขาววรรณ กันตพิชญ์ ศักดิ์สวัสดิ์ รชต ตะนาวศรี ยุทธพงษ์ เรืองจันทร์ และเบญทิพา สุรศาสตร์พิศาล	
สมรรถภาพทางกายของนักเรียนโรงเรียนในเขตพื้นที่บริการวิชาการ.....	60
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	
พงศชา บุตรนาค อธิพงศ์ สุกใส ธนวัฒน์ ชลานนท์ และวัชรพล เคนศรี	
สมรรถภาพทางกายของนักกีฬาเป็นเลิศระดับจังหวัด.....	70
จิตติ ชนะฤทธิชัย กฤตนันท์ หัสดีเสวี ธนาธิปไตย ทองสมจิตต์ วัชรพล เคนศรี อานนท์ วันลา อำนวยโชค รื่นเรือง	
และดารณี ลิขิตวรศักดิ์	
สมรรถนะสำหรับนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทย ของสมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทย.....	80
ในพระบรมราชูปถัมภ์	
ขวัญฤทัย ปากดี พิชรี ทองคำพานิช และเพิ่มพร บุพพวงษ์	
การนำมาใช้ของการตลาดอินฟลูเอนเซอร์ผ่านโซเชียลมีเดีย: กรอบแนวความคิด.....	94
เกศรา สุพรศิลป์ชัย	
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์อองฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์...	103
พรรณภา เพชรศักดิ์วงศ์ จรัสวรรณ จันทรัตน์ และโสภิตา วระนิล	
โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ในประเทศไทย.....	116
อณณฉนิชา ธัญญะชัยรัตน์ และปัญญพร จันทะวงษ์	
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี.....	129
กมลชนก พิษณุรัศมีมาน อนัญญา ประดิษฐ์ปรีชา และปกกมล เหล่ารักษาวงษ์	
ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม.....	141
บรรพต กิตติสุนทร และสมยศ สืบจากดี	

ประเพณีจุลกฐิน “เส้นใยแห่งศรัทธา” ชุมชนพุทะเคียน ตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี

CHULAKATHIN CEREMONY “LIFELINES OF FAITH” PHUTAKHIAN COMMUNITY,
THA SAO SUBDISTRICT, SAI YOK DISTRICT, KANCHANABURI PROVINCE

พระครูสุทธิสารโสภิต

นักศึกษาลัทธิพุทธศาสนาพุทธศาสนศึกษา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Prakhru Sutthisarasophit

Doctor of Philosophy, Buddhist Arts, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

*Corresponding author e-mail: putakian@gmail.com

Receive : January 10, 2023

Revised: July 11, 2023

Accepted: August 31, 2023

บทคัดย่อ

ประเพณีจุลกฐินของชุมชนพุทะเคียน เกิดขึ้นจากความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นความผูกพันกับชุมชนมาแต่ครั้งอดีต เนื่องมาจากการอพยพย้ายถิ่นของกลุ่มชาติพันธุ์ ประกอบไปด้วยกะเหรี่ยง มอญ และไทยวน ฯลฯ ที่เข้ามาอยู่อาศัยภายในชุมชน ส่งผลให้เป็นชุมชนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประเพณีจุลกฐินแสดงถึงคติความเชื่อของคนในสังคมที่มีความผูกพันเชื่อมโยงระหว่างศาสนา ธรรมชาติ และวิถีชีวิต ที่ต่างพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน โดยมีพิธีกรรมทางศาสนาผสมกลมกลืนกันอย่างลงตัว จึงเป็นส่วนหนึ่งของภูมิปัญญา วัฒนธรรมที่เป็นความรู้ ความคิด ความสามารถ ความเชื่อ

จากการศึกษาพบว่า ขั้นตอนของการทำผ้าจุลกฐินของชุมชนพุทะเคียนมีความเป็นเอกลักษณ์ ทั้งในพิธีกรรมในการปลูก ตั้งแต่การเตรียมพื้นที่และหยอดเมล็ดฝ้าย เก็บดอกฝ้าย อีวฝ้ายหรือการนำเมล็ดออกจากฝ้าย ตัดฝ้าย ล้อฝ้ายหรือการม้วนฝ้าย และปั่นฝ้ายหรือเส้นฝ้าย พิธีทอผ้าจุลกฐิน ตั้งแต่การทอผ้าจุลกฐิน ตัด เย็บผ้าจุลกฐินเป็นจีวร ย้อมผ้าจุลกฐิน และการแห่ผ้าจุลกฐิน ซึ่งเป็นขั้นตอนและกระบวนการที่ประกอบไปด้วย คุณค่าองค์ความรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีความผูกพันกับวิถีชีวิต อันเป็นรากฐานของวัฒนธรรมชุมชนที่นำไปสู่ การสร้างคุณค่าและการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านสังคมและวัฒนธรรม ทั้งการดำรงอยู่ของพระพุทธศาสนา การสืบสานประเพณี การสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนผ่านประเพณี พิธีกรรม และการสร้างความสัมพันธ์ การมีส่วนร่วม ผ่านประเพณีและพิธีกรรม การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการศึกษา ทั้งการสร้างแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม และการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจทั้งในพิธีกรรมการผลิต การพัฒนาทุนทางวัฒนธรรมจากชุมชน และการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

คำสำคัญ : จุลกฐิน ชุมชนพุทะเคียน คุณค่า การเสริมสร้างความเข้มแข็ง

ABSTRACT

The ChulaKathin tradition of the Phutakian community was born from the power of faith in Buddhism. It is a commitment to the community since the past. Due to the immigration of many ethnic groups, including Karen, Mon and Tai Yuan, the community has become a multicultural community. The Chulakathin shows their own beliefs in the society that connect religion, nature and ways of interdependent life with perfectly blended religious ceremonies. Thus, these become a part of wisdom, knowledge, ideas, abilities, and beliefs of the community.

From the study, it was found that the process of making Chulakathin clothes of the Phutakhian community was outstanding and unique. The ritual of planting starts from preparing the area, sowing the cotton seeds, collecting the cotton flowers, picking the cotton or taking the seeds out of the cotton, flicking the cotton, spinning the cotton wheel or rolling the cotton, and spinning cotton or pushing cotton. Moreover, the Chulakathin Weaving Ceremony starts from the weaving of Chulakathin, cutting, and sewing of Chulakathin robes, dyeing clothes and parading the Chulakathin robes. There are all valuable processes that consist of social and cultural knowledge related to the people's ways of life which constitute the foundation of community culture and lead to the creation of value and the strengthening of society and culture, including the existence of Buddhism, continuation of traditions, community identity creation through traditions, ritual and relationship creation, communion through traditions and rituals, strengthening of education through the creation of cultural learning resources, strengthening of the economy, especially through the production rituals and the development of cultural capital from the community as well as the promotion of cultural tourism.

Keywords : Chulakathin, Phutakhian community, Value, Community empowerment

บทนำ

“จุลกฐิน” เป็นกฐินประเภทหนึ่งเป็นประเพณีนิยมตามพุทธบัญญัติให้ทำตั้งแต่แรม 1 ค่ำ เดือน 11 ถึงวันเพ็ญเดือน 12 เป็นระยะเวลา 1 เดือน ถือเป็นประเพณีสำคัญของสังคมไทยแต่โบราณ เมื่อครั้งรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ดังปรากฏในหนังสือคำให้การกรุงเก่า หน้า 286 กล่าวถึงวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 โปรดให้ทำจุลกฐิน คือ ทอดผ้ากฐินให้เสร็จวันนั้น ผู้ทำจุลกฐินส่วนมากจึงเป็นผู้มีศรัทธาเพราะต้องอาศัยกำลังคนและทุนทรัพย์ (ประยูร คลายโสภ, 2539, 38) ประเพณีจุลกฐินจะต้อง

ทำให้เสร็จภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง โดยมีองค์ประกอบทั้งในด้านของบุคคลที่มีจิตศรัทธาและขั้นตอนในการประกอบพิธี (พระจรัส ฤทธิ์ธำ, 2548, 18) ดังนั้น ประเพณีจุลกฐิน จึงเป็นประเพณีที่ทำในกาลพิเศษเท่านั้นและไม่ได้ปรากฏมากนักในปัจจุบัน

ประเพณีจุลกฐิน แสดงถึงคติความเชื่อของคนในสังคมที่มีความผูกพันเชื่อมโยงระหว่างศาสนา ธรรมชาติ และวิถีชีวิตที่ต่างพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน โดยมีพิธีกรรมทางศาสนาผสมกลมกลืนกันอย่างลงตัว ประเพณีจุลกฐินจึงเป็นส่วนหนึ่งของภูมิปัญญาวัฒนธรรม ที่เป็นความรู้ ความคิด ความสามารถ

ความเชื่อ กลายเป็นวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะประจำชุมชนที่เกี่ยวข้องกับคุณค่าทางด้านจิตใจ และสอดแทรกในวิถีชีวิต นำไปสู่ความเป็นเอกลักษณ์ และการรวมกลุ่ม เพื่อให้เกิดพลังผลักดันที่จะให้มีการพัฒนาท้องถิ่นชุมชน ในการส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมชุมชนต่อไป

ชุมชนพุตะเคียน เป็นชุมชนเก่าแก่ที่มีประวัติความเป็นมาอย่างยาวนาน ตั้งถิ่นฐานก่อนสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 อยู่ที่ตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี เป็นชุมชนที่มีกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง มอญตั้งถิ่นฐานอาศัยอยู่แต่ดั้งเดิม แต่เมื่อชุมชนมีการขยายตัว ประกอบกับการโยกย้ายถิ่นฐานจึงมีกลุ่มชาติพันธุ์มอญ และไทยวน เข้ามาอาศัยอยู่ จึงส่งผลให้ชุมชนพุตะเคียนเป็นชุมชนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและประเพณี โดยมีพระพุทธศาสนาเป็นศูนย์รวมในด้านจิตใจ และการดำรงชีวิต จากความเชื่อ ความศรัทธาในการสืบทอดพระพุทธศาสนาดังกล่าว ชุมชนพุตะเคียนจึงได้มีการรื้อฟื้นประเพณีจุลกฐินซึ่งเป็นประเพณีที่มีคุณค่าในองค์ความรู้ภูมิปัญญา นำไปสู่การรื้อฟื้นวิถีเกษตรกรรมดั้งเดิมทั้งการปลูกฝ้ายและการทอผ้า โดยมีศรัทธาเป็นแรงขับเคลื่อนกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

บทความวิชาการนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาประวัติของประเพณีจุลกฐิน พิธีกรรมของการสร้างฝ้าย จุลกฐินของชุมชนพุตะเคียน ที่นำมาสู่การสร้างคุณค่าภูมิปัญญาอันเป็นรากฐานของวัฒนธรรมชุมชน เพื่อสร้างการตระหนักรู้ สร้างกลไกทางสังคมให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตนำไปสู่การพัฒนาชุมชน อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนพุตะเคียน

ประวัติของประเพณีจุลกฐิน

การทอตกฐินในสมัยพุทธกาล

“กฐิน” ในสมัยพุทธกาล เกิดขึ้นเมื่อองค์พระสัมมา-สัมพุทธเจ้าตรัสรู้และแสดงธรรมสั่งสอน

แก่พระภิกษุสงฆ์ เมื่อมีพระภิกษุสงฆ์จำนวนมากขึ้นประกอบกับการเดินธุดงค์เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อมุ่งขัดเกลาทางจิตเพื่อกำจัดกิเลสในช่วงฤดูฝน ไม่สะดวกในการเดินทางองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงต้องทรงบัญญัติอย่างเป็นทางการ ให้พระภิกษุสงฆ์จำพรรษาในฤดูฝนภายในอาวาส เป็นเวลาสามเดือน ตั้งแต่แรม 1 ค่ำเดือน 8 ถึงวันเพ็ญเดือน 11 ซึ่งเรียกว่า “จำพรรษา” ครั้นออกพรรษาเป็นธรรมเนียมในการหาผ้าซ่อมไตรจีวร ด้วยสาเหตุนี้เองจึงทำให้เกิดการแสวงหาผ้าจีวรในช่วงฤดูออกพรรษาที่เรียกว่า “ผ้ากฐิน” แต่เดิม พระภิกษุสงฆ์ต้องใช้วิธีการบังสุกุลหรือเก็บผ้าที่ทิ้งไว้ตามกองขยะ หรือป่าช้า หรือที่ใดที่หนึ่งที่แสดงว่าผ้านั้นไม่มีเจ้าของ นำมาทำการตัดเย็บ และด้วยเหตุนี้พระพุทธรูปเจ้าจึงมีพุทธานุญาตให้อยู่ทำจีวรในอาวาสที่พระภิกษุสงฆ์ยังอยู่ร่วมกันเช่นนี้ เพื่อให้ช่วยเหลือกันด้วยความสามัคคี นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกฝนเล่าเรียนพระธรรมวินัยในสำนักพระเถระ ครั้นออกพรรษาแล้วให้พระภิกษุสงฆ์ทั้งหลายคำนึงถึงอุปการคุณอันพระเถระได้ให้ความรู้แก่ตนมา จึงได้ประชุมกันด้วยความพร้อมเพรียง เพื่อแสดงปฏิการะแก่พระเถระ ด้วยการหาผ้าทำเป็นสบง จีวร หรือสังฆาฏิ ถวายไว้เป็นที่ระลึกแห่งการสนองอุปการคุณของท่านในลักษณะเช่นนี้เองเป็นต้นเหตุแห่งผ้ากฐิน

กฐิน ตามศัพท์แปลว่า ไม่ สะดิง คือ ไม่แบบสำหรับชิงเพื่อตัดเย็บจีวร ซึ่งในพระวินัย เป็นชื่อเรียกสังฆกรรม อย่างหนึ่งที่พระพุทธรูปเจ้าทรงอนุญาตแก่พระสงฆ์ผู้จำพรรษาแล้ว เพื่อแสดงออกซึ่งความสามัคคีของภิกษุที่ได้จำพรรษาอยู่ร่วมกัน ดังนั้น “กฐิน” หมายถึง ผ้าที่ถวายแก่ภิกษุ ผู้อยู่จำพรรษาแล้ว เป็นผ้าที่ พระพุทธรูปเจ้าทรงอนุญาตแก่ภิกษุสงฆ์ (เปลื้อง ญ นคร, 2522, 2; พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน, 2530, 4; ประยูร คลายโสภ, 2539, 7-8; พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต, 2551, 1; พระมหาประมวญฐานทตโต, 2554, 4; พระมานิต ฐานวโร และคณะ, 2564)

นอกจากนี้ ในพระไตรปิฎกยังปรากฏลักษณะของ “กลฐิน” อีกแบบหนึ่งได้ว่า ในสมัยพุทธกาลครั้งที่องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าประทับอยู่ที่พระเชตวันมหาวิหาร ทรงเห็นด้วยพระญาณว่า พระอนุรุทธนุ่งห่มจีวรที่เก่า ขาด ใช้การเกือบไม่ได้ และก็เป็นเวลาจนจะสิ้นสุดกลฐินกาลแล้ว จึงรับสั่งให้ภิกษุสงฆ์ช่วยหาผ้าบังสุกุลจีวรเพื่อนำมาทำจีวรแต่ด้วยผ้าที่หาได้ยังไม่เพียงพอจะเย็บจีวรได้ ความทราบถึงนางเทพธิดาซึ่งเคยเป็นปรารถนาคฤหิยา (ภรรยาเก่า) ของพระเถระในชาติก่อนจึงได้เนรมิตผ้าทิพย์หมกไว้ในกองขยะ เมื่อพระอนุรุทธผ่านมาพบเข้าจึงชักผ้าบังสุกุลแล้วนำไปสมทบในการทำจีวร ซึ่งการทำจีวรครั้งนั้นองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จมาเป็นประธานสนเข็มและทรงกำหนดให้ทำผ้าแล้วเสร็จในวันนั้น ก่อนอรุณรุ่งจะขึ้น ภิกษุสงฆ์สาวกพร้อมทั้งคฤหิยาชาย-หญิงได้ช่วยกันโดยพร้อมเพรียง เป็นการร่วมแรงร่วมใจกันภายหลังต่อมากฐินในลักษณะนี้ถูกเรียกว่า “จุลกฐิน” ซึ่งเป็นกฐินที่จะต้องทำด้วยความร่วมแรงร่วมใจกันของผู้คนในชุมชน อาศัยความร่วมมือร่วมใจกันหลายฝ่ายตั้งแต่ปั่นฝ้าย ทอ ตัดเย็บ ในการทอ ย้อม ตัดและเย็บจีวรให้เสร็จภายในวันเดียว (สาร สาระทัตตนา นันท์, 2529, 58; สมชัย ใจดี และยรรยง ศรีวิริยาภรณ์, 2533, 60-64; พรชัย ศรีจารคาม, 2535, 5; พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), 2551, 27)

จุลกฐินในบริบทชุมชนพุทธะเคียน

ประเพณีจุลกฐินของชุมชนพุทธะเคียน เกิดขึ้นจากความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนาของกลุ่มชาติพันธุ์ในชุมชน ที่มีพระพุทธศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต จึงได้ริเริ่มประเพณีจุลกฐินเป็นปีแรกเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนา เสริมสร้างการมีส่วนร่วม ความสามัคคีให้เกิดขึ้นในชุมชน และจากการดำรงชีวิตของกลุ่ม

ชาติพันธุ์ยังพึ่งพาอาศัยธรรมชาติ และทำเกษตรกรรม เช่น ปลูกพืชไร่ ปลูกฝ้าย และมีการทอผ้าแบบดั้งเดิมที่ยังคงอยู่ในชุมชน สามารถนำไปสู่การทอผ้าจุลกฐินซึ่งเป็นอัตลักษณ์ที่โดดเด่น และมีความสำคัญในชุมชนแสดงถึงคติความเชื่อของคนในสังคมที่มีความผูกพันเชื่อมโยงระหว่างศาสนา ธรรมชาติ และวิถีชีวิตที่ต่างพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันโดยมีพิธีกรรมทางศาสนาผสมกลมกลืนกันอย่างลงตัว

ด้วยเหตุนี้ จึงได้มีการฟื้นฟูประเพณีจุลกฐินเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน จากการศึกษาพบขั้นตอนของการทำผ้าจุลกฐินในชุมชนพุทธะเคียน ดังนี้

พิธีกรรมในการปลูกฝ้าย

เริ่มในช่วงของการเข้าพรรษา เริ่มจากการเตรียมพื้นที่เพื่อแนวเขตของการปลูกฝ้ายในการทำผ้าจุลกฐิน

กลุ่มชาติพันธุ์ในชุมชนมีความเชื่อว่าหากสิ่งใดที่เคารพบูชาเป็นสิ่งที่สูงสุดจะต้องมีการทำพิธีกรรมเพื่อบูชาสิ่งนั้น ดังนั้น การปลูกฝ้ายเพื่อทอผ้าถวายพระภิกษุสงฆ์ จึงต้องประกอบพิธีกรรมเพื่อบูชาบอกกล่าวเทวดา อารักษ์ ให้ดูแลต้นฝ้ายให้เจริญงอกงามเอกลักษณ์ในพิธีกรรม คือ เครื่องบูชาที่ต้องประกอบด้วย หว่า ภาษามอญ เรียกว่า เกียง แปลว่า ชนะ ที่นำมาประกอบพิธีกรรม โดยมีความเชื่อว่า "หว่า" มีความสำคัญอย่างสูงในฐานะไม้มงคลในทางพุทธศาสนาใช้ใบหว่า เป็นพุทธบูชาเพื่อการรำลึกถึง "ชมพู่ทวีป" และองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้เป็นเอกอุแห่งที่นั่น รวมทั้งใช้บูชาผีบ้านผีเรือนอันเป็นผีบรรพชน เพื่อรำลึกถึงถิ่นฐานเดิมของตนเมื่อครั้งบรรพกาล จึงถือว่าใบไม้นี้เป็นใบไม้มงคลสำหรับการทำพิธีกรรมต่าง ๆ (องค์ บรรจุน, 2559, 46-54) แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 การเตรียมพื้นที่ในการปลูกฝ้าย

พิธีกรรมเก็บดอกฝ้าย

พิธีกรรมเก็บดอกฝ้าย เพื่อบอกกล่าวสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้ลงมาสถิต ณ บริเวณพิธี ในพิธีกรรมต้องประกอบด้วย หมอนหรืออาสนะ เครื่องสังเวย ซึ่งประกอบด้วย ไก่ต้ม หมูสามชั้น ต้มแดง ต้มขาว อาหารคาวหวาน เหล้า

มะพร้าว หมากพลู ใบหว่า กัลย และผลไม้ต่าง ๆ เมื่อพิธีกรรมบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงเริ่มเก็บดอกฝ้ายใส่ตะกร้าหรือกระบุง แล้วนำปุ๋ยฝ้ายมาตากแดด ผึ่งให้แห้งสนิท แสดงดังภาพที่ 2 และภาพที่ 3

ภาพที่ 2 เครื่องสังเวยในพิธีกรรมเก็บดอกฝ้าย

ภาพที่ 3 การเก็บดอกฝ้าย

การอ้วฝ้ายและการแกฝ้าย

การอ้วฝ้าย คือ การนำเมล็ดออกจากปุ๋ยฝ้าย โดยการนำปุ๋ยฝ้ายเข้าเครื่องมือแยกเมล็ดฝ้ายหรือที่เรียกว่า “เครื่องหีบฝ้าย” ส่วนที่เป็นปุ๋ยฝ้ายจะลอด

ข้ามหล่นลงตะกร้าหรือกระบุงที่เตรียมไว้ ส่วนเมล็ดจะร่วงลงพื้น แล้วนำมาแกฝ้ายหรือดัดฝ้ายให้ฟู โดยใช้กงดัดฝ้ายที่ทำจากไม้ไผ่ เพื่อเตรียมการปั่นให้เป็นเส้นด้าย แสดงดังภาพที่ 4 และภาพที่ 5

ภาพที่ 4 การอ้วฝ้ายหรือการนำเมล็ดออกจากฝ้าย

ภาพที่ 5 การเก็บฝ้ายหรือการตีฝ้าย

การล่อฝ้ายและปั่นฝ้าย

การล่อฝ้ายหรือการม้วนฝ้าย คือ การนำปุยฝ้ายวางลงบนแป้นล่อฝ้าย กระจายสม่ำเสมอ แล้วเอาฝ่ามือถูปุยฝ้ายให้ม้วนขนานเข้าไปกับไม้ล่อฝ้าย แล้วดึงไม้ฝ้ายออก จะได้เส้นด้ายม้วนเป็นหลอดกลม

ภาพที่ 6 การล่อฝ้าย และปั่นฝ้าย

บางท้องถิ่นเรียกหลอดม้วนฝ้ายว่า “ตัว”

การปั่นฝ้ายหรือเส้นฝ้าย คือ การดึงตัวฝ้ายให้ออกมาเป็นเส้นด้าย แล้วม้วนให้เป็นเส้น จากนั้นจึงทำเปียฝ้าย แล้วนำมาจับเป็นใจหรือกำ เพื่อนำไปสู่กระบวนการทอผ้า แสดงดังภาพที่ 6 และภาพที่ 7

ภาพที่ 7 การเปียฝ้าย

การทอผ้าและการย้อมผ้าจุลจลิน

การทอผ้าจุลจลินเริ่มจากการนำด้ายมาผูกต่อเข้าหูก หรือก็ทอผ้า จากนั้นจะเริ่มทอผ้าตามขนาดที่ต้องการแล้วนำมาตัดเย็บผ้าจุลจลินเป็นจีวร การตัดเย็บเป็นไปตามที่พระวินัยบัญญัติกำหนดไว้ในสิกขาบทที่ 10 แห่งรัตนวรรค คือ ยาว 9 คืบ กว้าง 6 คืบ ส่วนขนาดให้เป็นไปตามลักษณะของพระภิกษุสงฆ์

ผู้ครองผ้า แสดงดังภาพที่ 8 และภาพที่ 9

การย้อมผ้าจุลจลิน ย้อมด้วยน้ำข้าวที่ต้มสุก เพื่อให้เส้นด้ายเหนียว และสีติดบนด้าย จากนั้นนำสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติมาเป็นเครื่องย้อม เช่น แก่นขนุน เพื่อให้ได้สีจีวรตามพระวินัยบัญญัติ แล้วนำไปตากให้แห้งสนิท เป็นอันเสร็จพิธีการทำผ้าจุลจลิน แสดงดังภาพที่ 10

ภาพที่ 8 การทอผ้าจุลกลืน

ภาพที่ 9 การตัดเย็บผ้าจุลกลืนเป็นจีวร

ภาพที่ 10 การย้อมผ้าจุลกลืน

การแห่ผ้าจุลกลืน

เมื่อจัดเตรียมผ้าจุลกลืนเพื่อเตรียมทอดจุลกลืนในวันรุ่งขึ้นตอนเช้า เริ่มพิธีแห่ผ้าจุลกลืนเพื่อถวาย

แด่พระสงฆ์ ประกอบด้วย ผ้าจุลกลืน อัฐบริขาร และข้าวของเครื่องใช้ที่เป็นบริวารของจุลกลืน ที่จำเป็นสำหรับพระภิกษุสงฆ์ แสดงดังภาพที่ 11

ภาพที่ 11 การแห่ผ้าจุลกลืน

การถวายผ้าจุลกลืน

ในวันพิธีถวายผ้าจุลกลืน จะเริ่มตั้งแต่เช้าตรู่เพื่อเตรียมงาน กลุ่มชาติพันธุ์ในชุมชนจะพากันแต่งตัวสวยงามตามแต่ละวัฒนธรรมของตน เพื่อแห่ผ้าจุลกลืนและเครื่องบริวารกลืน ในระหว่างการแห่ผ้าจุลกลืน

วัฒนธรรมดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ จะร่วมในขบวนแห่ไปด้วยกันเพื่อสร้างความสนุกสนาน

เมื่อผู้มีจิตศรัทธาทุกคนพร้อมกันภายในศาลาการเปรียญ จึงเข้าสู่พิธีการถวายผ้าจุลกลืนแสดงดังภาพที่ 12

ภาพที่ 12 การถวายผ้าจุลกฐิน

การวิเคราะห์คุณค่าของประเพณีจุลกฐินที่นำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนพุทธศาสนิกชน

จากการวิเคราะห์คุณค่า (วิทย์ วิศทเวทย์, 2535, 3 - 5; สุเมธ เมธาวิทย์กุล, 2534, 68; พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2542, 253) กล่าวว่า คุณค่าคือ สิ่งที่มีประโยชน์ สิ่งดีงาม คุณความดีหรือการกระทำใดการกระทำหนึ่ง คุณค่าที่ได้รับการยอมรับและอาจเป็นคุณค่าทางสุนทรียภาพ คุณค่าของความคิดจากการศึกษาของการวิเคราะห์งานวิจัยของ พระจรัสฤทธิ์ธำ (2548) จุลกฐินเป็นการทำบุญในพระพุทธศาสนาที่มีรากฐานมาจากพระวินัยบัญญัติในเรื่องกฐินซึ่งเป็นประเพณีที่ดั่งงาม ประกอบไปด้วยองค์ความรู้ อันนำมาสู่คุณค่าภูมิปัญญา เชื่อมโยงความคิด ความเชื่อ ระหว่างคนกับธรรมชาติ สะท้อนความเป็นวัฒนธรรมของชุมชนแสดงให้เห็นว่า แนวคิดและผลของงานวิจัยดังกล่าวสะท้อนคุณค่าของประเพณีจุลกฐิน ทั้งในด้านของความเชื่อ ความศรัทธาในการสืบทอดพระพุทธศาสนาที่มีความผูกพันกับวิถีชีวิตอันเป็นรากฐานของวัฒนธรรมชุมชน

กระบวนการที่นำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนสามารถกระทำได้จากการเห็นคุณค่าเพื่อนำไปสู่การสืบทอดองค์ความรู้ สืบทอดภูมิปัญญาผ่านประเพณีและพิธีกรรม หรือการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในชุมชน นอกจากนี้กระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากวัฒนธรรม

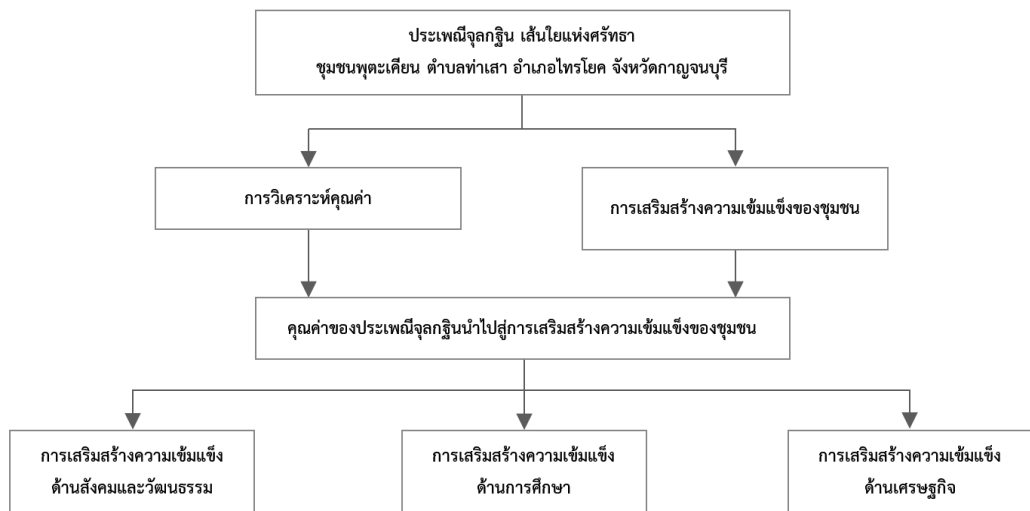
ประเพณี และพิธีกรรม ยังเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมในชุมชน และเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาชุมชนที่สามารถทำให้ชุมชนเข้มแข็งที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาในด้านสังคม วัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจ (ชลทิพย์ เอี่ยมสำอางค์ และวิศนิตีลา ตระกูล, 2533, 229 - 230; อุทัย ดุลยเกษม และอรศรี งามวิทยาพงศ์, 2540, 9-10)

จากการวิเคราะห์ประเพณีจุลกฐินของชุมชนพุทธศาสนิกชนนำไปสู่กระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้วยภูมิปัญญา ระบบความเชื่อ ระบบคุณค่า ระบบความคิดของชุมชน ซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่สำคัญที่กลุ่มชาติพันธุ์ในชุมชนได้ถ่ายทอด เรียนรู้แบ่งปันกันมาจากรุ่นสู่รุ่น ด้วยการปฏิบัติ การลงมือทำ การสาธิต และมุขปาฐะกันมาจากรุ่นสู่รุ่น ทั้งในวิถีเกษตร การปลูกฝ้ายแบบดั้งเดิม และการถ่ายทอดความรู้ การทอผ้าที่มีความโดดเด่น และมีความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชน นอกจากนี้การเห็นคุณค่าประเพณีจุลกฐินของชุมชนพุทธศาสนิกชนนำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งโดยการสืบทอดองค์ความรู้ ผ่านกระบวนการทางวัฒนธรรม ประเพณี และพิธีกรรมส่งผลให้ชุมชนมีศักยภาพ มีการพึ่งพาอาศัยและร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ เสริมสร้างความมั่นคงทางจิตวิญญาณ เกิดความภาคภูมิใจในสิ่งที่เป็นอัตลักษณ์ของตนเอง มีความรู้สึกรักตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน และเกิดการมีส่วนร่วมอันจะส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนเช่นเดียวกับ

งานวิจัยของ พระครูปลัดพิศิษฐ์ เมตตจิตโต (พลขานพวงศ์) (2554) ได้วิเคราะห์ประเพณีจุลกฐินของวัดอนาลโยทิพยารามและพบว่า ประเพณีจุลกฐินมีคุณค่าในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านการศึกษา และด้านการส่งเสริม

เศรษฐกิจชุมชน

ดังนั้น การวิเคราะห์คุณค่าประเพณีจุลกฐินของชุมชนพุทธะเคียน จึงเป็นการวิเคราะห์องค์ความรู้ภูมิปัญญาของชุมชนที่นำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็ง ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 ประเพณีจุลกฐินที่นำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านสังคมและวัฒนธรรม

1. การดำรงอยู่ของพระพุทธศาสนา

ประเพณีจุลกฐิน เกิดจากความศรัทธานำไปสู่การเห็นคุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรม ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในระบบความเชื่อ ความคิด โดยมีแนวทางของพระพุทธศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจเพื่อการสืบทอดพระพุทธศาสนาให้อยู่คู่กับชุมชน ประเพณี จุลกฐินนี้จึงทำให้เกิดการ ดำรงอยู่ของพระพุทธศาสนา เกิดความร่มเย็นเป็นสุขในชุมชนและเป็นต้นแบบของชุมชนคุณธรรมที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งจากวัฒนธรรมอันเป็นรากฐานของชุมชน

2. การสืบสานประเพณี

คุณค่าของประเพณีจุลกฐิน นำไปสู่การสร้าง ความเข้าใจ เพื่อการเรียนรู้ ถ่ายทอด อนุรักษ์ และหวงแหน

ในวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ เพื่อเป็นการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีให้คงอยู่กับชุมชนและส่งเสริมการดำรงอยู่ของประเพณี

3. การสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนผ่านประเพณี พิธีกรรม

ประเพณี จุลกฐิน ก่อให้เกิดเป็นอัตลักษณ์ที่มีความโดดเด่น สร้างความภาคภูมิใจ การเห็นคุณค่าในประเพณีให้กลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งสามารถนำไปสู่การเป็นชุมชนต้นแบบทางวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาในเชิงเศรษฐกิจต่อไปในอนาคต

4. การสร้างความสัมพันธ์ การมีส่วนร่วมผ่านประเพณีและพิธีกรรม

ประเพณีจุลกฐินก่อให้เกิดการสร้างความสัมพันธ์ การมีส่วนร่วมผ่านประเพณีและพิธีกรรม โดยเริ่มตั้งแต่การเริ่มเตรียมงาน เป็นการสร้างความสัมพันธ์ของคนในชุมชน ที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์

การจัดงานจุลกฐินต้องอาศัยการมีส่วนร่วมและความสามัคคีในการดำเนินงาน เพื่อสร้างความตระหนักในภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของตนเอง

การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการศึกษา แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม

ประเพณีจุลกฐิน เป็นกระบวนการในการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ในชุมชนเพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม ทั้งในเรื่องของวิถีชีวิต การประกอบอาชีพเกษตรกรรม นอกจากนี้การเรียนรู้ที่เกิดจากขั้นตอนของประเพณี พิธีกรรมยังเต็มไปด้วยความคิด จิตวิญญาณของความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ และจิตสำนึกในการรักบ้านเกิด การอนุรักษ์ ห่วงแหนสิ่งที่ตนเองมี จึงแสดงให้เห็นว่าประเพณีจุลกฐินก่อให้เกิดแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมของชุมชน

การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจ

1. **พิธีกรรมการผลิต** ประเพณีจุลกฐิน ทำให้พิธีกรรมการผลิตในวิถีชีวิตเกษตรในรูปแบบดั้งเดิมเป็นการรื้อฟื้นวิถีเกษตรให้กลับเข้ามามีบทบาทในชุมชน นอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนาการเรียนรู้วิถีธรรมชาติ อาจเป็นการก่อเกิดวิถีเกษตรในชุมชน

2. **การพัฒนาทุนทางวัฒนธรรมจากชุมชน**
ประเพณีจุลกฐินส่งผลให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากทุนทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์โดยการนำเอาอัตลักษณ์ที่มีความโดดเด่น ทั้งในเรื่อง ผ้าทอ อาหาร และศิลปะการแสดง เป็นการสร้างคุณค่าทางวัฒนธรรม โดยการนำเอาวัฒนธรรมของตนเองมาเป็นรากฐานในการพัฒนา เพื่อนำมาสู่การสร้างผลิตภัณฑ์ เป็นการสร้างโอกาสและสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถนำไปสู่การสร้างเศรษฐกิจชุมชน

3. **การส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม**
ประเพณีจุลกฐิน เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ด้วยกระแสของการพัฒนาที่น่าเอารากฐานทางวัฒนธรรมมาพัฒนาสู่การท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมของชุมชน

บทสรุป

ประเพณีจุลกฐินของชุมชนพุตะเคียน เกิดขึ้นจากความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนาของกลุ่มชาติพันธุ์ในชุมชนที่มีพระพุทธศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต จึงได้ริเริ่มประเพณีจุลกฐินเป็นปีแรกเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนา เสริมสร้างการมีส่วนร่วม ความสามัคคีให้เกิดขึ้นในชุมชน นอกจากนี้ ประเพณี จุลกฐินยังเชื่อมโยงการดำรงชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์เป็นส่วนหนึ่งของภูมิปัญญา วัฒนธรรมที่เป็นความรู้ ความคิด ความสามารถ ความเชื่อ ซึ่งเป็นรากฐานของวัฒนธรรมชุมชนที่นำไปสู่การสร้างคุณค่า และการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านสังคมและวัฒนธรรมทั้งการดำรงอยู่ของพระพุทธศาสนา การสืบสานประเพณี การสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนผ่านประเพณี พิธีกรรมและการสร้างความสัมพันธ์การมีส่วนร่วมผ่านประเพณีและพิธีกรรม การเสริมสร้างความเข้มแข็ง ด้านการศึกษา ทั้งการสร้างแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจทั้งในพิธีกรรมการผลิต การพัฒนาทุนทางวัฒนธรรมจากชุมชน และการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ส่งผลให้ชุมชนมีศักยภาพที่พึ่งพิงตนเอง นำมาสู่การสร้างคุณค่าภูมิปัญญาอันเป็นรากฐานของวัฒนธรรมชุมชน ด้วยเหตุนี้ประเพณีจุลกฐินของชุมชนพุตะเคียน จึงเปรียบเสมือนเส้นใยแห่งศรัทธาที่หล่อหลอมเชื่อมโยงจิตวิญญาณของกลุ่มชาติพันธุ์ในชุมชนไว้ด้วยกัน

เอกสารอ้างอิง

- ชลทิพย์ เอี่ยมสำอางค์ และวิศนี ศิลาตระกูล. (2533). ภูมิปัญญาชาวบ้าน เทคโนโลยีพื้นบ้านและแหล่งวิทยาการ
ในชุมชน. เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาและการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประยูร คลายโคก. (2539). พระพุทธศาสนากับการเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยปัจจุบัน: ศึกษากรณีเปรียบเทียบ
ประเพณีทอดกฐินของพุทธศาสนิกชนในเขตราชบุรีและกรุงเทพฯ และอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์.
วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เปลื้อง ณ นคร. (2522). พจนานุกรม ฉบับทันสมัย เล่ม 1. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- พรชัย ศรีสารคาม. (2535). กฐินเล่น. มหาสารคาม: สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- พระครูปลัดพิศิษฐ์ เมตตจิตโต (พลชานวพงศ์). (2554). ศึกษาวิเคราะห์ประเพณีจุลกฐินของชาวพุทธล้านนา :
กรณีศึกษาวัดอนาลโยทิพยาราม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาพระพุทธศาสนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระจรัส ฤทธิ์ธา. (2548). การวิเคราะห์คุณค่าภูมิปัญญาในจุลกฐิน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์
สาขาพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต). (2551). พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ:
เอส. อาร์. ฟรินติง แมส โปรดักส์.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2551). พจนานุกรมพุทธศาสน์. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: พิมพ์จันทร์เพ็ญ.
- พระมหาประมวล ฐานตโต. (2554). สารธรรมจากบุญกฐิน. ขอนแก่น: ขอนแก่นการพิมพ์.
- พระมานิต ฐานวโร พระมหาดาวสยาม วชิรปัญโญ และพระโสภณพัฒน์บัณฑิต. (2564). พลวัตประเพณีการทำบุญกฐิน
ของชาวดำบลอู่เม่า อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร. วารสารพัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่, 6(5), 39-51.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2530). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- วิทย์ วิศทเวทย์. (2535). มนุษย์ โลก และความหมายของชีวิต. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สมชัย ใจดี และยรรยง ศรีวิริยาภรณ์. (2533). ประเพณีและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สาร สารทัศน์นันท. (2529). ฮิตสิบสอง. อุดรธานี: วิทยาลัยครูอุดรธานี.
- สุเมธ เมธาวิทยกุล. (2534). ปรัชญาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- องค์ บรรจุน. (2559). เมียนมาร์ ต้นหว้า และศรีทธา. วารสารศิลปวัฒนธรรม, 37(10), 46-54.
- อุทัย ดุลยเกษม และอรศรี งามวิทยาพงศ์. (2540). ภูมิปัญญาพื้นบ้าน. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.

การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย

THE DEVELOPMENT OF CRITICAL READING ABILITY OF GRADE 6 STUDENTS BY START STRATEGY TOGETHER WITH SMALL GROUP DISCUSSION TECHNIQUE

ปวีณา หนูอ่อน¹⁾, ศศิวรรณ สุวรรณกิตติ²⁾, จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย³⁾

¹⁾นักศึกษามหาบัณฑิตสาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม,

^{2),3)}อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม,

Paweena Nu-on¹⁾, Sasiwan Suwankitti²⁾, Jittirat Saengloetuthai³⁾

¹⁾Master of Education Thesis Curriculum and teaching disciplines Nakhon Pathom Rajabhat University

^{2),3)} Master of Education Thesis Curriculum and teaching disciplines Nakhon Pathom Rajabhat University

*Corresponding author e-mail: paveena1108.35@gmail.com

Receive : October 22, 2022

Revised: January 30, 2023

Accepted: February 24, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย ก่อนเรียนและหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 80 และ 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน ของโรงเรียนศิริรัตนาราม อำเภอดำรงวิทยารมย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลวิธีสตาร์ท (START) การอภิปรายกลุ่มย่อย

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) compare the critical reading ability with the learning management using the START strategy together with small group discussion techniques before and after learning and compare post-learning results using the 80 percent criterion; and

2) study the satisfaction of grade 6 students towards the learning management using the START strategy together with small group discussion techniques. The research sample consisted of 30 grade 6 students in the 1st semester of the academic year 2022 by cluster random sampling. The research tools were the lesson plans, critical reading ability test and satisfaction questionnaire. The statistics used to analyze the data included mean, standard deviation, and t-test.

The results showed that

1. The post-learning critical reading ability with the learning management using the START strategy together with small group discussion techniques was significantly higher than the pre-learning ability and higher than 80 percent at the .05 level.

2. The overall satisfaction of the students towards the START strategy together with small group discussion techniques was the highest level.

Keywords : critical reading, START strategy, small group discussions

บทนำ

ปัจจุบันโลกได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและเทคโนโลยี ในประเทศต่าง ๆ ได้พัฒนาระบบสารสนเทศและระบบ การสื่อสารคมนาคมจนสามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างรวดเร็ว ทำให้โลกในยุคปัจจุบันกลายเป็นโลกไร้พรมแดนทุกคนสามารถเข้าถึงและรับรู้ได้อย่างรวดเร็ว ยิ่งขึ้น การอ่านจึงเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับการดำรงชีวิต เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้สามารถรับรู้ ข้อมูลข่าวสาร

กระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยเรียนจึงได้กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, 6) กล่าวว่า มุ่งพัฒนานักเรียนให้เกิดความสามารถในกระบวนการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ นำไปสู่การสร้างความรู้ เพื่อให้เกิดการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม แต่ยังพบสภาพปัญหาจากผลรายงานระดับชาติ (O-NET) ที่ผ่านมา พบว่านักเรียนได้คะแนนสอบการอ่าน เพียง 48.68 คะแนนเต็ม 100 คะแนน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สุพรรณบุรี เขต 2, 2562, 25) ผลทดสอบต่ำกว่ามาตรฐาน โดยโรงเรียนศิริรัตนาราม อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นโรงเรียนหนึ่งที่ได้ต่ำกว่าเกณฑ์คะแนน 48.18% เมื่อเทียบกับผลของประเทศที่ได้ 55.82% (โรงเรียนศิริรัตนาราม, 2562, 2) ถือว่านักเรียนมีความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับต่ำ ฉะนั้น ผลการทดสอบการประเมินดังกล่าวแสดงให้เห็นว่านักเรียนโรงเรียนศิริรัตนาราม เกิดปัญหาในด้านการอ่าน และควรได้รับการพัฒนา ส่งเสริมเพื่อให้เกิดกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาเทคนิคการอ่านให้มีประสิทธิภาพ โดยศึกษากรณีศึกษารายงาน START (Students and Teachers Actively Reading Text) เป็นกลวิธีที่ Scharlach (2008) อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ สหรัฐอเมริกา ที่ได้คิดค้นโดยแรงบันดาลใจมาจากแนวคิดอุปนิสัยที่เชื่อว่า จะช่วยแก้ปัญหาให้แก่เด็กนักเรียนในการเรียนรู้

กลวิธีสตาร์ท (START) ตามแนวคิดของ Scharlach (2008, อ้างถึงใน นิตยภัทร ธาราสุข, 2557, 65) มีขั้นตอนลำดับการอ่านเพื่อให้เข้าใจมากขึ้น คือ 1. คาดเดาเนื้อเรื่อง คือ คาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นข้างหน้า 2. จินตนาการภาพ คือ วาดภาพสิ่งที่เกิดขึ้น

ในเนื้อหา 3. เชื่อมต่อประสบการณ์เดิม คือ พื้นฐานความรู้เดิมที่มีอยู่ 4. ตั้งคำถาม คือ คำถามที่เกิดประเด็นข้อสงสัย 5. วิเคราะห์ คือ ความสำคัญของเนื้อหา 6. สรุปสาระสำคัญ คือ ใจความสำคัญของเนื้อหา 7. ตรวจสอบคำตอบ 8. ประเมินค่า คือ สิ่งที่ได้รับสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจะต้องอาศัยขั้นการอ่านต่าง ๆ ที่ช่วยในการจับประเด็นของเนื้อหา

เนื่องจากการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นกระบวนการคิดไตร่ตรองอย่างมีเหตุผลเป็นการตัดสินใจว่าสิ่งใดควรเชื่อหรือสิ่งใดไม่ควรเชื่อ และจะแก้ปัญหาด้วยวิธีการใด แต่อย่างไรก็ตาม ประสบการณ์ชีวิตของเด็กประถมศึกษาไม่มากนัก จึงไม่สามารถตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณได้ และจะเกิดวิจารณญาณต้องอาศัยการอภิปรายประเด็นกับเพื่อน ๆ ในกลุ่มย่อยเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพราะฉะนั้น แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนจะต้องมีการโต้เถียงกัน แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลย่อมนำไปสู่การคิดวิจารณญาณได้ (ถล่ำ ชำนาญจันทร์, 2558, 134) ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยเพื่อช่วยให้นักเรียนมีการระดมความคิด การอภิปรายร่วมกันเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปของกลุ่ม

กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยมีลักษณะที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ร่วมกันได้ ผู้วิจัยจึงได้เลือกใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนโดยได้ศึกษากลวิธีสตาร์ท (START) ของ Pressley (2006 cited in Scharlach, 2008) และเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยของ ทิศนา ขัมมณี (2561, 347-348) ที่ได้สรุปไว้แล้วนำมาสังเคราะห์ออกมาเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้แบบกลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย มีขั้นตอนการสอน 6 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 คัดเดาเนื้อเรื่องแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ๆ 4-8 คน โดยให้แต่ละกลุ่มดูรูปภาพ ชื่อเรื่อง

คำศัพท์ เพื่อเป็นการคาดเดาเรื่องราวก่อนอ่าน ขั้นที่ 2 อ่านและจินตนาการภาพเป็นการอ่านเนื้อเรื่องจนจบแล้ววาดภาพฉากของจินตนาการที่ได้รับจากการอ่านเนื้อเรื่อง ขั้นที่ 3 เชื่อมต่อความรู้เดิมโดยเขียนสิ่งที่ได้รับความรู้เพิ่มเติมจากความรู้เดิมเชื่อมต่อเป็นเรื่องเดียวกัน ขั้นที่ 4 อภิปรายและตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน ให้หาประเด็นข้อคำถามที่ไม่เข้าใจแล้วหาคำตอบของแต่ละประเด็นเพื่อให้เพื่อนในกลุ่มเข้าใจตรงกัน ขั้นที่ 5 วิเคราะห์และสรุปความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อหาข้อสรุปโดยเรียงเรียงเป็นภาษาของตนเอง ขั้นที่ 6 ตรวจสอบ และประเมินค่าเพื่อหาข้อสรุปบทเรียนจากสาเหตุที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการจัดการเรียนรู้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยช่วยพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย ก่อนและหลังกับเกณฑ์ร้อยละ 80

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ในกลุ่มโรงเรียนโศคาราม จำนวน 7 โรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนบ้านหนองกุฎี โรงเรียนพลับพลาไชย โรงเรียนโพธิ์ทองเจริญ โรงเรียนโศคาราม โรงเรียนศิริรัตนาราม โรงเรียนหนองหลุม และโรงเรียนโคกสำโรง จำนวนประชากรทั้งหมด รวม 200 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน ของโรงเรียนศิริรัตนาราม อำเภอบัวทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (cluster random sampling) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง เป็นโรงเรียนกลุ่มโมคคาราม เนื่องจากแต่ละโรงเรียนมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ในส่วนของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผ่านมาพบว่า ผลการทดสอบอยู่ในระดับต่ำกว่าประเทศ โดยเฉพาะสาระการอ่าน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2.2.2 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย

3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณในหน่วยเรียนรู้ที่ 10 อ่าน คิด เขียน เรียน นำใช้ จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาในการสอนรวมทั้งสิ้น 10 ชั่วโมง

4. ระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 มีแผนการจัดการเรียนรู้ตามการจัดการเรียนการสอนด้วยกลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย จำนวน 5 แผน รวม 10 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย จำนวน 5 แผน

1.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

1.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยซึ่งใช้เกณฑ์การประเมิน 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย จำนวน 5 แผน

2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยเป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ชี้แจงทำความเข้าใจกับนักเรียนโรงเรียนศิริรัตนาราม เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย ในด้านบทบาทของนักเรียน จุดประสงค์

การเรียนรู้ ขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน และวิธีการวัดผลและประเมินผล

3.2 ทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น แล้วบันทึกคะแนนที่ได้รับจากการทดสอบครั้งนี้ให้เป็นคะแนนก่อนเรียน

3.3 ดำเนินการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศิริรัตนาราม โดยสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย เป็นเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 10 ชั่วโมง

3.4 ทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน แต่มีการสลับข้อคำถามกันแล้วเขียนบันทึกคะแนนที่ได้รับจากการทดสอบครั้งนี้เป็นคะแนนหลังเรียน

3.5 ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศิริรัตนาราม ภาคเรียนที่ 1 จำนวน 30 คน โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย

4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

4.1 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย ก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบที (t-test dependent sample) และหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยใช้การทดสอบที (one sample t-test)

4.2 ศึกษาแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิค

การอภิปรายกลุ่มย่อย โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย ก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบ dependent sample t-test และหลังเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนดโดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบ one sample t-test

5.2 ศึกษาแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง จำแนกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย ก่อนและหลังเรียน ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยหลังกับเกณฑ์ร้อยละ 80 และตอนที่ 3 ผลการศึกษาแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย ตอนที่ 1 เปรียบเทียบก่อนและหลังด้วยกลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย ก่อนเรียนและหลังเรียน

ตัวแปรตาม	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{d}$	$S.D_{\bar{d}}$	t
ก่อนทดลอง	11.67	1.42	13.46	0.51	25.99*
หลังทดลอง	25.13	2.11			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า กลวิธีสตาร์ท (START) 11.67, S.D. = 1.42) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย หลังเรียน ($\bar{x}$ = 25.13, S.D. = 2.11) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{x}$ = ตอนที่ 2 เปรียบเทียบหลังเรียนกับเกณฑ์ ร้อยละ 80 ด้วยกลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณตามคุณลักษณะ														
คนที่	1. วิเคราะห์ (6 คะแนน)		2. แยกข้อเท็จจริง (2 คะแนน)		3. แยกข้อคิดเห็น (2 คะแนน)		4. ประเมินค่า (7 คะแนน)		5. ตัดสินเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล (6 คะแนน)		6. นำข้อคิดที่ได้นำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (7 คะแนน)		คะแนนรวม	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
1	3	6	1	2	1	2	2	7	2	5	1	6	10	28
2	2	6	1	1	1	2	3	7	2	5	3	6	12	27
3	2	6	1	2	1	2	2	6	2	6	1	6	9	28
4	3	6	1	2	1	2	2	7	2	5	1	6	10	27
5	2	6	1	1	1	2	3	7	2	5	3	7	12	28
6	3	6	1	2	1	2	2	7	2	5	1	5	10	27
7	3	6	1	2	1	2	2	7	2	5	1	6	11	23
8	2	5	1	2	1	2	2	5	2	6	1	5	9	25
9	2	6	1	2	1	2	2	5	2	6	1	5	9	26
10	2	6	1	1	1	2	3	6	2	5	3	6	12	26
11	3	5	1	1	1	2	3	5	2	5	3	5	13	23
12	3	6	1	2	1	2	2	7	2	5	1	6	10	26
13	2	5	1	1	1	2	3	6	2	5	3	7	12	26
14	3	5	1	1	1	2	3	6	2	5	4	7	14	26
15	2	4	1	1	1	2	3	5	2	5	3	7	12	24
16	3	5	1	2	1	2	2	7	2	4	1	6	10	24
17	2	6	1	1	1	2	3	5	2	5	3	7	10	27
18	2	4	1	1	1	2	3	5	2	5	3	7	12	24
19	3	5	1	1	1	2	3	6	2	5	3	7	13	26
20	4	6	1	1	1	2	3	6	2	5	3	7	14	27
21	3	5	1	1	1	2	3	6	2	5	3	7	13	26
22	2	6	1	1	1	2	3	7	2	5	3	7	12	28
23	2	5	1	1	1	2	3	5	2	3	3	6	12	22
24	3	5	1	1	1	2	3	5	2	3	3	6	13	22
25	2	5	1	1	1	2	3	5	2	3	3	5	12	21
26	3	5	1	2	1	2	3	6	2	3	3	6	14	23
27	2	5	1	1	1	2	3	5	2	3	3	5	12	21
28	2	6	1	1	1	2	3	5	2	3	3	6	12	23
29	2	5	1	1	1	2	3	5	2	3	3	4	12	22
30	2	6	1	1	1	2	3	5	1	3	3	6	11	23
คะแนนเฉลี่ย													11.67	25.13

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 80

ตัวแปรตาม	$\bar{x}$	S.D.	t
หลังการทดลอง	25.13	2.11	25.99*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย หลังเรียนสูงกว่า เกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการศึกษาแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย

ด้าน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
ด้านครู	4.72	0.63	มากที่สุด	3
ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน	4.77	0.56	มากที่สุด	2
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	4.78	0.54	มากที่สุด	1
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.68	0.66	มากที่สุด	4
รวม	4.74	0.59	มากที่สุด	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า แบบสอบถามความพึงพอใจ ต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยในภาพรวม อยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.74$, S.D. = 0.59) โดยเรียงลำดับ จากมากไปน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ใน ระดับมากที่สุดทุกด้าน ดังนี้ 1) ด้านกิจกรรมการเรียน การสอน ($\bar{x} = 4.78$, S.D. = 0.54) 2) ด้านบรรยากาศ การเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.77$, S.D. = 0.56) 3) ด้านครู ($\bar{x} = 4.72$, S.D. = 0.63) และ 4) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{x} = 4.68$, S.D. = 0.66)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี สตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัด การเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิค การอภิปรายกลุ่มย่อยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอการอภิปรายผล เป็นรายประเด็น ดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี สตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย

หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการอ่านโดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) เป็นการสอนอ่านที่มีขั้นตอนและวิธีในการจับใจความเพื่อนำมาวิเคราะห์แยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ประเมินค่า ตัดสินเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล และนำข้อคิดที่ได้นำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย มีลำดับทั้งหมด 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 คาดเดาเนื้อเรื่อง คือ ได้รับความสนใจในการคาดเดาเนื้อเรื่อง โดยในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจะกำหนดเนื้อหาเกี่ยวกับบทอ่านแก่นักเรียน เช่น บทอ่านโฆษณาที่มีข้อความชวนเชื่อ โฉมน้าวสรรพคุณของสินค้า ผู้วิจัยจึงใช้การกระตุ้นนักเรียนถึงความน่าเชื่อถือ หรือการตัดสินใจซึ่งการกระตุ้นความคิดจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นและมีวัตถุประสงค์ในการอ่าน มองเห็นความสำคัญแนวทางในการรับคำตอบจากการอ่านว่าอย่างไร วิธีดังกล่าวนี้จึงถือได้ว่าเป็นการเริ่มต้นของกระบวนการคิดของสมองหรืออภิปัญญาสอดคล้องกับ พาสนา จุลรัตน์, 2556, 16; สุริย์ภรณ์ บุญญมงคล, 2553, 11 และ นิตยภัทร ธาราสุข, 2557, 62 ที่ได้กล่าวว่า อภิปัญญาสามารถทำให้เกิดการคิดตามวัตถุประสงค์ ขั้นที่ 2 อ่านและจินตนาการภาพ เป็นการวาดภาพเกี่ยวกับเนื้อหาที่อ่าน ในกรณีนี้ ผู้วิจัยนำประเภทนิทาน ชั่ว บทความ มาประยุกต์ใช้ แต่หากเป็นเนื้อหาที่ไม่มีเรื่องราวในโฆษณาให้นักเรียนเขียนสิ่งที่ได้รับการอ่าน หรือวาดภาพเป็นการจดจำได้ดีแต่บางครั้งพบว่า การอ่านบทความที่มีเนื้อหามาก นักเรียนยังไม่มีประสิทธิภาพวาดสายตาของตัวอักษรในเนื้อเรื่องที่กำหนดทำให้เกิดการล่าช้า และในขั้นตอนนี้พบปัญหาในเรื่องบทอ่านที่มีความยาวมากจนเกินไปทำให้นักเรียนขาดสมาธิในการอ่าน ผู้วิจัยแก้ปัญหาโดยการสุ่มให้นักเรียนแต่ละคนอ่านออกเสียงทีละย่อหน้า หรือนักเรียนทั้งห้องออกเสียงพร้อมกัน ซึ่งเมื่อจบแต่ละย่อหน้าจะมีการ

ร่วมกันอภิปรายทีละย่อหน้า คล้ายกับการสนทนาเล่าเนื้อเรื่องอีกครั้ง เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจได้ตรงกันในเรื่องที่อ่าน ขั้นที่ 3 เชื่อมต่อความรู้เดิมเป็นขั้นตอนที่ให้นักเรียนได้เขียนสิ่งที่ได้เรียนรู้เพิ่มเติมจากความรู้เดิมที่มีอยู่ซึ่งมีการวิเคราะห์และเขียนว่าเรื่องที่นักเรียนได้อ่านไปนั้นสามารถให้แก่อะไรคล้ายกับเรื่องใดบ้างจากประสบการณ์ของนักเรียนหลังจากบทอ่านซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งบทอ่านเป็นสองแบบ กล่าวคือ บทอ่านที่มีเหตุการณ์และตัวละคร อาทิ นิทาน บทความ ข่าว โดยขั้นตอนนี้หลังจากการอ่านแล้ว นักเรียนจะมีการวิเคราะห์ว่ามีพฤติกรรมอย่างไรหากนักเรียนอยู่ในเหตุการณ์นั้นจะเป็นตัวละครใดมากที่สุดหรือนักเรียนตกอยู่ในเหตุการณ์นั้นจะมีวิธีแก้ปัญหาอย่างไร ในส่วนที่บทอ่านมีลักษณะให้เนื้อหาความรู้ เช่น บทโฆษณา ผู้วิจัยจะกำหนดให้ค้นหาเกี่ยวกับเหตุผลว่าน่าเชื่อถือหรือไม่มีประโยชน์กับชีวิตประจำวันหรือไม่ เพราะฉะนั้นแล้วขั้นตอนนี้จะเป็นการแสดงความคิดเห็นโดยให้นักเรียนเชื่อมโยงประสบการณ์ในชีวิตประจำวันซึ่งจะมีลักษณะเป็นการเขียนเล่าเรื่อง โดยครูจะมีหน้าที่คอยช่วยเหลือเพื่อให้นักเรียนได้แนวทางคำตอบมากขึ้นดังที่ สุริย์ภรณ์ บุญญมงคล, 2553, 56 กล่าวว่า กลวิธีสตาร์ท (START) เป็นการช่วยให้เกิดความร่วมมือระหว่างครูและนักเรียนเพื่อให้มีการหาคำตอบ ความรู้ ซึ่งนั้นซึ่งเป็นการสร้างบรรยากาศในการเรียนให้เป็นแบบกันเอง ไม่มีเส้นแบ่งของนักเรียนที่เก่งหรือไม่เก่งของชั้นเรียน และสอดคล้องกับผลวิจัยของ ภัทธณี เวียงนาค, 2562, 63 ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กลวิธีสตาร์ท (START) พบว่า เป็นวิธีที่พัฒนาให้นักเรียนนำความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้รับจากการอ่านช่วยให้เกิดการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ขั้นที่ 4 อภิปรายและตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านเป็นขั้นตอนที่นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องโดยนักเรียนพยายามสร้างข้อคำถามเพื่อช่วยในการตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจ

และช่วยในการจดจำเนื้อเรื่องของตนเอง หรือหากนักเรียนไม่เข้าใจ สงสัยข้อไหนให้นักเรียนเขียนคำถามเก็บไว้ และลองเขียนคำตอบลงในกระดาษจากการคาดเดาเก็บไว้เมื่อนักเรียนอ่านจบแต่ละประเด็นหรือเนื้อเรื่องจบแล้ว ให้มีการทบทวนตรวจสอบกับเพื่อนในห้องเรียน หรือสืบค้นข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ

ขั้นตอนนี้พบปัญหว่านักเรียนบางคนไม่สามารถตั้งคำถามได้ เนื่องจากคุ้นเคยกับการถูกถามมากกว่าเป็นคนตั้งคำถาม ผู้วิจัยจึงได้แก้ปัญหาโดยใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยเป็นวิธีหนึ่งที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาส แลกเปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกันระหว่างผู้เรียนในกลุ่มเพื่อจัดหาข้อสรุป (ทิตนา แชมมณี, 2561, 347) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยเพื่อช่วยให้นักเรียนมีการระดมความคิด การอภิปรายร่วมกัน เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปของกลุ่ม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จูไร อภัยจริรัตน์ (2555, 3) ได้ศึกษาผลของวิธีสอนแบบอภิปรายกลุ่มย่อยต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณพบว่า ผลของวิธีสอนแบบอภิปรายกลุ่มย่อยต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองเกิดการระดมสมองเพื่อให้ได้ข้อสรุปของกลุ่มเป็นผลให้เกิดความพึงพอใจในผลงานตนเอง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฐราพร คำญา (2559, 89) ได้ศึกษาการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้กลุ่มอภิปรายประกอบการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ BBL เพื่อส่งเสริมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณการคิดแก้ปัญหาและความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่านักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หลังเรียนสูงขึ้นมาจากกิจกรรมที่นักเรียนได้ร่วมกันทำงานกับกลุ่มย่อย ๆ ทำให้นักเรียนร่วมกล่าคิด กล้าแสดงความคิดเห็นจึงเกิดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการช่วยเหลือ แบ่งปันความรู้และทำกิจกรรมร่วมกันในชั้นเรียน ขั้นที่ 5 วิเคราะห์และสรุปความคิดเห็น

จากเรื่องที่อ่าน นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อหาข้อสรุป โดยเรียบเรียงเป็นภาษาของตนเองซึ่งในขั้นตอนนี้จะช่วยให้นักเรียนจดจำเนื้อหาของเรื่องที่อ่านได้ทั้งเรื่อง ซึ่งเป็นผลมาจากแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ดังที่ พรสุตา อินทรสาน (2558, 80) กล่าวว่า กลวิธีสตาร์ท (START) จะช่วยในการแก้ปัญหาและส่งเสริมความสามารถทางการอ่านให้แก่ นักเรียน ซึ่งกระบวนการสอนแบบกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) จะเป็นกระบวนการที่เน้นให้ครูผู้สอนประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนแล้วเลือกกระบวนการที่เหมาะสมมาใช้ ช่วยให้นักเรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพของตนเอง ขั้นที่ 6 ตรวจสอบและประเมินค่า เป็นขั้นตอนที่นักเรียนได้ตรวจสอบความเข้าใจของตนเองและนักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันอภิปรายคุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากการอ่าน และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร เห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย มีลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ที่จะพัฒนาให้มีประสิทธิภาพนั้น นักเรียนจะต้องสามารถจับใจความเพื่อนำมาวิเคราะห์แยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ประเมินค่า ตัดสินเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล และนำข้อคิดที่ได้นำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะฉะนั้นกลวิธีสตาร์ท (START) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ ภัทธณี เวียงนาค (2562, 63) พบว่า หลังการใช้กลวิธีสตาร์ท (START) สูงกว่าก่อนการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกกระบวนการอ่านอย่างมีเป้าหมายสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านแยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ประเมินค่า และนักเรียนสามารถสรุปความรู้ ความเข้าใจได้เกี่ยวกับเนื้อหา คำศัพท์และรูปแบบของข้อมูลได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฐราพร คำญา (2559, 89) ได้ศึกษาการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้กลุ่มอภิปรายประกอบการจัดกิจกรรม

ตามรูปแบบ BBL เพื่อส่งเสริมการอ่านอย่างมี
วิจารณญาณ การคิดแก้ปัญหาและความเชื่อมั่น
ในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า
หลังเรียนสูงขึ้นมาจากกิจกรรมที่นักเรียนได้ร่วมกัน
ทำงานกับกลุ่มย่อย ๆ ทำให้นักเรียนร่วมกล้าคิด
กล้าแสดงความคิดเห็นจึงเกิดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้
เกิดความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการ
ช่วยเหลือ แบ่งปันความรู้และทำกิจกรรมร่วมกัน
ในชั้นเรียนล้วนเป็นส่วนส่งเสริมให้นักเรียน
เกิดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
มีประสิทธิภาพเท่ากับ 76.57/70.67 เป็นไปตามเกณฑ์
ที่กำหนด 70/70 และ ศิริวรรณ ฉากแก้ว (2537, 85)
ศึกษาเรื่องผลของการใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย
ที่มีต่อความสามารถทางการเขียนวิชาภาษาไทย
ผลการวิจัยพบว่า การใช้อภิปรายกลุ่มย่อยส่งผลให้
ความสามารถในการเขียนภาษาไทยสูงอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ.05

2. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน
ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START)
ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยโดยภาพรวม
อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผู้วิจัยวัดความพึงพอใจ 4 ด้าน
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกิจกรรมการเรียน
การสอนที่มีเนื้อหาที่หลากหลายช่วยกระตุ้นให้
ผู้เรียนได้สนใจและเรียนรู้ไปในลักษณะที่ช่วยเหลือกัน
มีส่วนร่วมในการอภิปรายแสดงความคิดเห็น
เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสดำเนินการ
เพื่อใช้ความคิดในการวิเคราะห์และค้นหาคำตอบ
ตามวัตถุประสงค์ จะเห็นได้ว่าทุกคนสามารถ
ทำกิจกรรมได้โดยไม่รู้สึกลำบากเกินไป
เพราะทุกขั้นตอนครูและเพื่อนคอยช่วยเหลือ
เปิดโอกาสให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
ซึ่งกันและกันถือได้ว่าเป็นเรื่องที่ดีต่อตัวครูและนักเรียน
สอดคล้องกับ ญัฐราพร คำญา (2559, 89) ที่กล่าว
ไว้ว่า กิจกรรมที่นักเรียนได้ร่วมกันทำงาน ร่วมกัน
แสดงความคิดเห็นส่งผลให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา

มากยิ่งขึ้น แม้นักเรียนบางคนอาจจะมีความคิด
ที่ไม่ตรงกันบางข้อแต่ได้ร่วมกันแสดงเหตุผลประกอบ
ความคิดนั้น ๆ นักเรียนก็ยอมรับฟัง โดยไม่มีการขัดแย้ง
นอกจากนี้ นักเรียนพยายามช่วยให้เพื่อนทำงานกลุ่ม
ได้อย่างเต็มความสามารถทำให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยน
ความรู้ ความคิด ประสบการณ์อย่างแท้จริงด้านบรรยากาศ
การเรียนการสอน เนื่องจากนักเรียนมีความกระตือรือร้น
ในการร่วมการเรียนการสอนตลอดเวลา โดยเฉพาะ
การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มย่อยทำให้นักเรียนเกิดความ
ร่วมมือในการพูดคุย แสดงความคิดเห็น เป็นกิจกรรม
ที่ไม่น่าเบื่อเพราะต้องอ่านเพื่อคาดเดาและหาคำตอบ
ดังนั้นนักเรียนเกิดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ
และหาคำตอบช่วยทำให้บรรยากาศในการเรียน
มีความผ่อนคลาย สอดคล้องกับ ศิริวรรณ ฉากแก้ว,
2537, 85 ที่กล่าวไว้ว่า ผลการอภิปรายกลุ่มย่อย
มีผลต่อความสามารถในวิชาภาษาไทยเพราะเป็นการ
สร้างมิตรภาพความเป็นกันเองคอยช่วยเหลือจึงทำให้
เกิดการพัฒนาความสามารถของนักเรียน ด้านครู
เนื่องจากก่อนการเรียนครูมีการชี้แจงขั้นตอนการสอน
ทำให้นักเรียนเข้าใจที่ชัดเจน นักเรียนได้ดำเนินการ
สอนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยครูยังให้คำปรึกษา
ให้กับนักเรียนได้อย่างทั่วถึง ด้านประโยชน์ที่ได้รับ
หลังการเรียนโดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับ
เทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย นักเรียนมีคะแนน
หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน จึงทำให้การจัดการเรียนรู้
โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปราย
กลุ่มย่อยช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมี
วิจารณญาณของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ ตามขั้นตอนต่าง ๆ
 อีกทั้งยังช่วยให้กล้าแสดงความคิดเห็น การทำงานกลุ่ม
และช่วยแก้ไขการเรียนให้ดีขึ้น เนื่องจากกลวิธีสตาร์ท
(START) เป็นวิธีที่มีขั้นตอนหลักการอ่าน เพื่อช่วย
ให้นักเรียนได้รู้จักการวิเคราะห์ ตัดสิน ประเมินค่า
อย่างสมเหตุสมผล สอดคล้องกับ สุรีย์ภรณ์ บุญมงคล
(2553, 56) กล่าวว่า กลวิธีสตาร์ท (START) เป็นการ
ช่วยเหลือระหว่างครูและนักเรียนร่วมกันหาคำตอบ

การตั้งคำถามและสามารถสรุปใจความสำคัญของเนื้อเรื่อง โดยสิ่งเหล่านี้นักเรียนจะต้องเข้าใจหลักการอ่านซึ่งนักเรียนจะได้ฝึกการคิด เป้าหมายในการอ่านและเมื่ออ่านอย่างมีเป้าหมายจะสามารถจดจำเนื้อหาที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย มีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการสอนและวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 เนื่องจากกลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย คือ กระบวนการสอนอ่านที่เกิดความสามารถในด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ให้ครูจะต้องให้ความสำคัญในขั้นการอ่าน หมั่นตรวจสอบความเข้าใจระหว่างการอ่านโดยตลอด คอยช่วยเหลือด้วยการอธิบายซ้ำ ๆ เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐาน

การอ่านต่างกัน การทบทวนเรื่องราวอย่างละเอียด จะช่วยให้จดจำเรื่องที่อ่านได้ดี

1.2 เนื่องจากกลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย มีหลายขั้นตอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในด้านเวลาที่เหมาะสม ควรจัดการเรียนการสอนให้มีคาบคู่เพื่อให้ นักเรียนได้มีเวลาในการอ่านและตอบคำถามได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาและนำแนวการสอนตามกลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยนี้ไปทดลองกับนักเรียนในระดับชั้น ๆ โดยเนื้อหาบทอ่านที่เหมาะสมกับวัย ระดับความสามารถในการอ่านระดับชั้นเรียนและความสนใจของนักเรียนในระดับชั้นนั้น ๆ

2.2 ควรศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) และเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อยกับการสอนแบบอื่น ๆ เช่น การสอนอ่านแบบพาโนรามา

เอกสารอ้างอิง

- จุไร อภัยจรรย์รัตน์. (2555). ผลการวิจัยสอนแบบอภิปรายกลุ่มย่อยต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ. วารสารพยาบาล
สภากาชาดไทย, 5(1), 19-29.
- ณัฐราพร คำญา. (2559). การเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้กลุ่มอภิปรายประกอบการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ BBL เพื่อส่งเสริมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ การคิดแก้ปัญหาและความเชื่อมั่นในตนเอง. วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ถล่ำ ชำนาญจันทร์. (2558). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ การคิดและ
ความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ NHT ประกอบ
กิจกรรมการอภิปราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ทิตนา แหมมณี. (2561). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.
(พิมพ์ครั้งที่11). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นิธภัทร์ ธาราสุข. (2557). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) และแผนภูมิความหมาย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). หลักการวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พรณิการ์ สมัคร. (2557). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ3R. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรสุตา อินทร์สาน. (2558). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวความคิดการฝึกหัดทางปัญญาร่วมกับการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภัทรานิ เวียงนาค. (2562). การจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- โรงเรียนศรีรัตนาราม. (2562). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาปีการศึกษา 2562. (อค์สำเนา).
- ศิริวรรณ ฉากแก้ว. (2537). ผลการใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยที่มีต่อความสามารถทางการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สรัญญา มาศรี. (2562). การพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณในศตวรรษที่ 21. วารสารศึกษาศาสตร์, 14(2), 107-121.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2. (2562). สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2562. (เอกสารอค์สำเนา).
- สุรีย์ภรณ์ บุญญมงคล. (2553). การใช้กลวิธีสตาร์ทเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์. (2551). ทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: ซี.ซี. นอลลิจ์ลิงคส์.
- Pressley. (1997). How Can Good Strategies Use Be Taught to Children? Evaluation of Six Alternative Approaches. In Transfer of Learning Contemporary Research and Application. Cornier S.; & Hagman J. Orlando FL: Academic Press.
- Scharlach, T.D. (2008). START Comprehending: Students and Teacher Acively Reading Text. The Reading Teacher Journal, Accessed September 1, 2012.

การพัฒนาระบบอีเลิร์นนิงหลักสูตรท้องถิ่นภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคกลางโดยประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาศาสตร์เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

THE DEVELOPMENT AN E-LEARNING SYSTEM, LOCAL CURRICULA, FOLK WISDOM, CENTRAL REGION BY APPLYING THE KING'S SCIENCE FOR LIFELONG LEARNING WITH DIGITAL TECHNOLOGY

ชนกฤต มิตรสงเคราะห์^{1)*}, สุภพงษ์ สุขชานวน²⁾, กรณ์ยพล วิวรรณมงคล³⁾, ดวงกมล นิลวงษ์⁴⁾

^{1,2)} คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี,

³⁾ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, ⁴⁾ โรงเรียนอุทัยทอง

Chanakit Mitsongkore¹⁾, Supapong Sukchovna²⁾, Karanphon Wiwanthamongkon³⁾, Doungkamol Nilawong⁴⁾

^{1,2)} Faculty of Humanities and Social Sciences Kanchanaburi Rajabhat University,

³⁾ Faculty of Education Kanchanaburi Rajabhat University, ⁴⁾ U-Thong School

*Corresponding author e-mail: chanakit2004@hotmail.com

Receive : January 3, 2023

Revised: March 10, 2023

Accepted: March 29, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาระบบอีเลิร์นนิงหลักสูตรท้องถิ่นภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคกลางโดยประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาศาสตร์เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล 2) เพื่อประเมินประสิทธิภาพและความพึงพอใจของระบบอีเลิร์นนิงหลักสูตรท้องถิ่นภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคกลางโดยประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาศาสตร์เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โดยระบบใช้สำหรับการจัดการหลักสูตรที่ครอบคลุม 9 จังหวัดภาคกลางรวม 30 หลักสูตร ระดับชั้นมัธยมศึกษา 1 - 6 ทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัยในพื้นที่ภาคกลาง โดยมีนักเรียน/นักศึกษารวมถึงครูผู้สอนเข้าร่วมโครงการ จำนวน 10,000 คน โดยมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 370 คน เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาระบบ ใช้ภาษา HTML, PHP และ java script โปรแกรม Editplus และ Adobe Dreamweaver ฐานข้อมูล MySQL โดยอาศัยหลักการออกแบบฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การประเมินประสิทธิภาพระบบใช้วิธีการทดสอบซอฟต์แวร์แบบ Back Box Testing และความพึงพอใจของผู้ใช้งานระบบ โดยเครื่องมือที่ใช้ที่เป็นแบบสอบถามตามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ นำระดับคะแนนทั้งหมดมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระบบอีเลิร์นนิงที่ถูกพัฒนาสามารถทำงานได้สอดคล้องตรงกับความต้องการตามเงื่อนไขการทำงานของระบบที่กำหนดไว้ในโครงการการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคกลางโดยประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาศาสตร์เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัล กลุ่มผู้ใช้งาน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย ผู้ดูแลระบบ ครู/อาจารย์ และนักเรียน/นักศึกษา การใช้งานระบบจะต้องเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตเพื่อเรียกใช้งานผ่านโปรแกรมเว็บเบราว์เซอร์ เช่น Google Chrome, Mozilla firefox สามารถใช้งานผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น สามารถเข้าถึงระบบการเรียนรู้หลักสูตรในระบบได้ทุกสถานที่และทุกเวลา 2) ผลการประเมินประสิทธิภาพระบบโดยผู้เชี่ยวชาญ ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.82 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.24 พบว่า ระบบมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินความพึงพอใจ

จากผู้ใช้งานระบบ ได้ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.80 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ : ระบบสารสนเทศ อีเลิร์นนิง การพัฒนาระบบ

ABSTRACT

The purpose of this research were 1) to develop an e-learning system, local curriculum, local wisdom in the central region by applying the King's science for life-long learning with digital technology. 2) to assess the efficiency and satisfaction of the e-learning system for the central local wisdom curriculum by applying the king's wisdom for life-long learning with digital technology. The system is used for curriculum management covering 9 provinces in the central region, including 30 curriculums for grades 1 - 6, both at the level of basic education, non-formal and informal education in the central region, there are 10,000 students including teachers participating in the project, with a sample of 370 people. Tools used in system development using HTML, PHP and java script, Editplus and Adobe Dreamweaver programs, MySQL databases based on relational database design principles. Tools used to collect information Evaluation of system performance using Back Box Testing method of software testing and user satisfaction of the system. The instrument used was a questionnaire according to the Rating Scale of 5 levels, all scores were used to calculate the mean. and standard deviation.

The results of the research were as follows: 1) The developed e-learning system can work in accordance with the requirements according to the working conditions of the system set forth in the Central Local Wisdom Curriculum Development Project by applying the royal science for lifelong learning with the system digital technology. User groups are divided into 3 groups, consisting of administrators, teachers or professors, and students. System applications allow the Internet to be run through a web browser program such as Google Chrome, Mozilla firefox, can be used through various devices such as computers, mobile phones, etc, can access the learning system in the system. Every place and every time. 2) System performance evaluation results by experts The average score was 4.82 and the standard deviation was 0.24. It was found that the system was most efficient. and satisfaction assessment results from system users, the mean score was 4.18, the standard deviation was 0.80, the satisfaction was at a high level. according to the assumptions set.

Keywords : information system, e-learning, system development

บทนำ

การเรียนการสอนปัจจุบันได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ ตัวอย่างเช่น ระบบอีเลิร์นนิ่งที่ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาหลาย ๆ สถานศึกษา แต่ในบางสถานศึกษาอาจมีความต้องการการใช้งานหรือการจัดการระบบไม่เหมือนกัน จึงทำให้ในบางครั้งการใช้งานระบบนั้น ๆ ไม่สามารถตอบโจทย์หรือใช้กับในบางสถานการณ์ได้ และอาจมีความต้องการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการระบบการเรียนการสอนที่มีความเฉพาะเจาะจง หรือมีเงื่อนไขบางเงื่อนไขที่ระบบที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่สามารถใช้งานได้ เช่น เงื่อนไขต้องผ่านใบงาน แบบฝึกหัด หรือแบบทดสอบก่อนถึงจะไปใบงานต่อไป หรือบทต่อไปได้ หรือเมื่อผ่านหลักสูตรนั้น ๆ จะต้องมีการออกรายงานผลต่าง ๆ ตามที่สถานศึกษาต้องการ เป็นต้น ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับสถานศึกษาหรือผู้จัดทำหลักสูตร การที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบอีเลิร์นนิ่งที่มีความเฉพาะเจาะจงกับรูปแบบการดำเนินการ เพื่อให้สอดคล้องและสอดคล้องกับบริบทต่าง ๆ ของการดำเนินการในแต่ละสถานการณ์ โดยพื้นฐานระบบนั้น ๆ จะต้องง่ายแก่การใช้งาน และสามารถเข้าเรียนผ่านระบบอินเทอร์เน็ตได้ทุกสถานที่และทุกเวลา

โครงการการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคกลางโดยประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัลได้จัดทำหลักสูตร ด้านแหล่งเรียนรู้และสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ด้านวิถีชีวิตและภูมิปัญญา ด้านศาสตร์พระราชาและโครงการพระราชดำริ ด้านอาชีพและเทคโนโลยีท้องถิ่น โดยจำแนกหลักสูตรให้ครอบคลุมทุกด้าน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1- 6 โดยครอบคลุม 9 จังหวัดภาคกลาง รวม 30 หลักสูตร มีโรงเรียนในภาคกลาง 9 จังหวัด รวมจำนวน 200 โรงเรียน ทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

และการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีจำนวนนักเรียน/นักศึกษา ครูผู้สอนที่สนใจเข้าร่วมโครงการ จำนวนประมาณ 10,000 คน

จากที่ได้สำรวจข้อมูลจากระบบอีเลิร์นนิ่งที่มีในปัจจุบันยังไม่พบระบบที่สามารถทำงานได้สอดคล้องตามเงื่อนไขและข้อกำหนดตามที่โครงการดังกล่าวกำหนดไว้ได้ครบถ้วน เนื่องจากมีเงื่อนไขในการผ่านเกณฑ์การประเมินผลในรูปแบบเฉพาะเจาะจง ทั้งนี้ โดยระบบจะต้องสามารถทำงานได้ตรงตามเงื่อนไขและข้อกำหนดเพื่อให้สามารถสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินแต่ละหลักสูตรในโครงการ และต้องสามารถสร้างใบประกาศนียบัตรออนไลน์ในระบบของแต่ละหลักสูตรตามที่กำหนดได้ จึงจำเป็นต้องพัฒนาระบบอีเลิร์นนิ่งที่จะต้องสามารถทำงานได้ตรงเงื่อนไขและข้อกำหนดของโครงการการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคกลาง โดยประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัลโดยเฉพาะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาระบบอีเลิร์นนิ่งหลักสูตรท้องถิ่นภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคกลางโดยประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
2. เพื่อประเมินประสิทธิภาพและความพึงพอใจของระบบอีเลิร์นนิ่งหลักสูตรท้องถิ่นภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคกลางโดยประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วยนักเรียน/นักศึกษาระดับมัธยมศึกษา ชั้น ม.1- ม.6 ทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัยในพื้นที่ภาคกลาง

รวมถึงครูผู้สอนที่สนใจเข้าร่วมโครงการ จำนวนประมาณ 10,000 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรต้น ระบบอีเลิร์นนิ่งหลักสูตร ท้องถิ่นภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคกลางโดยประยุกต์ใช้ ศาสตร์พระราชาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

2.2 ตัวแปรตาม ประสิทธิภาพและความพึงพอใจของผู้ใช้งานระบบ

3. แนวทางการพัฒนาระบบ โดยการศึกษา เจื้อไขความต้องการของระบบตามโครงการ การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นภูมิปัญญาพื้นบ้าน ภาคกลางโดยประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อการเรียนรู้ ตลอดชีวิตด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัล โดยใช้หลัก ทฤษฎีวงจรการพัฒนาระบบ (System Development Life Cycle : SDLC) ใช้ภาษา HTML, PHP และ java script โปรแกรม Editplus และ Adobe Dreamweaver ฐานข้อมูล MySQL เป็นเครื่องมือในการพัฒนาระบบ

4. ระยะเวลาการวิจัย เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2564 ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2565

โดยมีแนวทางการใช้สมมติฐานของการวิจัยดังนี้

1. ประสิทธิภาพของระบบอีเลิร์นนิ่งหลักสูตร ท้องถิ่นภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคกลางโดยประยุกต์ใช้ ศาสตร์พระราชาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล อยู่ในระดับมากขึ้นไป

2. ครู/อาจารย์ และนักเรียน/นักศึกษา ผู้ใช้งาน ระบบมีระดับความพึงพอใจต่อระบบอีเลิร์นนิ่ง หลักสูตรท้องถิ่นภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคกลาง โดยประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อการเรียนรู้ ตลอดชีวิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลอยู่ในระดับมาก

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นกลุ่ม นักเรียน/นักศึกษาระดับมัธยมศึกษา ชั้น ม.1- ม.6

ทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษา นอกระบบและตามอัธยาศัยในพื้นที่ภาคกลาง รวมถึงครูผู้สอนที่สนใจเข้าร่วมโครงการ จำนวน 10,000 คน โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม อย่างง่าย จำนวน 370 คน ใช้การกำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970)

1.2 เครื่องมือการวิจัย ใช้แบบประเมิน ประสิทธิภาพโดยใช้วิธีการประเมินแบบ Back Box Testing และแบบประเมินความพึงพอใจของระบบ ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการใช้งานระบบ ลักษณะ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับของลิเคิร์ท (Likert Scale) โดยเรียง จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด กำหนดน้ำหนักคะแนน โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มาก
ระดับ 3	หมายถึง	ปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	น้อย
ระดับ 1	หมายถึง	น้อยที่สุด

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากพัฒนาระบบเสร็จได้ประสานผู้เชี่ยวชาญการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อทดลองใช้งานและทดสอบระบบ ตามเงื่อนไขความต้องการของระบบและทำการ ประเมินประสิทธิภาพของระบบ หลังจากนั้นจึงเปิด ระบบให้กลุ่มประชากรตัวอย่างทดลองเข้าใช้งาน และ ประเมิน ความพึงพอใจหลังจากใช้งาน เป็นระยะเวลา 1 เดือน

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้การแปลความแบบประเมินประสิทธิภาพ ใช้วิธีการประเมินแบบ Back Box Testing และแบบ ประเมินความพึงพอใจของระบบของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ต่อการใช้งานระบบ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง	น้อยที่สุด

2. ขั้นตอนการพัฒนากระบวน

2.1 ศึกษาารูปแบบเงื่อนไขความต้องการของระบบจากการศึกษาารูปแบบเงื่อนไขความต้องการของระบบและเงื่อนไขการทำงานในระบบ มีเงื่อนไขดังต่อไปนี้

- ระบบจะต้องสามารถลงข่าวประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการได้

- ระบบจะต้องสามารถเพิ่มสมาชิกสำหรับครู/อาจารย์ที่เป็นตัวแทนแต่ละสถานศึกษาได้เพื่อเข้าไปตรวจสอบข้อมูลนักเรียน/นักศึกษาของแต่ละสถานศึกษานั้น ๆ ได้

- ระบบจะต้องสามารถให้นักเรียน/นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเข้าเรียนรู้หลักสูตรในระบบได้

- กรณีที่ไม่ลงทะเบียนและลงชื่อเข้าใช้ระบบจะไม่สามารถเข้าระบบเพื่อเรียนรู้แต่ละหลักสูตรได้

- นักเรียน/นักศึกษาผู้ลงทะเบียนเข้าเรียนในแต่ละหลักสูตรจะต้องรับรหัสสถานศึกษาที่ได้รับจากผู้ดำเนินการหลักสูตรท้องถิ่นภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคกลางโดยประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลผ่านทางครูที่เป็นตัวแทนจากแต่ละสถานศึกษา

- เมื่อเริ่มเข้าสู่หลักสูตรนักเรียน/นักศึกษาจะต้องทำแบบทดสอบก่อนเรียนถึงจะสามารถเข้าไปเรียนรู้เนื้อหาในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ได้

- การเรียนรู้จะต้องเรียงลำดับไปที่ละหน่วยการเรียนรู้ การที่จะไปเรียนรู้ในหน่วยต่อไปได้จำเป็นต้องทำใบงาน/แบบฝึกหัด/แบบทดสอบให้ผ่านตามเกณฑ์ ที่ถูกกำหนดไว้ในแต่ละหน่วย

การเรียนรู้ซึ่งกรณีที่ยังไม่ผ่านจะยังไม่สามารถไปหน่วยการเรียนรู้ต่อไปได้ จะต้องทำใบงาน/แบบฝึกหัด/แบบทดสอบให้ผ่านตามเกณฑ์ก่อน

- เมื่อทำตามเงื่อนไขตลอดขั้นตอนจะต้องทำแบบทดสอบหลังเรียน โดยจะต้องผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ เมื่อผ่านครบตามเงื่อนไข จะได้รับใบประกาศนียบัตรแบบออนไลน์จากระบบ

2.2 การพัฒนาระบบอีเลิร์นนิ่งหลักสูตรท้องถิ่นภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคกลางโดยประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โดยวงจรการพัฒนากระบวนมีขั้นตอนดังนี้

2.2.1 วิเคราะห์ระบบโดยใช้เงื่อนไขความต้องการของระบบและเงื่อนไขการทำงานที่ได้ศึกษาจาการูปแบบเงื่อนไขความต้องการของระบบข้างต้น

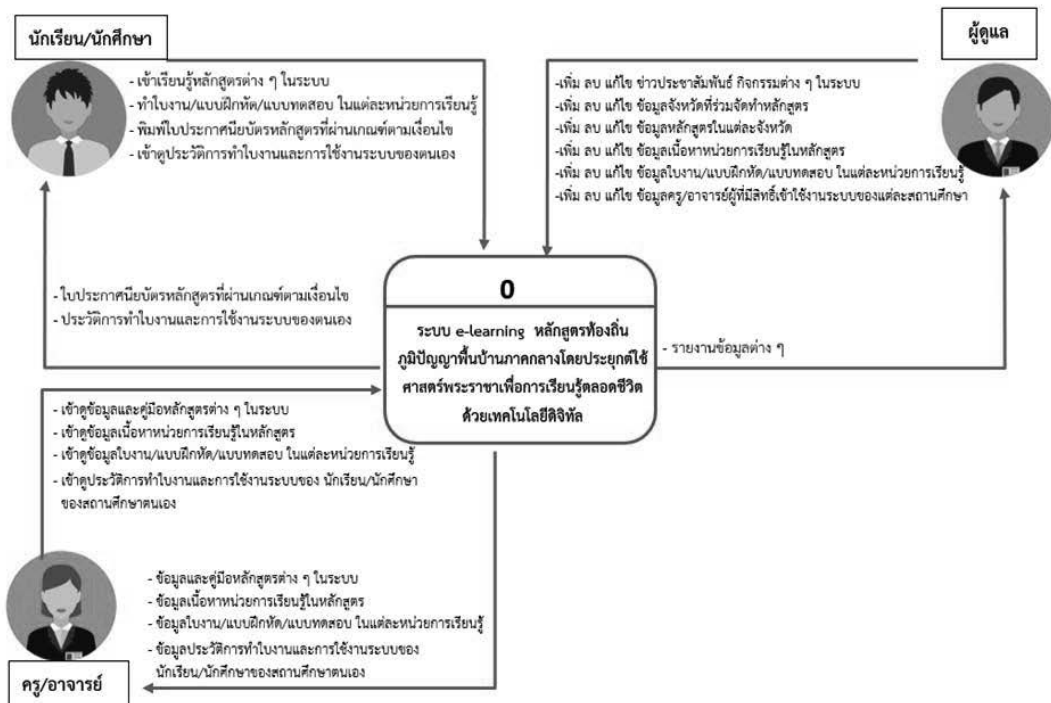
2.2.2 การออกแบบระบบ โดยนำรายละเอียดทั้งหมดมาวิเคราะห์การทำงานของระบบและแบ่งส่วนงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบได้ดังภาพที่ 1 โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย

- ผู้ดูแลระบบ
- ส่วนครู/อาจารย์
- ส่วนนักเรียน/นักศึกษา

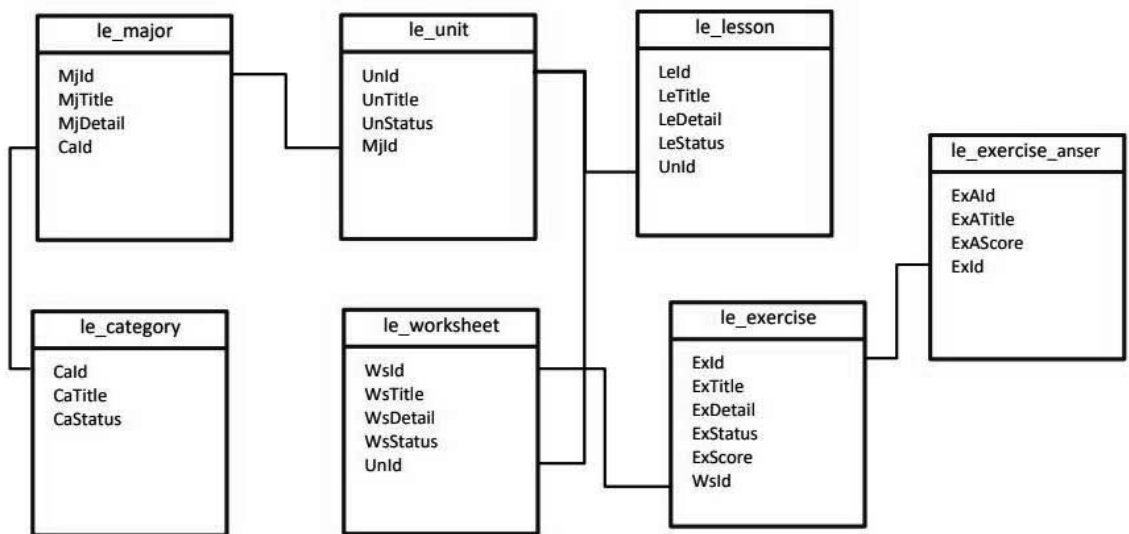
2.2.3 การออกแบบฐานข้อมูล โดยนำเงื่อนไขความต้องการของระบบและเงื่อนไขการทำงานและรายละเอียดมาวิเคราะห์ตารางสำหรับเก็บข้อมูลและการสร้างความสัมพันธ์กันของแต่ละตารางโดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

- ส่วนการจัดการหลักสูตรของผู้ดูแลระบบดังภาพที่ 2

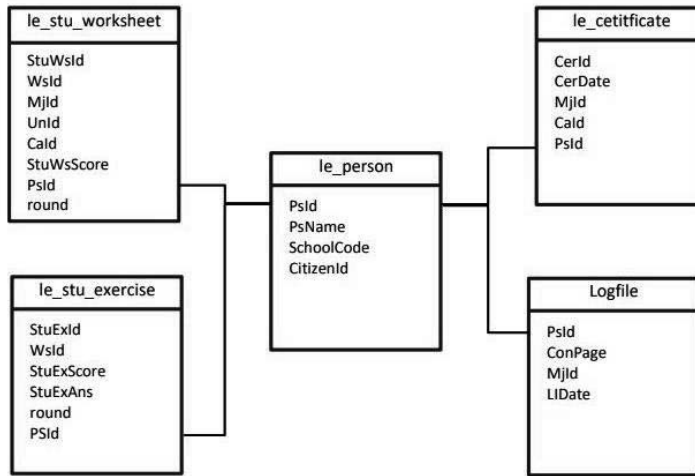
- ส่วนของนักเรียน/นักศึกษา สำหรับการเข้าเรียนและทำใบงาน/แบบฝึกหัด/แบบทดสอบดังภาพที่ 3

ภาพที่ 1 แผนภาพกระแสข้อมูลระดับ Diagram 0 ของระบบ

ภาพที่ 2 แผนภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลการจัดการหลักสูตรของผู้ดูแลระบบ

ภาพที่ 3 แผนภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลการนักเรียน/นักศึกษา สำหรับการเข้าเรียนและทำใบงาน/แบบฝึกหัด/แบบทดสอบ

2.2.4 พัฒนาระบบอีเลิร์นนิ่งหลักสูตรท้องถิ่น
ภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคกลางโดยประยุกต์ใช้ศาสตร์
พระราชทานเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนการพัฒนาระบบใช้ภาษา HTML,
PHP และ java script โปรแกรม Editplus และ Adobe
Dreamweaver ใช้ฐานข้อมูล MySQL สำหรับจัดเก็บ
ข้อมูลส่วนนี้โดยจะแยกส่วนการทำงานเป็น 3 ส่วน
ตามประเภทผู้ใช้งานระบบดังนี้

2.2.4.1 ส่วนผู้ดูแลระบบ โดยพัฒนา
ให้ระบบสามารถทำงานได้ดังนี้

- เพิ่ม ลบ แก้ไข ข่าวประชาสัมพันธ์

กิจกรรมต่าง ๆ ในระบบ

- เพิ่ม ลบ แก้ไข ข้อมูลจังหวัดที่ร่วมจัดทำหลักสูตร
- เพิ่ม ลบ แก้ไข ข้อมูลหลักสูตรในแต่ละจังหวัด
- เพิ่ม ลบ แก้ไข ข้อมูลเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ในหลักสูตร
- เพิ่ม ลบ แก้ไข ข้อมูลใบงาน/แบบฝึกหัด/แบบทดสอบ ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้
- เพิ่ม ลบ แก้ไข ข้อมูลครู/อาจารย์ผู้มีสิทธิ์เข้าใช้งานระบบของแต่ละสถานศึกษา

ภาพที่ 4 หน้าเข้าใช้งานระบบ

2.2.4.2 ส่วนครู/อาจารย์ โดยพัฒนาให้ระบบสามารถทำงานได้ดังนี้

- เข้าดูข้อมูลเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ในหลักสูตร
- เข้าดูข้อมูลและคู่มือหลักสูตรต่าง ๆ ในระบบ
- เข้าดูข้อมูลใบงาน/แบบฝึกหัด/แบบทดสอบ ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้
- ค้นหารายชื่อนักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษาของตนเอง
- เข้าดูประวัติการทำใบงานและการใช้งานระบบของ นักเรียน/นักศึกษาของสถานศึกษาตนเอง

2.2.4.3 ส่วนนักเรียน/นักศึกษาโดยพัฒนาให้ระบบสามารถทำงานได้ดังนี้

- เข้าเรียนรู้หลักสูตรต่าง ๆ ในระบบ
 - ทำ ใบงาน/แบบฝึกหัด/แบบทดสอบ ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้
- เงื่อนไขของการผ่านแต่ละหน่วยการเรียนรู้ในส่วน ของ ส่วนนักเรียน/นักศึกษามีขั้นตอนที่จำเป็นต้องกำหนดเงื่อนไข ในการพัฒนาดังนี้
- เมื่อเริ่มเข้าสู่หลักสูตรนักเรียน/นักศึกษาจะต้องทำแบบทดสอบก่อนเรียนก่อน ถึงจะสามารถเข้าไปเรียนรู้เนื้อหาในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ได้
 - การเรียนรู้จะต้องเรียงลำดับไปทีละหน่วยการเรียนรู้ การที่จะไปเรียนรู้ในหน่วยต่อไปได้ จำเป็นที่จะต้องทำใบงาน/แบบฝึกหัด/แบบทดสอบให้ผ่านตามเกณฑ์ที่ถูกกำหนดไว้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งกรณีที่ยังไม่ผ่านจะยังไม่สามารถไปหน่วยการเรียนรู้ต่อไปได้ จะต้องทำใบงาน/แบบฝึกหัด/แบบทดสอบให้ผ่านตามเกณฑ์ก่อน
 - เมื่อทำตามเงื่อนไขตลอดขั้นตอนจะต้องทำแบบทดสอบหลังเรียน โดยจะต้องผ่านเกณฑ์ตามที่ถูกกำหนดไว้ เมื่อผ่านครบตามเงื่อนไขจะได้รับใบประกาศนียบัตรแบบออนไลน์จากระบบ

2.2.5 ทดสอบการใช้งานโดยการติดตั้งเตรียมข้อมูลนำเข้า และการทำงานของระบบโดยการทดลองเพิ่ม ลบ และแก้ไข ในแต่ละส่วนงานว่าทำงานถูกต้องหรือไม่ โดยแบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้

2.2.5.1 ส่วนผู้ดูแลระบบ ทดสอบดังนี้

- เพิ่ม ลบ แก้ไข ข่าวประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ในระบบ
- เพิ่ม ลบ แก้ไข ข้อมูลจังหวัดที่ร่วมจัดทำหลักสูตร
- เพิ่ม ลบ แก้ไข ข้อมูลหลักสูตรในแต่ละจังหวัด
- เพิ่ม ลบ แก้ไข ข้อมูลเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ในหลักสูตร
- เพิ่ม ลบ แก้ไข ข้อมูลใบงาน/แบบฝึกหัด/แบบทดสอบ ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้
- เพิ่ม ลบ แก้ไข ข้อมูลครู/อาจารย์ ผู้ที่มีสิทธิ์เข้าใช้งานระบบของแต่ละสถานศึกษา

2.2.5.2 ส่วนครู/อาจารย์ ทดสอบดังนี้

- ทดสอบการลงชื่อเพื่อเข้าใช้งานระบบ
- ทดสอบการเข้าดูข้อมูลและคู่มือหลักสูตรต่าง ๆ ในระบบ
- ทดสอบการเข้าดูข้อมูลเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ในหลักสูตร
- ทดสอบการเข้าดูข้อมูลใบงาน/แบบฝึกหัด/แบบทดสอบ ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้
- ทดสอบการเข้าดูประวัติการทำใบงานและการใช้งานระบบของ นักเรียน/นักศึกษาของสถานศึกษาตนเอง

2.2.5.3 ส่วนนักเรียน/นักศึกษา ทดสอบดังนี้

- ทดสอบการลงทะเบียนเพื่อเข้าใช้งานระบบ
- ทดสอบการลงชื่อเพื่อเข้าใช้งานระบบ
- ทดสอบการทำใบงาน/แบบฝึกหัด/แบบทดสอบ ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

- ทดสอบการพิมพ์ใบประกาศนียบัตร
หลักสูตรที่ผ่านเกณฑ์ตามเงื่อนไข
- ทดสอบการเข้าสู่ประวัติการทำ
ใบงานและการใช้งานระบบของตนเอง

2.3. การประเมินผลประสิทธิภาพ
การทำงานของระบบจะประเมินผลจากผู้ใช้งานระบบ
โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ประเมินประสิทธิภาพของระบบ
อีเลิร์นนิ่งหลักสูตรท้องถิ่นภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคกลาง
โดยประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชารเพื่อการเรียนรู้
ตลอดชีวิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล จากผู้เชี่ยวชาญ
การพัฒนาระบบสารสนเทศโดยใช้วิธีการประเมินผล
แบบ Black Box Testing

ส่วนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจของระบบ
อีเลิร์นนิ่งหลักสูตรท้องถิ่นภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคกลาง
โดยประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชารเพื่อการเรียนรู้
ตลอดชีวิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาระบบอีเลิร์นนิ่งหลักสูตรท้องถิ่น
ภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคกลางโดยประยุกต์ใช้ศาสตร์
พระราชารเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยเทคโนโลยี
ดิจิทัลด้วยระบบอีเลิร์นนิ่งที่สามารถทำงานได้

สอดคล้องและตรงกับความต้องการตามเงื่อนไข
การทำงานของระบบที่กำหนดไว้ในโครงการ
การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคกลาง
โดยประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชารเพื่อการเรียนรู้
ตลอดชีวิตด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัล การใช้งานระบบ
แบ่งกลุ่มผู้ใช้งาน เป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย ผู้ดูแล
ระบบ ครู/อาจารย์ และนักเรียน/นักศึกษา ซึ่งการใช้
งานระบบจะต้องเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตเพื่อเรียกใช้
งานผ่านโปรแกรมเว็บเบราว์เซอร์ เช่น Google Chrome,
Mozilla firefox เป็นต้น สามารถใช้งานผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ
เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น สามารถเข้าถึง
ระบบการเรียนรู้หลักสูตรในระบบได้ทุกสถานที่และทุกเวลา

2. ผลการประเมินแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ประเมินประสิทธิภาพของระบบ
อีเลิร์นนิ่งหลักสูตรท้องถิ่นภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคกลาง
โดยประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชารเพื่อการเรียนรู้
ตลอดชีวิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลจากผู้เชี่ยวชาญ
การพัฒนาระบบสารสนเทศ จำนวน 3 ท่าน โดยใช้
วิธีการประเมินผลแบบ Black Box Testing ได้ค่า
คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.82 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
เท่ากับ 0.24 พบว่า ระบบมีประสิทธิภาพอยู่ใน
ระดับมากที่สุดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบแต่ละด้าน โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านตรงตามความต้องการของผู้ใช้งานระบบ (Function Requirements Test)	5.00	0.00	มากที่สุด
ความสามารถในการเข้าใช้งานได้ทุกที่ทุกเวลา	5.00	0.00	มากที่สุด
ความสามารถของระบบในการนำเสนอข้อมูล	5.00	0.00	มากที่สุด
ความสามารถในการบันทึกข้อมูล ทำแบบทดสอบ ในระบบ	5.00	0.00	มากที่สุด
ความสามารถในการประมวลผลข้อมูลผลการทำแบบทดสอบ/ใบงาน	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ด้านความถูกต้องการทำงานของระบบ (Function Test)	5.00	0.00	มากที่สุด
ความถูกต้องในล็อกอินเข้าระบบ	5.00	0.00	มากที่สุด
ความถูกต้องในการกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงเมนูการใช้งานระบบ	5.00	0.00	มากที่สุด
ความถูกต้องในการบันทึกข้อมูลในระบบ	5.00	0.00	มากที่สุด
ความถูกต้องของระบบในการนำเสนอข้อมูล	5.00	0.00	มากที่สุด
ความถูกต้องของการทำงานของระบบในภาพรวม	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ด้านความง่ายต่อการใช้งานระบบ (Usability Test)	4.72	0.48	มากที่สุด
ความง่ายต่อการเข้าใช้งานระบบ	4.67	0.58	มากที่สุด
ความเหมาะสมต่อการเลือกใช้นิตตัวอักษรบนจอภาพ	4.67	0.58	มากที่สุด
ความเหมาะสมต่อการเลือกใช้นิตตัวอักษรบนจอภาพ	4.67	0.58	มากที่สุด
ความเหมาะสมต่อการเลือกใช้นิตตัวอักษรบนจอภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด
ความเหมาะสมการใช้ข้อความเพื่อสื่อความหมายการใช้งาน	4.67	0.58	มากที่สุด
ความเหมาะสมออกแบบเป็นมาตรฐานเดียวกันบนจอภาพ	4.67	0.58	มากที่สุด
4. ด้านความปลอดภัยของระบบ (Security Test)	5.00	0.00	มากที่สุด
การกำหนดรหัสผ่านโดยผู้ใช้งาน	5.00	0.00	มากที่สุด
การควบคุมสิทธิ์ผู้ใช้ได้อย่างถูกต้อง	5.00	0.00	มากที่สุด
การควบคุมการเข้าถึงจากผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับระบบ	5.00	0.00	มากที่สุด
5. ด้านความเร็วในการทำงานของระบบ (Performance Test)	4.42	0.58	มาก
ความเร็วในการเข้าถึงระบบ	4.67	0.58	มากที่สุด
ความเร็วในการนำเสนอข้อมูลของระบบ	4.33	0.58	มาก
ความเร็วในการบันทึก แก้ไข และลบ ข้อมูลในระบบ	4.33	0.58	มาก
ความเร็วในการทำงานของระบบในภาพรวม	4.33	0.58	มาก
ภาพรวมประสิทธิภาพของระบบ	4.82	0.24	มากที่สุด

ส่วนที่ 2 ผลการประเมินความพึงพอใจของระบบ
สารสนเทศโดยผู้ใช้งานระบบอิเล็กทรอนิกส์ท้องถิ่น
ภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคกลางโดยประยุกต์ใช้ศาสตร์

พระราชาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
จากกลุ่มประชากรตัวอย่าง จากผู้ใช้งาน ทั้ง 2 กลุ่ม
ประกอบด้วย กลุ่มครู/อาจารย์ และกลุ่มนักเรียน/

นักศึกษา จำนวน 370 คน ได้ค่าคะแนนเฉลี่ย ระบบมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 2 เท่ากับ 4.18 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.80 พบว่า

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความพึงพอใจโดยผู้ใช้งานระบบ

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านตรงตามความต้องการของผู้ใช้งานระบบ (Function Requirements Test)	4.12	0.83	มาก
การเข้าใช้งานได้ทุกที่ทุกเวลา	4.13	0.86	มาก
การนำเสนอข้อมูล	4.10	0.84	มาก
การบันทึกข้อมูล ทำแบบทดสอบ ในระบบ	4.16	0.78	มาก
การประมวลผลข้อมูลผลการทำแบบทดสอบ/ใบงาน	4.11	0.84	มาก
2. ด้านความถูกต้องการทำงานของระบบ (Function Test)	4.19	0.79	มาก
ความถูกต้องในล็อกอินเข้าระบบ	4.19	0.72	มาก
การกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงเมนูการใช้งานระบบ	4.19	0.79	มาก
การบันทึกข้อมูลในระบบ	4.16	0.77	มาก
การนำเสนอข้อมูล	4.16	0.81	มาก
การทำงานระบบในภาพรวม	4.25	0.76	มาก
3. ด้านความง่ายต่อการใช้งานระบบ (Usability Test)	4.19	0.78	มาก
ง่ายต่อการเข้าใช้งานระบบ	4.21	0.79	มาก
การเลือกใช้นิตตัวอักษรบนจอภาพ	4.19	0.75	มาก
การเลือกใช้นิตตัวอักษรบนจอภาพ	4.19	0.77	มาก
การเลือกใช้นิตตัวอักษรบนจอภาพ	4.19	0.77	มาก
การใช้ข้อความเพื่อสื่อความหมายการใช้งาน	4.15	0.79	มาก
การออกแบบเป็นมาตรฐานเดียวกันบนจอภาพ	4.21	0.79	มาก
4. ด้านความปลอดภัยของระบบ (Security Test)	4.26	0.79	มาก
การกำหนดรหัสผ่านโดยผู้ใช้งาน	4.31	0.75	มาก
การควบคุมสิทธิ์ผู้ใช้ได้อย่างถูกต้อง	4.24	0.79	มาก
การควบคุมการเข้าถึงจากผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับระบบ	4.22	0.83	มาก
5. ด้านความเร็วในการทำงานของระบบ (Performance Test)	4.13	0.82	มาก
ความเร็วในการเข้าถึงระบบ	4.12	0.82	มาก
ความเร็วในการนำเสนอข้อมูลของระบบ	4.09	0.84	มาก
ความเร็วในการบันทึก แก้ไข และลบ ข้อมูลในระบบ	4.13	0.78	มาก
ความเร็วในการทำงานของระบบในภาพรวม	4.16	0.85	มาก
ภาพรวมความพึงพอใจของระบบ	4.18	0.80	มาก

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาระบบอีเลิร์นนิ่งหลักสูตรท้องถิ่น ภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคกลางโดยประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาศาสตร์เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลมีวัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบอีเลิร์นนิ่งที่สามารถช่วยในการจัดการหลักสูตรท้องถิ่น ภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคกลางโดยประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาศาสตร์เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล พบว่าระบบอีเลิร์นนิ่งที่พัฒนาขึ้นมาสามารถทำงานได้สอดคล้องตรงตามเงื่อนไขและข้อกำหนดที่โครงการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคกลางโดยประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาศาสตร์เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลได้กำหนดไว้ การใช้งานระบบจะต้องเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตเพื่อเรียกใช้งานผ่านโปรแกรมเว็บเบราว์เซอร์ เช่น Explorer, Google Chrome, Mozilla firefox เป็นต้น สามารถใช้งานผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ สอดคล้องกับ อนุชา สะเล็ม (2560, บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า อีเลิร์นนิ่งเข้ามาเป็นส่วนเสริมในการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงเนื้อหาบทเรียนได้จาก อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ ลดข้อจำกัดการจัดการเรียนการสอนได้ สามารถเข้าถึงระบบการเรียนรู้หลักสูตรในระบบได้ทุกสถานที่และทุกเวลา ซึ่งจะเกิดประโยชน์เป็นอย่างยิ่งผู้เรียนจะมีโอกาสเข้าถึงเนื้อหา ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับ สุภาวดี ลาภเจริญ (2563, 296) ที่กล่าวว่า อีเลิร์นนิ่งเป็นการเพิ่มช่องทางในการเรียนที่ทันสมัย และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา โดยใช้รูปแบบการเรียนผ่านเว็บไซต์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับ อัญชลี วิลลิสลิป (2559, 39) ที่พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนผ่านเว็บตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย

การพัฒนาระบบ ใช้ภาษา HTML, PHP และ java script โดยใช้ฐานข้อมูล MySQL ใช้โปรแกรม Editplus และ Adobe Dreamweaver เป็นเครื่องมือในการพัฒนา โดยอาศัยหลักการออกแบบฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ ส่วนด้านการออกแบบและพัฒนาระบบ สอดคล้องกับ โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์ (2555, 50) โดยอาศัยวงจรการพัฒนาระบบ (System Development Life Cycle: SDLC) และเน้นให้ผู้ใช้งานกรอกข้อมูลให้น้อยที่สุด โดยระบบสามารถนำไปใช้งานตรงตามความต้องการ ซึ่งบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2. เพื่อประเมินประสิทธิภาพและความพึงพอใจของระบบอีเลิร์นนิ่งหลักสูตรท้องถิ่น ภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคกลางโดยประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาศาสตร์เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เครื่องมือที่ใช้ที่เป็นแบบสอบถามตามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ นำระดับคะแนนทั้งหมดมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินระบบผู้วิจัยแบ่งการประเมินเป็น 2 ส่วนดังนี้

การประเมินประสิทธิภาพ โดยผู้เชี่ยวชาญการพัฒนาระบบสารสนเทศ ใช้วิธีการทดสอบซอฟต์แวร์แบบ Back Box Testing ผลที่ได้มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.82 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.24 พบว่า ระบบมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด

การประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานระบบ โดยรวมจากผู้ใช้งานระบบทั้ง 2 กลุ่มได้ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.80 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนบนระบบอิเล็กทรอนิกส์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง (วัชรโชติถ์ นิมิตา, 2562, 1) ที่มีความพึงพอใจเฉลี่ยเท่ากับ 2.70 ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่ผู้เรียนพบมากที่สุดคือ การอัปเดตล่าช้าและไฟล์ส่วนใหญ่ไม่พร้อมใช้งาน นำมาเป็นแนวทางเพื่อพัฒนาระบบอีเลิร์นนิ่งในครั้งนี้

จึงส่งผลให้ผลการประเมินทั้ง 2 ส่วนเป็นไปตาม
สมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

ผลจากแบบประเมินประสิทธิภาพจาก
ผู้เชี่ยวชาญการพัฒนาระบบสารสนเทศและประเมิน
ความพึงพอใจของผู้ใช้งานระบบ ได้รับข้อเสนอแนะ
จากผู้ประเมินทั้ง 2 กลุ่ม ซึ่งจะมีข้อเสนอแนะสำหรับ
การพัฒนาระบบอีเลิร์นนิ่งในอนาคตสามารถ
สรุปได้ดังนี้

- รูปแบบของการนำเสนอควรใช้รูปภาพ
ให้มากขึ้น เน้นการใช้ภาพเป็นสัญลักษณ์เพื่อสื่อ
ถึงเมนูหรือการนำทางเข้าสู่การเข้าไปใช้บทเรียน
สำหรับให้นักเรียน/นักศึกษา ที่ใช้ระบบเข้าใจได้ง่ายขึ้น
ตามช่วงวัยอายุของผู้ใช้งานระบบ

- การออกแบบและพัฒนาระบบ ควรคำนึงถึง
ความเสถียร ความเร็วและการเข้าถึงระบบโดยคำนึงถึง
ปริมาณผู้ใช้งานระบบเพื่อให้ระบบสามารถทำงานได้
อย่างราบรื่นและสามารถรองรับจำนวนหลักสูตร
และจำนวนผู้ใช้งานที่อาจเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มงานเทคโนโลยีสารสนเทศศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2559).
**คู่มือ การพัฒนาและปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (งานบริการพัฒนาและบำรุงรักษา
ระบบงานสารสนเทศ)** ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559. ค้นเมื่อ พฤศจิกายน 25, 2564, จาก http://km.moi.go.th/km/51_PMQA_6/support59/sup5_1.pdf.
- ถนอมพร เลาทจรัส. (2551). **ความหมายของ อีเลิร์นนิ่ง**. ค้นเมื่อ พฤศจิกายน 25, 2564,
จาก <https://www.kroobannok.com/1586>.
- มนต์ชัย เทียนทอง. (2539). **การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนระบบมัลติมีเดียสำหรับฝึก อบรมครู-อาจารย์
และนักฝึกอบรม เรื่อง การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
ดุขศึกษิตต สาขาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- วัชรโชคดี นิมิตา. (2562). **การพัฒนาการเรียนบนระบบอิเล็กทรอนิกส์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง**. ค้นเมื่อ
พฤศจิกายน 25, 2564, จาก http://www.ba-abstract.ru.ac.th/AbstractPdf/2562-2-1_1584417303.pdf.
- สุภาวดี ลากเจริญ. (2563). **การศึกษาระบบ อีเลิร์นนิ่ง เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในเขตกรุงเทพมหานคร
สู่มาตรฐานระดับสากล**. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 8(1), 295-307.
- สุรสิทธิ์ วรรณไกรโรจน์. (2549). **ความหมายของการเรียนรู้ออนไลน์ (อีเลิร์นนิ่ง)**. ค้นเมื่อ พฤศจิกายน 25, 2564,
จาก <http://www.thai2learn.com>.
- อนุชา สะเล็ม. (2560). **การประยุกต์ใช้ E-learning ในกระบวนการเรียนการสอน วิทยาลัยเทคโนโลยี
บริหารธุรกิจมินบุรี กรุงเทพ**. สารนิพนธ์หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
คณะวิทยาการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร.
- อัญชลี วิลลศิลป์. (2559). **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนผ่านเว็บตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองเพื่อส่งเสริม
การคิดวิเคราะห์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยตราดวิชา**. วารสารดุขศึกษิตตทางสังคมศาสตร์, 6(1), 31-45.
- โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์. (2555). **การวิเคราะห์และออกแบบระบบ (ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม)**. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining sample sizes for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.

การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคณน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

AN EVALUATION TO TAKE CARE OF STUDENTS SYSTEM PROJECT OF CHUMCHONWATDUKKANON SCHOOL UNDER CHAINAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

ภูติศ พันแสน

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดดักคณน

Pudid Pansan

Director of Chumchonwatdukkanon School

Corresponding author e-mail: pudid@ndr.ac.th

Receive : January 18, 2023

Revised: April 11, 2023

Accepted: June 16, 2023

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคณน ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินตามรูปแบบ CIPP (CIPP Model) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการประเมิน ประกอบด้วย ครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน 17 คน และนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคณน จำนวน 181 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินปรากฏผลดังนี้

1. ผลการประเมินด้านบริบท พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความเห็นต่อความเป็นไปได้ของงานโครงการด้านความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน ด้านความสอดคล้องกับความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษาและด้านความเป็นไปได้ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านย่อย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ และเป้าหมายโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้นและวิธีดำเนินการของโครงการโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการ พบว่า คณะกรรมการดำเนินโครงการมีความเห็นต่อกระบวนการในการดำเนินงานตามกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการโดยรวมระหว่างดำเนินการมีความเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อสิ้นสุดโครงการมีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินด้านผลผลิต ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน พบว่า โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยรวมครูและนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการระบบ

ดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และผลการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความตามเกณฑ์เป้าหมายของโรงเรียนที่ตั้งไว้

คำสำคัญ : การประเมินโครงการ ระบบดูแลช่วยเหลือ

ABSTRACT

An evaluation of student care and support system project of Chumchonwatdukkanon School 's objectives were to evaluate the context, the input, the process and the products by using CIPP valuation Model. The subjects of this study consisted of 17 teachers and 181 Chumchonwatdukkanon School students. The instrument used for gathering data was the rating-scale questionnaire. The descriptive statistics were arithmetic mean and standard deviation.

The findings showed that:

1. The results of the projects' context found that the opinions of teachers toward the possibility of implementing the project according to school policies, teachers' needs, and overall possibility were at the highest level. When each separate aspect was considered, it was found that principles and reasons, objectives, and project goals were at the highest level.

2. The results of the projects' input revealed that the opinions of teachers toward the appropriation of standard factors and project's processes in overall were at the highest level. When each separate aspect was considered, it was found that all aspects were at the highest level.

3. For the results of the project's process, it was found that the opinions of the committee toward activities' operating processes of the project in overall were at the high level. When the project finished, the opinions were at the highest level.

4. For the results of the project's products including learning activities and learners' attitude, competencies, reading ability, critical thinking ability, and writing ability, the teachers and students' opinions in overall were at the highest level. When each separate aspect was considered, it was found that all aspects were at the highest level. Moreover, teachers and students' satisfaction toward the student care project was at the highest level. Students had higher academic achievement. The evaluation's results of learners' attitude, competencies, reading ability, critical thinking ability, and writing ability met the target criteria of the school.

Keywords : project's evaluation, student care system

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการเรียน การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, 4) สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติโดยมีเป้าหมายว่าคนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษา การดูแลและป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สถานศึกษาที่จัดกระบวนการเรียนรู้และปลูกฝังแนวทางการจัดการความขัดแย้งโดยแนวทางสันติวิธีเพิ่มขึ้น มีการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่เพิ่มขึ้นมีระบบกลไกและมาตรการที่เข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามในรูปแบบใหม่และผู้เรียนในสถานศึกษาที่มีคิตะเสาะวิวาทลดลง เป็นต้น

จากรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ของโรงเรียนประจำปีการศึกษา 2563 พบว่า โรงเรียนได้กำหนดวิธีพัฒนาเพื่อให้โรงเรียนได้มาตรฐานในการดำเนินงานตามแผนงาน กิจกรรม โครงการเพื่อให้ได้ระดับปฐมวัยมีพัฒนาการด้านร่างกายแข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี และดูแลความปลอดภัยของตนเอง มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุมและแสดงออกทางอารมณ์ มีพัฒนาการด้านสังคมช่วยเหลือตนเองและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมมีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้

มีทักษะการคิดขั้นพื้นฐานและแสวงหาความรู้ได้ และผู้เรียนระดับประถมศึกษามีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องาน อาชีพ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลายของสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม (โรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน, 2563)

นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทุกมิติ ทั้งด้านการสื่อสารเทคโนโลยี ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาครอบครัว ปัญหาการแข่งขันทุกรูปแบบก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด ซึ่งล้วนแต่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของทุกคน จนนำไปสู่การเกิดปัญหาและสภาวะวิกฤติทางสังคม ดังนั้น ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้มีความสมบูรณ์พร้อมอย่างเป็นองค์รวมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนให้มีทักษะในการดำรงชีวิต โรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน ในฐานะหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบในการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตของผู้เรียนสูงขึ้นด้วยการปรับปรุงระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและได้ดำเนินงานตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาได้ระยะเวลานานแล้ว เพราะตระหนักถึงความสำคัญของโครงการดังกล่าว ว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นกับนักเรียนโดยได้กำหนดกิจกรรมออกเป็น

4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความ มีการประสานความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา รวมทั้งวิธีการกิจกรรมและเครื่องมือต่าง ๆ ที่มีคุณภาพในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอันจะส่งผลให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จ

จากการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าว ผู้ประเมินมีความสนใจและอยากทราบว่า ผลการดำเนินงานตามโครงการประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ตลอดจนข้อบกพร่อง ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาโครงการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายยิ่ง ๆ ขึ้นโดยได้นำวิธีการประเมินโครงการแบบ CIPP Model ของ สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) มาประยุกต์ใช้ในการประเมินโครงการเนื่องจากเป็นรูปแบบที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายมีการนำมาใช้กันมากเนื่องจากเป็นวิธีประเมินและตรวจสอบโครงการตลอดแนวตั้งแต่ก่อนการดำเนินโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการและเมื่อสิ้นสุดการดำเนินโครงการ เพราะมีการพิจารณาใน 4 ด้านคือ การประเมินสถานะแวดล้อม การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิต ซึ่งจะทำให้ผู้ประเมินเห็นข้อดี ข้อบกพร่องของโครงการ เป็นการช่วยในการตัดสินใจได้เป็นอย่างดีว่าจะล้มเลิกโครงการหรือดำเนินโครงการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินบริบทแวดล้อมการดำเนินงานโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน

2. เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าที่มีผลต่อการดำเนินงานตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน

3. เพื่อประเมินกระบวนการการดำเนินงานตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน

4. เพื่อประเมินผลผลิตในการดำเนินงานโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนนด้านผลการดำเนินงานและผลกระทบ

ขอบเขตของการวิจัย

การประเมินครั้งนี้เป็นการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน ปีการศึกษา 2563 ผู้ประเมินกำหนดขอบเขตของการประเมินดังนี้

ขอบเขตด้านประชากร

ในการประเมินโครงการครั้งนี้เป็นการศึกษาจากประชากร ได้แก่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน จำนวน 198 คน ประกอบด้วย

1.1 ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 17 คน

1.2 นักเรียนจำนวน 181 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การประเมินครั้งนี้เป็นการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ของ สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam, 1968) ในการประเมิน 4 ด้าน ขอบเขตเนื้อหาจึงประกอบด้วย

1. การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินความสอดคล้องของสถานะแวดล้อมในการดำเนินงานของโครงการ ได้แก่ ด้านสภาพการดำเนินงานของโครงการ ด้านความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน และความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการ

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input evaluation) เป็นการประเมินความเหมาะสม ความเพียงพอของปัจจัยนำเข้าด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการ ด้านอาคารสถานที่ที่นำมาใช้ในการดำเนินโครงการ

3. การประเมินด้านกระบวนการ (Process evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการปฏิบัติงาน ตามกิจกรรมของโครงการตามกระบวนการบริหารจัดการโครงการ

4. การประเมินผลผลิต (Product evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้รับจากการดำเนินงาน ของทั้งผลผลิตและผลกระทบที่เกิดจากกิจกรรม ของโครงการ

ซึ่งแบบประเมิน 9 ฉบับ สามารถตอบ วัตถุประสงค์การวิจัย ดังต่อไปนี้

ฉบับที่ 1 แบบประเมินความเป็นไปได้ ของโครงการ ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

ฉบับที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสม ของปัจจัยเบื้องต้นและวิธีดำเนินการ ตอบวัตถุประสงค์ ข้อที่ 2

ฉบับที่ 3 แบบประเมินกระบวนการ ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3

ฉบับที่ 4-5 แบบประเมินผลการจัดกิจกรรม ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 4

ฉบับที่ 6-9 แบบประเมินความคิดเห็น และความพึงพอใจ

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการประเมินโครงการระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคณน ปีการศึกษา 2563 วันที่ 30 พฤษภาคม 2562 และ สิ้นสุดโครงการ เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2563

วิธีดำเนินการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษางานวิจัย ที่เกี่ยวกับการประเมินโครงการและเอกสาร ตำรา ต่าง ๆ มาเป็นกรอบแนวคิด ในการสร้างแบบประเมิน แล้วนำแบบประเมินดังกล่าวไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

2. นำแบบประเมิน จำนวน 9 ฉบับ ที่ได้จากข้อ 1 ไปทดลองใช้ (Try-out) โดยนำแบบประเมิน ไปให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 30 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน ซึ่งอยู่ในโรงเรียนใกล้เคียง กับโรงเรียนชุมชนวัดดักคณน ทดลองทำแบบประเมิน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน แต่ละฉบับดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบประเมินความเป็นไปได้ ของโครงการ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91

ฉบับที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสม ของปัจจัยเบื้องต้นและวิธีดำเนินการ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.90

ฉบับที่ 3 แบบประเมินกระบวนการ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

ฉบับที่ 4 แบบประเมินผลการจัดกิจกรรม ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 22 กิจกรรมสำหรับครู และบุคลากรทางการศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

ฉบับที่ 5 แบบประเมินผลการจัดกิจกรรม ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 22 กิจกรรมสำหรับ นักเรียนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

ฉบับที่ 6 แบบประเมินความคิดเห็นของครู และบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวม มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.83

ฉบับที่ 7 แบบประเมินพฤติกรรมในการบริหารของผู้บริหารเกี่ยวกับการดำเนินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

ฉบับที่ 8 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90

ฉบับที่ 9 แบบประเมินความพึงพอใจของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการดำเนินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90

3. จัดพิมพ์แบบประเมินฉบับสมบูรณ์ ทั้ง 9 ฉบับเพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ประเมินได้วิเคราะห์โดยคำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการประเมินด้านบริบทแวดล้อมก่อนการดำเนินงานตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน

1. ด้านความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน ความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านย่อยพบว่า หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ตามลำดับ

2. ด้านความสอดคล้องกับความต้องการของบุคลากร ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านย่อยพบว่า หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ตามลำดับ

3. ด้านความเป็นไปได้ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านย่อยพบว่า หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์

และเป้าหมายโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมทั้งโครงการแล้ว พบว่า หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ มีความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนสอดคล้องกับความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษา และมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 2 ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าที่มีผลต่อการดำเนินงานตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน

ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า พบว่าความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้นและวิธีดำเนินการของโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสองด้านและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตอนที่ 3 ผลการประเมินด้านกระบวนการในการดำเนินงานตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน

ผลการประเมินด้านกระบวนการ พบว่าความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีต่อกระบวนการในการดำเนินงานตามกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมระหว่างดำเนินการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อสิ้นสุดโครงการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ากระบวนการในการดำเนินงานตามโครงการมีความก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับจนกระทั่งสิ้นสุดโครงการ

ตอนที่ 4 ผลการประเมินด้านผลผลิตในการดำเนินงานโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน

ผลการประเมินด้านผลผลิตพบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน การจัด

กิจกรรมยกระดับพื้นฐาน กิจกรรมคณิตคิดสนุก กิจกรรมไดอารี่ที่รัก กิจกรรมก่อนเริ่มเรียนอ่านเขียน 5 คำ กิจกรรม A WORD A DAY กิจกรรมสภานักเรียน กิจกรรมต่อ เต็ม เพิ่ม พูน กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน กิจกรรมประชุมผู้ปกครอง และกิจกรรมรู้จักฉันรู้จักเธอ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรมพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกกิจกรรม

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พบว่า ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน การจัดกิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมของหายได้คืน กิจกรรมพิชิตเขตงาน กิจกรรมจิตอาสาและกิจกรรมคุณธรรมนำชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน พบว่า การจัดกิจกรรมตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน การจัดกิจกรรมเฝ้าแก่น้อย กิจกรรมรู้เท่าทันป้องกันสาธารณภัย และกิจกรรมเพื่อนช่วยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ พบว่า ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน การจัดกิจกรรมบันไดการอ่าน กิจกรรมสร้างเรื่อง และกิจกรรมชวนคิดพิชิตปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ผลที่เกิดจากการดำเนินงานตามโครงการ พบว่า ส่งผลให้มีการมอบหมายให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างชัดเจน มีการวางแผนร่วมกันในการพัฒนา กิจกรรมตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างเป็นระบบ กิจกรรมที่จัดตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วยส่งเสริมและพัฒนาโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมอย่างเพียงพอ เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดง

ความสามารถตามความถนัดและสนใจ มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการบริหารกิจกรรมตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กิจกรรมของโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทำให้นักเรียนรู้จักการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ อย่างหลากหลายทำให้นักเรียนรักและภาคภูมิใจ โรงเรียนมากขึ้นมีการกำกับดูแลและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

ผลการประเมินพฤติกรรมในการบริหารของผู้บริหารเกี่ยวกับการดำเนินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า มีการส่งเสริมสนับสนุน การประสานงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สนับสนุนงบประมาณด้านวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการจัดสภาพบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมภายนอกอาคารเรียนที่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้า มีกำหนดนโยบายและแผนงาน/โครงการของโรงเรียนที่ส่งเสริมสนับสนุนต่อการจัดกิจกรรมตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดำเนินงานได้ตามแผนที่กำหนดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการวางแผน พัฒนากิจกรรมตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมประชุม อบรมที่เกี่ยวข้องกับโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการกำกับดูแล และติดตามผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งเสริมสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษา จัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตลอดจน สร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และผลการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความกับเกณฑ์เป้าหมายของโรงเรียนที่ตั้งไว้พบว่า นักเรียนมีผลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 79.05 มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับดีขึ้น ร้อยละ 100 มีผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในระดับดีขึ้น ร้อยละ 100 และมีผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความในระดับดีขึ้น ร้อยละ 98.57 ซึ่งผลการประเมินทั้ง 4 รายการผ่านเกณฑ์เป้าหมายที่โรงเรียนได้ตั้งไว้ แสดงให้เห็นถึงคุณภาพของการดำเนินงานโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์

ผลการประเมินความพึงพอใจของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการดำเนินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนพบว่า ความพึงพอใจของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการดำเนินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ และจากการดำเนินงานตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปรับปรุงการปฏิบัติงาน จนสามารถส่งเสริมนักเรียนให้ได้รับรางวัล ส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับรางวัลจากการปฏิบัติหน้าที่ จากต้นสังกัดและหน่วยงานอื่นอีกเป็นจำนวนมาก

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการประเมินด้านบริบท พบว่า ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อความเป็นไปได้ของการดำเนินงานโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน ด้านความสอดคล้องกับความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษาและด้านความเป็นไปได้ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านย่อย พบว่า หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ และเป้าหมายโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และเมื่อพิจารณาโดยรวมทั้งโครงการแล้ว พบว่า หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการ มีความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนสอดคล้องกับความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษา และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากก่อนการจัดทำโครงการผู้รายงานได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชุมชนวัดตึกคะนน และกระบวนการประเมินที่นำมาใช้ตรงตามรูปแบบการประเมิน CIPP ได้แก่ การประเมินบริบท (Context) และสอดคล้องกับ รัตนะ บัวสนธิ์ (2556) ที่ได้กล่าวว่าการประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินก่อนการดำเนินการโครงการ เพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผลความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ ประเด็นปัญหา และความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการจึงส่งผลให้ได้ผลการประเมินที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำและดำเนินโครงการดังกล่าว

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้นและวิธีดำเนินการของโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสองด้านและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ที่เป็นเช่นนี้สืบเนื่องมาจากการเตรียมการในการสนับสนุนปัจจัยด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับบริบทของโครงการที่จะดำเนินการ ทำให้ผลการประเมินผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำสู่การปฏิบัติมีความเห็นว่ามีเหมาะสม สอดคล้องและเป็นไปได้ที่จะนำโครงการสู่การปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของสตีเฟลปิมที่ได้กล่าวถึงเกณฑ์และตัวชี้วัดความสำเร็จว่าการประเมินผลโครงการนั้นต้องมีเกณฑ์และตัวชี้วัด (Indicator) ซึ่งโดยทั่วไปแล้วเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลโครงการด้านปัจจัยนำเข้าตัวชี้วัดสามารถพิจารณาได้จากความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของโครงการ ความพร้อมของทรัพยากร

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการ พบว่าความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีต่อกระบวนการในการดำเนินงานตามกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวม พบว่า ระหว่างดำเนินการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อสิ้นสุดโครงการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ากระบวนการในการดำเนินงานตามโครงการมีความก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับจนกระทั่งสิ้นสุดโครงการ ที่เป็นเช่นนั้นเนื่องมาจากโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนนได้ดำเนินงานโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปตามแผนที่วางไว้ การวางแผนมีความชัดเจน บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการครบทุกกิจกรรมเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ มีการนิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินการและสรุปผลการดำเนินงานโดยนำผลการดำเนินงานมาปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2551) ที่กล่าวถึง รูปแบบการประเมินโครงการ

แบบ CIPP Model ด้านการประเมินกระบวนการ เป็นการประเมินว่าได้นำโครงการไปปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินกระบวนการทำได้ 2 ลักษณะ คือ มีการประเมินก่อนนำไปปฏิบัติจริง เป็นการวิเคราะห์ในเชิงความสัมพันธ์ตามโครงการ เหตุผลระหว่างจุดมุ่งหมายเกี่ยวกับแนวปฏิบัติ ซึ่งอาจจะได้ข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงวิธีการปฏิบัติได้ ในลักษณะที่สอง คือ การประเมินกระบวนการขณะปฏิบัติอยู่โดยการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมที่จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่คณะกรรมการดำเนินโครงการเป็นอย่างมาก การให้ข้อติชมและเหมาะสมทันทีจะนำไปสู่ความสัมฤทธิ์ผลของโครงการ

4. ผลการประเมินด้านผลผลิต พบว่า โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ และผลที่เกิดจากการดำเนินงานตามโครงการ พบว่า ส่งผลให้มีการมอบหมายให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างชัดเจน มีการวางแผนร่วมกันในการพัฒนา กิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบ ด้านพฤติกรรมในการบริหารของผู้บริหารเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ พบว่า มีการส่งเสริมสนับสนุนการประสานงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สนับสนุนงบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมตามโครงการ มีการจัดสภาพบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมภายนอกอาคารเรียนที่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้า มีกำหนดนโยบายและแผนงานโครงการของโรงเรียนที่ส่งเสริมสนับสนุนต่อการจัดกิจกรรมตามโครงการ นอกจากนั้น ครูและนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และผลการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความ

กับเกณฑ์เป้าหมายของโรงเรียนที่ตั้งไว้ และจากการดำเนินงานตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปรับปรุงการปฏิบัติงานจนสามารถส่งเสริมให้นักเรียนได้รับรางวัลและส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับรางวัลจากการปฏิบัติหน้าที่ จากหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานอื่นอีกเป็นจำนวนมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินไปใช้

1.1 ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นงานสำคัญควรให้มีปรากฏในแผนปฏิบัติงานของโรงเรียน เพื่อให้มีความชัดเจนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง

1.2 ครูทุกคนต้องได้รับการอบรมเทคนิคการให้คำปรึกษาเพราะปัญหาของนักเรียนมีการพัฒนาขึ้นมาก ผู้ให้คำปรึกษาจึงต้องมีความรู้และเทคนิคการให้คำปรึกษาที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์

1.3 การให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการจัดทำเป็นหลักสูตรเครือข่ายผู้ปกครองในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

จะทำให้ให้นักเรียน ผู้ปกครอง ครู และโรงเรียนมีความเข้าใจและสานสัมพันธ์กันได้ดีขึ้น

1.4 ผู้บริหารควรได้รับการฝึกอบรมพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนให้เข้าใจอย่างถ่องแท้และถูกต้องชัดเจน เพื่อส่งเสริมให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

2.2 ควรมีการประเมินระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่จัดการศึกษาให้กับนักเรียนกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเด็กพิการเรียนรวมกัน

2.3 ควรนำผลการศึกษาวิจัยในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไปใช้อย่างจริงจัง โดยการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- รัตนะ บัวสนธิ์. (2556). รูปแบบการประเมิน CIPP และ CIPPIEST มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนและถูกต้องในการใช้. **วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย**, 5(2), 10.
- รัตนภรณ์ เรืองแท้. (2552). การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- โรงเรียนชุมชนวัดดักคณน. (2563). รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Self Assessment Report : SAR) ปีการศึกษา 2562. ชัยนาท: โรงเรียนชุมชนวัดดักคณน (อัสสาเนา).
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2551). **วิธีวิทยาการประเมิน ศาสตร์แห่งคุณค่า**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Stufflebeam, Daniel L. (1968). **Evaluation as Enlightenment for Decision – Making**. Ohio: Ohio State University Evaluation Center.

ภาวะการมีรายได้ระหว่างเรียนที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตลำปาง

CONDITIONS OF EARNING INCOME WHILE STUDYING RELATED TO SPORTS SCIENCE PROFESSIONS OF STUDENTS OF THAILAND NATIONAL SPORTS UNIVERSITY LAMPANG CAMPUS

ยุทธการ ขาววรรณ¹⁾, กันตพิชญ์ ศักดิ์สวัสดิ์²⁾, รชต ตะนาวศรี³⁾, ยุทธพงษ์ เรืองจันทร์⁴⁾, เบญทิพา สุรัสอตร์พิศล⁵⁾
¹⁾⁻⁵⁾คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตลำปาง

Yutthakan Khawwanna¹⁾, Kuntapitch Saksawat²⁾, Rachata Tanowsri³⁾, Yutthapong Ruangjan⁴⁾,
Benthiwa Surasartpisal⁵⁾

¹⁾⁻⁵⁾Faculty of Sports and Health Science Thailand National Sports University.

*Corresponding author e-mail: Yutthakancanoe@gmail.com

Receive : October 05, 2023

Revised: October 31, 2023

Accepted: November 15, 2023

บทคัดย่อ

ภาวะการมีรายได้ระหว่างเรียนที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตลำปาง ใช้การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม เริ่มด้วยการวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลัก เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาระบบในการดูแลนักศึกษาระหว่างคุณภาพชีวิตกับการทำงานระหว่างเรียนที่มีความสัมพันธ์กับวิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬา จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 165 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ทำงานหารายได้เสริมระหว่างเรียน คิดเป็นร้อยละ 95.15 จำนวน 157 คน ประเภทงานหารายได้ที่ทำระหว่างเรียนส่วนใหญ่คือ เทรนเนอร์ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 21.82 โดยทำเป็นงานประจำ จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 77.71 และทำในวันหยุด จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 50.96

ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพและพัฒนาตนเอง มีความคิดเห็นโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.32 อยู่ในระดับมาก ด้านการพัฒนาทักษะ มีความคิดเห็นโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.44 อยู่ในระดับมาก ด้านเหตุผลเชิงเศรษฐกิจความคิดเห็นโดยรวมมีค่าเฉลี่ย 3.48 อยู่ในระดับมาก ด้านผลที่เกิดจากการหารายได้ระหว่างเรียนพบว่า มีความคิดเห็นในส่วนของผลการเรียนดีขึ้น จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 84.08 มีความรับผิดชอบดีขึ้น จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีเพื่อนเพิ่มขึ้น จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 83.44 มีความมั่นใจในตนเองเพิ่มขึ้น จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีเงินเพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายดีขึ้น จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 81.53 และมีกิจกรรมทางสังคมดีขึ้น จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 70.06

คำสำคัญ : การหารายได้ระหว่างเรียน วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬา นักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตลำปาง

ABSTRACT

This research aims to study the living conditions of Thailand National Sports university students. The questionnaire survey had been utilized for data collecting by the university's Lampang campus. The research primarily begins with quantitative research, intending to ameliorate a system to foster work, along with academic life of students with sport science professions by analyzing the data obtained. The research found that most of the students, 157 out of the 167 students being studied, worked while pursuing their degrees to earn income, or 95.15 percent of the sample studied. The majority group of the students who worked while studying comprised of fitness coaches or personal trainers, consisting of 36 students or 21.82 percent of the sample group. Out of 157 students that worked, 122 students or 77.71 percent worked full-time, together with 80 students or 50.96 percent had part-time jobs.

In terms of personality improvement and self-development, the overall opinions were at a relatively high level with an overall mean of 3.32. There was also a high level of overall opinions with respect to the skill development aspect, scoring a mean of 3.44. The overall opinion with the economic aspect was at a high level with a mean value of 3.48. When observing the outcomes of earning income while studying, the research found that 132 of the 157, or 84.08 percent, who worked while studying attained better grades. Furthermore, 157 of the students or 100 percent became more responsible people. Besides, 131 of those who worked while pursuing their studies or 83.44 percent made more friends. Additionally, 157 or 100 percent became more self-confident. Likewise, 128 or 81.53 percent earned higher income to cover their expenses. Ultimately, 110 or 70.06 percent of the students who worked were involved in preferable social activities.

Keywords : Earning income while pursuing their studies, sport science professions, Thailand National Sports University Students

บทนำ

มหาวิทยาลัยมีหน้าที่จัดการเรียนการสอน และถ่ายทอดความรู้ให้แก่เยาวชนและผู้เรียน พร้อมกับบทบาทหน้าที่รวบรวม สังเคราะห์ วิเคราะห์ สร้างและเผยแพร่ความรู้ผ่านกระบวนการศึกษาวิจัย โลกในอดีต สิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสิ่งที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ผลผลิตที่สังคมควรได้รับ จากสถาบันอุดมศึกษา คือ บัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถเข้าสู่ชีวิตการทำงาน เป็นพลเมือง

ที่ได้รับการขัดเกลาทางสังคมและวัฒนธรรม มาเป็นอย่างดี ส่วนความรู้และองค์ความรู้ที่เป็น ผลผลิตจากมหาวิทยาลัย นอกจากจะเป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางเศรษฐกิจ แล้วยังจะต้องช่วยนำพาสังคมไปสู่อารยประเทศ อย่างยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551, 12)

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติเป็นสถานศึกษา ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถในการเป็น

ผู้สอน การเป็นผู้ฝึกสอนกีฬา การเป็นผู้ตัดสินกีฬา มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และสมรรถนะ ในการประกอบอาชีพระดับสูง โดยการจัดการศึกษา ที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงาน พัฒนาคุณภาพ การจัดการเรียนการสอน การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร พัฒนาศักยภาพ อาจารย์ผู้สอน และสร้างเครือข่าย ความร่วมมือทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้ง ต้องการพัฒนานักศึกษาให้มีศักยภาพด้านกีฬาสูงสุด ของแต่ละบุคคล มุ่งเน้นการผลิตและพัฒนานักศึกษา ให้มีทักษะและประสบการณ์ สามารถประสบความสำเร็จ ในการแข่งขันกีฬาระดับต่าง ๆ รวมทั้ง ใช้กีฬาเป็นสื่อในการพัฒนาลักษณะนิสัยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีน้ำใจนักกีฬาเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาการกีฬาของประเทศ โดยยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งระดับขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษา เพื่อจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานหลักสูตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา นักเรียนและนักศึกษาให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ ทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ และคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของสังคม เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนา ด้านศาสตร์การกีฬา (มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ, 2561, 4)

ซึ่งการที่นักศึกษาจะมีทักษะและประสบการณ์ ที่พร้อม สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ได้นั้น นักศึกษาควรมีการเตรียมความพร้อมโดยการ เสริมสร้างประสบการณ์จากการทำงานจริง อันสามารถ หาได้จากการทำงานพิเศษนอกเหนือจากเวลาเรียน ซึ่งมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตลำปาง ได้มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนที่นักศึกษาสามารถ นำองค์ความรู้จากการศึกษาในชั้นเรียน ไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน และเพื่อเป็นการต่อยอดองค์ความรู้ ที่ได้ไปบูรณาการกับรายวิชาตามวัตถุประสงค์

ของหลักสูตรที่มุ่งให้บัณฑิตเรียนสำเร็จการศึกษา แล้วมีงานทำตามตรงตามสาขาและสามารถประกอบอาชีพ เพื่อเลี้ยงตัวเองได้ อีกทั้งข้อมูลจากฝ่ายกิจการนักศึกษา และกิจการพิเศษพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬา แห่งชาติ วิทยาเขตลำปาง ส่วนมากเป็นนักศึกษา ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษา บิดามารดา ประกอบอาชีพแล้วมีรายได้ไม่เพียงพอ ซึ่งทำให้เกิดปัญหาในการชำระค่าลงทะเบียนในแต่ละ ภาคการศึกษาซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับการอุดหนุน การศึกษาโดยผู้ปกครองประกอบอาชีพแล้วมีรายได้ ไม่เพียงพอ ซึ่งค่าครองชีพในการศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีค่าใช้จ่ายสูงพอสมควร ถึงแม้บางส่วนจะได้รับทุน อุดหนุนทางการศึกษาและกองทุนกู้ยืมทางการศึกษา แต่การศึกษาที่จะต้องรับผิดชอบมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง ทั้งค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียนในแต่ละปีการศึกษา และการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

ดังนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่จึงมีความต้องการ ที่จะหารายได้ระหว่างเรียนเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ ในการทำงานแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมให้มีคุณภาพชีวิต ที่ดียิ่งขึ้น ซึ่งในการหารายได้ระหว่างเรียนของนักศึกษานั้น นับว่าเป็นประโยชน์ต่อตัวนักศึกษาเองในด้าน ทักษะประสบการณ์ชีวิตและการแบ่งเบาค่าใช้จ่าย จากทางบ้าน แต่ในสภาพความเป็นจริงการทำงาน หารายได้ระหว่างเรียนของนักศึกษานั้นไม่ได้มีแต่ข้อดี เพียงอย่างเดียว หากนักศึกษาได้ทำงานพิเศษ ที่ไม่เหมาะสม อาจทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ต่อนักศึกษา ทั้งในด้านกระบวนการทำงาน พฤติกรรมในการทำงาน กรอบระยะเวลาในการทำงาน การทำงานในสถานที่ ที่ไม่เหมาะสม ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อร่างกาย ตลอดจนส่งผลกระทบต่อการศึกษา ซึ่งจากการศึกษา ปัญหาการทำงานบางเวลาของนักศึกษาในสถาบัน การศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรค ในการทำงาน เช่น การปรับตัวเข้ากับบริบทของสถาน ประกอบการและเพื่อนร่วมงาน จึงทำให้นักศึกษา บางส่วนถูกชักจูงให้ไปในทางที่ผิดมีปัญหาระหว่าง

การจัดการเวลาทำงานกับเวลาเรียน พักผ่อนไม่เพียงพอ เกิดอาการอ่อนเพลียอ่อนล้า ส่งผลต่อสมาธิในการเรียน อาจส่งผลให้การเรียนตกต่ำลง ขาดเรียน ถูกใจให้ห่างไกลจากวิชาชีพที่เรียนอยู่ จนเกิดปัญหานักศึกษาออกกลางคันในที่สุด

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการทำงานพิเศษหรือการหารายได้ระหว่างเรียน มีผลกระทบต่อการเรียนการสอน และส่งผลกระทบต่อ การเรียนและอัตราการคงอยู่ของนักศึกษา ในแต่ละคณะของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตลำปาง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจถึงสภาพ ปัญหาที่เกิดขึ้นและต้องการศึกษาข้อมูลโดยการหา รายได้ระหว่างเรียนที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ด้านวิทยาศาสตร์การกีฬานักศึกษามหาวิทยาลัย การกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตลำปาง เพื่อนำผลมาเป็น แนวทางในการวางแผนการจัดกิจกรรมหรือ โครงการที่ส่งเสริมกิจกรรมการหารายได้ระหว่าง เรียนของนักศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลการหารายได้ระหว่างเรียนที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์การกีฬานักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตลำปาง

2. เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมกิจกรรมการหารายได้ระหว่างเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตลำปาง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตลำปาง ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2565 ขนาดตัวอย่างคำนวณโดยใช้ตารางกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970,

หน้า 607 – 610) ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งได้ตัวอย่างจำนวน 165 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling Method) ตามสัดส่วนของชั้นปีที่ 1 – 3 ของนักศึกษาและคณะวิชาในแต่ละหลักสูตร

2. ขอบเขตด้านตัวแปร ได้แก่ ประเภทของงานหารายได้ที่ทำระหว่างเรียน ช่วงเวลาทำงาน สภาพการทำงาน การบูรณาการรายวิชาในหลักสูตรกับการทำงานหารายได้ระหว่างเรียน คุณภาพชีวิตของนักศึกษา ปัจจัย และแรงจูงใจในการหารายได้ระหว่างเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตลำปาง จำนวน 618 คน ในปีการศึกษา 2565

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจากงานวิจัย ตำรา และ เอกสารทางวิชาการ

2. ประชุมเพื่ออธิบายและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ลำดับขั้นตอนการวิจัยและวิธีการวิจัยกับผู้ช่วยวิจัย

3. ออกหนังสือขอความร่วมมืออาจารย์ประจำคณะ และอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4. ติดต่อประสานกับนักศึกษา (กลุ่มตัวอย่าง) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยชี้แจงและอธิบายขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างละเอียด เพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามภาวะการมีรายได้ระหว่างเรียนที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬา ซึ่งใช้ระยะเวลาในการตอบ ประมาณ 15 นาที จากนั้นเก็บแบบสอบถามคืนและตรวจสอบความเรียบร้อย

5. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ผลทางสถิติและแปลผลต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นตารางข้อมูล ที่ผู้วิเคราะห์สร้างขึ้น โดยเป็นแบบสอบถามภาวะการมี รายได้ระหว่างเรียนที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพวิทยาศาสตร์ การกีฬาของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตลำปาง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์การมีรายไ้ระหว่างเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตลำปาง ผู้วิเคราะห์ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่ใช้ วิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาเพื่อส่งเสริมให้มีรายไ้ ระหว่างเรียน แล้วนำมาวิเคราะห์โดยผู้วิจัยได้ ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ขั้นตอนเตรียมการ

1.1 กำหนดวัตถุประสงค์การวิเคราะห์

1.2 การเตรียมความพร้อมด้านเอกสาร

และเครื่องมือเก็บรวบรวม

2. ขั้นตอนดำเนินการ

2.1 เก็บรวบรวมข้อมูล

2.2 จัดวางข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบเดียวกัน

เพื่อสะดวกต่อการวิเคราะห์

2.3 เลือกเครื่องมือ/วิธีการวิเคราะห์

2.4 ดำเนินการวิเคราะห์

2.5 แปลความหมายและสรุปผลการวิเคราะห์

3. ขั้นตอนการรายงาน

3.1 จัดทำรายงานการวิเคราะห์ฉบับสมบูรณ์

3.2 เสนอรายงานการวิเคราะห์ต่อผู้บริหาร

และหน่วยงานต้นสังกัด ทำการประมวลผลและวิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์สถิติ การแจกแจงความถี่และร้อยละ และโปรแกรม Microsoft Excel เพื่อนำเสนอ เป็นตารางและแผนภาพประกอบ ความเรียง

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง ภาวะการมีรายไ้ระหว่างเรียนที่เกี่ยวข้อง กับวิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตลำปาง มีดังนี้

ผลของภาวะการมีรายไ้ระหว่างเรียนที่เกี่ยวข้อง กับวิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬาของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตลำปาง พบว่า

ตารางที่ 1 แสดงค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทงานหารายได้ที่ทำระหว่างเรียน

ประเภทงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นักกีฬา	29	17.58
ผู้ตัดสินกีฬา	25	15.15
เทรนเนอร์	36	21.82
รับจ้างเก็บข้อมูล	2	1.21
สอนพิเศษทางด้านการกีฬา	26	15.76
เจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิค ประจำสนาม	16	9.70
ผู้นำทางด้านการออกกำลังกาย	11	6.67
อื่นๆ (ไรเดอร์, พนักงานร้านอาหาร/ร้านฟาดฟู้ดส์)	12	7.27
ไม่ทำงานพิเศษ	8	4.85
รวม	165	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 17.58 และสอนพิเศษ ส่วนใหญ่หารายได้เสริมระหว่างเรียนโดยการเทรนเนอร์ ทางด้านการกีฬา จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 15.76 จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 21.82 เป็นนักกีฬา ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทงานหารายได้ที่ทำระหว่างเรียนประจำหรือครั้งคราว

ประเภทงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประจำ	122	77.71
เป็นครั้งคราว	35	22.29
รวม	157	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม งานประจำ จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 77.71 ส่วนใหญ่ หารายได้เสริมระหว่างเรียนโดยทำเป็น ทำเป็นครั้งคราว จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 22.29

ตารางที่ 3 แสดงค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามช่วงเวลาทำงานหารายได้ที่ทำระหว่างเรียน

ช่วงเวลา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลางวัน	6	3.82
เย็นหลังเลิกเรียน	54	32.73
กลางคืน	8	4.85
วันหยุด	48	29.09
ช่วงปิดเทอม	47	28.48
รวม	157	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม 32.73 ช่วงวันหยุด จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 29.09 ส่วนใหญ่หารายได้เสริมระหว่างเรียนโดยทำในช่วงเวลา และช่วงปิดเทอม จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 28.48 ตอนเย็นหลังเลิกเรียน จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามตามสภาพการทำงาน

สภาพการทำงาน	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1.งานที่ทำมีส่วนช่วยเสริมการเรียนรู้ของท่าน	2.88	0.99	ปานกลาง
2.งานที่ทำตรงกับความชอบ/ความสนใจ	2.88	0.94	ปานกลาง
3.งานที่ทำตรงกับความสามารถ/ความถนัดของท่าน	3.07	0.92	มาก
4.งานที่ทำตรงหรือใกล้เคียงกับสาขาวิชาที่เรียน	3.02	0.92	มาก
5.งานที่ทำเป็นงานที่ให้ความเป็นอิสระ	3.31	0.92	มาก

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามตามสภาพการทำงาน (ต่อ)

สภาพการทำงาน	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
6. งานที่ทำมีความปลอดภัย	2.98	0.78	ปานกลาง
7. งานที่ทำช่วยท่านเตรียมการสำหรับการทำงานในอนาคต	3.07	0.81	มาก
8. งานที่สามารถต่อยอดและเป็นอาชีพที่หารายได้ในอนาคต	3.12	0.97	มาก
9. งานที่สามารถใช้องค์ความรู้ในการวิชาของหลักสูตรมาบูรณาการในการปฏิบัติ	3.10	0.89	มาก
10. ความเหมาะสมของเวลาทำงาน	3.10	0.80	มาก
รวม	3.05	0.89	มาก

จากตารางที่ 4 สภาพการทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.05+0.89 อยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่างานที่ทำเป็นงานที่ให้ความเป็นอิสระ มีค่าเฉลี่ย 3.31+0.92 อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ งานที่สามารถต่อยอดและเป็นอาชีพที่หารายได้ในอนาคต มีค่าเฉลี่ย 3.12+0.97 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามตามด้านพัฒนาทักษะ

เหตุผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ต้องการฝึกทักษะในวิชาชีพ	3.43	0.70	มาก
2. ต้องการมีประสบการณ์ในการทำงาน	3.52	0.59	มาก
3. ต้องการฝึกทักษะเพื่อบูรณาการกับรายวิชาที่เรียนในหลักสูตร	3.45	0.71	มาก
4. ต้องการฝึกทักษะการสื่อสารและการให้บริการความรู้	3.36	0.73	มาก
รวม	3.44	0.68	มาก

จากตารางที่ 5 คุณภาพชีวิตของนักศึกษาปัจจุบัน และแรงจูงใจในการหารายได้ระหว่างเรียนด้านการพัฒนาทักษะ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.44±0.68 อยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่าต้องการมีประสบการณ์ในการทำงาน มีค่าเฉลี่ย 3.52±0.59 อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ต้องการฝึกทักษะเพื่อบูรณาการกับรายวิชาที่เรียนในหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย 3.36±0.73 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามตามด้านเหตุผลเชิงเศรษฐกิจ

เหตุผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ต้องการช่วยเหลือครอบครัว	3.64	0.58	มาก
2. ต้องการมีรายได้เพิ่มขึ้น	3.62	0.54	มาก
3. ต้องการเก็บออมเพื่ออนาคต	3.52	0.67	มาก
4. ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก	3.40	0.77	มาก
5. ต้องการเป็นค่าลงทะเบียนเรียน	3.52	0.63	มาก
รวม	3.48	0.68	มาก

จากตารางที่ 6 คุณภาพชีวิตของนักศึกษา ปัจจัย และแรงจูงใจในการหารายได้ระหว่างเรียน ด้านเหตุผลเชิงเศรษฐกิจ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.48 ± 0.68 อยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่าการต้องการช่วยเหลือครอบครัว มีค่าเฉลี่ย 3.64 ± 0.58 อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ต้องการมีรายได้เพิ่มขึ้น มีค่าเฉลี่ย 3.62 ± 0.54 อยู่ในระดับมาก

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไป พบว่า

1. เป็นเพศชาย จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 54.55 และเพศหญิง จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 45.45
2. อยู่ในช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถามอันดับแรก คือ ช่วงอายุ 20-21 ปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 39.39 ช่วงอายุ 22-23 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 23.04 และช่วงอายุ 18.19 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 21.21 ตามลำดับ
3. มีภูมิลำเนาเป็นคนจังหวัดลำปาง จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 81.82 และเป็นคนต่างจังหวัด จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18
4. ส่วนใหญ่เรียนอยู่คณะ วิทยาศาสตร์การกีฬา และสุขภาพ จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 รองลงมา คือ คณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 38.79
5. ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 39.39 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 23.04 และชั้นปีที่ 1 จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 21.21 ตามลำดับ
6. ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ย 5,345 บาท ต่อเดือน มีการเก็บออมเงินโดยเฉลี่ย 1,217 บาท ต่อเดือน และรายได้ของผู้ปกครองโดยเฉลี่ย 13,421 บาทต่อเดือน
7. สถานภาพสมรสของบิดามารดาส่วนใหญ่ อยู่ร่วมกัน จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 47.28 แยกกันอยู่โดยมิได้หย่าร้าง จำนวน 37 คิดเป็นร้อยละ

22.42 และบิดาถึงแก่กรรม จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4.24 ตามลำดับ

8. การศึกษาของบิดาผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 36.36 ระดับประถมศึกษา หรือต่ำกว่า จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 27.88 และระดับมัธยมศึกษา จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 27.28 ตามลำดับ

9. การศึกษาของมารดาผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 38.79 ระดับประถมศึกษา หรือต่ำกว่า จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 36.97 และระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 19.39 ตามลำดับ

10. อาชีพของบิดาผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 28.48 อาชีพพนักงานบริษัท จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 20.61 และอาชีพรับจ้าง จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 19.39 ตามลำดับ

11. อาชีพของมารดาผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 27.88 อาชีพรับจ้าง จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 23.03 อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 20.61 ตามลำดับ

12. ส่วนใหญ่ อยู่หอพักเอกชน จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 36.97 อยู่หอพักมหาวิทยาลัย จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 29.90 และอยู่กับ บิดามารดา จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 24.85 ตามลำดับ

การบูรณาการรายวิชาในหลักสูตรกับการทำงาน หารายได้ระหว่างเรียน พบว่า

1. ส่วนใหญ่ หารายได้เสริมระหว่างเรียนโดยการ เทรนเนอร์ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 21.82 เป็นนักกีฬา จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 17.58

และสอนพิเศษทางการศึกษา จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 15.76 ตามลำดับ

2. ส่วนใหญ่ หารายได้เสริมระหว่างเรียนโดยทำเป็นงานประจำ จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 77.71 ทำเป็นครั้งคราว จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 22.29

3. ส่วนใหญ่ หารายได้เสริมระหว่างเรียนโดยทำในวันหยุด (เสาร์-อาทิตย์, นักชัตฤกษ์) จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 50.96 ทำวันปกติ จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 49.09

4. ส่วนใหญ่ หารายได้เสริมระหว่างเรียนโดยทำในช่วงเวลาตอนเย็น หลังเลิกเรียน จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 34.77 ช่วงปิดเทอม จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 30.50 และช่วงเวลากลางคืน จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 17.73 ตามลำดับส่วนใหญ่ ได้รับเงินจากครอบครัวโดยเฉลี่ย 5,345 บาทต่อเดือน รายได้ที่ได้รับจากการทำงานโดยเฉลี่ย 2,523 บาทต่อเดือน

5. สภาพการทำงาน มีความคิดเห็นโดยรวมมีค่าเฉลี่ย 3.05+0.89 อยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่าเป็นงานที่ทำให้ความเป็นอิสระ มีค่าเฉลี่ย 3.31+0.92 อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ งานที่สามารถต่อยอดและเป็นอาชีพที่หารายได้ในอนาคต มีค่าเฉลี่ย 3.12+0.97 อยู่ในระดับมาก

คุณภาพชีวิตของนักศึกษา ปัจจัย และแรงจูงใจในการหารายได้ระหว่างเรียน พบว่า

1. ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพและพัฒนาตนเอง มีความคิดเห็นโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.32+0.72 อยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่าการพัฒนาบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ย 3.64 อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ต้องการสร้างความภูมิใจแก่ตนเอง มีค่าเฉลี่ย 3.62 อยู่ในระดับมาก

2. ด้านการพัฒนาทักษะ มีความคิดเห็นโดยรวมมีค่าเฉลี่ย 3.44 อยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่าการมีประสบการณ์ในการทำงาน มีค่าเฉลี่ย 3.52 อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ต้องการฝึกทักษะ

เพื่อบูรณาการกับรายวิชาที่เรียนในหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย 3.36 อยู่ในระดับมาก

3. ด้านเหตุผลเชิงเศรษฐกิจ มีความคิดเห็นโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.48 อยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่าการช่วยเหลือครอบครัว มีค่าเฉลี่ย 3.64 อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ มีต้องการมีรายได้เพิ่มขึ้น มีค่าเฉลี่ย 3.62 อยู่ในระดับมาก

4. ด้านผลที่เกิดจากการหารายได้ระหว่างเรียนพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในส่วนของการเรียนดีขึ้น จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 84.08 มีความรับผิดชอบดีขึ้น จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีเพื่อนเพิ่มขึ้น จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 83.44 มีความมั่นใจในตนเองเพิ่มขึ้น จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีเงินเพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายดีขึ้น มีจำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 81.53 และมีกิจกรรมทางสังคมดีขึ้น จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 70.06

อภิปรายผล

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ หารายได้เสริมระหว่างเรียนโดยการเป็นเทรนเนอร์นักศึกษา และสอนพิเศษทางการศึกษาตามลำดับ เนื่องจากลักษณะงานเป็นงานที่ใกล้เคียงสาขาวิชาที่เรียนและได้รับการส่งเสริมในการใช้เป็นวิชาชีพ เช่น รับจ้างสอนว่ายน้ำซึ่งทางมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตลำปาง มีโครงการรองรับในการบริการวิชาการแก่ชุมชนและสามารถทำเป็นงานประจำในวันหยุดเสาร์อาทิตย์ และช่วงปิดภาคการศึกษา อีกทั้งงานพิเศษดังกล่าวนี้ นักศึกษาสามารถฝึกทักษะและต่อยอดทำเป็นอาชีพที่หารายได้ในอนาคต ซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ คือ เพื่อส่งเสริมทักษะในการประกอบอาชีพและส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ สอดคล้องกับ (ศิริขวัญ วงศ์สวัสดิ์, 2552, บทคัดย่อ) ที่ทำการสำรวจความต้องการทำงานนอกเวลาเรียนของนักศึกษา

ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความ ต้องการทำงานนอกเวลาเรียน และสาเหตุที่นักศึกษา ต้องการทำงานนอกเวลาเรียนนั้น เนื่องมาจากต้องการ ช่วยเหลือตัวเองเป็นส่วนใหญ่ โดยมีความต้องการ ทำงานในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุด นักชัตฤกษ์มากที่สุด ส่วนลักษณะงานที่นักศึกษา ต้องการ 3 ลำดับแรกคือ เสิร์ฟอาหาร/รับคำสั่งซื้อ สอนพิเศษ และงานบัญชี เก็บเงิน เช็คสต็อกสินค้า โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ส่วนใหญ่ มีความต้องการเสิร์ฟอาหาร รับคำสั่งซื้อ อาจเป็น เพราะยังไม่มีความรู้มากพอที่จะไปทำงานอื่น ที่ต้องอาศัยความรู้ ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และตั้งแต่ ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป ส่วนใหญ่มีความต้องการสอนพิเศษ อาจเป็นเพราะมีความรู้มากพอที่จะสอนผู้อื่นได้ และสถานที่ที่นักศึกษาต้องการไปทำงานมากที่สุด คือ ร้านอาหาร สำหรับวิธีการรับข้อมูลเกี่ยวกับ การทำงานนอกเวลาเรียน นักศึกษาต้องการรับข้อมูล ทางป้ายโฆษณาที่ติดประกาศ รองลงมา คือ ทางระบบ อินเทอร์เน็ต (จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และเว็บไซต์ ของมหาวิทยาลัย) ส่วนนักศึกษาที่ไม่ต้องการทำงาน นอกเวลาเรียน จำนวน 1,267 คน คิดเป็นร้อยละ 45.30 ส่วนใหญ่มีสาเหตุที่ไม่ต้องการทำงาน นอกเวลาเรียน คือ ต้องการพักผ่อน

ในด้านคุณภาพชีวิตของนักศึกษา ปัจจัย และแรงจูงใจในการหารายได้ระหว่างเรียนต้องการ พัฒนาบุคลิกภาพ ต้องการสร้างความภูมิใจแก่ตนเอง ต้องการมีประสบการณ์ในการทำงาน และฝึกทักษะ เพื่อบูรณาการกับรายวิชาที่เรียนในหลักสูตร

เอกสารอ้างอิง

พรพิมล คะโยธา กุศล รักญาติ สุจิตรา พลเชียงสา และชญญา แสงสุริยา. (2557). ศึกษาความต้องการและลักษณะ กิจกรรมหารายได้พิเศษระหว่างเรียนที่เหมาะสมกับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วารสารมหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2(3), 177-189.

และที่สำคัญคือต้องการที่จะแบ่งเบาภาระครอบครัว ของตนเอง สอดคล้องกับ (พรพิมล คะโยธา และคณะ 2557, บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการและลักษณะ กิจกรรมหารายได้พิเศษระหว่างเรียนที่เหมาะสม กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า นักศึกษาร้อยละ 90.98 มีความต้องการให้คณะสาธารณสุขศาสตร์จัดกิจกรรม หารายได้พิเศษระหว่างเรียนมากที่สุด คือ สร้างรายได้ ระหว่างเรียน ร้อยละ 48.82 ส่วนประโยชน์ที่ได้รับ จากการทำงานพิเศษในระหว่างเรียน คือ การได้รับความรู้ ความเข้าใจในการทำงานร่วมกันในสังคม และมีระเบียบวินัยต่อตนเองและสังคม ร้อยละ 59.57 ลักษณะกิจกรรมหารายได้พิเศษระหว่างเรียน ที่นักศึกษาสนใจจะทำ คือ งานห้องสมุด ร้อยละ 30.65 ส่วนช่วงเวลาที่ต้องการทำงานพิเศษระหว่างเรียน คือช่วงปิดภาคเรียน ร้อยละ 40.59 ส่วนใหญ่เสนอแนะ ต้องการจัดโครงการสร้างรายได้ให้กับนักศึกษา และพบว่า ปัจจัยด้านรายได้ของครอบครัว ค่าใช้จ่าย ของนักศึกษา ความพอเพียงของการใช้เงิน และการ กู้ยืมเงินไม่มีผลต่อความต้องการหารายได้พิเศษ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ควรมีการศึกษาข้อมูลอย่างต่อเนื่องทุกปี เพื่อจะได้นำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการวางแผน การจัดกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมกิจกรรม การหารายได้ระหว่างเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัย การกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตลำปาง ที่เหมาะสม และตรงตามบริบทในการจัดการศึกษาและพัฒนา เป็นหลักสูตรต่อไป

- มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ (พ.ศ. 2561 – 2565). อัดสำเนา.
- ศิริขวัญ วงศ์สวัสดิ์. (2552). การสำรวจความต้องการทำงานนอกเวลาเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี). ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565).
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**, 30(3), 607 – 610.

สมรรถภาพทางกายของนักเรียนโรงเรียนในเขตพื้นที่บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

PHYSICAL FITNESS OF SCHOOL STUDENTS IN THE ACADEMIC SERVICE AREA OF KANCHANABURI RAJABHAT UNIVERSITY

พงศชา บุตรนาค^{1)*}, ธิติพงศ์ สุกใส²⁾, ธนวัฒน์ ชลานนท์³⁾, วัชรพล เคนศรี⁴⁾

¹⁻⁴⁾อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Pongsacha Butnark¹⁾, Thitipong Sooksai²⁾, Tanawat Chalanon³⁾, Watcharapol Kensri⁴⁾

¹⁻⁴⁾Lecturer in Bachelor of Education Program, Physical Education, Kanchanaburi Rajabhat University

* Corresponding author e-mail: huabungpan@gmail.com

Receive : June 15, 2023

Revised: September 27, 2023

Accepted: October 31, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องสมรรถภาพทางกายของนักเรียนโรงเรียนในเขตพื้นที่บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถภาพทางกายของนักเรียน โรงเรียนในเขตพื้นที่บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2565 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนบ้านพุเลียบ จำนวน 94 คน โรงเรียนบ้านพุประดู่ จำนวน 46 คน โรงเรียนสมาคมศิษย์เก่าราชินี จำนวน 44 คน และโรงเรียนบ้านหนองบัว จำนวน 44 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 228 คน ปีการศึกษา 2565 เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบทดสอบและเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายของนักเรียนระดับประถมศึกษา (อายุ 7-12 ปี) แบบทดสอบและเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายของนักเรียนระดับประถมศึกษา (อายุ 7-12 ปี)

ผลการศึกษาผลการทดสอบสมรรถภาพทางกาย รวม 4 โรงเรียน พบว่า

รายการดัชนีมวลกาย (Body Mass Index: BMI) รวม 4 โรงเรียน พบว่า เพศชาย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับผอม เพศหญิง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับผอมและระดับสมส่วน

รายการนั่งงอตัวไปข้างหน้า (Sit and Reach) พบว่า เพศชาย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำมากและระดับต่ำ เพศหญิง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำมากและปานกลาง

รายการดันพื้นประยุกต์ 30 วินาที (30 Seconds Modified Push Ups) พบว่า เพศชาย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง เพศหญิง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง

รายการลุกนั่ง 60 วินาที (60 Seconds Sit Ups) พบว่า เพศชาย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำและระดับปานกลาง เพศหญิง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำและระดับปานกลาง

รายการยืนยกเข่าขึ้นลง 3 นาที (3 Minutes Step Up and Down) พบว่า เพศชาย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก เพศหญิง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก

คำสำคัญ : สมรรถภาพทางกาย เขตพื้นที่บริการ

ABSTRACT

This research is a survey research aiming to study the physical fitness of school students in the academic service area of Kanchanaburi Rajabhat University in the academic year 2022. The sample group was 94 students at Ban Pu Liap School, 46 students at Ban Pu Pradu School, 44 students at Queen Sirikit Alumni Association School, 44 students at and Ban Nong Bua School, totally 228 people in the 2022 academic year. The tools used were Performance tests and norms of physical fitness

The results of the study of physical fitness tests in the 4 school were as follows:

For the Body Mass Index (BMI) in the 4 schools, it was found that most males were at the thin level, and most of the females were at the thin and proportional levels.

For the Sit and Reach program, it was was found that most of the males were at very low and low levels, and most of the females were at very low and medium levels.

For the 30-Second Modified Push Ups program, it was found that most of the males were at the moderate level, and most of the females were at the moderate level.

For the 60-Second Sit up program, it was found that most of the males were at the low and moderate levels, and most of the females were at the low and moderate levels.

For the 3-Minute Step Up and Down program, it was found that most of the males were at the very good level and most of the females were at the very good level.

Keywords : physical fitness, service area

บทนำ

การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องพัฒนาคนหรือประชากรในชาติเป็นอันดับแรก เพราะประเทศชาติจะพัฒนาได้ต้องอาศัยประชากรที่มีคุณภาพ มีสุขภาพกายและสุขภาพใจที่สมบูรณ์ รวมถึงการมีสมรรถภาพทางกายที่ดี ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นว่าประชากรในชาติมีความสามารถทางสติปัญญา มีสุขภาพอนามัยที่ดีและมีสมรรถภาพทางกายที่ดีตามไปด้วย ดังนั้น บุคคลที่มีสมรรถภาพทางกายดีจะสามารถประกอบกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการประกอบกิจกรรมหนัก ๆ ได้ด้วยความรวดเร็ว ว่องไว มีประสิทธิภาพ โดยไม่รู้สึกเหนื่อยง่าย และสามารถฟื้นฟูสภาพร่างกายคืนสภาพปกติได้อย่างรวดเร็ว (เจริญ กระบวนรัตน์, 2557, 76-77)

ทั้งนี้การมีสุขภาพที่ดีจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งเสริมให้มนุษย์สามารถดำเนินชีวิตประจำวันและมีความพร้อมที่จะประกอบกิจกรรมตามอาชีพของตนเอง การมีสุขภาพที่ดีจึงเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน ดังนั้นการส่งเสริมและสนับสนุนประชากรในชาติให้มีสุขภาพดีทั้งกายและใจ จึงเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยผลักดันให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจและการเพิ่มระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

นอกจากบทบาทหน้าที่การสอนของอาจารย์สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ยังรวมถึงการบริการชุมชนและการส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มมีสุขภาพที่ดีรักการออกกำลังกายซึ่งสอดคล้องกับเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

กาญจนบุรี: แหล่งเรียนรู้สู่การพัฒนาท้องถิ่นการพัฒนา โดยการทำพื้นที่ที่เป็นที่อยู่อาศัยเจริญงอกงามขึ้น ทั้งนี้การทำให้ท้องถิ่นเกิดการพัฒนาด้านมหาวิทยาลัย ได้มุ่งเน้นการพัฒนาท้องถิ่นโดยยึดตามพันธกิจ ของมหาวิทยาลัย 4 ด้าน คือ ด้านการผลิตบัณฑิต ด้านการวิจัย ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และด้านการทำนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรมควบคู่ ไปกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเข้มแข็ง ของชุมชน ทั้งนี้สาขาวิชาพลศึกษาได้จัดการเรียน การสอนที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้ปฏิบัติจริงและจัด การเรียนการสอนให้เป็นไปตามเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นในเชิงสมรรถนะ ทักษะชีวิต (Competencies/Life Skills) มุ่งให้ผู้เรียน ถ่ายโอนการเรียนรู้สู่การใช้ทักษะชีวิตในด้านต่าง ๆ ตอนที่ นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่จะต้องนำ ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนไปถ่ายทอดให้กับผู้เรียน ในระดับชั้นประถมศึกษาและระดับชั้นมัธยมศึกษา

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาผู้เรียนจำเป็น ที่จะต้องเริ่มจากระดับชั้นประถมศึกษา ระดับ ชั้นมัธยมศึกษาตามลำดับ เนื่องจากหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดวิสัยทัศน์ที่มุ่งพัฒนา ผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้ และทักษะพื้นฐาน โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ส่งเสริม ให้ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, 164-169)

ด้วยเหตุนี้การมีสุขภาพที่ดีจึงเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นสำหรับผู้เรียน โดยสุขภาพนั้น หมายความว่า ถึงภาวะของแต่ละบุคคลที่มีความสมบูรณ์ทั้งทาง

ด้านร่างกาย จิตใจ ปัญญาและสังคม ซึ่งการมีภาวะ สุขภาพที่ดีได้ขึ้นอยู่กับสมรรถภาพทางกาย ซึ่งเป็น ความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิต ประจำวันด้วยความตื่นตัว กระฉับกระเฉง ไม่เหนื่อยล้า มีพลังงานเหลือเพียงพอสำหรับการปฏิบัติกิจกรรม นันทนาการและเผชิญภาวะฉุกเฉินได้ สมรรถภาพ ทางกายนี้มีความสัมพันธ์กับการมีสุขภาพดีอย่างชัดเจน ในกลุ่มผู้เรียน เนื่องจากการช่วยลดปัจจัยเสี่ยง ต่อการเป็นโรคหัวใจและหลอดเลือด (Cardiovascular Disease) โรค อ้วนลง พุง (Abdominal Obesity) ช่วยปรับปรุงสุขภาพจิต (Mental Health) และกระดูก (Bone) รวมถึงช่วยลดสาเหตุหรือปัจจัยของการ เสียชีวิตอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมรรถภาพทางกาย ที่สัมพันธ์กับสุขภาพ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการมีสุขภาพดี ช่วยในการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันการเกิดโรคต่าง ๆ และลดปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากการขาดการออกกำลังกาย การเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์ กับสุขภาพจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้สามารถ ดำเนินชีวิตประจำวันอย่างเป็นปกติสุข (Suksom, 2018, 112-115; Kung et al., 2020, Online) สอดคล้องกับ (สุพิตร สมอาทิตย์, 2549, 5) ที่กล่าวว่า สมรรถภาพ ทางกาย (Physical Fitness) เป็นสภาวะของร่างกาย ที่อยู่ในสภาพที่ดีเพื่อช่วยให้บุคคลสามารถทำงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดอัตราเสี่ยงของปัญหา สุขภาพที่เป็นสาเหตุจากการออกกำลังกาย สร้างความ สมบูรณ์และแข็งแรงของร่างกายในการเข้าร่วมกิจกรรม การออกกำลังกายได้อย่างหลากหลาย บุคคลที่มี สมรรถภาพทางกายที่ดีจะสามารถปฏิบัติกิจกรรม ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การออกกำลังกาย การเล่น กีฬา และการแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างดี

ด้วยเหตุนี้สมรรถภาพทางกาย (Physical Fitness) จึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้ทราบถึงภาวะสุขภาพ หรือสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ว่ามีประสิทธิภาพหรือมี จุดบกพร่องด้านใดเพื่อที่จะได้นำผลการทดสอบ มาพัฒนาสมรรถภาพด้านนั้นให้ดีขึ้น การทดสอบ

สมรรถภาพทางกายนอกจากจะทำให้ทราบพัฒนาการทางสมรรถภาพของผู้เข้าทดสอบแล้วยังเป็นการสร้างเสริมสมรรถภาพและส่งเสริมให้บุคคลปฏิบัติกิจกรรมการออกกำลังกายไปในตัวด้วย เพราะเป็นแนวทางในการแก้ไขข้อบกพร่องของร่างกายให้แข็งแรงสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ผู้สนใจหันมาออกกำลังกายมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสมรรถภาพทางกายของนักเรียนโรงเรียนในเขตพื้นที่บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2565

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนบ้านพุเลียบ จำนวน 94 คน โรงเรียนบ้านพุประดู่ จำนวน 46 คน โรงเรียนสมาคมศิษย์เก่าราชินี จำนวน 44 คน และโรงเรียนบ้านหนองบัว จำนวน 44 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 228 คน ปีการศึกษา 2565

สถานที่ดำเนินการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนบ้านพุเลียบ โรงเรียนบ้านพุประดู่ โรงเรียนสมาคมศิษย์เก่าราชินี โรงเรียนบ้านหนองบัวและมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง อายุ

ตัวแปรตาม ได้แก่ องค์ประกอบของร่างกาย (Body Composition) ดัชนีมวลกาย (Body Mass Index: BMI) ความอ่อนตัว (Flexibility) ความอ่อนตัวของข้อไหล่ หลัง ข้อสะโพก และกล้ามเนื้อต้นขาด้านหลัง ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ (Muscle Strength and Endurance) ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อท้อง ความอดทนของระบบหัวใจและหลอดเลือด (Cardiovascular Endurance) ความอดทนของระบบหัวใจและหลอดเลือด

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบทดสอบและเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายของนักเรียนระดับประถมศึกษา (อายุ 7-12 ปี) ของสำนักวิทยาศาสตร์การกีฬา กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2562 ประกอบด้วยรายการทดสอบ 5 รายการ ดังนี้ 1. ดัชนีมวลกาย (Body Mass Index: BMI) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 มีค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 0.89 2. นั่งงอตัวไปข้างหน้า (Sit and Reach) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 มีค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 1.00 3. ดันพื้นประยุกต์ 30 วินาที (30 Seconds Modified Push Ups) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 มีค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 1.00 4. ลูก-นั่ง 60 วินาที (60 Seconds Sit Ups) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 มีค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 0.92 5. ยืนยกเข้าขึ้นลง 3 นาที (3 Minutes Step Up and Down) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 มีค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 0.88

ขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
ขั้นตอนที่ 2 เลือกผู้ที่มีส่วนร่วมในการวิจัย
- เป็นโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี (กลุ่มโรงเรียนหนองบัว)
ขั้นตอนที่ 3 ทดสอบสมรรถภาพทางกาย
คณะผู้วิจัยอธิบายและทำความเข้าใจ ก่อนเริ่มการทดสอบสมรรถภาพทางกาย โดยใช้แบบทดสอบและเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายของนักเรียนระดับประถมศึกษา (อายุ 7-12 ปี) ของสำนักวิทยาศาสตร์การกีฬา กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2562 ประกอบด้วย 5 รายการ ดังนี้

- ดัชนีมวลกาย (Body Mass Index: BMI) เพื่อประเมินองค์ประกอบของร่างกายในด้านความเหมาะสมของสัดส่วนของร่างกาย ระหว่างน้ำหนักกับส่วนสูง

- นั่งงอตัวไปข้างหน้า (Sit and Reach) เพื่อตรวจประเมินความอ่อนตัวของข้อไหล่ หลัง ข้อสะโพก และกล้ามเนื้อต้นขาด้านหลัง

- ดันพื้นประยুক্ত 30 วินาที (30 Seconds Modified Push Ups) เพื่อตรวจประเมินความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อแขนและกล้ามเนื้อส่วนบนของร่างกาย

- ลูกนั่ง 60 วินาที (60 Seconds Sit Ups) เพื่อตรวจประเมินความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อท้อง

- ยืนยกเข่าขึ้นลง 3 นาที (3 Minutes Step Up and Down) เพื่อตรวจประเมินความอดทนของระบบหัวใจและหลอดเลือด

ขั้นตอนที่ 4 นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์ระดับสมรรถภาพทางกาย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยให้แก่กลุ่มตัวอย่างทราบเพื่อลงนามในใบยินยอมเข้าร่วมโครงการด้วยความสมัครใจ

2. ทดสอบสมรรถภาพทางกายของนักเรียนระดับประถมศึกษา (อายุ 7-12 ปี)

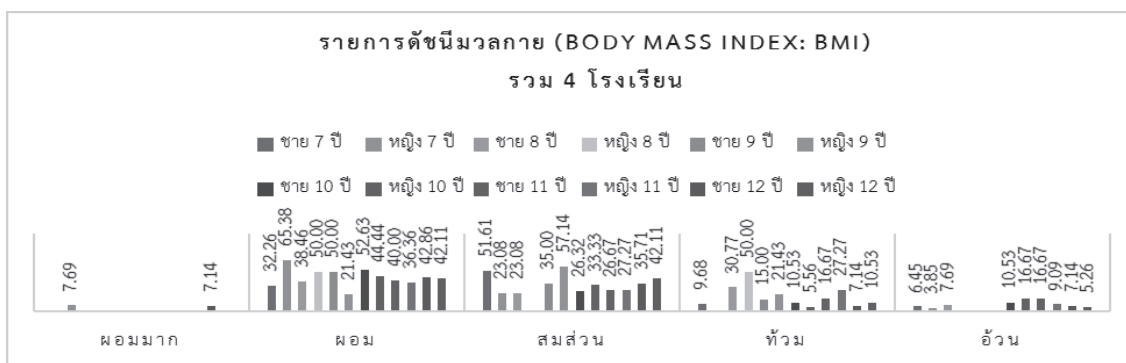
การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชากร โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) นำเสนอด้วยความถี่

2. การวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถภาพทางกาย แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ประกอบด้วย ดีมาก ดี ปานกลาง ต่ำ และต่ำมาก นำเสนอด้วยความถี่และร้อยละ

ผลการวิจัย

รายการดัชนีมวลกาย (Body Mass Index: BMI) พบว่า อายุ 7 ปี เพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในระดับสมส่วน ร้อยละ 51.61 เพศหญิงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับผอม ร้อยละ 65.38 อายุ 8 ปี เพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในระดับผอม ร้อยละ 38.46 เพศหญิงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับผอมและท้วม ร้อยละ 50.00 อายุ 9 ปี เพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในระดับผอม ร้อยละ 50.00 เพศหญิงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับสมส่วน ร้อยละ 57.14 อายุ 10 ปี เพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในระดับผอม ร้อยละ 52.63 เพศหญิงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับผอม ร้อยละ 44.44 อายุ 11 ปี เพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในระดับผอม ร้อยละ 40.00 เพศหญิงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับผอม ร้อยละ 36.36 อายุ 12 ปี เพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในระดับผอม ร้อยละ 42.86 เพศหญิงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับผอม และสมส่วน ร้อยละ 42.11

ภาพที่ 1 แสดงความถี่และค่าร้อยละสมรรถภาพทางกาย รายการดัชนีมวลกาย (Body Mass Index: BMI)

รายการนั่งอตัวไปข้างหน้า (Sit and Reach) พบว่า อายุ 7 ปี เพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 35.48 เพศหญิงส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 42.31 อายุ 8 ปี เพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 38.46 เพศหญิงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลางและต่ำมาก ร้อยละ 50.00 อายุ 9 ปี เพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในระดับต่ำมาก ร้อยละ 30.00 เพศหญิงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับดี

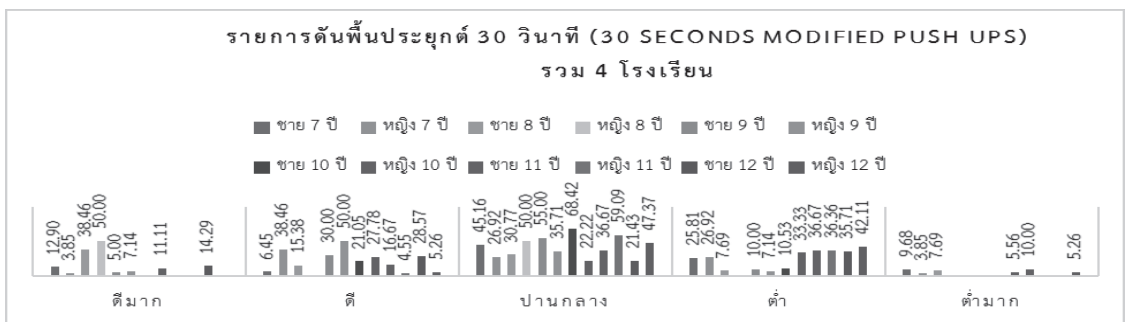
ร้อยละ 35.71 อายุ 10 ปี เพศชาย ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับต่ำและต่ำมาก ร้อยละ 36.84 เพศหญิงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับต่ำมาก ร้อยละ 44.44 อายุ 11 ปี เพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในระดับต่ำมาก ร้อยละ 53.33 เพศหญิงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 40.91 อายุ 12 ปี เพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในระดับต่ำมาก ร้อยละ 64.29 เพศหญิงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับต่ำและต่ำมาก ร้อยละ 42.11

ภาพที่ 2 แสดงความถี่และค่าร้อยละสมรรถภาพทางกาย รายการนั่งอตัวไปข้างหน้า (Sit and Reach)

รายการดันพื้นประยุต์ 30 วินาที (30 Seconds Modified Push Ups) พบว่า อายุ 7 ปี เพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 45.16 เพศหญิงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับดี ร้อยละ 38.46 อายุ 8 ปี เพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในระดับดีมาก ร้อยละ 38.46 เพศหญิงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับดีมากและปานกลาง ร้อยละ 50.00 อายุ 9 ปี เพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 55.00 เพศหญิงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับดี

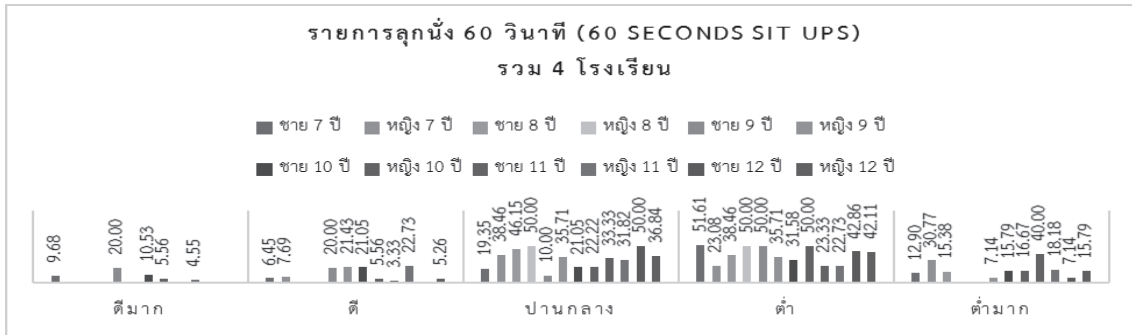
ร้อยละ 50.00 อายุ 10 ปี เพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 68.42 เพศหญิงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 33.33 อายุ 11 ปี เพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลางและต่ำ ร้อยละ 36.67 เพศหญิงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 59.09 อายุ 12 ปี เพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 35.71 เพศหญิงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 47.37

ภาพที่ 3 แสดงความถี่และค่าร้อยละสมรรถภาพทางกาย รายการดันพื้นประยุต์ 30 วินาที (30 Seconds Modified Push Ups)

รายการลูกนั่ง 60 วินาที (60 Seconds Sit Ups) พบว่า อายุ 7 ปี เพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 51.61 เพศหญิงส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 38.46 อายุ 8 ปี เพศชายส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 46.15 เพศหญิงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลางและต่ำ ร้อยละ 50.00 อายุ 9 ปี เพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 50.00 เพศหญิงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลางและต่ำ

ร้อยละ 35.71 อายุ 10 ปี เพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 31.58 เพศหญิงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 50.00 อายุ 11 ปี เพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในระดับต่ำมาก ร้อยละ 40.00 เพศหญิงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 31.82 อายุ 12 ปี เพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 50.00 เพศหญิงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 42.11

ภาพที่ 4 แสดงความถี่และค่าร้อยละสมรรถภาพทางกาย รายการลูกนั่ง 60 วินาที (60 Seconds Sit Ups)

รายการยืนยกเข่าขึ้นลง 3 นาที (3 Minutes Step Up and Down) พบว่า อายุ 7 ปี เพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในระดับต่ำมาก ร้อยละ 38.71 เพศหญิงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับดีมาก ร้อยละ 46.15 อายุ 8 ปี เพศชายส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก ดี ปานกลางและต่ำ ร้อยละ 23.08 เพศหญิงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับดีมาก และปานกลาง ร้อยละ 50.00 อายุ 9 ปี เพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในระดับดีมาก ร้อยละ 45.00 เพศหญิง

ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับดีมาก ร้อยละ 64.29 อายุ 10 ปี เพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในระดับดี ร้อยละ 31.58 เพศหญิงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับดีมาก ร้อยละ 72.22 อายุ 11 ปี เพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในระดับดีมาก ร้อยละ 40.00 เพศหญิงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับต่ำมาก ร้อยละ 36.36 อายุ 12 ปี เพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในระดับดีมาก ร้อยละ 78.57 เพศหญิงส่วนใหญ่ อยู่ในระดับต่ำมาก ร้อยละ 36.84

ภาพที่ 5 แสดงความถี่และค่าร้อยละสมรรถภาพทางกาย รายการยืนยกเข่าขึ้นลง 3 นาที (3 Minutes Step Up and Down)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

องค์ประกอบของร่างกาย ผลการทดสอบสมรรถภาพทางกายพบว่า นักเรียนทั้ง 4 โรงเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับสมส่วนและผอมเนื่องจากเป็นเพราะนักเรียนในวัยนี้กำลังอยู่ในวัยของการเจริญเติบโตและยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของแต่ละบุคคลด้วย เช่น การรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย การเล่นกีฬา และการประกอบกิจวัตรประจำวัน โดยเฉพาะการที่นักเรียนส่วนใหญ่มีผู้ปกครองทำอาชีพเกษตรกรรมซึ่งมีความสำคัญและเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญต่อน้ำหนักและส่วนสูงที่นำมาคำนวณค่าดัชนีมวลกาย (Body Mass Index: BMI) ทั้งนี้ การออกกำลังกายในระดับความหนักที่ 60-70% ของอัตราการเต้นของชีพจรสูงสุด เป็นระยะที่ร่างกายสามารถเผาผลาญไขมันได้มากที่สุด เช่น การออกกำลังกายระดับเบา การเดินเร็วกว่าปกติ การวิ่งเร็วขึ้น มีเหงื่อเล็กน้อย ไม่หอบ กล้ามเนื้อทำงานไม่มาก เป็นต้น (ประพนธ์ ดิษฐ์รุ่งโรจน์, 2561, online; อรณาทศนัยนา, 2560, 8-9) ทั้งนี้ คนปกติเมื่อทำงานร่างกายจะใช้พลังงานจากคาร์โบไฮเดรตมากกว่าและใช้พลังงานจากไขมันน้อยกว่าผู้ที่ออกกำลังกายเป็นประจำแต่ในทางตรงกันข้ามผู้ที่ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอจะใช้พลังงานในการทำงานจากคาร์โบไฮเดรตน้อยลงแต่ใช้พลังงานจากไขมันมากขึ้นและปัจจัยที่สำคัญของการมีดัชนีมวลกายที่เหมาะสมขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการรับประทานอาหารที่มีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมการรับประทานอาหารที่เหมาะสมเป็นปัจจัยสำคัญของการมีภาวะโภชนาการที่ดี สอดคล้องกับเจริญ กระบวนรัตน์ (2560) ได้อธิบายว่า ส่วนประกอบของร่างกาย (Body Mass Index) คือ สิ่งประกอบขึ้นในร่างกายของแต่ละคน โดยเฉพาะสัดส่วนระหว่างไขมัน (Fat) กับเนื้อเยื่อ (Lean Tissue) ในร่างกายใช้เป็นตัวชี้วัดเกี่ยวกับสุขภาพและความคล่องแคล่วของการเคลื่อนไหวร่างกายและความแข็งแรงกล้ามเนื้อ

สามารถช่วยลดการสูญเสียมวลกระดูก กระตุ้นการใช้น้ำตาลในร่างกายให้เป็นประโยชน์ ลดโอกาสการเกิดโรคเบาหวาน รักษาสมดุลกล้ามเนื้อและเนื้อเยื่อในร่างกายและป้องกันกระดูกพรุน

ความอ่อนตัว ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางและต่ำมาก เป็นศักยภาพหรือความสามารถพื้นฐานของข้อต่อที่เคลื่อนไหวได้ตลอดระยะเวลาของการเคลื่อนไหวที่ตามปกติ ความยืดหยุ่นจึงค่อนข้างเจาะจงลงที่ข้อต่อ ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะของกล้ามเนื้อและเอ็น (Musculature and Connective Tissue) รอบ ๆ ข้อต่อนั้นมากกว่าโครงสร้างของกระดูกข้อต่อเอง (ยกเว้นกรณีที่เป็นโรคกระดูกเสื่อมหรือไม่สามารถทำงานได้) การเคลื่อนไหวของข้อต่อที่มากกว่าปกติ คือความสามารถพิเศษที่เกิดจากการฝึกฝนของคนแต่ละคน เช่น ท่าทางต่าง ๆ ของนักยิมนาสติก ซึ่งเป็นการกระทำที่คนปกติทำไม่ได้ สะท้อนให้เห็นถึงความยืดหยุ่นของร่างกายของนักเรียน (กรมพลศึกษา, 2555, online) ทั้งนี้ ความอ่อนตัวเป็นความสามารถของข้อต่อต่าง ๆ ในร่างกายที่เคลื่อนไหวได้เต็มช่วงของการเคลื่อนไหว การพัฒนาด้านความอ่อนตัวทำได้โดยการยืดเหยียดกล้ามเนื้อและเอ็นหรือใช้แรงต้านทานในกล้ามเนื้อและเอ็นให้ต้องทำงานมากขึ้น (กรมพลศึกษา, 2562, 3)

ความแข็งแรงอดทน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางและต่ำ เป็นความสามารถของกล้ามเนื้อหรือกลุ่มกล้ามเนื้อที่ออกแรงด้วยความพยายามในครั้งหนึ่ง ๆ เพื่อต้านกับแรงต้านทานความแข็งแรงของกล้ามเนื้อจะทำให้เกิดความตึงตัวเพื่อใช้แรงในการดึงหรือยกของต่าง ๆ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อจะช่วยทำให้ร่างกายทรงตัวเป็นรูปร่างขึ้นมาได้หรือที่เรียกว่า ความแข็งแรงเพื่อรักษาทรงตัวซึ่งจะเป็นความสามารถของกล้ามเนื้อที่ช่วยให้ร่างกายทรงตัวต้านกับแรงโน้มถ่วงของโลกให้อยู่ได้โดยไม่ล้มเป็นความแข็งแรงของกล้ามเนื้อที่ใช้ในการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน เช่น การวิ่ง การกระโดด การเขย่ง การกระโจน

การกระโดดขาเดียว การกระโดดสลับเท้า เป็นต้น ความแข็งแรงอีกชนิดหนึ่งของกล้ามเนื้อเรียกว่า ความแข็งแรงเพื่อเคลื่อนไหวในมุมต่าง ๆ ได้แก่ การเคลื่อนไหวแขนและขาในมุมต่าง ๆ เพื่อเล่นเกมกีฬา การออกกำลังกายหรือการเคลื่อนไหวในชีวิตประจำวัน เป็นต้น ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อในการเกร็งเป็นความสามารถของร่างกายหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายในการต้านทานแรงที่มากกระทำจากภายนอกได้โดยไม่ล้าหรือสูญเสียการทรงตัวไป ผลจากการทดสอบสมรรถภาพทางกายพบว่า ส่วนใหญ่ทั้งเพศชายและเพศหญิง อยู่ในระดับต่ำและต่ำมาก ไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าอายุ เป็นปัจจัยสำคัญมากกว่าในเด็กนักเรียนวัยนี้ที่บอกถึงสมรรถนะของนักเรียน ซึ่ง Moir (2012) ได้กล่าวว่า ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อในการออกแรงเพื่อเอาชนะแรงต้านนั้นมีปัจจัยหลายปัจจัย ที่มีผลต่อขนาดของแรงได้แก่ ชนิดการหดตัวของกล้ามเนื้อ การเรียงตัวของเส้นใยกล้ามเนื้อ พื้นที่หน้าตัดของกล้ามเนื้อ มุมระหว่างกล้ามเนื้อ ประเภทเส้นใยกล้ามเนื้อ อิทธิพลของระบบประสาท แรงบิดที่ข้อต่อและความสามารถทางกีฬากับความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ

ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก เป็นความสามารถของหัวใจและหลอดเลือดที่จะลำเลียงออกซิเจนและสารอาหารต่าง ๆ ไปยังกล้ามเนื้อที่ใช้ในการออกแรงในขณะทำงาน ทำให้ร่างกายทำงานได้เป็นระยะเวลานานและขณะเดียวกันก็นำสารที่ไม่ต้องการซึ่งเกิดขึ้นภายหลังการทำงานของกล้ามเนื้อออกจากกล้ามเนื้อที่ใช้งานในการพัฒนาหรือเสริมสร้างสมรรถภาพด้านนี้จะต้องให้มีการเคลื่อนไหวร่างกายโดยใช้ระยะเวลาติดต่อกันประมาณ 10-15 นาทีขึ้นไป ซึ่งจากการทดสอบสมรรถภาพทางกายพบว่า ทั้งเพศชายและเพศหญิง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีและดีมาก อาจเป็นผลมาจากที่นักเรียน ช่วยผู้ปกครองในการทำงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำการเกษตร ทั้งนี้

จากการสำรวจพฤติกรรมการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายของประชากรในปี 2554 พบว่า ประชากรที่มีอายุ 11 ปีขึ้นไป จำนวน 57.7 ล้านคน มีผู้เล่นกีฬาหรือออกกำลังกาย 15.1 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 26.1 โดยผู้ชายมีอัตราการเล่นกีฬามากกว่าผู้หญิง ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมการออกกำลังกายมีผลต่อความอดทนของระบบหัวใจและไหลเวียนโลหิต (สำนักงาน สถิติแห่งชาติ, 2554, 1-3) ซึ่งความอดทนของระบบหัวใจและไหลเวียนโลหิตเป็นความสามารถของหัวใจและหลอดเลือดที่จะลำเลียงออกซิเจนและสารอาหารต่าง ๆ ไปยังกล้ามเนื้อที่ใช้ในการออกแรงในขณะทำงาน ทำให้ร่างกายทำงานได้เป็นระยะเวลานาน (กรมพลศึกษา, 2562, 3)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรมีการส่งเสริมให้โรงเรียนในเขตพื้นที่บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี มีการดำเนินการหรือจัดโครงการโดยเน้นส่งเสริมความรู้ด้านการสร้างเสริมสมรรถภาพทางกายของนักเรียนในทุกระดับชั้น

2. ควรมีการศึกษาศมรรถภาพทางกายของนักเรียนทุก ๆ ปี เพื่อนำผลการทดสอบมาออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตรในการสร้างเสริมสมรรถภาพทางกาย

3. จากผลการวิจัยส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำและต่ำมากในบางรายการ ดังนั้นโรงเรียนควรได้รับการทบทวนความรู้ที่จำเป็นและเน้นย้ำอย่างต่อเนื่องในการออกกำลังกาย เพื่อการมีสมรรถภาพทางกายที่ดี

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาหรือพัฒนารูปแบบกิจกรรมการออกกำลังกายเพื่อพัฒนาสมรรถภาพทางกาย

2. ควรออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนได้มีการเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพทางกาย

เอกสารอ้างอิง

- กรมพลศึกษา. (2555). **เกณฑ์มาตรฐานการทดสอบสมรรถภาพทางกาย**. ค้นเมื่อ ธันวาคม 25, 2565, จาก <http://www.slideshare.net/OhmTarit/fitness-test-718>.
- _____. (2562). **แบบทดสอบและเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายของประชาชนอายุ 7-12 ปี**. สำนักวิทยาศาสตร์การกีฬา กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร.
- เจริญ กระบวนรัตน์. (2557). **วิทยาศาสตร์การฝึกสอนกีฬา: SCIENCE OF COACHING**. กรุงเทพฯ: สันทนาการสปอร์ต.
- _____. (2560). การออกกำลังกายเพื่อคุณภาพชีวิตในผู้สูงอายุ. **วารสารสุขศึกษา พลศึกษาและสันทนาการ**, 43(1), 5-15.
- พินิจ กุลละวณิช. (2535). **คู่มือสุขภาพการออกกำลังกาย**. กรุงเทพฯ: องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- ประพนธ์ ดิษฐ์รุ่งโรจน์. (2561). **Heart rate zone โซนของคน (อายุ) ผอม**. ค้นเมื่อ ธันวาคม 4, 2565, จาก <https://www.samitivejhospitals.com/th/article/detail/heart-rate-zone-คนอายุผอม>.
- สุพิตร สมบัติโต. (2549). **การสร้างแบบทดสอบและเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพสำหรับเด็กไทย อายุ 7-18 ปี**. รายงานการวิจัย. นนทบุรี: พี.เอส.ปรีนท์.
- สำนักวิทยาศาสตร์การกีฬา กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2562). **แบบทดสอบและเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายของนักเรียนระดับประถมศึกษา (อายุ 7-12 ปี)**. กรุงเทพฯ: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2554). **การสำรวจพฤติกรรมการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายของประชากร พ.ศ. 2554**. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- อรนภา ทศนัยนา. (2560). **เอกสารประกอบการสอน รายวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬาเพื่อสุขภาพ**. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร.
- Kung, Y. T., Chang, C. M., Hwang, F. M., & Chi, S. C. (2020). The association between body mass index and physical fitness of normal weight/overweight/obese university students. **International Journal of Environmental Research and Public Health**, 17(15), 5391. doi: 10.3390/ijerph17155391.
- Moir, G.L. (2012). **NSCA's Guide to Test and Assessments**. Champaign, IL: Human Kinetics.
- Suksom, D. (2018). **Exercise for health**. Bangkok: Chulalongkorn University Press.

สมรรถภาพทางกายของนักกีฬาเป็นเลิศระดับจังหวัด

THE PHYSICAL FITNESS OF THE EXCELLENCE ATHLETES AT THE PROVINCIAL LEVEL

จิตติ ชนะฤทธิ์ชัย¹⁾, กฤตนันท์ หัสดีเสวี²⁾, ธนาธิปไตย ทองสมจิตต์³⁾, วัชรพล เคนศรี⁴⁾, อานนท์ วันลา⁵⁾, อำนวยโชค รื่นเริง⁶⁾, ดารณี ลิขิตวรศักดิ์⁷⁾

^{1) - 6)} คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, ⁷⁾ สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Jitti Chanalithichai¹⁾, Krittanan Hasdisawi²⁾, Thanasin Thongsomjit³⁾, Watcharapol kensri⁴⁾, Arnon Wanla⁵⁾, Amnuaychok Ruenreong⁶⁾, Daranee Likhitworasak⁷⁾

¹⁾⁻⁶⁾ Faculty of Education. Kanchanaburi Rajabhat University

⁷⁾ Office of the Permanent Secretary of Ministry of Tourism and Sports,

* Corresponding author e-mail: non_nony@hotmail.com

Receive : September 19, 2023

Revised: October 16, 2023

Accepted: October 31, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องสมรรถภาพทางกายของนักกีฬาเป็นเลิศระดับจังหวัดมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถภาพทางกายที่เหมาะสมในแต่ละชนิดกีฬาของนักกีฬาเป็นเลิศจังหวัดกาญจนบุรี และเพื่อศึกษาระดับสมรรถภาพทางกายของนักกีฬาเป็นเลิศจังหวัดกาญจนบุรี

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) แบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการตรวจสอบความแม่นยำตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (index of item-objective congruence: IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.791

ผลการศึกษาสรุปออกมาเป็น 2 ส่วนได้แก่ ส่วนที่ 1 สมรรถภาพทางกายที่เหมาะสมในแต่ละชนิดกีฬานั้นมีความแตกต่างกัน มีสมรรถภาพทางกาย อยู่ 4 ด้าน ที่เป็นพื้นฐานสำหรับในทุกชนิดกีฬาได้แก่ 1) องค์ประกอบของร่างกาย (Body Composition) 2) ความอ่อนตัว (Flexibility) 3) ความแข็งแรง (Strength) 4) ความสามารถในการใช้ออกซิเจน (Aerobic Capacity) ซึ่งเป็นองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายที่สำคัญ ในชนิดกีฬาอื่น ๆ จะมีสมรรถภาพทางกายที่แตกต่างกันออกไปตามทักษะที่ต้องใช้ในการเล่นและแข่งขัน ในส่วนที่ 2 ระดับสมรรถภาพทางกายของนักกีฬาเป็นเลิศจังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งเป็นส่วนที่ผู้ฝึกสอน และนักกีฬาเป็นเลิศจังหวัดกาญจนบุรี จะต้องพัฒนาให้มากยิ่งขึ้นต่อไป

คำสำคัญ : สมรรถภาพทางกาย กีฬาเป็นเลิศ

ABSTRACT

The research objectives were 1) to examine the appropriate physical performance in each type of sport of excellent athletes in Kanchanaburi; and 2) to study the level of physical fitness of excellent athletes in Kanchanaburi.

This study was a descriptive research using mixed research methods. A sample group of selected and the research instruments were checked by 5 experts. The content validity was analyzed using index of item-objective congruence: IOC, and the IOC result was 0.791.

The research results were as follows: 1. The appropriate physical performance for each type of sport was different. There were four basic areas of physical fitness in all sports: 1) Body Composition, 2) Flexibility, 3) Strength, and 4) Aerobic Capacity, which were important components of physical fitness. In other sports, physical fitness differed depending on the skills required to play and compete. 2. The level of physical fitness of excellent athletes in Kanchanaburi was low. It was recommended that Kanchanaburi trainers and athletes should continue to develop henceforth.

Keywords : physical fitness, sport for excellence

บทนำ

กีฬาเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนามนุษย์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม ปัจจุบันกีฬากลับมาใช้ในการพัฒนาในหลากหลายมิติ ทั้งด้านกีฬาเพื่อพัฒนาสุขภาพ กีฬาเพื่อนันทนาการ หรือกีฬาเพื่อมวลชน แต่ปฏิเสธไม่ได้ว่ากีฬาเพื่อความเป็นเลิศเป็นจุดหมายของนักกีฬาในทุกระดับ แต่การจะประสบความสำเร็จในมิติกีฬาเพื่อความเป็นเลิศนั้นจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญมากมาย เช่น ด้านทักษะการฝึกซ้อม และการมีสมรรถภาพทางกายที่สมบูรณ์ การพัฒนานักกีฬาในยุคปัจจุบัน ได้อาศัยความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาโดยเฉพาะการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือในการฝึกที่ทันสมัย และองค์ความรู้ในกระบวนการฝึกที่ถูกต้องเหมาะสมกับตัวนักกีฬา และช่วงเวลาที่เหมาะสมต่อการฝึกจึงจะทำให้เกิดพัฒนาการทางด้านความสามารถและสมรรถภาพทางกายที่เป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อการพัฒนาเทคนิค ทักษะการเล่นกีฬาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ดังปรากฏให้เห็นว่า ประเทศต่าง ๆ ที่มีความพร้อมด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาคืบทุกด้าน และนำมาใช้ฝึกนักกีฬาอย่างจริงจังจนทำให้นักกีฬาเกิดการพัฒนาความสามารถในการเล่นที่โดดเด่นขึ้น วัดได้จากการสร้างสถิติใหม่ในกีฬาประเภทต่าง ๆ รวมทั้ง

ความสามารถหรือผลงานในการแข่งขันกีฬาในระดับชาติ ระดับนานาชาติ และระดับโลกที่ดีขึ้น จากที่มีการบันทึกเป็นสถิติในด้านต่าง ๆ ปรากฏให้เห็นชัดเจนในปัจจุบัน สมรรถภาพทางกายเป็นพื้นฐานที่สำคัญของนักกีฬาแต่ละคนเพราะในการเคลื่อนไหวทุกสัดส่วนของร่างกายเพื่อการปฏิบัติทางทักษะเทคนิคของนักกีฬาย่อมอาศัยประสิทธิภาพการทำงานของระบบต่าง ๆ ในร่างกายที่จะต้องตอบสนองความต้องการได้อย่างต่อเนื่องหรือเป็นจังหวะเพื่อให้การออกแรงเคลื่อนไหวร่างกายเคลื่อนไหวไปได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ทำให้เกิดประสิทธิผลในการเล่น การแข่งขันกีฬาได้อย่างเต็มความสามารถ

สมรรถภาพทางกายยังถือเป็นปัจจัยที่สำคัญอันเป็นพื้นฐานของสุขภาพที่ดีของประชาชนทุกเพศ ทุกวัยเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของคน และเป็นตัวบ่งชี้ให้ทราบถึงพัฒนาการทางด้านร่างกายว่าเปลี่ยนไปในทิศทางใด การทดสอบและประเมิน สมรรถภาพทางกายจะทำให้ทราบสถานะสมรรถภาพทางกาย สามารถนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง และพัฒนาความสามารถทางด้านกีฬาหรือการออกกำลังกาย รวมทั้งการพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติภารกิจประจำวันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (อรนภา ทศนัยนา, 2553, 3) โดยเฉพาะนักกีฬา

สมรรถภาพทางกายเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมาก เพราะแสดงถึงศักยภาพของนักกีฬาอันส่งผลต่อผลการแข่งขันได้ การพัฒนานักกีฬาในปัจจุบันได้อาศัยความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์การกีฬา โดยเฉพาะการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ทันสมัย และองค์ความรู้ที่ถูกพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สามารถปรับใช้กับนักกีฬาได้อย่างเหมาะสมทั้งในการฝึก การแข่งขัน ซึ่งปรากฏให้เห็นอยู่แล้วในผลการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ ประเทศที่มีความพร้อมด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาในทุก ๆ ด้าน และได้ให้นักกีฬาฝึกฝนอย่างเป็นระบบก็จะสามารถได้นักกีฬาที่มีความสามารถและสร้างผลงานได้อย่างมากมาย (ถาวร กุมทศรี และคณะ, 2558, 4)

สมรรถภาพทางกายเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างมากในการดำรงชีวิตเมื่อบุคคลมีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ การดำเนินชีวิตจะมีความสุข และมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดี การมีสมรรถภาพทางกายที่ดี ทำให้บุคคลมีสุขภาพดี ร่างกายมีความเจริญเติบโตแข็งแรง รวมทั้งทำให้ทรวดทรงของร่างกายได้สัดส่วน มีทักษะทางกีฬาที่ดี เกิดความสนุกสนานกับการเข้าร่วมกิจกรรมการออกกำลังกายและกีฬา ดังนั้นบุคคลที่มีสมรรถภาพทางกายดีจะสามารถประกอบกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการประกอบกิจกรรมหนัก ๆ ได้ด้วยความรวดเร็ว ว่องไว มีประสิทธิภาพ โดยไม่รู้สึกเหนื่อยง่าย และสามารถฟื้นฟูสภาพร่างกายให้คืนสภาพปกติได้อย่างรวดเร็ว (เจริญ กระบวนรัตน์, 2557, 77)

สมรรถภาพทางกายเป็นดัชนีที่ชี้ให้เห็นถึงความสามารถทางด้านร่างกายของนักกีฬาที่มีอยู่มาใช้ได้ดีมากน้อยเพียงใด นักกีฬาที่มีสมรรถภาพทางกายดีก็จะนำเอาความสามารถที่มีอยู่มาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการพิจารณาถึงลักษณะเฉพาะของกีฬาแต่ละประเภทแล้ว จะเห็นได้ว่ากีฬาแต่ละประเภท มีความแตกต่างในด้านรูปแบบการเล่น

จึงต้องการองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายที่แตกต่างกัน การทดสอบสมรรถภาพทางกายก็ต้องแตกต่างกันเช่นกัน ซึ่งวิธีการทดสอบมีหลายรูปแบบ มีเครื่องมือหลากหลายชนิดผู้ทำการทดสอบจะต้องรู้จักเลือกวิธีการทดสอบและเครื่องมือที่ดีมีความเที่ยงตรงให้ผลเชื่อถือได้ มีความเป็นมาตรฐานเป็นสากล (สมบัติ กาญจนกิจ และสมหญิง จันทร์ไทย, 2542, 43) ด้วยเหตุนี้ คณะผู้วิจัยจึงสนใจการศึกษาเกณฑ์สมรรถภาพทางกายของนักกีฬาเป็นเลิศระดับจังหวัด เพื่อเป็นฐานในการเสริมสร้างสมรรถภาพทางกาย ของนักกีฬา ของจังหวัดกาญจนบุรี ให้มีขีดความสามารถเพิ่มขึ้น อันจะนำมาซึ่งผลงานที่ดีและชื่อเสียงของจังหวัด และต่อยอดไปสู่การแข่งขันในระดับนานาชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแบบทดสอบสมรรถภาพทางกายแต่ละชนิดกีฬาที่เหมาะสมของนักกีฬาเป็นเลิศจังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อศึกษาระดับสมรรถภาพทางกายของนักกีฬาเป็นเลิศจังหวัดกาญจนบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเชิงเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นการศึกษาถึงแบบทดสอบสมรรถภาพทางกายที่เหมาะสมสำหรับนักกีฬาในโครงการพัฒนานักกีฬาเพื่อความเป็นเลิศจังหวัดกาญจนบุรี ปีงบประมาณ 2564 และระดับของสมรรถภาพทางกาย
2. ขอบเขตเชิงประชากร ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประชากร ได้แก่ นักกีฬาของจังหวัดกาญจนบุรี ที่เข้าร่วมโครงการพัฒนานักกีฬาเป็นเลิศ ประจำปีงบประมาณ 2564 จำนวน 66 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สมรรถภาพทางกายของนักกีฬา เป็นเลิศระดับจังหวัด เป็นวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) แบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและงานวิจัยที่มีคุณภาพสูง โดยแบ่งออกเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น จำนวน 66 คน โดยสามารถแยกออกเป็นกลุ่มดังต่อไปนี้

ประชากร กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร และผู้ฝึกสอนนักกีฬาในโครงการพัฒนานักกีฬาเป็นเลิศระดับจังหวัด จำนวน 8 ท่าน ได้แก่ เลขาธิการกีฬาจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านสมรรถภาพทางกาย จำนวน 4 ท่าน ผู้ฝึกสอนกีฬาที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 3 ท่าน โดยกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง

ประชากรกลุ่มที่ 2 นักกีฬาของจังหวัดกาญจนบุรี ที่เข้าร่วมโครงการพัฒนานักกีฬาเป็นเลิศระดับจังหวัด ปีงบประมาณ 2564 ของสมาคมกีฬาแห่งจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 58 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ชุด ได้แก่

1. แบบบันทึกการประชุมกลุ่มย่อย (focus group) โดยได้จัดประชุมเพื่อวางแผนการทดสอบสมรรถภาพ และแสดงความคิดเห็นต่อรายการที่จำเป็นและสอดคล้องกับชนิดกีฬาโดยผู้วิจัยได้จัดประชุมกลุ่มย่อยกับเลขาธิการกีฬาจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านสมรรถภาพทางกาย จำนวน 4 ท่าน ผู้ฝึกสอนกีฬาที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 3 ท่าน

2. เครื่องมือชุดที่ 2 แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายที่ใช้อุปกรณ์ปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์การกีฬา (lap test) และแบบทดสอบภาคสนาม (field test) โดยทำการทดสอบสมรรถภาพทางกายของนักกีฬาในโครงการพัฒนานักกีฬาเป็นเลิศระดับจังหวัดกาญจนบุรี

โดยได้วางแผนทำการทดสอบสมรรถภาพทางกายเพื่อเก็บข้อมูล จำนวน 3 ครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แม่นยำและมีน้ำหนักพอในการนำมาสร้างเกณฑ์มาตรฐานของนักกีฬาเป็นเลิศระดับจังหวัด โดยเก็บข้อมูลจากการทดสอบสมรรถภาพ ณ อาคารฟิตเนส สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

ผู้วิจัยนำแบบทดสอบสมรรถภาพทางกายให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างเครื่องมือที่ใช้ทดสอบสมรรถภาพและวัตถุประสงค์ (Index of item-objective congruence : IOC)

ตรวจสอบคุณภาพของแบบบันทึกการระดมความคิดเห็นกลุ่มย่อย (focus group) ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Content Validity) โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญด้านสมรรถภาพทางกาย จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล 2 แบบ ได้แก่

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) จากการประชุมกลุ่มย่อย (focus group)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS โดยใช้สถิติ ได้แก่ 1) ค่าเฉลี่ย (Mean) 2) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องสมรรถภาพทางกายของนักกีฬาเป็นเลิศระดับจังหวัด ผลการวิจัยแบ่งเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 สมรรถภาพทางกายแต่ละชนิดกีฬาที่เหมาะสมของนักกีฬาเป็นเลิศจังหวัดกาญจนบุรี คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษารายละเอียดและข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถภาพทางกาย โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารด้านการกีฬาและผู้ฝึกสอนนักกีฬาในโครงการพัฒนานักกีฬาเป็นเลิศระดับจังหวัด

ตารางที่ 1 สมรรถภาพทางกายที่เหมาะสมในแต่ละชนิดกีฬาในโครงการพัฒนานักกีฬาเป็นเลิศจังหวัดกาญจนบุรี

ลำดับ	รายการทดสอบสมรรถภาพทางกายนักกีฬา	ชนิดกีฬา							
		กรีฑาสู่	การเตะโต้	เทนนิส	เปตอง	มวยไทยสมัครเล่น	วอลเลย์บอลชายหาด	วูซู	วูโดบอล
1	เปอร์เซ็นต์ไขมันในร่างกาย (Body fat)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2	นั่งงอตัว (Sit and Reach)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3	นอนแอ่นหลัง (Back Extension)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4	แรงบีบมือ (Grip Strength)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5	แรงเหยียดขา (Leg Strength)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6	ลุก-นั่ง 1 นาที (1 minute Sit-up)	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
7	ดันพื้น 1 นาที (1 minute Push-up)	✓	✓	✓		✓		✓	
8	นอนยกตัวด้านหลัง (Back Lift)		✓			✓		✓	
9	ทุ่มบอล (Overhead Throw)		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
10	ยืนกระโดดสูง (Vertical Jump)		✓	✓		✓	✓	✓	✓
11	กระโดด 6 เหลี่ยม (Hexagon)		✓	✓		✓	✓	✓	
12	วิ่งเก็บของ 3 จุด (Three Shuttle Run)			✓			✓		
13	วิ่งเร็ว 40 เมตร (40 meter Sprint)	✓		✓		✓	✓		
14	วิ่ง RAST Test (35 เมตร)	✓	✓	✓		✓	✓	✓	
15	ความสามารถในการใช้ออกซิเจน (Aerobic Capacity)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าในแต่ละชนิดกีฬาจะใช้รายการทดสอบสมรรถภาพที่แตกต่างกันตามความเหมาะสมของการใช้ทักษะในการแข่งขัน รายการทดสอบที่ทุกกีฬาจะใช้เหมือนกันจะประกอบไปด้วย เปอร์เซ็นต์ไขมันในร่างกาย (Body fat) นั่งงอตัว (Sit and Reach), นอนแอ่นหลัง (Back Extension) แรงบีบมือ (Grip Strength) แรงเหยียดขา (Leg Strength) และความสามารถในการใช้ออกซิเจน (Aerobic Capacity) ซึ่งทั้งหมดเป็นองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกาย

ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ (Health-Related Physical Fitness) ซึ่งเป็นพื้นฐานของทุกคนรวมถึงนักกีฬาทุกประเภทอีกด้วย

กลุ่มกีฬาที่มีการเคลื่อนไหวและต้องใช้สมรรถภาพทางกายในหลายด้าน จึงมีความจำเป็นจะต้องมีรายการทดสอบสมรรถภาพทางกายในส่วน of สมรรถภาพที่สัมพันธ์กับกิจกรรมกีฬา ได้แก่ คาราเต้ จะต้องมีการทดสอบ ลุก-นั่ง 1 นาที ดันพื้น 1 นาที วิ่งเร็ว 40 เมตร วิ่ง RAST Test 35 เมตร และความสามารถในการใช้ออกซิเจน

เพราะการได้เป็นกีฬาต่อสู้ที่ต้องใช้ทั้งความแข็งแรง ความทนทาน ความว่องไว และระบบหัวใจไหลเวียน เลือดที่ดี เช่นเดียวกับกีฬาเทนนิสที่ต้องใช้สมรรถภาพสูง ทั้งด้านความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ความทนทาน ระบบหายใจ และความว่องไว

มวยสากล เป็นกีฬาที่ต้องทดสอบสมรรถภาพ ในทุกรายการ เนื่องจากเป็นกีฬาที่ต้องมีสมรรถภาพ ที่สูงมากโดยต้องมีระบบพลังงานที่ดีทั้งระบบ aerobic exercise และ anaerobic exercise ตลอดจนสมรรถภาพ

ด้านความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ และความทนทาน ของกล้ามเนื้อ

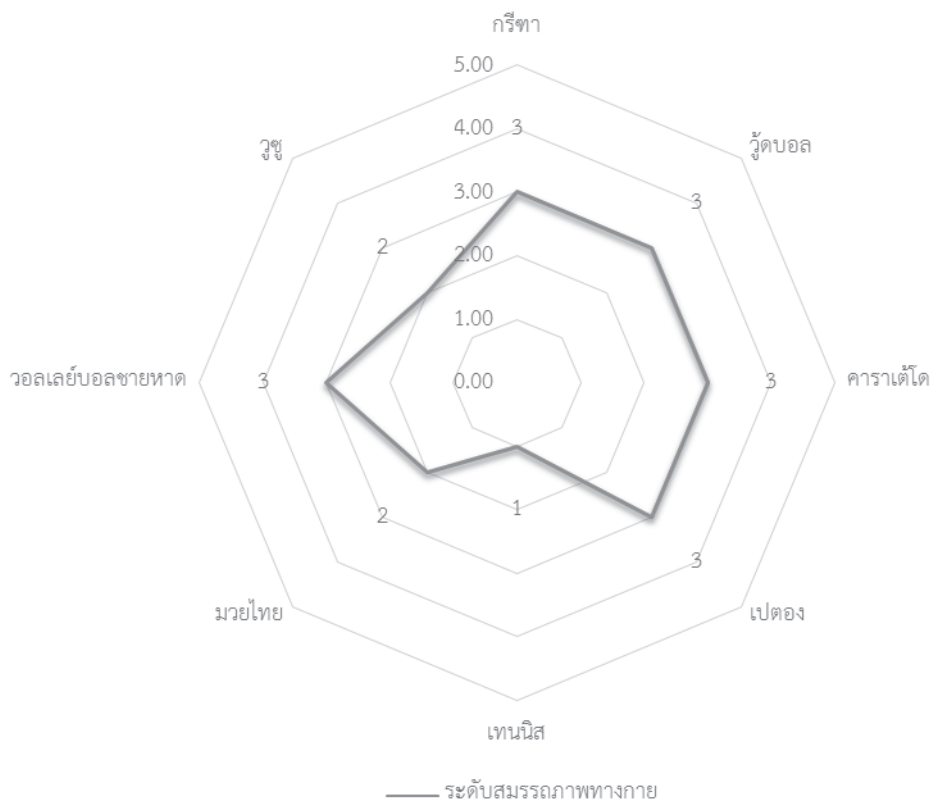
ส่วนที่ 2 ระดับสมรรถภาพทางกายของนักกีฬา เป็นเลิศจังหวัดกาญจนบุรี

คณะผู้วิจัยได้ทำการทดสอบและได้วิเคราะห์ ระดับสมรรถภาพทางกายของนักกีฬาเป็นเลิศ จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 8 ชนิดกีฬา มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 การแปลผลข้อมูลระดับสมรรถภาพทางกาย

ระดับสมรรถภาพกาย	การแปลผล
ดีมาก	5
ดี	4
ปานกลาง	3
ต่ำ	2
ต่ำมาก	1

ระดับสมรรถภาพทางกายของนักกีฬาเป็นเลิศระดับจังหวัด

แผนภูมิที่ 1 แผนภูมิแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับสมรรถภาพทางกาย

จากแผนภูมิที่ 1 แสดงให้เห็นถึงระดับสมรรถภาพทางกายของแต่ละชนิดกีฬาที่อยู่ในโครงการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ประกอบไปด้วย กรีฑา วู้ดบอล เปตอง คาราเต้โด และวอลเลย์บอลชายหาด ซึ่งมีชนิดกีฬาที่มีระดับสมรรถภาพในระดับต่ำ ได้แก่ มวยไทย และในระดับต่ำมากได้แก่ เทนนิส และวูซู

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สมรรถภาพทางกายแต่ละชนิดกีฬาที่เหมาะสมของนักกีฬาเป็นเลิศจังหวัดกาญจนบุรี สามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังต่อไปนี้ คือ

ส่วนที่ 1 สมรรถภาพทางกายที่มีความสัมพันธ์กับสุขภาพพื้นฐาน เป็นสมรรถภาพทางกายที่ทุกกีฬาจะต้องมีและจะต้องดำเนินการทดสอบสมรรถภาพ ได้แก่ 1) การหาค่าเปอร์เซ็นต์ไขมันในร่างกาย (Body fat) ซึ่งนักกีฬาจะต้องมีสัดส่วนที่เหมาะสมในแต่ละชนิดกีฬา 2) นั่งงอตัว (Sit and Reach) และนอนแอ่นหลัง (Back Extension) เป็นการทดสอบสมรรถภาพทางกายในด้านความอ่อนตัว ซึ่งเป็นความสามารถของการทำงานของข้อต่อ มีความจำเป็นและสำคัญอย่างมากสำหรับทุกกีฬา เพราะนอกจากจะส่งผลต่อสมรรถนะและการเคลื่อนไหวโดยตรงแล้วยังเป็นส่วนที่ช่วยลดการบาดเจ็บของนักกีฬาได้อีกด้วย เพราะหากนักกีฬาคนใดมีสมรรถภาพทางกาย

ในด้านนี้ถ้า จะทำให้เกิดการบาดเจ็บจากการฝึกซ้อม และการแข่งขันได้ง่าย 3) แรงบีบมือ (Grip Strength) และแรงเหยียดขา (Leg Strength) เป็นสมรรถภาพ ทางกายในด้านความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ในทุกชนิด ของกีฬาจำเป็นจะต้องใช้พื้นฐานของความแข็งแรง กล้ามเนื้อ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของการแข่งขัน และ 4) ความสามารถในการใช้ออกซิเจน (Aerobic Capacity) ซึ่งทั้งหมดเป็นองค์ประกอบของสมรรถภาพ ทางกายที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ (Health-Related Physical Fitness)

ส่วนที่ 2 สมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับระบบ พลังงานและการเคลื่อนไหวของแต่ละชนิดกีฬา ซึ่งในแต่ละชนิดกีฬาก็มีองค์ประกอบของสมรรถภาพ ทางกายที่แตกต่างกันออกไป การกำหนดเครื่องมือ ในการทดสอบสมรรถภาพทางกายที่เหมาะสม จึงเป็นส่วนสำคัญของการวัดและประเมินระดับ สมรรถภาพของนักกีฬา

ระดับสมรรถภาพทางกายของนักกีฬาเป็นเลิศ จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งต้องมีการวางแผนและพัฒนากระบวนการสร้างสมรรถภาพ ทางกายให้ดียิ่งขึ้น การสร้างแบบทดสอบและเกณฑ์ สมรรถภาพทางกายถือเป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการ ทดสอบสมรรถภาพทางกายให้กับนักกีฬา การที่นักกีฬา มุ่งเน้นทำการฝึกซ้อมแต่ขาดการประเมินผลก็ไม่สามารถที่จะทราบได้ว่าการฝึกซ้อมที่ผ่านมาร่างกาย มีการตอบสนองอย่างไรบ้าง เมื่อปี พ.ศ. 2509 ศาสตราจารย์นายแพทย์ อวยเกตุสิงห์ ได้บุกเบิก งานทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาอย่างจริงจัง เป็นคนแรก ของประเทศไทยและจัดให้มีการทดสอบสมรรถภาพ ทางกายให้กับประชาชนทั่วไปและนักกีฬาโดยนำวิธี การทดสอบสมรรถภาพทางกายที่เป็นมาตรฐาน และนำมาประยุกต์ใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย และมีการสร้างเกณฑ์สมรรถภาพทางกายเพื่อใช้ เปรียบเทียบตั้งแต่ช่วงเวลานั้น เป็นต้นมา

สมรรถภาพทางกาย เครื่องมือในการทดสอบ สมรรถภาพและการทดสอบสมรรถภาพทางกาย ที่เหมาะสมสำหรับนักกีฬาเป็นเลิศระดับจังหวัด เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนานักกีฬาระดับจังหวัด ในอนาคตซึ่งแต่ละประเภทกีฬานั้นต้องใช้การทดสอบ สมรรถภาพทางกายที่แตกต่างกันไปตามทักษะ และการเคลื่อนที่ของประเภทกีฬานั้น ๆ แต่ในทุกกีฬา ยังคงต้องมีสมรรถภาพทางกายที่ประกอบไปด้วย ความสมบูรณ์ของร่างกาย ความอ่อนตัว ความแข็งแรง เป็นองค์ประกอบหลัก โดยเฉพาะความแข็งแรง ของกล้ามเนื้อ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษาและวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหิดล (2558) กล่าวว่า ความแข็งแรง ของกล้ามเนื้อเป็นองค์ประกอบสำคัญของร่างกาย โดยเฉพาะนักกีฬา การเคลื่อนที่หรือการเคลื่อนไหว ของร่างกายเกิดจากการหดตัวทำงานของกล้ามเนื้อ เพื่อจะออกแรงสู้กับแรงต้านในรูปแบบต่าง ๆ ในการ ทดสอบสมรรถภาพทางกายจะทำการวัดการออกแรง ของกลุ่มกล้ามเนื้อที่สามารถออกแรงต้านน้ำหนัก อย่างเต็มที่ในกลุ่มกล้ามเนื้อปลายแขน (Forearm) และข้อมือ (Wrist) โดยใช้เครื่องมือวัดแรงบีบมือ (Hand Grip dynamometer) ส่วนกลุ่มกล้ามเนื้อขา จะใช้เครื่องวัดแรงเหยียดขา (Leg dynamometer) การทดสอบพลังของกล้ามเนื้อใช้การทดสอบยืน กระโดดสูง (Vertical jump test) ส่วนใหญ่อยู่ใน ระดับพอใช้ เนื่องจากนักกีฬาระดับจังหวัดส่วนใหญ่ เป็นกลุ่มเยาวชน ในการทดสอบความคล่องแคล่ว ใช้การทดสอบทดสอบวิ่งเก็บของ 3 จุด (Three shuttle run) ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ การทดสอบ ความเร็วใช้ทดสอบวิ่ง 40 เมตร (Sprint 40 m) ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งในส่วนนี้จะต้อง พัฒนาการฝึกให้มากยิ่งขึ้นเพราะเป็นสมรรถภาพ ทางกายที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับการเคลื่อน และเทคนิคการเล่นที่ของนักกีฬาโดยตรง สอดคล้อง กับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและวิทยาลัย

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหิดล (2558) กล่าวว่า สมรรถภาพทางกายพิเศษหรือสมรรถภาพทางกายที่มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกับทักษะในการเล่นกีฬาประเภทต่าง ๆ โดยตรง เช่น ความเร็วสูงสุด ความคล่องแคล่วว่องไว ซึ่งในการทดสอบจะใช้การวิ่งระยะ 40 เมตร เป็นการทดสอบความเร็ว และใช้การทดสอบการวิ่งเก็บของ (Shuttle Run) และการวิ่งเก็บของ 3 จุด (Three Shuttle Run) เป็นเครื่องมือในการทดสอบสมรรถภาพ

ผลการทดสอบสมรรถภาพทางกายของแต่ละชนิดกีฬาที่อยู่ในโครงการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ประกอบไปด้วย กรีฑา วู้ตบอล เปตอง และวอลเลย์บอลชายหาด ซึ่งมีชนิดกีฬาที่มีระดับสมรรถภาพในระดับต่ำได้แก่ มวยไทย และในระดับต่ำมาก ได้แก่ เทนนิสและวูซู จะเห็นได้ว่านักกีฬาในระดับจังหวัดยังขาดการฝึกซ้อมและโปรแกรมการฝึกที่ดีสำหรับการเตรียมพร้อมในการแข่งขันกีฬาระดับชาติ ผลการทดสอบสมรรถภาพในครั้งนี้จะถูกนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาเกณฑ์สมรรถภาพทางกายของนักกีฬาเป็นเลิศในระดับจังหวัด เพื่อให้สามารถสร้างบรรทัดฐานและเกณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับแต่ละชนิดกีฬาได้ในอนาคต สอดคล้องกับกองสมรรถภาพการกีฬา ฝ่ายวิทยาศาสตร์การกีฬา การกีฬาแห่งประเทศไทย (2549) ได้ทำการศึกษารวบรวมวิธีการทดสอบและสร้างเกณฑ์สมรรถภาพทางกายนักกีฬาโดยได้รวมเอาเกณฑ์สมรรถภาพทางกายที่มาจากการศึกษาวิจัย

เอกสารอ้างอิง

กองสมรรถภาพการกีฬา ฝ่ายวิทยาศาสตร์การกีฬา การกีฬาแห่งประเทศไทย. (2549). **การทดสอบสมรรถภาพทางกายนักกีฬาเยาวชนแห่งชาติและนักกีฬาแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ: การกีฬาแห่งประเทศไทย.

เจริญ กระบวนรัตน์. (2557). **วิทยาศาสตร์การฝึกสอนกีฬา**. กรุงเทพฯ: สินธนาโก๊ปบุ๊กเซ็นเตอร์.

ถาวร กุมทศรี และคณะ. (2558). **เกณฑ์สมรรถภาพทางกายนักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.

เกณฑ์สมรรถภาพทางกายของนักกีฬาเยาวชนแห่งชาติของการกีฬาแห่งประเทศไทย และเกณฑ์สมรรถภาพทางกายของนักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยเข้าด้วยกัน เพื่อให้การประเมินผลและการกำหนดแบบทดสอบฯ มีความครอบคลุมเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม เพื่อนำผลการศึกษาดังกล่าวไปใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกายให้กับนักกีฬาที่จะเข้าร่วมแข่งขันในกีฬายาวชนแห่งชาติและกีฬาแห่งชาติที่เป็นกีฬาเพื่อความ เป็นเลิศต่อไป

ข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์และเก็บข้อมูลด้านสมรรถภาพทางกายของนักกีฬาเป็นเลิศระดับจังหวัด ควรกระทำอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยที่สุด ปีละ 2 ครั้ง และควรเพิ่มจำนวนประชากรในการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น หรือทำการศึกษาวิจัยสมรรถภาพทางกายของนักกีฬาเป็นเลิศระดับจังหวัดของจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งมีข้อมูลที่สามารถนำมาเปรียบเทียบอันก่อให้เกิดประโยชน์ในการศึกษา และนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนานักกีฬาระดับจังหวัดให้มากยิ่งขึ้น สมาคมกีฬาแห่งจังหวัด และสถาบันการศึกษาที่มีการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์การกีฬาและพลศึกษาควรร่วมกันจัดทำเกณฑ์สมรรถภาพทางกายของนักกีฬาระดับจังหวัด และส่งต่อข้อมูลให้การกีฬาแห่งประเทศไทย นำไปจัดเป็นโปรแกรมหรือคู่มือในการเสริมสร้างสมรรถภาพ ตลอดจนจัดทำเกณฑ์สมรรถภาพทางกายในโครงการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศระดับจังหวัดต่อไป

- สมบัติ กาญจนกิจ และสมหญิง จันทรู้ไทย. (2542). จิตวิทยาการกีฬา แนวคิด ทฤษฎีสู่ การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพิตร สมาชิกโต และคณะ. (2555). แบบทดสอบและเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายสำหรับเด็กไทยอายุ 7 – 18 ปี. กรุงเทพฯ: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและ วิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหิดล. (2558). เกณฑ์สมรรถภาพทางกายนักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: มีเดีย เพลส.
- อรนภา ทศนัยนา. (2553). ศึกษาเปรียบเทียบ สมรรถภาพทางกายของนักศึกษาที่เรียน ในรายวิชากีฬานันทนาการและการ ออกกำลังกายกับเกณฑ์มาตรฐานของ การกีฬาแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.

สมรรถนะสำหรับนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทย ของสมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

COMPETENCY FOR THAILAND NATIONAL RUGBY FOOTBALL PLAYERS, THAI RUGBY UNION UNDER THE ROYAL PATRONGE OF H.M. THE KING

ขวัญฤทัย ปากดี^{1)*}, พัชร ทองคำพานิช²⁾, เพ็ญพร บุพพวงษ์³⁾

¹⁾ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ
วิทยาเขตสุพรรณบุรี

^{2, 3)} อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ
วิทยาเขตสุพรรณบุรี

Kwanrutai Pakdee^{1)*}, Patcharee Tongkampanit²⁾, Permporn Buppawong³⁾

¹⁾ Master of Education (Physical Education), Faculty of Education Thailand National Sport University Suphan Buri Campus,

^{2, 3)} Lecturer in Master of Education (Physical Education), Faculty of Education Thailand National Sport University
Suphan Buri Campus.

*Corresponding author e-mail: nubell2536@hotmail.com

Receive : April 07, 2023

Revised: April 24, 2023

Accepted: May 25, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะสำหรับนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทย สมาคมกีฬา
รักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เครื่องมือในงานวิจัยเป็นแบบสอบถาม ตรวจสอบคุณภาพ
ของเครื่องมือ โดยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าเท่ากับ 0.84 และหาค่าความเชื่อมั่น มีค่าเท่ากับ 0.86
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้ตัดสิน ผู้ฝึกสอน และนักกีฬารักบี้ฟุตบอลสมาคมกีฬา
รักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จำนวน 571 คน โดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง วิเคราะห์
ข้อมูลโดยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

สมรรถนะสำหรับนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทย สมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรม
ราชูปถัมภ์ พบว่า สมรรถนะสำหรับนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทย สมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทย
ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในภาพรวมทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = .27) เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านสมรรถภาพของนักกีฬา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = .40)
ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.31$, S.D. = .43) ด้านแรงจูงใจ/เจตคติกับด้านความสามารถ
ของสมอทางการกีฬา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = .43) ด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล
อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = .43) ด้านความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = .44) และด้านทักษะ
อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = .42)

คำสำคัญ : สมรรถนะ นักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทย สมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

ABSTRACT

The purpose of this research was to investigate the competency for Thailand national rugby football players of Thai Rugby Union under the Royal Patronage of His Majesty the King. The research instrument was a questionnaire, with the content validity of 0.84, and the reliability of 0.86. The 571 samples in this study derived by purposive sampling method comprised administrators, referees, coaches and players of Thai Rugby Union under the Royal Patronage of His Majesty the King. The data analysis was conducted in percentage, mean and standard deviation. The results were found as follows:

The competency for Thailand national rugby football players of Thai Rugby Union under the Royal Patronage of His Majesty the King was found at a highest level as a whole ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = .27). As separated aspects were considered, the players' fitness was found at a highest level ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = .40), self-thought was found at a highest level ($\bar{x} = 4.31$, S.D. = .43), motivation/attitude and brain fitness in sport were found at a highest level ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = .43), personal characteristics were found at a highest level ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = .43), knowledge was found at a highest level ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = .44), and skill was found at a high level ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = .42).

Keywords : competency, Thailand national rugby football players, Thai Rugby Union under the Royal Patronage of His Majesty the King

บทนำ

การพัฒนากีฬาของชาติเพื่อสร้างความเป็นเลิศ ต้องกำหนดนโยบายและโครงสร้างการขับเคลื่อนทางการกีฬาที่ชัดเจน โดยการกีฬาแห่งประเทศไทย และหน่วยงานกีฬาที่เกี่ยวข้องทั้งหมดร่วมกันกำหนด โครงสร้างนโยบายทางการกีฬา เป้าประสงค์ แผนการดำเนินงาน และกรอบระยะเวลาการดำเนินนโยบาย ที่ชัดเจนสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน ได้อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้ทุกหน่วยงานด้านกีฬา มีกรอบแนวทางดำเนินการอย่างเป็นระบบ เป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งประเทศ รวมถึงมีการทบทวน แผนการดำเนินงานทุกครั้งที่สิ้นสุดการแข่งขันกีฬา ซีเกมส์ เอเชียนเกมส์ และโอลิมปิกเกมส์ เพื่อสนอง

นโยบายกีฬาความเป็นเลิศของประเทศให้บรรลุ เป้าประสงค์ (ศิริขวัญ วิเชียรเพ็ลลิส, 2562, 6)

กีฬารักบี้ฟุตบอลเป็นหนึ่งในชนิดกีฬาที่ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวาง เพราะเป็นกีฬาที่มีความสามารถ เฉพาะตัวที่เป็นเอกลักษณ์ และเป็นกีฬาที่นิยมเล่น อย่างแพร่หลายทั่วโลก อีกทั้งยังเป็นกีฬาที่สามารถ สร้างรายได้ให้กับนักกีฬา เพราะการแข่งขันกีฬารักบี้ ฟุตบอล มีการแข่งขันในระดับชาติและระดับลีกอาชีพ ดังเช่น ที่ลอตเต้ แร็คบูลลา เป็นนักกีฬาทีมชาติฟิจิ แต่เล่นกีฬารักบี้ฟุตบอลให้กับทีมชาตินิวซีแลนด์ และในปัจจุบันเป็นผู้ฝึกสอนให้กับทีมชาติไทย ตั้งแต่ปี 2019 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งคำตอบแทนตอนที่ลอตเต้ แร็คบูลลา ได้ในขณะที่เป็นผู้เล่นให้กับทีมชาตินิวซีแลนด์

สูงถึงปีละ 13 ล้านบาท (Lote Raikabula, 2564, สัมภาษณ์)

ดังนั้น การพัฒนานักกีฬารักบี้ฟุตบอลให้มีศักยภาพและสมรรถนะสูง จำเป็นจะต้องอาศัยกระบวนการสร้างและผลิตนักกีฬาอย่างเป็นระบบและครบวงจรในทุกขั้นตอนจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มศักยภาพกีฬารักบี้ฟุตบอลของประเทศให้อยู่ในระดับแนวหน้าในระดับนานาชาติต่อไป ซึ่งการพัฒนานักกีฬาไปสู่ความเป็นเลิศในการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาตินั้นจำเป็นต้องอาศัยกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคลโดยใช้สมรรถนะ (competency) มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนานักกีฬารักบี้ฟุตบอล เนื่องจากสมรรถนะเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเกิดผลงานหรือการบรรลุเป้าหมายขององค์กรซึ่งสมรรถนะเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมทางด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะพื้นฐานประจำตัวของบุคคลที่ทำให้บุคคลหนึ่งมีความแตกต่างจากอีกบุคคลหนึ่งสอดคล้องกับ สอดคล้องกับ แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1988, 331-339) ได้กล่าวถึงได้กล่าวถึง สมรรถนะไว้ว่าเป็นลักษณะบุคลิกที่ซ่อนอยู่ภายในปัจเจกบุคคลซึ่งสามารถผลักดันให้ปัจเจกบุคคลนั้น สร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีหรือตามเกณฑ์ที่กำหนดในงานที่ตนรับผิดชอบประกอบไปด้วย แรงจูงใจ (motives) คุณลักษณะ (traits) ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (self-concept) ความรู้ (knowledge) และทักษะ (skill) ซึ่งก่อให้เกิดสมรรถนะ ตลอดจนความสามารถทางสมองยังเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จทางการกีฬา (กรมพลศึกษา, 2563, 31-41) โดยนักกีฬาที่ดีจะต้องมีองค์ประกอบที่สัมพันธ์กันอย่างน้อย 3 ประการ ต่อไปนี้ คือ ความรู้ความสามารถหรือทักษะ และทัศนคติหรือปรัชญาในการทำงาน (สนธิยา สิละมาต, 2551, 455)

เมื่อพิจารณาผลงานการแข่งขันกีฬาในระดับซีเกมส์ ตั้งแต่ปี 2555-2564 ทีมนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทยสามารถครองความเป็นเจ้าซีเกมส์

ต่อเนื่องกันถึง 3 ครั้ง ในระดับเอเชียกีฬาสีเกมส์ครั้งที่ 16 เมืองกวางโจว สาธารณรัฐประชาชนจีน พ.ศ. 2553 ได้รับเหรียญรางวัลเหรียญทองแดงจากทีมหญิง 1 เหรียญ ประเภท 7 คน สำหรับผลงานในระดับโลกนักรักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทยทำได้เพียงสามารถนำทีมควอลิฟายเข้ารอบไปแข่งขันในการคัดเลือกโอลิมปิกเท่านั้น (สมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์, 2562, ออนไลน์) ขณะที่ปัจจุบันสมาคมยังขาดแคลนนักกีฬาที่มีศักยภาพและขีดสมรรถนะสูงในนักกีฬาเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการแข่งขันกีฬาในระดับนานาชาติรายการสำคัญต่าง ๆ ซึ่งการพัฒนาศักยภาพและขีดสมรรถนะของนักกีฬาเพื่อพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องอาศัยระยะเวลาที่ยาวนาน การค้นหาสมรรถนะสำหรับนักกีฬา จึงเป็นแนวทางการดำเนินการหนึ่งในการสรรหาและพัฒนา นักกีฬาอย่างเป็นระบบและครบวงจร (สมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์, 2562, ออนไลน์)

จากความสำคัญที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะสำหรับนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทย สมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสรรหา คัดเลือก และพัฒนานักกีฬารักบี้ฟุตบอลรุ่นใหม่ให้มีศักยภาพที่สูงขึ้นไปสู่ความเป็นเลิศในระดับนานาชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสมรรถนะสำหรับนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทย สมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้บูรณาการแนวคิดของ McClelland (1988, 331-339) และการวิจัยเรื่องความฉลาดทางการกีฬา: บทบาทของความสามารถทางสมองที่มีต่อความสำเร็จทางการกีฬาในนักกีฬาเยาวชนไทย (กรมพลศึกษา, 2563, 31-41)

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร ผู้ตัดสิน ผู้ฝึกสอน และนักกีฬาในสมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จำนวน 2,537 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970, 607-610) จำนวน 571 คน โดยทำการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สมรรถนะ 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล ด้านแรงจูงใจ/เจตคติ ด้านสมรรถภาพของนักกีฬา และด้านความสามารถของสมองทางการกีฬา

3.2 ตัวแปรตาม คือ สมรรถนะสำหรับนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทย สมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire)

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาข้อมูลจากตำราเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัย

2. สร้างแบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์และปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) มีค่าเท่ากับ 0.84 (พิศิษฐ์ ตันชาวนิช และพนา จินดาศรี, 2561, 3-12) และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบาร์ช มีค่าเท่ากับ 0.86 (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2549, 22)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลบุคลากรของสมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

2. ดำเนินการขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ซึ่งผ่านการพิจารณาและได้รับการรับรองจาก มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ เลขที่ 062/2565 เมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ.2565 และดำเนินการเก็บข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปในการวิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) โดยใช้สถิติเบื้องต้นในการอภิปรายผล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และได้แปลผลตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ตามเกณฑ์ของ (อโนทัย ตรีวานิชและชัชวาลย์ เรื่องประพันธ์, 2540, 15)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยแสดงผลในรูปแบบตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะ 7 ด้าน

สมรรถนะสำหรับนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทย สมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านความรู้	4.21	.44	มากที่สุด
2. ด้านทักษะ	4.15	.42	มาก
3. ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง	4.31	.43	มากที่สุด
4. ด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล	4.25	.43	มากที่สุด
5. ด้านแรงจูงใจ/เจตคติ	4.29	.43	มากที่สุด
6. ด้านสมรรถภาพของนักกีฬา	4.32	.40	มากที่สุด
7. ด้านความสามารถของสมองทางการกีฬา	4.29	.43	มากที่สุด
รวม	4.26	.27	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า สมรรถนะสำหรับนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทย สมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = .27) จัดเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านสมรรถภาพของนักกีฬา ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = .40) รองลงมา ได้แก่

ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ($\bar{x} = 4.31$, S.D. = .43) และด้านแรงจูงใจ/เจตคติและด้านความสามารถของสมองทางการกีฬามีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = .43)

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะด้านความรู้

ด้านความรู้	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การมีความรู้ ความเข้าใจระเบียบและกฎกติกาของกีฬารักบี้ฟุตบอลที่เป็นปัจจุบัน	4.34	.73	มากที่สุด
2. การมีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาในนักกีฬารักบี้ฟุตบอล	4.18	.63	มาก
3. การมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะของนักกีฬารักบี้ฟุตบอล	4.19	.74	มาก
4. การมีความรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพของนักกีฬารักบี้ฟุตบอล	4.11	.70	มาก
5. การมีความรู้เกี่ยวกับการฟื้นฟู การป้องกันการบาดเจ็บและการปฐมพยาบาล	4.20	.73	มาก
6. สามารถนำความรู้เกี่ยวกับโภชนาการมาใช้ในการพัฒนาตนเอง	4.23	.69	มากที่สุด
รวม	4.21	.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า สมรรถนะด้านความรู้ของนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทย สมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = .44) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การมีความรู้ ความเข้าใจระเบียบและกฎกติกาของกีฬารักบี้ฟุตบอล

ที่เป็นปัจจุบัน ($\bar{x} = 4.34$, S.D. = .73) รองลงมา ได้แก่ สามารถนำความรู้เกี่ยวกับโภชนาการมาใช้ในการพัฒนาตนเอง ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = .69) และการมีความรู้เกี่ยวกับการฟื้นฟู การป้องกัน การบาดเจ็บ และการปฐมพยาบาล ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = .73)

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะด้านทักษะ

ด้านทักษะ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การมีทักษะการถือบอล การรับ-ส่งลูกรักบี้ที่ดี	4.22	.70	มากที่สุด
2. การมีทักษะการสกริมที่ดี	4.04	.65	มาก
3. การมีทักษะการแท็คเกิ้ลที่ดี	4.05	.68	มาก
4. การมีทักษะการวิ่งหลบหลีกคู่ต่อสู้ที่ดี	4.13	.70	มาก
5. การมีทักษะการเตะลูกและวางทรายที่ดี	4.26	.71	มากที่สุด
6. การมีทักษะการวิ่งไลน์ลูกและไลน์รับที่ดี	4.20	.65	มาก
รวม	4.15	.42	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า สมรรถนะด้านทักษะของนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทย สมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = .42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การมีทักษะ

การเตะลูกและวางทรายที่ดี ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = .71) รองลงมา ได้แก่ การมีทักษะการถือบอล การรับ-ส่งลูกรักบี้ที่ดี ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = .70) และการมีทักษะการวิ่งไลน์ลูกและไลน์รับที่ดี ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = .65)

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง

ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การมีความสามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงได้	4.37	.62	มากที่สุด
2. การมีความเชื่อมั่น มั่นใจในตนเอง	4.34	.66	มากที่สุด
3. การมีความฉลาดทางอารมณ์แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	4.36	.70	มากที่สุด
4. สามารถสื่อสารต่อผู้เล่นในทีมได้เป็นอย่างดี	4.22	.66	มากที่สุด
5. การปฏิบัติงานหรือฝึกฝนตนเองภายใต้กฎระเบียบและกฎกติกาได้เป็นอย่างดี	4.28	.69	มากที่สุด
รวม	4.31	.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า สมรรถนะด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ของนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทย สมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.31$, S.D. = .43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การมีความสามารถนำความรู้

ไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ คือ ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = .62) รองลงมา ได้แก่ การมีความฉลาดทางอารมณ์แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = .70) และการมีความเชื่อมั่น มั่นใจในตัวเอง ($\bar{x} = 4.34$, S.D. = .66)

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล

ด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การรับฟังและดำเนินงานตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายได้	4.27	.65	มากที่สุด
2. สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี	4.25	.69	มากที่สุด
3. การมีความสามารถในการสื่อสารกับผู้เล่นภายในทีมให้เข้าใจในสิ่งที่ตนเองปฏิบัติ	4.21	.67	มากที่สุด
4. การรับฟังความคิดเห็น คำติชมจากโค้ชและเพื่อนร่วมทีมเสมอ	4.25	.69	มากที่สุด
5. การมีความกล้าแสดงออกและสามารถแสดงความคิดเห็นต่อเพื่อนร่วมทีม	4.26	.66	มากที่สุด
รวม	4.25	.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่า สมรรถนะด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล ของนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทย สมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = .43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การรับฟังและดำเนินงานตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายได้

($\bar{x} = 4.27$, S.D. = .65) รองลงมา ได้แก่ การมีความกล้าแสดงออกและสามารถแสดงความคิดเห็นต่อเพื่อนร่วมทีม ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = .66) และสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดีและการรับฟังความคิดเห็น คำติชมจากโค้ชและเพื่อนร่วมทีมเสมอ ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = .69)

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะด้านแรงจูงใจ/เจตคติ

ด้านแรงจูงใจ/เจตคติ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การยกย่อง และให้กำลังใจสมาชิกในทีม	4.37	.63	มากที่สุด
2. การอยากเป็นนักกีฬารักบี้ทีมชาติ	4.23	.68	มากที่สุด
3. การเชื่อมั่นว่าจะได้รับเงินเดือนและเงินรางวัลจากการแข่งขันเมื่อประสบความสำเร็จ	4.22	.68	มากที่สุด
4. การมีความสุขและสนุกสนานในการเล่นกีฬารักบี้ฟุตบอล	4.25	.71	มากที่สุด
5. การมีพันธมิตรที่ดีระหว่างโค้ชและสต๊าฟโค้ช	4.31	.65	มากที่สุด
6. การมีพันธมิตรที่ดีต่อเพื่อนร่วมทีม	4.35	.71	มากที่สุด
รวม	4.29	.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 พบว่า สมรรถนะด้านแรงจูงใจ/เจตคติ ของนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทย สมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = .43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การยกย่องและให้กำลังใจสมาชิกในทีม ($\bar{x} = 4.37$,

S.D. = .63) รองลงมา ได้แก่ การมีพันธมิตรที่ดีต่อเพื่อนร่วมทีม ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = .71) และการมีพันธมิตรที่ดีระหว่างโค้ชและสต๊าฟโค้ช ($\bar{x} = 4.31$, S.D. = .65)

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะด้านสมรรถภาพของนักกีฬา

ด้านสมรรถภาพของนักกีฬา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การมีปฏิริยาตอบสนองที่ดีในการแข่งขัน	4.46	.63	มากที่สุด
2. การมีความแข็งแรงและความคล่องตัวเป็นอย่างดี	4.32	.61	มากที่สุด
3. การมีความเร็วในการเปลี่ยนทิศทางในการวิ่ง	4.28	.66	มากที่สุด
4. การมีการประสานงานไปในทิศทางเดียวกันของระบบประสาทและกล้ามเนื้อ	4.23	.64	มากที่สุด
5. การมีความอดทนและพละกำลังจนจบในเกมส์การแข่งขัน	4.30	.64	มากที่สุด
รวม	4.32	.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 7 พบว่า สมรรถนะด้านสมรรถภาพของนักกีฬาสมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = .40) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การมีปฏิริยาตอบสนองที่ดีในการแข่งขัน

($\bar{x} = 4.46$, S.D. = .63) รองลงมา ได้แก่ การมีความแข็งแรงและความคล่องตัวเป็นอย่างดี ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = .61) และการมีความอดทนและพละกำลังจนจบในเกมส์การแข่งขัน ($\bar{x} = 4.30$, S.D. = .64)

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะด้านความสามารถของสมองทางการกีฬา

ด้านความสามารถของสมองทางการกีฬา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การมีสมาธิต่อการฝึกซ้อมและการแข่งขัน	4.28	.70	มากที่สุด
2. สามารถจำรูปแบบการเล่นที่ได้มากจากการฝึกซ้อมมาใช้ในการแข่งขัน	4.23	.68	มากที่สุด
3. การมีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างรวดเร็วทั้งในระหว่างการฝึกซ้อมและการแข่งขัน	4.28	.70	มากที่สุด
4. การมีความสามารถในการคำนึงถึงวิธีการเล่นก่อนการเข้าร่วมในการเล่น	4.25	.66	มากที่สุด
5. สามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมและรวดเร็ว	4.38	.67	มากที่สุด
รวม	4.29	.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 8 พบว่า สมรรถนะด้านความสามารถของสมองทางการกีฬา สมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = .43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ สามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมและรวดเร็ว ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = .67) รองลงมา ได้แก่ การมีสมาธิต่อการฝึกซ้อมและการ

แข่งขันและการมีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างรวดเร็วทั้งในระหว่างการฝึกซ้อมและการแข่งขัน ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = .70) และการมีความสามารถในการคำนึงถึงวิธีการเล่นก่อนการเข้าร่วมในการเล่น ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = .66)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะสำหรับนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน 7 ด้าน พบว่า สมรรถนะสำหรับนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทย สมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = .27) จัดเรียง ลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านสมรรถภาพของนักกีฬาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = .40) รองลงมา ได้แก่ ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.31$, S.D. = .43) รองลงมา ได้แก่ ด้านแรงจูงใจ/เจตคติ และด้านความสามารถของสมองทางการกีฬา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = .43) รองลงมา ได้แก่ ด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคลอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = .43) รองลงมา ได้แก่ ด้านความรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.31$, S.D. = .43) และด้านทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.31$, S.D. = .43)

ด้านความรู้ พบว่า เป็นสมรรถนะที่มีความสำคัญสำหรับนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = .44) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความสำคัญกับการมีความรู้ ความเข้าใจระเบียบและกฎกติกาของกีฬารักบี้ฟุตบอลที่เป็นปัจจุบันอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.34$, S.D. = .73) ความสามารถนำความรู้เกี่ยวกับโภชนาการมาใช้ในการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = .69) และการมีความรู้เกี่ยวกับการฟื้นฟู การป้องกันการบาดเจ็บ และการปฐมพยาบาลอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = .73) ตามลำดับ เนื่องจากการที่นักกีฬามีความรู้จะมีความสำคัญโดยตรงต่อความสำเร็จของนักกีฬารักบี้ฟุตบอล เช่น ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา โดยที่นักกีฬาจำเป็นต้องเรียนรู้หรือมีความเข้าใจในพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาทั้งทางตรง

และทางอ้อม อาทิ จากการศึกษาในชั้นเรียนการอบรมหลักสูตรเฉพาะทาง ประสบการณ์จากการแข่งขัน ผู้ฝึกสอนถ่ายทอด ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ การมีความรู้ความเข้าใจระเบียบและกฎกติกาของกีฬารักบี้ฟุตบอลที่เป็นปัจจุบัน จะทำให้นักกีฬาสามารถยึดมั่นในความเป็นสุภาพบุรุษและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมโดยไม่เล่นนอกกติกา สำหรับการมีความรู้เกี่ยวกับโภชนาการทางการกีฬาจะทำให้นักกีฬาสามารถนำพลังงานที่ได้จากการรับประทานไปใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกันก็อาจป้องกันความเหนื่อยล้าในช่วงต้นและการบาดเจ็บที่สามารถเกิดขึ้นได้ระหว่างการออกกำลังกาย (สุจิตรา เกิดสุข และสุนีย์ สหัสโพธิ์, 2564, 10) โภชนาการสำหรับนักกีฬาบาสเกตบอล นักกีฬาเพศชายความต้องการพลังงานขึ้นอยู่กับอัตราการเจริญเติบโตของร่างกาย การใช้พลังงานในการทำกิจกรรมมีมาก เน้นอาหารพวกคาร์โบไฮเดรตเพื่อใช้เป็นแหล่งเชื้อเพลิงของร่างกายในนักกีฬาเพศชายวัยทำงานและเข้าสู่วัยสูงอายุที่มีการเจริญเติบโตเต็มที่ ต้องคำนึงถึงพฤติกรรมการบริโภค มีความต้องการของพลังงานและอัตราการเผาผลาญลดลง ควรหลีกเลี่ยงอาหารรสจัดและควรเป็นอาหารที่เคี้ยวง่าย ส่วนนักกีฬาเพศหญิงการเผาผลาญและแรงงานที่ใช้ในการทำกิจกรรมจะแตกต่างกับนักกีฬาเพศชายมีความต้องการสารอาหารที่มีธาตุเหล็กมาก และในนักกีฬาเพศหญิงวัยทำงานและเข้าสู่วัยสูงอายุต้องคำนึงถึงพฤติกรรมบริโภคอาหารร่วมด้วย มีสารอาหารบางชนิดที่ร่างกายนักกีฬามีความต้องการเพิ่ม คือ แร่ธาตุและวิตามิน เน้นอาหารที่ประกอบด้วยผักใบเขียว ผักที่หลากหลายน ส่วนเวชศาสตร์การกีฬานั้น จะทำให้นักกีฬาสามารถป้องกัน วินิจฉัย และรักษาอาการบาดเจ็บจากการเล่นกีฬาที่เกิดจากการชนหรือปะทะในเบื้องต้นได้ รวมทั้งช่วยเสริมสมรรถภาพของนักกีฬาเพื่อให้สามารถเล่นกีฬาได้ดีขึ้น ซึ่ง (สำนักวิทยาศาสตร์การกีฬา, 2560, 11) กล่าวว่า แม้บางกรณีเกิดการบาดเจ็บที่ไม่รุนแรง

ก็ตาม แต่ถ้าให้การปฐมพยาบาลที่ไม่ถูกต้อง หรือไม่ทันเวลา ก็จะส่งผลเสียในภายหลังต่อตัวนักกีฬาได้ อาจกลับไปเล่นกีฬาได้ไม่เต็มที่ หรือไม่สามารถเล่นกีฬาได้อีกต่อไป เนื่องจากขาดความสมบูรณ์ของสมรรถภาพทางกาย ดังนั้น การมีความรู้เรื่องการปฐมพยาบาล และสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว ทำให้นักกีฬาที่ได้รับบาดเจ็บนั้น สามารถกลับไปเล่นกีฬาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามการบาดเจ็บย่อมมีความรุนแรงแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับชนิดกีฬาและทักษะของผู้เล่นแต่ละคน เนื่องจากการเกิดอุบัติเหตุขณะเล่นกีฬาแต่ละชนิดจะเกี่ยวข้องกับเรื่องของแรง ความเร็ว และความแข็ง ของสิ่งที่มากระทบ กระแทก ต่อย้วย หรือเนื้อเยื่อ ทำให้เกิดการบาดเจ็บขึ้น บางคนเกิดแผลขนาดใหญ่และมีกระดูกหักร่วมด้วย มีการเสียเลือดมาก ถึงขั้นหมดสติ และอาจเสียชีวิตได้ถ้าไม่ได้รับการปฐมพยาบาลที่ถูกต้อง ดังนั้นการตัดสินใจที่ถูกต้องรวดเร็วทุกขั้นตอน โดยมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการปฐมพยาบาล การบาดเจ็บทางการกีฬาโดยเฉพาะ เช่น การปฐมพยาบาลนักกีฬามือหัก นักกีฬาที่มีบาดเจ็บ นักกีฬาที่เจ็บป่วยย่อมช่วยให้นักกีฬาปลอดภัย และลดความรุนแรงของการบาดเจ็บได้

ด้านทักษะ พบว่า เป็นสมรรถนะที่มีความสำคัญสำหรับนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = .42) ถึงแม้ว่า สมรรถนะสำหรับนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทยด้านทักษะจะอยู่ในระดับมากที่สุด ตามแต่ยังพบว่า เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในทั้งหมด 7 ด้าน เนื่องจากด้านทักษะการเล่นรักบี้ฟุตบอล ในความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้ตัดสิน ผู้ฝึกสอน และนักกีฬา มีความยากและค่อนข้างละเอียด จึงยังทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งสมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ควรให้ความสำคัญในการวางแผนในการฝึกซ้อมทั้งระยะสั้นและระยะยาวในการพัฒนาทักษะที่จำเป็นของนักกีฬาให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างพบว่า การมีทักษะการเตะลูก

และวางทราย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = .71) การมีทักษะ การถือบอล การรับ-ส่งลูกรักบี้ได้เป็นอย่างดี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = .70) และการมีทักษะ การวิ่งไล่ลูกและไลน์รับอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = .65) ตามลำดับ ทั้งนี้ เนื่องจากการแข่งขันกีฬารักบี้ฟุตบอล จะถูกแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย ๆ ฝ่ายละ 7 คน และ 15 คน แต่ละฝ่ายจะต้องพาลูกเข้าไปในเขตประตูของฝ่ายตรงกันข้าม เพื่อทำคะแนนให้มากกว่าอีกฝ่ายหนึ่ง แต่รักบี้ฟุตบอลมีลักษณะแตกต่างกับฟุตบอลในวิธีการเล่น อาทิ การนำพาลูกด้วยมือ ตลอดจนการเตะลูกทำประตู ซึ่งต้องเตะให้ข้ามคานประตูไม่ใช่เตะลัดคานประตูอย่างฟุตบอล และไม่มีผู้รักษาประตูอย่างฟุตบอล ในการแข่งขันผู้เล่นจะมีหมายเลขและชื่อเรียกตามตำแหน่งการเล่นแตกต่างกัน (วิชัย อิงปัญจลาภ, 2538, 32) ทักษะการเล่นกีฬารักบี้ฟุตบอลจึงต้องได้รับการฝึกฝนให้ดี ทั้งสมรรถภาพทางกายทั่วไป และสมรรถภาพเฉพาะตำแหน่ง แตกต่างจากกีฬาฟุตบอลโดยทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษานี้ของ (เนาวรัตน์ ตรีเมฆ, 2553, 6) พบว่า ปัจจัยภายในที่มีผลต่อความสำเร็จในการแข่งขันกีฬาสถาบันการพลศึกษาแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 35 มีทั้งหมด 5 ด้าน คือ ปัจจัยทางด้านเทคนิคทักษะนักกีฬา ปัจจัยทางด้านสรีระ ปัจจัยทางด้านสมรรถภาพร่างกายนักกีฬา ปัจจัยในระหว่างการแข่งขัน และปัจจัยด้านจิตวิทยานักกีฬา ดังนั้นนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทยที่มีสมรรถนะด้านทักษะสูงก็จะสามารถนำพาตนเองและทีมไปสู่ชัยชนะ และบรรลุเป้าหมายของทีมได้ด้วยทั้งทักษะการเตะลูก การรับ-ส่งลูก การวิ่ง และการวางทราย ตลอดจนการฝึกซ้อมจนมีสมรรถภาพเฉพาะตำแหน่ง

ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง พบว่า เป็นสมรรถนะที่มีความสำคัญสำหรับนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.31$, S.D. = .43) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การมีความสามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์

จริงได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.37, S.D. = .62$) การมีความฉลาดทางอารมณ์ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.36, S.D. = .70$) และการมีความเชื่อมั่น มั่นใจในตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.34, S.D. = .66$) ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากกีฬารักบี้ฟุตบอล เป็นกีฬาที่มีการปะทะรุนแรง นักกีฬามีโอกาสที่จะเกิดการปะทะทางอารมณ์ และเกิดการบาดเจ็บได้ง่าย นักกีฬาที่มีความฉลาดทางอารมณ์ จะมีความสามารถในการรับรู้ และเข้าใจตนเอง เข้าใจ เห็นใจผู้อื่น มีความมุ่งมั่น ความอดทน รอคอย เพื่อไปยังเป้าหมาย มองโลกในด้านบวกและรู้จักจัดการกับปัญหาและความขัดแย้งของตนเองได้อย่างเหมาะสม (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2543, 1) โดยที่นักกีฬารักบี้ฟุตบอลจะต้องมองตัวเองว่าเป็นคนที่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงเพื่อปรับตัวให้พร้อมรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นคนมีเป้าหมายในการฝึกซ้อมเพื่อความสำเร็จ ในแข่งขันอย่างชัดเจน มีความทะเยอทะยานที่จะประสบความสำเร็จ และมีความกระหายในความสำเร็จ และชัยชนะอยู่เสมอ และเป็นผู้ใฝ่รู้ และมุ่งมั่น ตั้งใจเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา รวมทั้งการที่นักกีฬามีความฉลาดทางอารมณ์จะทำให้ นักกีฬาสามารถควบคุมอารมณ์ และความต้องการของตนเองได้ ยึดมั่นในความเป็นสุภาพบุรุษและมีความรับผิดชอบ ต่อส่วนรวมโดยไม่เล่นนอกกติกา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Hemmatinezhad et al., (2012, 155-162) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับประสิทธิภาพของความเป็นทีม และการแสดงความสามารถในนักกีฬาแฮนด์บอล พบว่าความฉลาดทางอารมณ์มีความเกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ในการแสดงความสามารถ ซึ่งหากนักกีฬามีความฉลาดทางอารมณ์สูง จะสามารถตระหนักถึงประสบการณ์ ในการแสดงอารมณ์ในแต่ละสถานการณ์ และอิทธิพลของความฉลาดทางอารมณ์ส่งผล

ต่อประสิทธิภาพการแสดงความสามารถของพวกเขา ดังนั้น นักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทยที่มีสมรรถนะด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองสูงก็จะสามารถนำพาตนเองและทีมไปสู่ชัยชนะและบรรลุเป้าหมายของทีมได้ด้วยความอดทน มุ่งมั่นและมั่นใจ

ด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล พบว่าเป็นสมรรถนะที่มีความสำคัญสำหรับนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.25, S.D. = .43$) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การฟังและดำเนินงานตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.27, S.D. = .65$)การมีความกล้าแสดงออก และสามารถแสดงความคิดเห็นต่อเพื่อนร่วมทีม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.26, S.D. = .66$) และการรับฟังความคิดเห็น คำติชมจากโค้ชและเพื่อนร่วมทีมเสมอ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.25, S.D. = .69$) ทั้งนี้เนื่องจากกีฬารักบี้ฟุตบอลจัดเป็นกีฬาประเภททีม และผู้ที่จะคอยขับเคลื่อนทีมไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ก็คือ “ผู้ฝึกสอนหรือโค้ช” ทั้งโค้ชและนักกีฬาเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะต้องทำงานร่วมกัน โดยมีโค้ชเป็นเสมือนเข็มทิศคอยชี้แนวทางผู้เล่นไปในทิศทางที่ถูกต้องเพื่อพัฒนาความสามารถของนักกีฬา ไม่ว่าจะเป็นด้านของทักษะ เทคนิค สมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางจิตใจ และนำทีมไปสู่ความสำเร็จ ดังนั้น นักกีฬาต้องให้ความร่วมมือและเชื่อฟังคำสั่งของโค้ชเพื่อให้เกิดการฝึกซ้อม และการแข่งขันนั้นมีประสิทธิภาพตลอดจนการรักษาฟอร์มการเล่นให้ได้ตลอดทั้งฤดูกาลของการแข่งขัน รวมถึงความเป็นหนึ่งเดียว ในระยะการแข่งขันที่ยาวนานเพื่อให้ทีมประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นรินทร์ ทัด โกมารทิต และชัชชัย โกมารทิต (2555, 6) พบว่า พฤติกรรมการโค้ชด้านหลักการและปรัชญา การโค้ชที่เน้นการพัฒนาตัวนักกีฬาเป็นอันดับแรก ชัยชนะเป็นอันดับรอง ด้านวิธีการโค้ชแบบนำเข้าสู่

เกมการเล่น และด้านรูปแบบการโค้ชที่โค้ช เปิดโอกาสให้นักกีฬามีส่วนร่วม ต่างก็มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของนักกีฬาทั้งความสำเร็จตามความคาดหวังของนักกีฬาและความสำเร็จตามผลลัพธ์จากการแข่งขัน

ด้านแรงจูงใจ/เจตคติ พบว่า เป็นสมรรถนะที่มีความสำคัญสำหรับนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = .43) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การยกย่องและให้กำลังใจสมาชิกในทีม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = .63) การมีพันธมิตรที่ดีต่อเพื่อนร่วมทีม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = .71) และการมีพันธมิตรที่ดีระหว่างโค้ชและสตาฟโค้ช อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.31$, S.D. = .65) ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากกีฬารักบี้ฟุตบอลเป็นกีฬาที่เล่นเป็นทีม ภายในทีมประกอบด้วยผู้เล่นจำนวน 7 คน หรือ 15 คน ความสำเร็จของการเล่นกีฬารักบี้ฟุตบอลขึ้นอยู่กับการทำงานในทีม ความเข้าใจซึ่งกันและกัน และความสามัคคีในทีม ซึ่งสอดคล้องกับ สืบสาย บุญวิรุบุตร (2541, 24) ที่ได้กล่าวว่า กีฬาประเภททีม นั้น เป็นกีฬาที่มีจำนวนผู้เล่นมาก ซึ่งนักกีฬาแต่ละคนต่างมีพื้นฐานทางด้านจิตใจและสถานะทางด้านสังคมที่แตกต่างกัน ดังนั้นสิ่งที่จำเป็นต่อการเล่นกีฬาประเภททีมมากที่สุด คือ ความสามัคคีและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เช่นเดียวกับ สมบัติ กาญจนกิจ, สมหญิง จันทุไทย (2542, 75-78) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ทีมประสบผลสำเร็จในการแข่งขัน คือ ความสามัคคีในทีม และการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่สมาชิกในทีม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการวิจัยของ ไทยรัฐยนต์วิสูตร และคณะ (2552, 34) ความสามัคคีในทีมเป็นปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของนักกีฬาภายในทีมเมื่อนักกีฬาทุกคนภายในทีมมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันแล้ว จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาความสามารถ และประสิทธิภาพในการแข่งขันของทีม

เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังคำที่กล่าวว่า “สามัคคีคือพลัง”

ด้านสมรรถภาพของนักกีฬา พบว่า เป็นสมรรถนะที่มีความสำคัญสำหรับนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = .40) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความสามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม และรวดเร็ว อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = .63) การมีสมาธิต่อการฝึกซ้อมและการแข่งขัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = .61) และการมีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างรวดเร็ว ทั้งในระหว่างการฝึกซ้อมและการแข่งขัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.30$, S.D. = .64) ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากกีฬารักบี้ฟุตบอลจัดเป็นกีฬาประเภททีมที่ต้องใช้ความว่องไว ไหวพริบและปฏิภาณในการตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว ผู้เล่นต้องอาศัยทั้งความเร็ว ความแข็งแรง ความคล่องแคล่วว่องไว และความอดทน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การแก้ไขสถานการณ์และปัญหาเฉพาะหน้า ดังนั้น นักกีฬาต้องได้รับการเตรียมพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและความสามารถทางสมอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กรมพลศึกษา (2563, 31-41) พบว่า ความสามารถในการทำงานของสมองมีความสัมพันธ์กับระดับความสามารถทางการกีฬา ดังนั้นนักกีฬาชั้นเลิศจะมีประสิทธิภาพในการทำงานของทางสมองที่ดีกว่า กล่าวคือ มีสมาธิและความตั้งใจ (Attention) ดีกว่า มีความสามารถในการยับยั้งและควบคุมพฤติกรรมและความคิด (Inhibitory control) ที่ดีกว่า มีความจำใช้งาน (Working memory) ที่มีประสิทธิภาพมากกว่ามีความคิดยืดหยุ่น (Cognitive flexibility) ที่ปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์หรือการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม และรวดเร็วกว่ามีความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) ที่หลากหลายกว่า และมีความสามารถในการประมวลผลข้อมูลและมีการตอบสนอง (Information processing speed) ที่เร็วกว่า ซึ่งความสามารถเหล่านี้ในทางการกีฬาได้รับการนิยามว่า

เป็นความฉลาดทางการกีฬา (Sports intelligence) นั่นเอง ดังนั้นนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทยที่มีสมรรถนะด้านสมรรถภาพของนักกีฬารักบี้สูงก็จะสามารถนำพาตนเองและทีมไปสู่ชัยชนะและบรรลุเป้าหมายของทีมด้วยความสามารถ ตัดสินใจแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม และรวดเร็ว และการมีสมาธิต่อการฝึกซ้อมและการแข่งขัน

ด้านความสามารถของสมองทางการกีฬาพบว่า เป็นสมรรถนะที่มีความสำคัญสำหรับนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = .43) โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมและรวดเร็ว อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = .67) การมีสมาธิต่อการฝึกซ้อมและการแข่งขัน และการมีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างรวดเร็วทั้งในระหว่างการฝึกซ้อมและการแข่งขัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = .66) และการมีความสามารถในการคำนึงถึงวิธีการเล่นก่อนการเข้าร่วมในการเล่นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = .66) ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากกีฬารักบี้ฟุตบอลจัดเป็นกีฬาประเภททีมที่ต้องใช้ความว่องไว ไหวพริบและปฏิภาณในการตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การแก้ไขสถานการณ์และปัญหาเฉพาะหน้า ดังนั้น นักกีฬาต้องได้รับการเตรียมพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและความสามารถทางสมองซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กรมพลศึกษา (2563, 31-41) พบว่าความสามารถในการทำงานของสมองมีความสัมพันธ์กับระดับความสามารถทางการกีฬา ดังนั้น นักกีฬาชั้นเลิศจะมีประสิทธิภาพในการทำงานของทางสมอง

เอกสารอ้างอิง

กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2563). เรื่อง ความฉลาดทางการกีฬา: บทบาทของความสามารถทางสมองที่มีต่อความสำเร็จทางการกีฬาในนักกีฬาเยาวชนไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: ฟูลฟิล แมนเนจเม้นท์.

ที่ดีกว่า กล่าวคือ มีสมาธิและความตั้งใจดีกว่า มีความสามารถในการยับยั้งและควบคุมพฤติกรรมและความคิด (Inhibitory control) ที่ดีกว่า มีความจำใช้งาน (Working memory) ที่มีประสิทธิภาพมากกว่า มีความคิดยืดหยุ่น (Cognitive flexibility) ที่ปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์หรือการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสมและรวดเร็วกว่า มีความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) ที่หลากหลายกว่า และมีความสามารถในการประมวลผลข้อมูลและมีการตอบสนอง (Information processing speed) ที่เร็วกว่า ซึ่งความสามารถเหล่านี้ในทางการกีฬาได้รับการนิยามว่าเป็นความฉลาดทางการกีฬา (Sports intelligence) นั่นเอง ดังนั้นนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทย ที่มีสมรรถนะด้านสมรรถภาพของนักกีฬารักบี้สูงก็จะสามารถนำพาตนเองและทีมไปสู่ชัยชนะและบรรลุเป้าหมายของทีมด้วยความสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสมและรวดเร็ว และการมีสมาธิต่อการฝึกซ้อมและการแข่งขัน

ข้อเสนอแนะ

1. สมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สามารถใช้ผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการสรรหาและการคัดเลือกนักกีฬารักบี้ฟุตบอลรุ่นใหม่ให้สอดคล้องกับสมรรถนะของนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทย

2. สมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดเกณฑ์การประเมินสมรรถนะของนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทย

- ไทยรัฐ ยนต์วิสูตร สุพิศ สมบัติโต และบรรจบ ภริมณคำ. (2552). การสร้างแบบวัดความสามัคคีของนักกีฬาในกีฬาประเภททีม. *วิทยาสารกำแพงแสน*, 7(2), 61-72.
- นารัตต์ โกมารทัต และชัยชัย โกมารทัต. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการโค้ชกับความสำเร็จในการแข่งขันของนักกีฬาแบดมินตัน. *วารสารวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ*, 13(3), 6.
- เนาวรัตน์ ตรีเมฆ. (2553). ปัจจัยภายในที่มีผลต่อความสำเร็จในการแข่งขันกีฬาสถาบันการพลศึกษา แห่งประเทศ **ไทย ครั้งที่ 35**. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเพชรบูรณ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). **หลักการวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2549). **สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.
- พิศิษฐ์ ตัณฑวนิช และพนา จินดาศรี. (2561). ความหมายที่แท้จริงของค่า IOC. *วารสาร การวัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 24(2), 3-12.
- วิชัย อิงปัญจลาภ. (2538). **คู่มือการสอนรักบี้ฟุตบอล**. กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา.
- ศิริขวัญ วิเชียรเพ็ล. (2562). การศึกษาเพื่อวิเคราะห์งบประมาณการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ. รายงานวิชาการสำนักงบประมาณของรัฐบาล ฉบับที่ 6/2562.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2543). **ความฉลาดทางอารมณ์**. ภาควิชาจิตวิทยา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หอสมุดมหาวิทยาลัย ที่ประชุมวิชาการกรมสุขภาพจิต ครั้งที่ 6.
- สนธยา สีละมด. (2551). **หลักการฝึกกีฬาสำหรับผู้ฝึกสอนกีฬา**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สมบัติ กาญจนกิจ และสมหญิง จันทุไทย. (2542). จิตวิทยาการกีฬา: **แนวคิด ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ**. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์. (2565). **แผนยุทธศาสตร์สมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปี 2565-2570**. สมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สำนักวิทยาศาสตร์การกีฬา. (2560). **คู่มือออกกำลังกายบำบัดทางการกีฬา**. กลุ่มเวชศาสตร์การกีฬานักวิทยาศาสตร์การกีฬา กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- สืบสาย บุญวีรบุตร. (2541). **จิตวิทยาการกีฬา**. ชลบุรี: ชลบุรีการพิมพ์.
- สุจิตรา เกิดสุข และสุนีย์ สหัสโพธิ์. (2564). แนวทางการจัดโภชนาการที่เหมาะสมสำหรับนักกีฬาบาสเกตบอล. *วารสารสังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 5(1), 10-18.
- อินทัย ตรีวานิช และชัชวาลย์ เรืองประพันธ์ (2540). การศึกษาสถิติทดสอบ T-tests สำหรับทดสอบค่าเฉลี่ยของสองประชากรปกติที่เป็นอิสระกัน. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Hemmatinezhad, M. A., Ramazaninezhad, R., Ghezelsefloo, H., & Hemmatinezhad, M. (2012). Relationship between emotional intelligence and athlete's mood with team-efficiency and performance in elite-handball players. *International Journal of Sport Studies*, 2(3), 155-162.
- lote raikabula. (2564). **สัมภาษณ์ประวัติส่วนตัวและความเป็นมาของการเป็นนักกีฬารักบี้ฟุตบอล**. สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2563. สนามาชิราวุธวิทยาลัย.
- McClelland, D. C. (1998). Identifying competencies with behavioral-event interviews. *Psychological Science*, 9(5), 331-339.

การนำมามีใช้ของการตลาดอินฟลูเอนเซอร์ผ่านโซเชียลมีเดีย: กรอบแนวความคิด

ADOPTION OF SOCIAL MEDIA INFLUENCER MARKETING: A CONCEPTUAL FRAMEWORK

เกศรา สุพรศิลป์ชัย

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

Kesara Supornsinchai

Business School, University of the Thai Chamber of Commerce

*Corresponding author e-mail: esara.zara@gmail.com

Receive : March 30, 2023

Revised: September 13, 2023

Accepted: October 31, 2023

บทคัดย่อ

การนำแคมเปญการตลาดอินฟลูเอนเซอร์ผ่านโซเชียลมีเดียมาใช้ นับเป็นวิธีการในการทำตลาดดิจิทัลที่ทรงพลังอย่างยิ่ง เมื่อแบรนด์สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้รวดเร็วตามการเปลี่ยนแปลง จะทำให้เส้นทางในการขับเคลื่อนธุรกิจของแบรนด์มีความเป็นไปได้มากขึ้น แพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียถือเป็นช่องทางการสื่อสารที่สำคัญช่องทางหนึ่งในการสื่อสารระหว่างแบรนด์และผู้บริโภค อินฟลูเอนเซอร์ คือ บุคคลซึ่งมีความสามารถในการดึงความสนใจจากหลากหลายกลุ่มธุรกิจ การผสมผสานระหว่างแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียและการตลาดแบบอินฟลูเอนเซอร์ ทำให้แบรนด์ต่าง ๆ เป็นที่รู้จักในวงกว้างมากขึ้น อินฟลูเอนเซอร์เข้ามามีบทบาทโดยเพิ่มการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมายที่แบรนด์วางไว้ และการกระตุ้นให้ผู้ติดตามเลือกซื้อสินค้าจากแบรนด์ที่มีการทำความร่วมมือกัน ผู้ติดตามเชื่อว่าความสัมพันธ์ของตนเองเหมาะสมกับสไตล์ของอินฟลูเอนเซอร์มากกว่าคนที่ไม่มีชื่อเสียงแบบเดิม ซึ่งเรียกว่า ความสัมพันธ์แบบกึ่งมีส่วนร่วมทางสังคม จากมุมมองของทั่วโลกจะเห็นได้ว่าจำนวนผู้ใช้โซเชียลมีเดียเติบโตอย่างรวดเร็วมากกว่าจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั่วไป บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งที่มาของความน่าเชื่อถือ ซึ่งเป็นตัวแปรพื้นฐานที่จะขยายไปสู่ความเข้าใจที่ลึกซึ้งและครอบคลุมยิ่งขึ้นเกี่ยวกับการตลาดอินฟลูเอนเซอร์ผ่านโซเชียลมีเดีย (SMI)

คำสำคัญ : แหล่งที่มาของความน่าเชื่อถือ การตลาดอินฟลูเอนเซอร์ผ่านโซเชียลมีเดีย การรับรู้แบรนด์

ABSTRACT

Using social media influencer marketing campaigns is a powerful digital marketing technique. The disruption era has forced all business sectors to adopt a digital mindset. The faster brands adapt to change, the more feasible the path to driving businesses forward. Social media platforms are regarded as the primary means of communication among brands and consumers. Influencers are individuals who draw the attention from various business sectors. With the combination of social media platforms, Influencer marketing is becoming more widely known among brands. Influencers have an essential role to increase target market engagement by

encouraging followers to purchase products from collaborating brands. Followers believe their relationship fits the style of influencers rather than traditional big names, called para-social relationship. In terms of global view, the number of social media users has grown more rapidly than the number of internet users. The aim of this article is to provide knowledge about sources of credibility, which will be the basic variables to be extended for a deeper and more comprehensive understanding of social media influencer marketing (SMIs).

Keywords : Source of credibility, Social Media Influencer Marketing, Brand Awareness

Introduction

The global pandemic of coronavirus (Covid-19) is changing global consumer behavior from traditional to more digitalized in how they spend their days. The global pandemic affects not only consumer lifestyles, but also business operations. Companies are keen on employing social media and artificial intelligence (AI) to implement a digital-based business strategy. The term "Disruption" has been utilized to define this movement.

In today world, social media has a substantial impact in elevating the business strategies of all industries. It is defined as the most basic media tool for obtaining trustworthy information from a variety of platforms (Ong and Ito, 2019, 132-144). Social media has proven to be an invaluable tool for both established businesses and market newcomers. Furthermore, social media contains an abundance of reliable information that can be used as a strategic tool to increase brand value, such as brand awareness and sales (Chahine and Malhotra, 2018, 1526-1549). Brand awareness is an effective marketing strategy that guides customers to make an intuitive choice for a brand and its products. Brand awareness links a customer's actions or activities to a specific product, which is also linked to a specific

brand. It is a major contributor to brand trust and revenue generation. Companies that have a strong brand can achieve optimal sales in a sustainable manner (Pandjaitan, 2018, 736-738), so it is critical for brands to increase brand recognition.

Over the last decade, social media has evolved from a recreational activity and networking tool to a simulated representation of the real world. Everything can now take place on social media platforms, from a casual conversation to a formal purchase. As a result, all brands must not only be present on social media, but also create a positive brand image and engage in conversations with consumers. Whether you see it as a benefit or a drawback, social media has made brand communication a two-way street. Consider the days when only traditional advertising was available. Customers could only be reached by advertising in traditional media and waiting for them to visit the stores. Customers can always keep up to date on social media platforms. Instead of being one-way, social media now allows consumers to have their voices heard by allowing them to comment, ask questions, and share their opinions with others. Traditional marketing focused on the four Ps (Product, Placement, Promotion, and Price), but

social media marketing added a fifth P: People. Consumers actively participated in social media marketing (SMM) campaigns, sharing their positive and negative opinions. (Desk, 1) According to the findings, influencer marketing had a direct impact on overall brand equity, brand awareness, and consumer brand engagement, with the latter somewhat moderating the relationship between influencer marketing and overall brand equity (Ali and Alqudah, 2022, 651-658).

Research Objectives

1. To integrate the framework of source credibility regarding Social Media Influencers (SMIs).
2. To present the conceptual framework of source credibility on Social Media Influencers (SMIs) towards brand awareness.

Scope of Study

The purpose of this paper is to study the utilization of Social Media Influencer Marketing, which consists of three independent variables: attractiveness, trustworthiness, expertise, and brand awareness.

Literature Review

Social media marketing

Social media marketing is the promotion of a product or service through social media platforms such as Facebook, Instagram, Twitter, and LinkedIn. It entails creating and sharing content, interacting with users, and running advertising campaigns to reach a specific demographic. Social media marketing can be a powerful tool for increasing brand awareness, generating leads, and driving sales. It enables businesses to connect with their customers

on a more personal level, cultivate relationships, and build a loyal following. Firms should have a clear strategy in place for social media marketing, including goals, target audiences, and metrics for measuring success. They should also create high-quality content regularly, interact with their followers, and use social media advertising to reach a larger audience. Social media marketing effectively enhances customer-marketer communication and enables activities that increase brand awareness (Hafez, 2021, 1353-1376). If a brand guides users in easily identifying with a specific brand community, strong relationships between consumers and the brand will be fostered, resulting in customer loyalty (Ebrahim, 2020, 28-308). Overall, social media marketing is an important component of modern digital marketing, and companies that ignore it risk falling behind their competitors. Social media marketing involves monitoring social media platforms for mentions of brands or product and engaging with the audience to address their questions, concerns, and feedback. Social media marketing can be an effective way to reach a large audience and build brand awareness, but it requires a strategic approach and ongoing effort to be successful.

Social Media Influencer Marketing

There are numerous methods for increasing brand attitude; social media marketing is one of the most recent and widely used in today's digital world. Influencer marketing is one of the collaborative activities that has resulted from social media marketing. As evidenced by many followers, many social media users have established an online reputation. By creating appealing and distinct social media profiles. They established a strong online

identity by sharing their interests and opinions on social media networking sites such as Facebook, YouTube, Instagram, and TikTok. These well-known social media users, also known as social media influencers (SMIs), are known as influencers. Influencers can range from celebrities to ordinary people who use innovative methods to deliver content via social media platforms. Influencers' content may include knowledge, entertainment, or simply a video log (vlog). When those contents go viral, the influencers' fans will begin to follow them. These individuals appear to have a significant influence on the decisions of their followers. As a result, advertisers frequently approach them to promote products, brands, organizations, or even ideas on their social media platforms. Influencer marketing is the name given to this marketing strategy (De Veirman, Cauberghe, and Hudders, 2017, 798-828)

Social media influencers (SMIs) with a large number of followers on their accounts can become reviewers to improve brand exposure and consumer confidence (Andreani et al., 2021, 18-26). Influencers can provide better consumer engagement and insight because they can encourage followers to buy products from collaborative brands. SMIs have been studied through various lenses. Scholars who have studied SMIs as a marketing tool regard SMIs posts as Electronic Word of Mouth (eWoM) (Li Y, 2011, 1-45; Hu and Liu, 2015, 157-158).

Para-Social Relationship

The Nonreciprocal socio-emotional connections with media figures such as celebrities or influencers are referred to as para-social relationships (PSRs). PSR is characterized by the one-sided nature of the relationship. It can use social media, preexisting social

relationships, and form online friendships without having to meet in person (Cynthia, 2022, 1-15). The platforms positively influence multiple dimensions of collaboration of the brand among users.

Para-Social Relationship is often fueled by social media, where followers can interact with media figures through comments, likes, and direct messages. This interaction reinforces the feeling of closeness and intimacy between the audience and the media figure. PSR can have both positive and negative effects on individuals. On the one hand, it can provide a sense of connection, comfort, and inspiration, especially for those who are lonely, isolated, or going through a difficult time. On the other hand, it can lead to unrealistic expectations, disappointment, and even obsession, especially when the media figure's behavior or actions do not align with the audience's expectations.

Influencer marketing's rise has a significant impact on a brand's ability to raise its visibility. With this advantage, brands are increasingly interested in utilizing influencer marketing as a marketing tactic to increase brand awareness. Followers view their relationship to be more compatible with the lifestyle of influencers preferably than traditional celebrities (Jin et al., 2019, 567-579).

Relationship from the perspective of uncertainty reduction theory (URT) (Berger and Calabrese, 1974, 99-112). The URT could support the positive influence of endorser credibility on PSR. According to this theory, the growth of interpersonal relationships takes place in three phases, and the early phase is crucial in this process. According to the theory, the principal aim in the initial stage is to reduce uncertainty and thus increase predictability between

two strangers. The lower the level of uncertainty toward others, the higher the level of liking between communicators. As previously stated, credibility indicates the degree to which the receiver believes the influencer can be trusted and has expertise on the relevant topic.

Theory of the Research

The source credibility model by Deborah A. McGuire and Brian Wansink in 1998 and expanded upon by Barbara J. O'Hanion in 1990 (Ohanian, 1990, 39-52), is a theoretical framework used to explain how people perceive the credibility of information sources. The source credibility model has been widely used in the field of advertising and marketing to understand how consumers perceive the credibility of product endorsements and celebrity endorsements. The model suggests that the credibility of a source is based on three main factors: Attractiveness, Expertise, and Trustworthiness.

Attractiveness

The attractiveness of the message source is defined as the degree to which it is perceived as appealing or likable. This can be determined a variety of factors such as physical appearance, personality traits, social status, and similarities to the target audience. Attractiveness refers to the physical or social appeal of a source. A source who is seen as attractive or likable is more likely to be perceived as credible than someone who is not. Many studies have shown that attractive sources are more effective at persuading consumers than unattractive sources. This is thought to be because attractive sources are seen as more trustworthy, credible, and persuasive.

Attractive sources can also create positive feelings in the target audience, which can increase the likelihood that they will accept the message and take the desired action. (Seiler et al., 2017, 1-15). Consequently, it is worth pointing out that attractiveness is not sufficient to ensure message effectiveness. The source must additionally be perceived as reliable and knowledgeable about the topic being addressed. Furthermore, the primary audience must be capable of connecting to the source in some way, such as by sharing mutual interests or values. Overall, attractiveness is one of the key components of source credibility, and businesses can use this to their advantage by selecting endorsers or spokespersons who are perceived as attractive and appealing to their target audience. However, they should also ensure that the source is trustworthy and knowledgeable to maximize the effectiveness of the message.

Expertise

Expertise refers to the perceived level of knowledge or competence that a source has in a particular field or topic. A source who is seen as an expert in their field is more likely to be perceived as credible than someone who is not. It is the extent to which a person is perceived to be able to provide the correct information to another (Ismagilova et al., 2020, 1-41). Expertise and knowledge are essential in defining a profession (Saks, 2012, 1-10). Expertise is domain-specific because it tends to reflect gained knowledge in a specific area. Hoffman (1998) makes the essential fact that, in certain domains, there are different stages of certification an individual can acquire attesting to their expertise, similar to licensing in other professions. Businesses can use

expertise to their advantage by selecting endorsers or spokespersons who have relevant qualifications, experience, or credentials in the industry or topic being discussed. They can also highlight their own expertise by providing informative and educational content, sharing case studies or testimonials, and demonstrating thought leadership through industry publications or speaking engagements. Since expert knowledge is domain-specific and reflects insights obtained in a specific area, influencers must identify the relevant professional domain. Because the profession of a social media influencer tends to rely on a relational exchange with brands seeking their content creation abilities, influencers should be competent in the industries to which those brands are fitted. For example, a social media influencer who mainly posts content on cafe hopping would be expected to have expertise or experience in a cafe hopping rather than personal investment. However, it is important to note that expertise alone is not enough to ensure message effectiveness. The source must also be perceived as trustworthy and likable, and the message must be relevant and engaging to the target audience. By

combining expertise with other components of source credibility, businesses can create more effective persuasive messages that resonate with their target audience.

Trustworthiness

Trustworthiness refers to the perceived honesty, integrity, and sincerity of a source. A source who is seen as trustworthy is more likely to be perceived as credible than someone who is not. Customers view influencers as trustworthy when they demonstrate honesty and integrity. Self-branding, which, like commercially branded products, could perhaps gain from a unique selling point (USP) or identity that is adaptable to the demands and interests of consumers, is central to influencer trustworthiness (Khamis et al., 2016).

According to Brooks et al. (2021), dedication and the resulting trustworthiness have gradually developed as an assumption of influencer named Blair Fowler's self-brand. Furthermore, Fowler's capacity to navigate the influencer space in a personable and engaging manner is noteworthy.

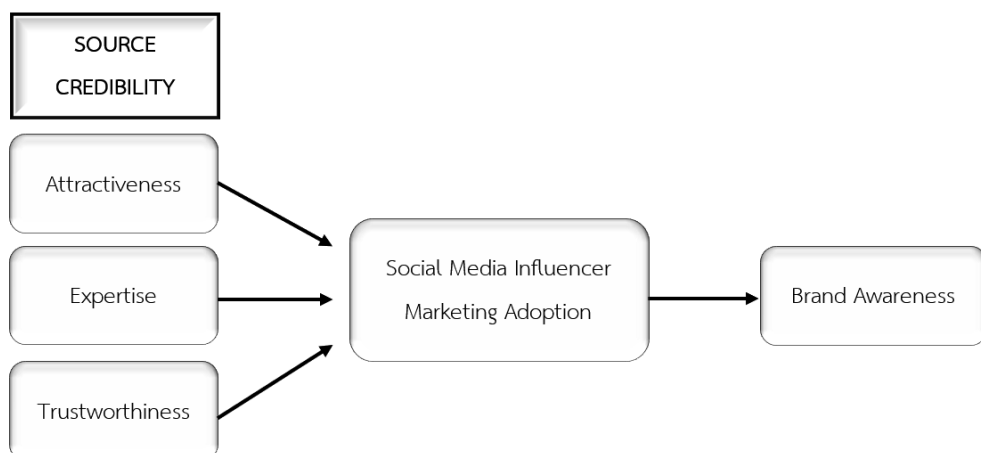

Figure 1 Conceptual Model

Brand Awareness

Brand Awareness

The degree to which a product's name is recognized by consumers is called brand awareness. Creating brand awareness is an important step in promoting a new product or revitalizing an old one. Ideally, brand awareness should include the features that distinguish the product from its competitors (Supomsinchai, 2022, 8-18). Basically, brand awareness is the ability of a consumer to identify and recognize one brand.

Awareness of a brand is crucial in how customers make purchases (Barreda et al. 2015, 600-609), which may serve as a decision-making methodology or shortcut. Influencer marketing allows brands to receive brand mentions from influencers, which can boost awareness among their potential customers and generate demand. Considering that brand awareness is one of the major purposes of influencer marketing and has a significant impact on purchasing habits.

Conclusion and Discussion

The post-COVID world has reshaped the entire business environment, including how brands engage with their customers. The global influencer marketing market is projected to expand in the future, as the number of individuals who utilize social media has increased massively. Influencer visibility is vital for brand awareness. Micro and nano influencers are more niche-focused and have a close connection with their followers. Consequently, it can support the business to raise awareness among their target audiences. According to the findings, trustworthiness, information quality, and entertainment value have strong direct effects on influencer credibility and considerable indirect effects on customers' purchase intention. Furthermore, the integrity and credibility of an influencer have a direct impact on consumers' purchasing intentions. (Saima & Khan, 2020, 503-523) Referencing on the conceptual framework, In-depth interviews with influencers in various fields in Thailand would be conducted to provide a better understanding of how to conduct social media influencer marketing in specific locations, which would aid producers or investors looking to set up business in Thailand.

References

- Ali, H & Alqudah, O. (2022). The effects of influencer marketing on overall brand equity through brand awareness and customer brand engagement. **International Journal of Data and Network Science**, 6(3), 651-658.
- Andreani, F., Gunawan, L., & Haryono, S. (2021). Social Media Influencer, Brand Awareness, And Purchase Decision Among Generation Z In Surabaya. **Jurnal Manajemen dan Kewirausahaan**, 23(1), 18-26.
- Berger, C. R., and Calabrese, R. (1974). Some explorations in initial interaction and beyond: toward a developmental theory of interpersonal communication. **Hum. Commun. Res**, 1, 99-112.
- Brooks, G., Drenten, J., & Piskorski, M. J. (2021). Influencer Celebrification: How Social Media Influencers Acquire Celebrity Capital. **Journal of Advertising**, 50(5), 1-20.

- Chahine, S., & Malhotra, N. K. (2018). Impact of social media strategies on stock price: the case of Twitter. **European Journal of Marketing**, 52(7/8), 1526-1549.
- Cynthia A. Hoffner. and Bradley J. Bond. (2022). **Parasocial relationships, social media, & well-being**. Retrieved February 2, 2023, from <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2022.1013>.
- De Veirman, M., V. Cauberghe, and L. Hudders. (2017). Marketing through Instagram influencers: The impact of number of followers and product divergence on Brand attitude. **International Journal of Advertising**, 36(5), 798-828.
- Digital Information World Advertise. (2022). **5 P's of Social Media Marketing That Your Business Should Focus On**. Retrieved September 19, 2023, from <https://www.digitalinformationworld.com/2019/03/5-p-social-media-marketing-strategy-infographic.html>.
- Ebrahim, R. S. (2020). The role of trust in understanding the impact of social media marketing on brand equity and brand loyalty. **J. Relat. Marke**, 19, 287-308.
- Hafez, M. (2021). The impact of social media marketing activities on brand equity in the banking sector in Bangladesh: the mediating role of brand love and brand trust. **International J. Bank Marke**, 39, 1353-1376.
- Hoffman R. R. (1998). How can expertise be defined? Implications of research from cognitive psychology. In Williams R., Faulkner W., Fleck J. (Eds.), *Exploring expertise* (pp. 81-100). New York, NY: Macmillan.
- Hu, X. and Liu, H. (2015). Social Media Mining and Social Network Analysis. **Online Information Review**, 38(1), 157-158.
- Ismagilova, E., Slade, E., Rana, N. P., & Dwivedi, Y. K. (2020). The effect of characteristics of source credibility on consumer behavior: A meta-analysis. **Journal of Retailing and Consumer Services**, 53, 1-41.
- Jin, S. V., Muqaddam, A., & Ryu, E. (2019). Instafamous and social media influencer marketing. **Marketing Intelligence & Planning**, 37(5), 567-579.
- Khamis, S., Ang, L. and Welling, R. (2016). Self-branding, 'micro-celebrity' and the rise of social media influencers. **Celebrity Studies**, 8(2), 191-208.
- Li, Y. (2011). **Motivations For eWOM Communication in Microblogging in U.S. and China: A Conceptualized Social Cognitive Perspective**. 1 - 45. Master Thesis. The University of Texas at Austin.
- Ohanian, R. (1990). Construction and validation of a scale to measure celebrity endorsers' Perceived expertise, trustworthiness, and attractiveness. **J. Adv**, 19, 39-52.
- Ong, Y. X., & Ito, N. (2019). "I want to go there too!" Evaluating social media influencer marketing effectiveness: a case study of Hokkaido's DMO. In *Information and communication technologies in tourism 2019*, Conference Paper, (132-144). Springer, Cham. Retrieved February 2, 2023, from https://doi.org/10.1007/978-3-030-05940-8_11.

- Pandjaitan, D. H. (2018). An Analysis of Brand Awareness Influence on Purchase Intention in Bandar Lampung City's Online Transportation Service (Study on Y Generation Consumers). **KnE Social Sciences, KnE Social Sciences**, 3(10), 726-738.
- Saima & Khan, Mohammed. (2020). Effect of Social Media Influencer Marketing on Consumers' Purchase Intention and the Mediating Role of Credibility. **Journal of Promotion Management**, 27, 503-523.
- Saks, M. (2012). Defining a Profession: The Role of Knowledge and Expertise. **Professions and Professionalism**, 2(1), 1-10.
- Seiler, Roger & Kucza, Gunther. (2017). Source Credibility Model, Source Attractiveness Model and Match-Up-Hypothesis–An Integrated Model. **Journal of international Scientific Publication: ECONOMY & BUSINESS**, 11, 1-15.

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์อองฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์

FACTORS INFLUENCING THE DECISION TO BUY ENFANT MATERNAL AND CHILD PRODUCTS ONLINE

พรรณภา เพชรศักดิ์วงศ์¹⁾, จรัชวรรณ จันทรรัตน์²⁾, โสภิดา วรรณิล³⁾

¹⁾นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, ²⁾⁻³⁾คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
Pannapa Petchsakwong¹⁾, Jaratchwahn Jantararat²⁾, Sopida Woranin³⁾

¹⁾Master of Business Administration Program. Instructor in Business School. The University of the Thai Chamber of Commerce,

²⁾⁻³⁾Instructor in Business School. The University of the Thai Chamber of Commerce,

*Corresponding author e-mail: sopida_wor@utcc.ac.th

Receive : August 06, 2023

Revised: October 26, 2023

Accepted: November 15, 2023

บทคัดย่อ

ในปัจจุบัน ตลาดออนไลน์กลุ่มสินค้าแม่และเด็ก มีการแข่งขันที่สูงมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสามารถแบ่งกลุ่มตลาดได้หลายระดับ ตั้งแต่ตลาดที่มีกำลังซื้อสูงไปจนถึงตลาดทั่ว ๆ ไป ดังนั้น การตลาดออนไลน์ จึงเป็นเครื่องมือที่เอาไว้ช่วยโฆษณาประชาสัมพันธ์แบรนด์ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้นได้ โดยวิธีการทำตลาดออนไลน์สำหรับธุรกิจสินค้าแม่และเด็ก (Taokaemai, 2019) จึงทำให้ผู้บริโภคมีทางเลือกมากขึ้นในการตัดสินใจซื้อสินค้าผลิตภัณฑ์สำหรับแม่และเด็ก การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์อองฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์ ได้แก่ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ และปัจจัยด้านคุณค่าตราสินค้า โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เคยซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์อองฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์ด้วยการแจกแบบสอบถามออนไลน์ผ่านทาง Google Form และในรูปแบบ QR Code จำนวนทั้งหมด 400 ตัวอย่าง ซึ่งนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ รวมทั้งหาความสัมพันธ์ทางสถิติด้วย Multiple Linear Regression จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการให้บริการแบบเจาะจง ด้านการรักษาความเป็นส่วนตัว และปัจจัยด้านคุณค่าตราสินค้า ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การรู้จักและจดจำตราสินค้า การรับรู้คุณภาพของสินค้าจากตราสินค้า ความภักดีต่อตราสินค้า ความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับตราสินค้า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์อองฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

คำสำคัญ : ส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ คุณค่าตราสินค้า การตัดสินใจซื้อ อองฟองต์

ABSTRACT

At present, the online market for mother and child products is becoming more and more competitive and can be divided into many levels from markets with high purchasing power to general markets. Online marketing has become a tool that can help advertise and promote brands to be more well-known for the mother and baby products business (Taokaemai, 2019). The purpose of this study is to study factors influencing purchase decision of Infant maternal and child products including online marketing mix factors (6 P's) and Brand Equity factors. Data were collected from the sample group who bought Infant maternal and child products through online channels. A Google form's questionnaire was distributed online using a QR code to a total of 400 samples. The data were analyzed statistically by means of statistical relationship with Multiple Linear Regression. This study found that online marketing mix factors, including product, place, personalization, and privacy, and Brand Equity factors including brand recognition, perceived product quality and brand loyalty influenced the decision to buy Infant maternal and child products through online channels at the statistically significant level of 0.05

Keywords : Online Marketing Mix, Brand Equity, Decision to purchase, Infant

บทนำ

ภาพรวมตลาดสินค้าแม่และเด็กยังคงเติบโตต่อเนื่อง มีมูลค่าตลาดสูงถึง 40,300 ล้านบาท ซึ่งพฤติกรรมของพ่อแม่ยุคใหม่ มีผลต่อการขยายตลาดอีกด้วย เนื่องจากพฤติกรรมการเลี้ยงเด็กของพ่อแม่ยุคใหม่ (ธนาคารกรุงเทพ, 2564, 1) ตระหนักถึงความสำคัญของการเลี้ยงลูกอย่างมาก อีกทั้งพ่อแม่มีความต้องการใช้สินค้าพรีเมียม (Premium Product) รวมถึงสินค้าออร์แกนิกที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มลูกค้าเป้าหมายได้ดี ซึ่งมีคุณแม่จำนวนมากถึง 75% ที่คำนึงถึงปัจจัยดังกล่าวเป็นอันดับหนึ่งในการเลือกซื้อสินค้าและนิยมแบรนด์สินค้าที่มีความน่าเชื่อถือปลอดภัย เพื่อให้คุณแม่และลูกน้อยได้รับแต่สิ่งดี ๆ ใช้ของมีคุณภาพ (Pattarat, 2021, 3) จึงทำให้ครอบครัวยุคใหม่พร้อมจ่ายสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ดีและมีเทคโนโลยีสูงสำหรับเด็ก ซึ่งสิ่งที่ผู้ประกอบการจะต้องใส่ใจและให้ความสำคัญ (Springnews, 2564, 2)

คือ การพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพ ตอบสนองตรงตามความต้องการของลูกค้าได้ และสินค้าจะต้องสร้างความแตกต่างด้วยการพัฒนาสินค้าที่เป็นนวัตกรรมเฉพาะ และแตกต่างจากคู่แข่งรายอื่น ซึ่งส่วนใหญ่ถูกคัดค้านขึ้นมาโดยคำนึงถึงเรื่องความปลอดภัยและสุขภาพเป็นสำคัญ (ธนาคารกสิกรไทย, 2564, 3) จากสถานการณ์วิกฤต COVID-19 ทำให้พฤติกรรมของคุณแม่มีความเปลี่ยนแปลงไป (ปรีดี นกุลสมปรารภณา, 2564) พยายามจะเลือกผลิตภัณฑ์ที่ดีที่สุด เพื่อที่จะดูแลลูก ๆ ให้ดีที่สุด ซึ่งมีมากกว่า 70% ของคุณแม่ที่ศึกษาหาข้อมูลสินค้าต่าง ๆ มากกว่า 2 ขั้นตอนในโลกออนไลน์ก่อนที่จะตัดสินใจซื้อสินค้า เพราะคำนึงถึงคุณภาพและความปลอดภัยเป็นสำคัญ รวมถึงข้อมูลที่เชื่อถือได้ ความหลากหลายของสินค้า ราคาและความคุ้มค่า

ผลสำรวจจาก IPrice พบว่า พฤติกรรมการซื้อสินค้าออนไลน์ สามารถแบ่งตามหมวดหมู่ได้ดังนี้ (ณัฏกกิจ จันกิเสน, 2563, 3) คือ สินค้าประเภท “อุปกรณ์

การป้อนอาหาร” เช่น จุกขวดนม ขวดนม และภาชนะบรรจุน้ำนมเป็นสินค้าที่ได้รับความนิยมสั่งซื้อออนไลน์มากที่สุด เพราะเป็นสินค้าที่มีอายุการใช้งานจำกัด ต้องดูแลเรื่องความสะอาดเป็นพิเศษ จึงต้องซื้อบ่อยครั้ง คิดเป็นสัดส่วน 20.18% รองลงมาคือ“อุปกรณ์อาบน้ำ” คิดเป็น 14.88% ส่วนใหญ่มีการจัดโปรโมชั่นทางออนไลน์อยู่เสมอ จึงเป็นสินค้าที่คุณแม่นิยมสั่งซื้อทางออนไลน์เป็นอันดับ 2 ถัดมาคือสินค้าประเภท “รถเข็นเด็ก” คิดเป็น 14.67% มียอดการสั่งซื้อสูงเป็นอันดับที่ 3 และส่วนสุดท้าย สินค้าประเภท “ผ้าอ้อมเด็ก” คิดเป็น 12.69% ได้รับความนิยมในการสั่งซื้อทางออนไลน์มากเป็นอันดับที่ 4 ในปัจจุบัน ตลาดออนไลน์กลุ่มสินค้าแม่และเด็กมีการแข่งขันที่สูงมากขึ้นเรื่อย ๆ และสามารถแบ่งกลุ่มตลาดได้หลายระดับ ดังนั้น การตลาดออนไลน์จึงเป็นเครื่องมือที่เอาไปช่วยโฆษณาประชาสัมพันธ์แบรนด์ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้นได้ (Taokaemai, 2019, 4)

“Enfant” หนึ่งในแบรนด์อันดับต้น ๆ ให้ความสำคัญเรื่องคุณภาพผลิตภัณฑ์และความปลอดภัยของเด็กก่อน (Enfantfamily, 2016, 2) มีสินค้าหลากหลายผลิตภัณฑ์ เป็นแหล่งรวมสินค้าแม่และเด็กแบบครบครัน แบ่งออกได้หลายหมวดหมู่ ดังนี้ 1) กลุ่มผลิตภัณฑ์ออร์แกนิกเพื่อการดูแลสุขภาพผิวพรรณของลูกน้อย 2) กลุ่มผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดเสื้อผ้า 3) กลุ่มผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดจุกนมและขวดนม อีกทั้ง จุดเด่นของ “Enfant” จะเป็นสินค้าที่มีกลิ่นหอมไม่ระคายเคืองต่อผิว เหมาะกับผิวเด็กที่บอบบางอ่อนโยน ซึ่งสอดคล้องกับพฤติกรรมของคุณแม่ยุคใหม่ ที่ให้ความสำคัญมากกับผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ไม่ระคายเคืองต่อผิว ปัจจุบันมีการจำหน่ายหลากหลาย

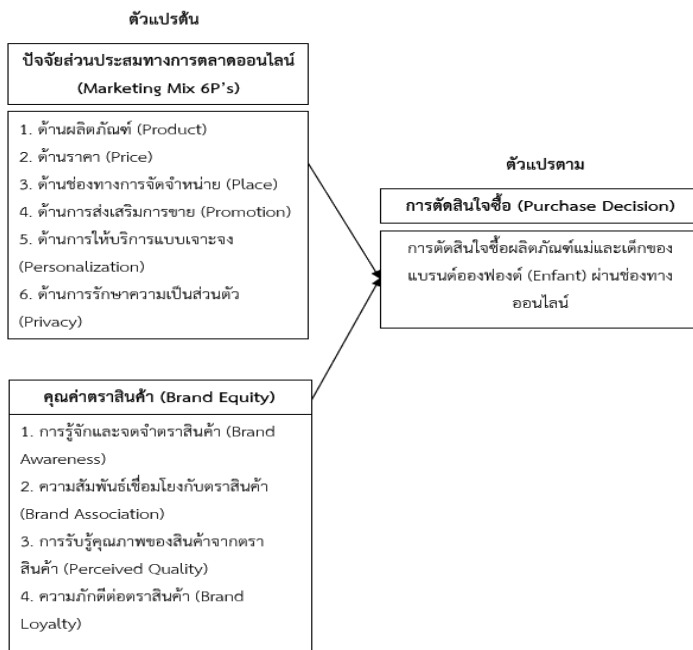
ช่องทาง อาทิเช่น เคาเตอร์ออฟฟิศในห้างสรรพสินค้าชั้นนำทั่วประเทศ และช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ รวมถึงช่องทางจัดจำหน่ายทางออนไลน์ มาร์เก็ตเพลสนานาต่าง ๆ อีกด้วย

งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์อองฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์ได้แก่ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์และปัจจัยด้านคุณค่า ตราสินค้า เพื่อนำข้อมูลในการวิจัยมาใช้ในการสร้างกลยุทธ์และวางแผนทางการตลาดให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคให้มากที่สุด อีกทั้งเพื่อนำมาพัฒนาผลิตภัณฑ์สำหรับแม่และเด็กให้มีความหลากหลายโดยมุ่งเน้นด้านคุณภาพ ความปลอดภัย เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริโภคในการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์แบรนด์อองฟองต์ (Enfant) ต่อไป รวมถึงเพื่อนำข้อมูลในการวิจัยมาพัฒนาและวางแผนที่จะขยายช่องทางการจัดจำหน่าย ให้เข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมายได้ง่ายขึ้น เพื่อเพิ่มฐานลูกค้าให้มากขึ้น และสามารถตอบโจทย์ผู้บริโภคได้มากยิ่งขึ้นด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ (6P's) ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์อองฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์
2. เพื่อศึกษาคุณค่าตราสินค้า (Brand Equity) ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์อองฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้ ศึกษากลุ่มตัวอย่างประชากรที่เคยซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์ต้องฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์ เนื่องจากผู้วิจัยไม่สามารถทราบถึงจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรไม่ทราบขนาดประชากรของ W.G. Cochran โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่าจำนวน 385 ตัวอย่าง และเพื่อลดความคลาดเคลื่อนของข้อมูล จึงเลือกใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 400 ตัวอย่าง ซึ่งใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง

สำหรับตัวแปรในการศึกษาวิจัยมีตัวแปรอิสระคือ ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ ปัจจัยด้านคุณค่าตราสินค้าและตัวแปรตาม คือ การตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์ต้องฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์

ระเบียบวิธีวิจัย

เนื่องจากผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ดังนั้น จึงใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Judgmental or Purposive Sampling) โดยจะแจกแบบสอบถามเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เคยซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์ต้องฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์ ซึ่งเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และใช้วิธีการแจกแบบสอบถามออนไลน์ เนื่องจากตรงกับกลุ่มตัวอย่างที่ซื้อสินค้าผลิตภัณฑ์แม่และเด็กผ่านช่องทางออนไลน์อยู่แล้ว นอกจากนี้ ยังสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายช่วยลดระยะเวลา และประหยัดค่าใช้จ่ายในการเก็บข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์ต้องฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์” เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในรูปแบบเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งมีความ

เหมาะสมกับการศึกษางานวิจัย โดยการใช้แบบสอบถามออนไลน์ (Online Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากให้ความสะดวก รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย โดยจะนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถาม โดยมีแนวทางจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้กำหนดรูปแบบของวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์อองฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์ ซึ่งมีทั้งตัวแปรเชิงลักษณะและตัวแปรเชิงปริมาณ โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามคัดกรอง และข้อมูลเกี่ยวกับการเคยซื้อผลิตภัณฑ์แบรนด์อองฟองต์ผ่านช่องทางออนไลน์ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบคำถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธ (Dichotomous)

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List)

ส่วนที่ 3-4 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ และคุณค่าตราสินค้าที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์อองฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์ ซึ่งปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ปัจจัยด้านการส่งเสริมการขาย ปัจจัยด้านการให้บริการแบบเจาะจง และปัจจัยด้านการรักษาความเป็นส่วนตัว ส่วนปัจจัยด้านคุณค่าตราสินค้า ประกอบด้วยการรู้จักและจดจำ

ตราสินค้า ความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับตราสินค้า การรับรู้คุณภาพของสินค้าจากตราสินค้า ความภักดีต่อตราสินค้าและส่วนสุดท้ายคือ การตัดสินใจซื้อ โดยมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสเกลการจัดลำดับทัศนคติ (Likert Scales) ซึ่งมีเกณฑ์ในการกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมิน เป็น 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูล โดยการใช้แบบสอบถามออนไลน์ (Online Questionnaire) ผ่านทาง Google Form โดยจะส่งในรูปแบบลิ้งค์ และในรูปแบบสแกน QR Code โดยใช้เวลาเก็บข้อมูลวิจัยตั้งแต่ 30 เมษายน ถึง 31 พฤษภาคม 2566 เนื่องจากเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและเหมาะสมต่อการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าว ผู้วิจัยมีวิธีการกระจายแบบสอบถามผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ ได้แก่ Facebook กลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับคุณแม่ สินค้าแม่และเด็ก เช่น คลับแม่ไม่โลดลูกเลิฟ by Enfant ตลาดนัดสินค้าแม่และเด็กราคาไม่แพง คุณแม่เลี้ยงเดี่ยวคนเก่ง พ่อแม่พันธุ์ใหม่หัวใจเกินร้อย พ่อแม่หนูน้อยวัยเตาะแตะ คุณแม่ young สาวนมแม่แสนอร่อย กลุ่มคุณแม่โฮมเมด ตลาดนัดของหนูลดแลกแจกแถม คุณแม่นักช้อปปิ้ง คลับลูกรักนมแพะ และเพจ Facebook ของ ICCSHOPPING, Enfant Mom Club นอกจากนี้ยังส่งแบบสอบถามผ่านช่องทาง Application the Asianparent และ the Asianparent Community ซึ่งเป็นแอปพลิเคชันและคอมมูนิตีเกี่ยวกับแม่และเด็ก รวมถึงส่งแบบสอบถามผ่านช่องทาง Line Application ในรูปแบบส่วนบุคคลและแบบกลุ่ม เช่น Line@ ของ Enfant ซึ่งเป็นอีกหนึ่งช่องทางที่ให้ลูกค้าเข้ามาสอบถามรายละเอียดสินค้าต่าง ๆ รวมถึงการให้แอดมินสั่งซื้อสินค้าให้ในเว็บไซต์ เพื่อให้สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลที่ศึกษาได้จำนวน 400 ชุด ซึ่งในการทำแบบสอบถามจะมีคำถามคัดกรอง (Screening Question) คือ ท่านเคยซื้อผลิตภัณฑ์แบรนด์อองฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทาง

ออนไลน์หรือไม่ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling) เพื่อให้มีความมั่นใจได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนประชากรดังกล่าว ทั้งนี้ มีการกำหนดแบบสอบถามโดยกลุ่มตัวอย่างต้องเป็นผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตัวเอง ซึ่งด้านข้อมูลส่วนตัวจะได้รับการเก็บข้อมูลเป็นความลับ นอกจากนี้ในการกำหนดคำถามในแบบสอบถามทางผู้วิจัยได้มีการปรับเปลี่ยนและประยุกต์จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เหมาะสมกับงานวิจัยครั้งนี้ เพื่อสร้างแบบสอบถามและคำถามคัดกรองกลุ่มตัวอย่างที่เคยซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์อองฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เคยซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์อองฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์และประมวลผล เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์อองฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์ ด้วยวิธีการทางสถิติโดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. การวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของผู้บริโภค โดยการอธิบายค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์กับปัจจัยด้านคุณค่าตราสินค้าที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ โดยการอธิบายค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการทดสอบ

สมมติฐาน (Hypothesis testing) โดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์ผลทางสถิติ ดังนี้

การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Linear Regression) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ และปัจจัยด้านคุณค่าตราสินค้ากับตัวแปรตาม คือ การตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์อองฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 95%

ผลการวิจัย

ข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็นด้าน 6P's ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 400 ตัวอย่าง พบว่ามีระดับความคิดเห็น ดังนี้

1. ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ด้านผลิตภัณฑ์ ระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ยรวม 4.30 ซึ่งระดับความคิดเห็นค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ผลิตภัณฑ์แม่และเด็กแบรนด์อองฟองต์ มีตราสินค้าที่น่าเชื่อถือ คิดเป็นร้อยละ 4.48 รองลงมา คือ ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพดี คิดเป็นร้อยละ 4.34 ตามลำดับ

2. ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ด้านราคา ระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ที่ค่าเฉลี่ยรวม 4.07 ซึ่งระดับความคิดเห็นค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายช่องทางออนไลน์ มีการระบุราคาสินค้าและค่าจัดส่งชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 4.20 รองลงมา คือ ผลิตภัณฑ์มีหลายระดับราคาให้เลือก คิดเป็นร้อยละ 4.03 ตามลำดับ

3. ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ด้านการจัดจำหน่าย ระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ที่ค่าเฉลี่ยรวม 4.10 ซึ่งระดับความคิดเห็นค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การจำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์ มีช่องทางการชำระเงินที่หลากหลาย

คิดเป็นร้อยละ 4.23 รองลงมา คือ มีการจัดส่งสินค้าตรงเวลา คิดเป็นร้อยละ 4.05 ตามลำดับ

4. ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ด้านการส่งเสริมการขาย ระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ที่ค่าเฉลี่ยรวม 3.98 ซึ่งระดับความคิดเห็นค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ มีการจัดการส่งเสริมการตลาดอย่างสม่ำเสมอ เช่น โปรโมชั่นซื้อ 1 แถม 1 หรือ ร่วมแคมเปญต่าง ๆ ในช่องทางออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 4.03 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับมีการจัดการส่งเสริมการตลาดที่หลากหลาย เช่น การลดราคา การใช้쿠폰 การจัดส่งฟรี คิดเป็นร้อยละ 4.03 เช่นเดียวกัน

5. ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ด้านการให้บริการแบบเจาะจง ระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ที่ค่าเฉลี่ยรวม 3.79 ซึ่งระดับความคิดเห็นค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ แอดมินหรือเจ้าหน้าที่คอลเซ็นเตอร์ มีการติดต่อสื่อสารกับลูกค้าอย่างรวดเร็ว เมื่อลูกค้ามีปัญหาหรือต้องการสอบถามข้อมูล เช่น การสนทนาผ่าน Chat หรือ Inbox คิดเป็นร้อยละ 3.89 รองลงมาคือ มีการให้บริการหลังการขายอย่างต่อเนื่องคิดเป็นร้อยละ 3.76 ตามลำดับ

6. ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ด้านการรักษาความเป็นส่วนตัว ระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ที่ค่าเฉลี่ยรวม 4.00 ซึ่งระดับความคิดเห็นค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ช่องทางโซเชียลมีเดียต่าง ๆ มีการแจ้งนโยบายความเป็นส่วนตัวหรือกฎข้อบังคับในการเก็บข้อมูลส่วนตัวของลูกค้าอย่างชัดเจน เช่น เก็บข้อมูลการสั่งซื้อสินค้ารายการสินค้า เวลาในการสั่งซื้อสินค้า คิดเป็นร้อยละ 4.03 รองลงมา คือ ช่องทางโซเชียลมีเดียต่าง ๆ มีการจัดเก็บข้อมูลและความลับของลูกค้าอย่างปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 4.01 ตามลำดับ

จากการสำรวจความคิดเห็นด้านคุณค่าตราสินค้ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 400 ตัวอย่าง พบว่า มีระดับความคิดเห็น ดังนี้

1. ส่วนด้านการรู้จักและจดจำตราสินค้าระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ที่ค่าเฉลี่ยรวม 4.17 ซึ่งระดับความคิดเห็นค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ เป็นสินค้าที่ให้ความสำคัญด้าน Natural อ่อนโยน ไม่ระคายเคืองต่อผิว ที่โดดเด่นแตกต่างจากตราสินค้าอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 4.22 รองลงมา คือ รู้จักผลิตภัณฑ์ที่ใช้อยู่เป็นอย่างดี คิดเป็นร้อยละ 4.19 ตามลำดับ

2. ด้านการรับรู้คุณภาพของสินค้าจากตราสินค้าระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ที่ค่าเฉลี่ยรวม 4.19 ซึ่งระดับความคิดเห็นค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ เป็นสินค้าที่มีคุณภาพ และให้ความสำคัญด้าน Natural อ่อนโยน ไม่ระคายเคืองต่อผิว คิดเป็นร้อยละ 4.30 รองลงมา คือ ท่านพึงพอใจกับคุณภาพของผลิตภัณฑ์แบรนด์ต้องฟองต์ที่ใช้อย่างมากคิดเป็นร้อยละ 4.27 ตามลำดับ

3. ด้านความภักดีต่อตราสินค้า ระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ที่ค่าเฉลี่ยรวม 3.98 ซึ่งระดับความคิดเห็นค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ทุกครั้งที่ท่านซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็ก ท่านตั้งใจจะซื้อผลิตภัณฑ์ของฟองต์ คิดเป็นร้อยละ 4.04 รองลงมา คือ ท่านรู้สึกภูมิใจที่ได้ใช้ผลิตภัณฑ์แม่และเด็กแบรนด์ต้องฟองต์คิดเป็นร้อยละ 4.02 ตามลำดับ

4. ด้านความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับตราสินค้าระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ที่ค่าเฉลี่ยรวม 3.85 ซึ่งระดับความคิดเห็นค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ เมื่อกล่าวถึงผลิตภัณฑ์แม่และเด็ก ท่านจะนึกถึงแบรนด์ต้องฟองต์ ที่ท่านใช้อยู่ คิดเป็นร้อยละ 4.18 ค่ะแนน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ การเห็นเพียงกล่องหรือรูปลักษณะภายนอกของผลิตภัณฑ์ ทำให้ท่านนึกถึงผลิตภัณฑ์แม่และเด็กแบรนด์ต้องฟองต์ที่ท่านใช้อยู่ได้ คิดเป็นร้อยละ 4.18 เช่นเดียวกัน

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ด้านผลิตภัณฑ์ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์อองฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์ เนื่องจากลูกค้าจะตัดสินใจซื้อจากตราสินค้าที่น่าเชื่อถือ มีคุณภาพที่ดี ให้อยู่สบาย สดชื่น และมีความหลากหลายครบครัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศริย์ ปทุมมากร และวิชากร เสงฆ์กุล (2564) โดยศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อเสื้อผ้าให้ทารกของคุณแม่ผ่านเครือข่ายเฟซบุ๊ก ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อเสื้อผ้าให้ทารก เนื่องจากตัดสินใจซื้อสินค้าที่มีคุณภาพ อีกทั้ง ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลรัตน์ เสี่ยงวงศ์ (2560) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อของเล่น และของใช้เด็กมือสองทางออนไลน์ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ มีผลต่อการตัดสินใจซื้อของเล่น และของใช้เด็กมือสอง เนื่องจากมีการบอกข้อมูลของสินค้าอย่างละเอียดสินค้ามีความหลากหลาย มีความน่าเชื่อถือ

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ด้านราคา ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์อองฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์ เนื่องจากเป็นสินค้าระดับพรีเมียมที่มีราคาค่อนข้างสูง เป็นสินค้าออร์แกนิกที่เน้นเรื่องคุณภาพ ทำให้คุณแม่ยอมจ่ายเพื่อให้ลูกน้อยได้ใช้สินค้าที่มีคุณภาพดีและปลอดภัยโดยคำนึงถึงเรื่องคุณภาพเป็นหลัก มากกว่าการคำนึงถึงเรื่องราคา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เปรมกมล หงษ์ยนต์ (2562) โดยศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ (ลาซาด้า) ของผู้บริโภคยุคดิจิทัลในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยด้านราคาไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชัน

ออนไลน์ (ลาซาด้า) เนื่องจากแอปพลิเคชันออนไลน์ทั้งลาซาด้าและช่องทางอื่น ๆ ชอบเสนอขายสินค้าประเภทเดียวกัน จึงทำให้ผู้บริโภคสามารถเปรียบเทียบราคากับการขายสินค้าทางช่องทางอื่นได้อย่างสะดวก และอาจเกิดการเปลี่ยนใจไปซื้อสินค้าช่องทางอื่นได้

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์อองฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์ เนื่องจากมีขั้นตอนการสั่งซื้อง่าย ใช้งานสะดวก มีช่องทางการชำระเงินที่หลากหลาย และจัดส่งสินค้าตรงเวลาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วศิกา ศิริวรรณ (2564) โดยศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าเสริมสร้างพัฒนาการสำหรับเด็ก 0-3 ปี ผ่านช่องทางออนไลน์ของผู้ปกครองในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าเสริมสร้างพัฒนาการสำหรับเด็ก 0-3 ปี ผ่านช่องทางออนไลน์ เนื่องจากการค้นหาร้านค้าในช่องทางออนไลน์ สามารถทำได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลรัตน์ เสี่ยงวงศ์ (2560) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อของเล่น และของใช้เด็กมือสองทางออนไลน์ ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย มีผลต่อการตัดสินใจซื้อของเล่น และของใช้เด็กมือสองทางออนไลน์ เนื่องจากสามารถเลือกดูสินค้าทางอินเทอร์เน็ตได้ตลอด 24 ชั่วโมง และความตรงต่อเวลาในการจัดส่งสินค้า

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ด้านการส่งเสริมการขาย ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ แม่และเด็กของแบรนด์อองฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์ เนื่องจากทางแบรนด์ให้ความสำคัญเรื่องของคุณภาพสินค้าและคำนึงถึงเรื่องความปลอดภัยเป็นหลัก ถึงแม้ว่าไม่ได้จัดทำโปรโมชั่นการตลาดที่หลากหลาย ก็เป็นปัจจัยที่ทำให้ลูกค้าตัดสินใจซื้อได้

โดยที่ปัจจัยด้านการส่งเสริมการขายไม่ได้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณทัย ปัญญา (2562) โดยศึกษาเรื่องปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเสื้อผ้าแฟชั่นผ่านสังคมออนไลน์ (เฟซบุ๊ก) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเสื้อผ้าแฟชั่นผ่านสังคมออนไลน์ (เฟซบุ๊ก) เนื่องจากการทำการส่งเสริมการตลาดไม่ตรงกับความต้องการของกลุ่มลูกค้า อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วศิกา ศิริวรรณ (2564) โดยศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าเสริมสร้างพัฒนาการสำหรับเด็ก 0-3 ปี ผ่านช่องทางออนไลน์ของผู้ปกครองในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าเสริมสร้างพัฒนาการ สำหรับเด็ก 0-3 ปี ผ่านช่องทางออนไลน์ เนื่องจากผู้ปกครองที่ซื้อสินค้าอาจมองว่าสินค้าไม่สมบูรณ์ เก่า จึงนำมาลดราคาและเปิดตีลพิเศษ ทำให้ไม่เกิดการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าที่ลดราคาพิเศษ

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ด้านการให้บริการแบบเจาะจง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์อองฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์ เนื่องจากผลิตภัณฑ์แม่และเด็กเป็นสินค้าที่ค่อนข้างละเอียดอ่อน ทำให้ลูกค้าต้องการได้รับการบริการที่รวดเร็ว ซึ่งแอดมินมีการติดต่อสื่อสารกับลูกค้าอย่างรวดเร็วผ่านทางแชท มีการให้บริการหลังการขายอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นประโยชน์กับลูกค้าเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วศิกา ศิริวรรณ (2564) โดยศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าเสริมสร้างพัฒนาการสำหรับเด็ก 0-3 ปี ผ่านช่องทางออนไลน์ของผู้ปกครองในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยด้านการให้บริการแบบเจาะจง มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจ

เลือกซื้อสินค้าเสริมสร้างพัฒนาการสำหรับเด็ก 0-3 ปี ผ่านช่องทางออนไลน์ เนื่องจากต้องการได้รับข้อมูลที่ตรงกับความต้องการ ถูกต้อง เข้าใจง่ายและได้รับการให้บริการหลังการขายผ่านช่องทางที่หลากหลาย อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณจิรา แก้วสว่าง (2564) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดกับการเลือกซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน Shopee ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยการให้บริการแบบเจาะจง มีผลกับการเลือกซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน Shopee ของผู้บริโภค เนื่องจากมีช่องทางการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ Contact Center ได้ตลอด 24 ชั่วโมง สามารถตอบกลับและมีปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าในทันที และมีการให้ข้อมูลข่าวสารและโปรโมชั่นแก่ลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ด้านการรักษาความเป็นส่วนตัว มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์อองฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์ เนื่องจากลูกค้าให้ความสำคัญในเรื่องการจัดเก็บข้อมูลและความลับของลูกค้าอย่างปลอดภัย ซึ่งในช่องทางโซเชียลมีเดีย จะมีการแจ้งนโยบายความเป็นส่วนตัวในการเก็บข้อมูลส่วนตัวของลูกค้าอย่างชัดเจน ทำให้สร้างความมั่นใจในการสั่งซื้อสินค้าทางออนไลน์ให้กับลูกค้าได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วศิกา ศิริวรรณ (2564) โดยศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดกับการเลือกซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน Shopee ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยด้านการรักษาความเป็นส่วนตัวมีผลกับการเลือกซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน Shopee ของผู้บริโภค เนื่องจากลูกค้าให้ความสำคัญกับการเก็บข้อมูลความลับของลูกค้าได้อย่างปลอดภัย มีการแจ้งนโยบายความเป็นส่วนตัวได้อย่างชัดเจน และมีการเปิดเผยข้อมูลความลับของลูกค้าเพื่อการทำธุรกรรมทางการค้าให้สำเร็จเท่านั้น เช่น การจัดส่งสินค้า

ปัจจัยด้านคุณค่าตราสินค้า ด้านการรู้จัก และจดจำตราสินค้า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์อองฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์ ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า รู้จักและจดจำตราสินค้าในเรื่องที่ให้ความสำคัญด้าน Natural อ่อนโยน ไม่ระคายเคืองต่อผิว มีความโดดเด่นแตกต่างจากตราสินค้าอื่น ๆ รวมถึงรู้จักผลิตภัณฑ์ที่ใช้อยู่เป็นอย่างดี และรับรู้ว่าคุณภาพผลิตภัณฑ์มีชื่อเสียงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชร ศักดิ์ศรีพรชัย (2562) โดยศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์นมผง เอส 26 โปรเกรสโกลด์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า รู้จักและจดจำตราสินค้า ในเรื่องของมาตรฐานและสินค้าสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้จริง อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาวี คลังอาวุธ (2563) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์และคุณค่าตราสินค้าที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรม การซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงหน้า Biotherm ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการรู้จักและจดจำตราสินค้า มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรม การซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงหน้า Biotherm ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยด้านคุณค่าตราสินค้า ด้านการรับรู้คุณภาพของสินค้าจากตราสินค้า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์อองฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์ ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า มีการรับรู้คุณภาพที่ดีของตราสินค้า ในเรื่องของสินค้าที่มีคุณภาพและให้ความสำคัญด้าน Natural อ่อนโยน ไม่ระคายเคืองต่อผิว ทำให้ลูกค้ามีความพึงพอใจกับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่ใช้อยู่อย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชร ศักดิ์ศรีพรชัย (2562) โดยศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์นมผง เอส 26 โปรเกรสโกลด์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการรับรู้คุณภาพที่ดีของตราสินค้า ต้องมีการระบุความชัดเจนในเรื่องของความปลอดภัยและมีข้อมูล

ที่สามารถอ่านได้จากผลิตภัณฑ์ทำให้เกิดความมั่นใจในตัวผลิตภัณฑ์สินค้า อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาวี คลังอาวุธ (2563) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์และคุณค่าตราสินค้าที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรม การซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงหน้า Biotherm ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการรับรู้คุณภาพที่ดีของตราสินค้า ได้แก่ ผลิตภัณฑ์บำรุงหน้า Biotherm มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์อยู่เสมอ ผลิตภัณฑ์จากวัสดุที่มีคุณภาพ และมีการผลิตสินค้าที่หลากหลาย

ปัจจัยด้านคุณค่าตราสินค้า ด้านความภักดีต่อตราสินค้า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์อองฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์ ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยด้านความภักดีต่อตราสินค้า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้ออยู่ในระดับมาก ได้แก่ ทุกครั้งที่ซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็ก ท่านตั้งใจจะซื้อผลิตภัณฑ์อองฟองต์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาวี คลังอาวุธ (2563) โดยศึกษาเรื่องปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์และคุณค่าตราสินค้าที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรม การซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงหน้า Biotherm ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านความภักดีต่อตราสินค้า มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรม การซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงหน้า Biotherm ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ทุกครั้งที่ซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวหน้าท่านจะตั้งใจซื้อ Biotherm และท่านซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวหน้า Biotherm เป็นประจำ

ปัจจัยด้านคุณค่าตราสินค้า ด้านความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับตราสินค้า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์อองฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์ ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยด้านความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับตราสินค้า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้ออยู่ในระดับมาก ได้แก่ เมื่อกล่าวถึงผลิตภัณฑ์แม่และเด็ก ท่านจะนึกถึงแบรนด์อองฟองต์ที่ท่านใช้อยู่ การเห็นเพียงกล่องหรือรูปลักษณ์ภายนอกของผลิตภัณฑ์ ทำให้ท่านนึกถึง

แบรนด์ต้องฟองต์ที่ท่านใช้อยู่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชาวิ คลังอาวุธ (2563) โดยศึกษาเรื่อง ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์และคุณค่าตราสินค้าที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงหน้า Biotherm ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการเชื่อมโยงตราสินค้า มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงหน้า Biotherm ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับดี ได้แก่ ท่านรู้สึกว่าคุณภาพผลิตภัณฑ์บำรุงหน้า Biotherm ที่ใช้เป็นที่ยอมรับในสังคม ท่านรู้สึกว่าคุณค่าของผลิตภัณฑ์ Biotherm มีระดับและท่านรู้สึกเชื่อมั่นในคุณภาพของผลิตภัณฑ์บำรุงหน้า Biotherm

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้ประกอบการสามารถนำข้อมูลจากผลการวิจัยครั้งนี้ ไปใช้ในการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ทางการตลาดออนไลน์ รวมถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย เพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างแท้จริง และเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในเชิงธุรกิจได้

2. ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เห็นด้วยมากที่สุดในเรื่องมีตราสินค้าที่น่าเชื่อถือ ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพและมีสินค้าหลากหลายครบครัน ทำให้เห็นว่าลูกค้าให้ความสำคัญเรื่องคุณภาพของสินค้ามากที่สุด ดังนั้นผลิตภัณฑ์ควรมีมาตรฐานรองรับ เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือมีรางวัลรองรับจากหน่วยงานต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิง

กมลรัตน์ เสี่ยงวงศ์. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อของเล่นและของใช้เด็กมือสองทางออนไลน์ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล.

เพื่อสร้างความมั่นใจในเรื่องคุณภาพของผลิตภัณฑ์ได้เป็นอย่างดี รวมถึงผู้ประกอบการควรทำ Content เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของแบรนด์ที่น่าเชื่อถือ เช่น ผลิตภัณฑ์ผ่านการรับรองโดยแพทย์เด็ก และควรทำกลยุทธ์ทางการตลาดโดยการสร้าง Brand Image ด้านภาพลักษณ์ให้น่าเชื่อถือและมีคุณภาพ เพื่อให้ผู้บริโภคตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์แบรนด์ต้องฟองต์ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากช่องทางอื่น ๆ นอกจากการกระจายแบบสอบถามทางออนไลน์ เพื่อให้ได้ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลาย โดยสามารถนำผลที่ได้ไปทำการวิจัยให้เกิดประโยชน์มากขึ้น และเพื่ออธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์ต้องฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์ ได้แม่นยำมากขึ้น

2. ควรเพิ่มขอบเขตของการเก็บข้อมูลวิจัย โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างประชากรที่ตัดสินใจซื้อสินค้าทางออนไลน์ และหน้าร้านค้า เพื่อให้ได้ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลาย และจะได้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์ต้องฟองต์ (Enfant) โดยภาพรวมทั้งหมดที่จำหน่ายผ่านทุกช่องทาง เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับและพัฒนากลยุทธ์การสื่อสารการตลาดทั้งหมดได้ โดยไม่จำกัดแค่ช่องทางออนไลน์เท่านั้น ซึ่งจะทำให้ธุรกิจสามารถนำข้อมูลการวิจัยที่ได้ไปพัฒนาผลิตภัณฑ์และกลยุทธ์ทางการตลาดให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างแท้จริง

- ธนาคารกรุงเทพ. (2564). “ส่องตลาดผลิตภัณฑ์แม่และเด็กในต่างประเทศ โอกาสเติบโตที่น่าสนใจ”. ค้นเมื่อ มกราคม 25, 2566, จาก <https://www.bangkokbanksme.com/en/overseas-maternal-and-child-products-market>.
- ธนาคารกรุงไทย เคสึลส์บริการตลาด. (2564). “เจาะอินไซด์คุณแม่สายเบย์ สร้างโอกาส ทำกำไรให้ธุรกิจ”. ค้นเมื่อ ธันวาคม 10, 2565, จาก <https://www.kasikombank.com/th/business/sme/Ksmeknowledge/article/marketingtips/pages/baby-and-mom.aspx>.
- ธรรมรัตน์ ธารีรักษ์. (2563). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน ในประเทศไทย**. การค้นคว้าอิสระปริญญา หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการตลาด บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.
- ปรีดี นกุลสมปารณนา. (2564). “Insight คุณแม่กับโลกออนไลน์ในยุค New Normal 2021 สู่ VIP Parent Platform”. ค้นเมื่อ มกราคม 14, 2566, จาก <https://www.popticles.com/insight/insight-new-normal-2021-vip-parent-platform>.
- เปรมมกล หงษ์ยนต์. (2562). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ (ลาซาด้า)ของผู้บริโภคผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร**. การค้นคว้าอิสระปริญญา หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการตลาด บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.
- พัชร ศักดิ์ศรีพรชัย. (2562). **โดยศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์นมผงเอส 26 โปรเกรสโกลด์ ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พิษณุ จงสถิตวัฒนา. (2542). **การบริหารการตลาด การวิเคราะห์กลยุทธ์ และการตัดสินใจ**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วศิกา ศิริวรรณ. (2564). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าเสริมสร้างพัฒนาการสำหรับเด็ก 0-3 ปี ผ่านช่องทางออนไลน์ของผู้ปกครอง ในกรุงเทพมหานคร**. การค้นคว้าอิสระปริญญา หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกการตลาด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิเชียร วงศ์นิชากุล และคณะ. (2550). **หลักการตลาด** (พิมพ์ครั้งที่2). กรุงเทพฯ: ตลาดคอมพิวเตอร์กราฟิกการพิมพ์.
- วิภาวี คลังอาวุธ. (2563). **ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์และคุณค่าตราสินค้าที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงหน้า Biotherm ของผู้บริโภค ในกรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์ปริญญา หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรจิรา แก้วสว่าง. (2564). **ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดกับการเลือกซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน Shopee ของผู้บริโภคผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร**. วารสารการวิจัยการบริหารพัฒนา, 11(2), 308-321.
- อรุณทัย ปัญญา. (2562). **ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเสื้อผ้าแฟชั่นผ่านสังคมออนไลน์ (เฟซบุ๊ก) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่**. การค้นคว้าอิสระปริญญา หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- Aaker, D. (1991). **Managing Brand Equity: Capitalizing on the Value of a Brand Name**. Free Press: New York, NY.
- Pattarat. (2021). “ตลาดแม่และเด็ก ยังเติบโตแม้จำนวนเด็กเกิดใหม่ลดลง ผลิตภัณฑ์พรีเมียม-ออร์แกนิก มาแรง”. ค้นเมื่อ กุมภาพันธ์ 22, 2566, จาก <https://positioningmag.com/1368682>.

Springnews. (2021). “เปิดชุมทรัพย์ตลาดสินค้าแม่และเด็ก 4 หมื่นล้านบาท โอกาสการค้าลงทุน” (Online).

ค้นเมื่อ ธันวาคม 1, 2565, จาก <https://www.springnews.co.th/news/818726>.

Taokaemai. (2019). “8 วิธีทำการตลาดออนไลน์สินค้าแม่และเด็กให้ธุรกิจเติบโตและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน”. ค้นเมื่อ กุมภาพันธ์ 22, 2566, จาก <https://taokaemai.com>.

โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ในประเทศไทย

CAUSAL FACTOR MODEL INFLUENCING BUSINESS PERFORMANCE OF AN AUTOMOBILE INDUSTRY IN THAILAND

อณณิชา ธัญญะชัยรัตน์¹⁾, ปัญจพร จันทะวงษ์²⁾

¹⁾อาจารย์คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

²⁾อาจารย์สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และธุรกิจระหว่างประเทศ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
Aannicha Thunyachairat¹⁾, Panjaporn Jantawong²⁾

¹⁾Lecturer, Business School, University of the Thai Chamber of Commerce

²⁾Lecturer, Logistics and International Business Management, Faculty of Management Science,
Lampang Rajabhat University

*Corresponding author e-mail: aannicha_th@utcc.ac.th

Receive : August 13, 2023

Revised: November 03, 2023

Accepted: December 7, 2023

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อวิเคราะห์ค่าดัชนีความกลมกลืนของโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ในประเทศไทย และ 2) เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ในประเทศไทย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือพนักงานระดับหัวหน้าของบริษัทผู้ผลิตรถยนต์ในประเทศไทย จำนวน 500 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenient Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามความคิดเห็นซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.97 ค่าสัมประสิทธิ์ของแอลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่าเท่ากับ 0.98 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามให้กับพนักงานระดับหัวหน้าของบริษัทผู้ผลิตรถยนต์ในประเทศไทยผ่านระบบ Google Form ได้แบบสอบถามกลับ คือ จำนวน 496 ชุด คิดเป็นร้อยละ 99.20 การประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสถิติการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) โดยได้มีการตรวจสอบข้อมูลตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้ SEM คือ การตรวจสอบการกระจายของข้อมูลเป็นโค้งปกติด้วยสถิติ Kolmogorov-Smirnov พบว่าข้อมูลมีการกระจายแบบปกติ (Normal Distribution) ($p = .20^*$) ทดสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) พบว่า ไม่มีภาวะร่วมเส้นตรง ผลการวิจัยพบว่า 1) โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยค่าไค-สแควร์ (χ^2) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 1.000$), GFI = 0.990 , AGFI = 1.000, NI = 1.000, IFI = 1.000, CFI = 0.98 และ RMSE = 0.000 2) Business Performance ได้รับอิทธิพลทางตรงเชิงบวกจากระบบการผลิตแบบลีนและความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และความได้เปรียบทางการแข่งขันได้รับอิทธิพลทางตรงเชิงบวกจากระบบการผลิตแบบลีน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : ระบบการผลิตแบบลีน ความได้เปรียบทางการแข่งขัน ผลการดำเนินงานของธุรกิจ

ABSTRACT

The objectives of this study are 1) to analyze the goodness-of-fit index of a causal factor model influencing the business performance of the automobile industry in Thailand; and 2) to analyze an influence of causal factors on the business performance of the automobile industry in Thailand. The sample included 500 high-positioned employees in automobile manufactures in Thailand selected by convenient sampling. The tool used in this research was feedback questionnaire with the goodness-of-fit index at 0.97 and the Cronbach's alpha coefficient value at 0.98. The questionnaires were sent to high-positioned employees in automobile manufactures via Google Form. 496 questionnaires, representing 99.20 percent, were returned. For the data analysis of the structural equation model (SEM) by statistical package, the basic terms of SEM usage were validated by using Kolmogorov-Smirnov test for normality, which revealed normal distribution ($p = .20^*$). Moreover, multicollinearity test showed no linear condition. Therefore, the result indicated that 1) The model was consistent with the empirical data with Chi-square (χ^2) of not statistically different ($p = 1.000$), GFI = 0.990, AGFI = 1.000, NI = 1.000, IFI 1.000, CFI = 0.98, and RMSE = 0.000; 2) The business performance was positively and directly influenced by lean manufacturing and competitive advantage with the statistical significance of 0.01. Competitive advantage was positively and directly influenced by lean manufacturing with the statistical significance of 0.01.

Keywords : Lean Manufacturing, Competitive Advantage, Business Performance

บทนำ

การแข่งขันของอุตสาหกรรมไทยกับนานาประเทศ นับว่ามีความเข้มข้นทวีคูณ และรุนแรงมากขึ้น ซึ่งมาจากหลากหลายสาเหตุ โดยประเด็นหลักคาดว่า มาจากภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นทั่วโลก (Weerotpadungpong, 2019) ดังนั้น การปรับตัวและรับมือกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ที่จะทำให้องค์กรสามารถอยู่รอดและมีกำไร คือ การแก้ไขและเผชิญ กับปัญหาที่ซับซ้อนมากขึ้น โดยประยุกต์ในการใช้วิธีการปรับปรุงเพื่อลดต้นทุน ลดค่าใช้จ่ายในการผลิต ด้วยการลดความสูญเปล่าในกระบวนการ ด้วยเทคนิคแบบต่าง ๆ เช่น แนวคิดการผลิตแบบโตโยต้า หรืออีกชื่อหนึ่งเรียกว่า การผลิตแบบลีน โดยมีจุดเริ่มต้นจาก Taiichi Ohno เป็นผู้ที่มีแนวคิดว่าความสูญเปล่า

เป็นสิ่งที่ต้อง ถูกกำจัด (Bang, Kyoungill, 2017, 112) โดยเป็นแนวคิดที่ให้ความสำคัญกับการลดของเสียจากการผลิต จะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมการผลิต เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจที่สามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศอย่างมาก ซึ่งปัจจุบันมีความสนใจในการตั้งฐานการผลิตจากบริษัทต่างชาติทั้งรายใหญ่ และรายย่อยในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น ทั้งอุตสาหกรรม การผลิตรถยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ สิ่งทอและอาหาร ทำให้ในปัจจุบันประเทศไทยมีโรงงานอุตสาหกรรม ที่ขึ้นทะเบียนกับกรมโรงงานอุตสาหกรรม มากถึง 139,429 โรงงาน โดยเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้เครื่องจักร ขนาดใหญ่ ส่วนมากจะดำเนินการในรูปแบบของนิคม อุตสาหกรรม ซึ่งมีการกระจายตัวอยู่ทั่วประเทศ แต่ละนิคมอุตสาหกรรม จะมีเป้าหมายในการผลิตสินค้า

แตกต่างกันไปขึ้นกับวัตถุประสงค์ทางธุรกิจและความพร้อมของนิคมนั้น ๆ (กรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2562, 4)

การแข่งขันที่เพิ่มขึ้นในตลาดอุตสาหกรรมการผลิต ทำให้หลายบริษัทตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาระบบการผลิตของตนเองเพื่อเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพ ลดความสูญเสียในการปฏิบัติงานทำให้ระบบการผลิตแบบลีน (Issarapong et al., 2019, 76-90) ซึ่งเป็นระบบการกำจัดความสูญเสียในการผลิต (Charron, Harrington, Voehl, Wiggin, 2014; Shah and Ward, 2003, 129-149) ได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางโดยเป็นระบบที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของระบบการปฏิบัติงานในภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมการผลิตโดยตรงในประเทศไทยมีทั้งข้อได้เปรียบและเสียเปรียบในการแข่งขันทางการตลาดแตกต่างกันออกไป

อุตสาหกรรมผลิตรถยนต์มีหลาย ๆ ประเทศในอาเซียน เช่น อินโดนีเซีย เวียดนาม ได้ตั้งเป้าหมายที่จะพัฒนาเป็นศูนย์กลางการผลิตยานยนต์ที่สำคัญของภูมิภาค เช่นเดียวกับประเทศไทย ทำให้ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมยานยนต์ของภูมิภาคกลายเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน ซึ่งจะทำให้เกิดการแข่งขันกันเป็นฐานการผลิตและเร่งพัฒนาขีดความสามารถที่มีอยู่ให้สูงขึ้น ทำให้การผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์ของอาเซียนมีความสามารถในการแข่งขันกับผู้ผลิตจากตลาดนอกภูมิภาคได้ (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, 2562) ส่งผลให้สภาวะการแข่งขันระหว่างอุตสาหกรรมยานยนต์ของแต่ละประเทศมีแนวโน้มที่จะแข่งขันกันเป็นฐานการผลิตมาก จากค่าดัชนีต้นทุนการใช้ทรัพยากร ภายในประเทศ (DRC) ที่ปรับค่าด้วยอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง (SER) พบว่า อุตสาหกรรมยานยนต์ไทยไม่มีความคุ้มค่าในการนำทรัพยากรภายในประเทศมาใช้ในการผลิต อันเกิดจากวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตยานยนต์ในประเทศ

ไทยเป็นเพียงชิ้นส่วนที่ใช้เทคโนโลยี การผลิตชิ้นต่ำ และมีการนำเข้าวัตถุดิบที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ประกอบกับอัตราค่าจ้างแรงงานของไทยมีแนวโน้มสูงขึ้น จึงทำให้ต้นทุนการผลิตโดยรวมสูงขึ้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิตของอุตสาหกรรมยานยนต์ไทยมีค่าลดลง (จินตนา สมสวัสดิ์ และคณะ, 2557, 3)

ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาด้านความสูญเสียและเป็นการลดต้นทุนในการผลิตในกระบวนการผลิตของอุตสาหกรรมการผลิตรถยนต์ในประเทศไทยให้สามารถสร้างความสามารถทางการแข่งขัน และเพิ่มผลการดำเนินการให้สูงขึ้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ในประเทศไทย : การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) เพื่อนำผลวิจัยไปพัฒนาภาคส่วนธุรกิจอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์

การทบทวนวรรณกรรม (Lean Manufacturing : LM) Charron, Harrington, Voehl, Wiggin (2014) ได้อธิบายว่าแนวคิดลีน (Lean concept) เป็นชุดของเครื่องมือในการกำหนดของเสียหรือความสูญเสีย (Waste identification) ในกระบวนการทำงานและกำจัดออกจาก (Elimination) องค์กร โดยการลดระยะเวลารอคอยและลดความสูญเสียด้วยการใช้ทรัพยากรที่น้อยลง และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้สูงขึ้น (Liker, 2004) การกำจัดความสูญเสียเป็นหลักการเบื้องต้นของการผลิตแบบลีน (Womack and Jones, 2003) โดยชนิดของความสูญเสียแบ่งออกได้ดังนี้ 1) ความสูญเสียจากของเสีย (Defect waste : DW) 2) ความสูญเสียจากการผลิตมากเกินไป (Over production waste : OW) 3) ความสูญเสียจากการรอคอย (Waiting waste : WW) 4) ความสูญเสียจากการใช้ความรู้ความสามารถของพนักงานไม่เต็มที่ (Not using staff talent : NO) 5) ความสูญเสียจากการขนส่ง (Transportation :

TR) 6) ความสูญเสียเปล่าจากสินค้าคงคลัง (Inventory waste : IW) 7) ความสูญเสียเปล่าจากการเคลื่อนไหว (Motion waste : MW) 8) ความสูญเสียเปล่าจากขั้นตอนมากเกินไป (Excessive process : EP) ทั้งนี้ การผลิตแบบลีนนั้น เป็นแนวคิดที่ต้องการสร้างความพึงพอใจ และสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่ลูกค้าได้ ทั้งนี้เพื่อช่วยเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันได้อย่างยั่งยืน จากการศึกษาของ Achanga, Shehab, Roy and Nelder, (2006, 460-471), Nilubon, (2019, 39-54) พบว่า หลักการผลิตแบบลีนสามารถช่วยให้องค์กรลดต้นทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพและทำให้มีผลการผลิตสุทธิเพิ่มขึ้น ในขณะที่เดียวกันสามารถเพิ่มความน่าเชื่อถือและความพึงพอใจให้แก่ลูกค้าและส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานทางธุรกิจสูงขึ้นด้วย

จากการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับ Lean Management System จึงนำไปสู่การตั้งสมมติฐานการวิจัยดังนี้

สมมติฐานที่ 1 Lean Manufacturing : LM มีอิทธิพลเชิงบวกกับ Competitive Advantage : CA

สมมติฐานที่ 2 Lean Manufacturing : LM มีอิทธิพลเชิงบวกกับ Business Performance : BP ความได้เปรียบในการแข่งขัน Competitive Advantage: CA

ความได้เปรียบในการแข่งขัน เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินการทางกลยุทธ์ที่สามารถสร้างคุณค่าให้เหนือกว่าคู่แข่งคือความได้เปรียบเชิงการแข่งขัน โดยคู่แข่งไม่สามารถดำเนินการทางกลยุทธ์แบบเดียวกันได้ นอกจากนี้ Healy, Serafeim, Srinivasan and Yu (2014, 1281-1308) ได้ให้แนวคิดที่สอดคล้องกันไว้ว่าในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันเพื่อให้ธุรกิจอยู่ในตำแหน่งที่เหนือกว่าคู่แข่งซึ่งต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงมีความสอดคล้องกับทรัพยากรและความพร้อมของธุรกิจ โดยการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ได้แก่ 1) ด้านต้นทุน (Cost: CO) เป็นการให้ผลประโยชน์ที่เท่าเทียมกันกับคู่แข่งในขณะที่มีต้นทุนที่ต่ำกว่า 2) การสร้างความแตกต่าง

(Differentiate : DI) หมายถึงการสร้างคุณค่าให้เกิดขึ้นในตัวของสินค้าและบริการที่นำมาซึ่งความแตกต่างจากคู่แข่งรายอื่น 3) การมุ่งเน้นตลาดเฉพาะส่วน (Market Focus : MF) เป็นกลยุทธ์ที่องค์กรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาด จากการศึกษาของ Barney Jay (1991, 99-120), Modesto Maidique and Billie Jo Zirger (2009, 1-32) พบว่า การสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันขององค์กรธุรกิจส่งผลให้ผลการดำเนินงานธุรกิจบรรลุเป้าหมาย ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในการสร้างความสำเร็จทางธุรกิจ

จากการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับความได้เปรียบในการแข่งขัน Competitive Advantage จึงนำไปสู่การตั้งสมมติฐาน การวิจัยดังนี้

สมมติฐานที่ 3 Competitive Advantage: CA มีอิทธิพลเชิงบวกกับ Business Performance: BP

ผลการดำเนินงาน เป็นผลลัพธ์หรือผลที่เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จ ผลลัพธ์ดังกล่าวประกอบด้วยความสามารถในการผลิต กำไร คุณภาพการบริการ นอกจากนั้นแล้ว ตัวชี้วัดอื่น ๆ ยังมี ดังเช่น ความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน การให้รางวัลและค่าตอบแทนที่มีความเป็นธรรม งานที่มีคุณค่า และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เหมาะสม อย่างไรก็ตามหากพิจารณาผลการดำเนินการในข้างต้น จะพบว่า เป็นผลการดำเนินการในเชิงเศรษฐกิจและมองในมุมมองที่แคบและละเลยคุณค่าอื่น ๆ ในการวัดผลการดำเนินงาน อาจนำไปสู่การสร้างบทสรุปที่ผิดพลาดเกี่ยวกับประสิทธิผลขององค์กรได้ (Brewer and Selden, 2000; Kaplan and Norton, 1992, 87-104) ดังนั้น นักวิชาการได้พัฒนาเทคนิคในการวัดผลการดำเนินงานขององค์กรมากมายเช่น การวัดผลการปฏิบัติงานแบบดุลยภาพ (Balanced Scorecard : BSC) ซึ่งพัฒนาโดย Robert Kaplan และ David Norton จาก Balanced Scorecard Collaborative (Kaplan and Norton, 1992, 87-104) วัตถุประสงค์

ของการวัดผลการปฏิบัติงานแบบดุลยภาพ และจะช่วยในการกำหนดกลยุทธ์ในการจัดการองค์กรได้ชัดเจน

ผลการดำเนินงานของธุรกิจผลิตรถยนต์ในวิจัยครั้งนี้ จึงนำการประเมินแบบการวัดผลการปฏิบัติงานแบบดุลยภาพ (Balanced Scorecard) มาเป็นตัววัดผลการดำเนินงาน ได้แก่ 1) มุมมองด้านการเงิน (Financial : FI) 2) มุมมองด้านลูกค้า (Customer : CU) 3) มุมมองด้านกระบวนการ (Business Process : BU) 4) มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and Growth : LG)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการดำเนินงานของอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ในประเทศไทยกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ในประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อต้องการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่เกี่ยวกับการลดความสูญเปล่าในองค์กรที่มีต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ในประเทศไทย โดยผลการดำเนินงานขององค์กรจะใช้หลักของแนวคิดการบริหารแบบ Balanced Scorecard ซึ่งประกอบไปด้วย 4 มุมมอง ได้แก่ 1) มุมมองด้านการเงิน (Financial aspect) อาทิ ส่วนแบ่งทางการตลาด กำไรจากลูกค้า อัตราการเติบโตของรายได้ 2) มุมมองทางด้านลูกค้า (Customer aspect) อาทิ ความพึงพอใจของลูกค้า การรักษาลูกค้าเก่า การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า 3) มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal process aspect) อาทิ การวัดผลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงาน เวลาเฉลี่ยในการผลิตสินค้า 4) มุมมองด้านการเรียนรู้และเติบโต (Learning and growth aspect) อาทิ การวัดผล

เกี่ยวกับคุณภาพของบุคลากรในองค์กร ทัศนคติของพนักงานต่องาน เป็นต้น

การเก็บข้อมูลการวิจัยใช้แบบสอบถามโดยส่งให้กับหัวหน้างานหรือผู้บริหารระดับสูงที่มีอายุการทำงาน 5-10 ปี และทำงานในส่วนฝ่ายผลิตฝ่ายห่วงโซ่อุปทาน และฝ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมยานยนต์ของประเทศไทย ทั้งหมดจำนวน 500 ตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ พนักงานระดับหัวหน้าของบริษัทผู้ผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ในประเทศไทยทั้งในส่วนของ Tier-1 และ Tier-2 และมีข้อคำถามคัดกรองกลุ่มตัวอย่างในส่วนของการเก็บข้อมูลทั่วไปเพื่อให้มั่นใจว่าเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการตามงานวิจัยขั้นนี้ สำหรับกำหนดขนาดตัวอย่างตามการวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคควรมีขนาดเท่ากับ 10-20 เท่าของจำนวนพารามิเตอร์จึงเหมาะสมในการศึกษา (Hair et al., 2010) โดยจำนวนพารามิเตอร์ 15 พารามิเตอร์ ดังนั้นขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมคือ จำนวน 300 ตัวอย่าง ทั้งนี้ในการเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยสามารถเก็บข้อมูลจากผู้บริหารระดับสูงได้ จำนวน 500 ตัวอย่าง จึงเพียงพอต่อการวิเคราะห์แบบจำลองสมการเชิงโครงสร้าง และทำการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenient Sampling)

วิธีการดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของปัจจัยที่ 1) Lean Manufacturing : LM โดยเป็น หัวข้อคำถามในเรื่องความสูญเปล่า 8 ประการโดยอ้างอิงจาก Charron, Harrington, Voehl, Wiggin (2014)

ปัจจัยที่ 2) Competitive Advantage : CA จะใช้ตัวแปรใน 3 ด้าน โดยอ้างอิงจาก Barney Jay (1991), Modesto Maidique and Billie Jo Zirger (2009) และปัจจัยที่ 3) Business Performance: BP จะวัดผลการทำงานของบริษัทผลิตรถยนต์ด้วยการวัดผลการทำงานแบบดุลยภาพ (Balanced Score Card) อ้างอิงจาก Kaplan and Norton, 1992) โดยแบบสอบถามนี้ ได้กำหนดระดับความคิดเห็นตามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งกำหนดตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert Scale) (Likert, 1961, 223) แบบสอบถามผ่านการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายของการวิจัยของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Rovinelli and Hambleton, 1977, 49-60) ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับ 0.97 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ทั้งนี้จากการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของค่าสัมประสิทธิ์ของแอลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha) ทั้งฉบับที่มีค่าเข้าใกล้ 1 (Cronbach, 1990) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.98 ถือว่าค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรทั้งหมดที่ใช้ศึกษาอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ เป็นแบบสอบถามที่สามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามให้กับพนักงานระดับหัวหน้างานหรือผู้บริหารระดับสูงที่มีอายุการทำงาน 5-10 ปี ของบริษัทผู้ผลิตรถยนต์ในประเทศไทยผ่านออนไลน์ ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 496 ชุด คิดเป็นร้อยละ 99.20

การวิเคราะห์ข้อมูล

การประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติการวิเคราะห์ขั้นสูง คือ การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling : SEM) เพื่อการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

การวิเคราะห์องค์ประกอบพหุระดับ และการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างพหุระดับ โดยได้มีการตรวจสอบข้อมูล การกระจายของข้อมูลเป็นโค้งปกติด้วยสถิติ Kolmogorov-Smirnov พบว่า ข้อมูลมีการกระจายแบบปกติ (Normal Distribution) ($p=.20^*$) และได้มีการทดสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) พบว่า ไม่มีภาวะร่วมเส้นตรง และขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 496 ราย ซึ่งสอดคล้องในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างใช้ในการศึกษาควรมีขนาดเท่ากับ 10-20 ต่อ 1 พารามิเตอร์ (Hair et al., 2010, 1100-1113)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี อายุงาน 10-15 ปี จำนวน 496 คน และมีตำแหน่งหัวหน้างานหรือผู้จัดการแผนกฝ่ายผลิต ผลการวิจัยได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความกลมกลืนของโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ในประเทศไทย ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความกลมกลืนของโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ในประเทศไทยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ หลังปรับตัวแบบสมการโครงสร้างพบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (χ^2) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 1.000$), The goodness of fit index = 0.990, The adjusted goodness of fit index = 1.000, Normed Fit Index = 1.000, Incremental Fit Index = 1.000, The Comparative Fit Index = 0.98 และ Root mean square error of approximation = 0.000 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความกลมกลืนของโมเดลความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ในประเทศไทย

Criteria Index	Criteria	Result	Supporting Theory
Chi-Square (χ^2)	$p > 0.05$	1.000	Byrne (2001)
The goodness of fit index (GFI)	> 0.90	0.990	Byrne (2001)
The adjusted goodness of fit index (AGFI)	> 0.95	1.000	Schumacker & Lomax (2010)
Normed Fit Index (NFI)	> 0.95	1.000	Diamantopoulos & Siguaw (2000)
Incremental Fit Index (IFI)	> 0.95	1.000	Diamantopoulos & Siguaw (2000)
The Comparative Fit Index (CFI)	> 0.90	0.989	Schumacker & Lomax (2010)
Root means square error of approximation (RMSEA)	< 0.05	0.000	Schumacker & Lomax (2010)

2) ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ในประเทศไทย

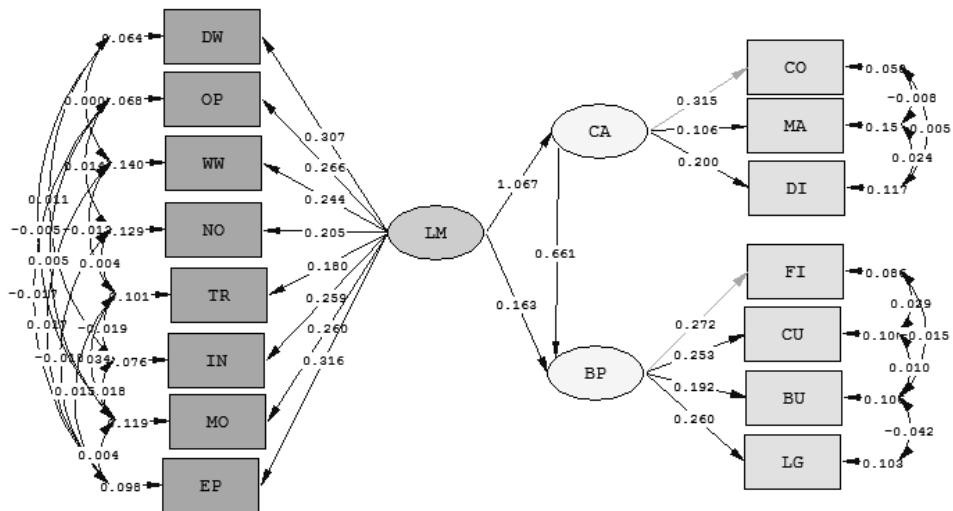
จากผลการวิจัยพบว่า Business Performance : BP ได้รับอิทธิพลทางตรงจาก Lean Manufacturing : LM โดยมีขนาดอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.163 ซึ่งเป็นค่าอิทธิพลที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ยอมรับ H1) ได้รับอิทธิพลทางตรงจาก Competitive Advantage : CA โดยมีขนาดอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.661 ซึ่งเป็นค่าอิทธิพลที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ยอมรับ H2)

และ Competitive Advantage : CA ได้รับอิทธิพลทางตรงจาก Lean Manufacturing : LM โดยมีขนาดอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 1.067 ซึ่งเป็นค่าอิทธิพลที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ยอมรับ H3) นอกจากนี้ Business Performance : BP ได้รับอิทธิพลทางอ้อมจาก Lean Manufacturing : LM โดยมีขนาดอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.013 ซึ่งเป็นค่าอิทธิพลที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งแสดงได้ดังตารางที่ 2 และภาพที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อผล Business Performance ของอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ในประเทศไทย (อิทธิพลทางตรง (DE) อิทธิพลทางอ้อม (IE) และอิทธิพลรวม (TE))

Dependent variables	R ²	Effect	Causal Factor	
			LM (β)	CA (β)
BP (Business Performance)	17.67	DE	0.163**	0.661**
		IE	0.013**	-
		TE	0.176**	0.661**
CA (Competitive Advantage)	57.86	DE	1.067**	-
		IE	-	-
		TE	1.067**	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

Chi-Square=-6660.27, df=62, P-value=1.00000, RMSEA=0.000

ภาพที่ 1 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อการดำเนินงานของอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ในประเทศไทย Note: Defect waste: DW, Over production waste: OW,Waiting waste: WW, Not using staff talent: NO, Transportation: TR, Inventory waste: IW, Motion waste: MW, Excessive process: EP, Lean Manufacturing: LM, Competitive Advantage:CA, Cost: CO, Differentiate: DI, Market Focus: MF, Business Performace (BP), Financial: FI, Customer: CU, Business Process: BU, Learning and Growth: LG

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการดำเนินงานของอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ในประเทศไทย พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดย Business Performance ได้รับอิทธิพลทางตรงจาก Lean Manufacturing ได้รับอิทธิพลทางตรงจาก Competitive Advantage: CA และ Competitive Advantage ได้รับอิทธิพลทางตรงจาก Lean Manufacturing นอกจากนี้ Business Performance ได้รับอิทธิพลทางอ้อมจาก Lean Manufacturing ผลการวิจัยยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยอภิปรายผลดังนี้

Lean manufacturing มีอิทธิพลเชิงบวกกับ Competitive Advantage ผลวิจัยยอมรับสมมติฐานเนื่องจาก อุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ในประเทศไทยได้นำหลักการผลิตแบบลีน (Lean Production) หรือระบบการผลิต ใช้ในการบริหารจัดการเพื่อการผลิต

เพื่อลดเวลา ลดความสูญเปล่า ยึดหลักการผลิตโดยไม่ของเหลือ ตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้เป็นอย่างดี ระบบลีนได้มีการประยุกต์ใช้กับอุตสาหกรรมรถยนต์มานานนับสิบปี (Mohanty et al., 2007, 1-32) เมื่ออุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ในประเทศไทยใช้ระบบการผลิตแบบ Lean manufacturing จึงสร้างความได้เปรียบด้านการแข่งขันให้กับบริษัท เนื่องจากบริษัทสามารถกำจัดความสิ้นเปลืองตั้งแต่ระบบการผลิตขึ้นส่วนการจัดส่ง การส่งต่อ หรือแม้แต่แก้ไขความสูญเปล่าด้านเวลาและด้านพนักงานได้อย่างครอบคลุมและเป็นวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงของอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ในประเทศไทยได้เป็นอย่างดี ผลการศึกษาสอดคล้องกับ Tupamahu et al., (2019) การนำกลยุทธ์การจัดการแบบลีนมาใช้เพื่อให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันและปรับปรุงประสิทธิภาพของบริษัท ผลวิจัยของเขายืนยันว่าการปฏิบัติตามแนวความคิดลีน สามารถได้ผลเชิงบวก

ในเรื่องความได้เปรียบทางการแข่งขันทางด้านต้นทุน ด้านความยืดหยุ่น และด้านการมุ่งเน้นเฉพาะส่วนให้กับธุรกิจได้ นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับ Issarapong et al., (2019, 76-90) ศึกษา Production Time Reduction using Lean Manufacturing Concepts: a Case Study of Radial Tire Manufacturing ผลวิจัยพบว่า การนำแนวคิดการผลิตแบบลีนเข้ามาปรับปรุงกระบวนการทำงานทำให้เวลาการผลิตลดลง ปรับปรุงความเร็วของสายพานลำเลียงชิ้นงานเข้าสู่เครื่องเพื่อลดความสูญเปล่าจากการเคลื่อนย้าย ทำให้เวลาการผลิตลดลง ปรับปรุงตำแหน่งของเครื่องตัดเพื่อลดความสูญเปล่าจากการเคลื่อนไหวที่ไม่จำเป็น และลดต้นทุนกระบวนการผลิตทั้งหมด ลดจำนวนพนักงานด้านการผลิตลง สามารถสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันให้กับบริษัทผลิตรายเดียวได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับ Narayanan, Raj, Ananth, Aravindh and Karthik (2016, 5032-5039) ศึกษาเรื่อง Lean manufacturing techniques for effective utilization of man power in engine accessory production line ได้ทำการปรับปรุงอัตราการทำงานของพนักงานในสายการผลิตอุปกรณ์เสริมของเครื่องยนต์ด้วยแนวคิดแบบลีน ทำให้สามารถลดจำนวนพนักงานลง บริษัทต้นทุนลดลง มีความแตกต่างในการบริหารจัดการการผลิตสร้างข้อได้เปรียบทางการตลาดเฉพาะส่วนสายการผลิตอุปกรณ์เสริมของเครื่องยนต์ได้เป็นอย่างดี

Lean Manufacturing มีอิทธิพลเชิงบวกกับ Business Performance ผลวิจัยยอมรับสมมติฐานเนื่องจาก การผลิตแบบลีนช่วยลดต้นทุน และความสูญเปล่าของอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ในประเทศไทยลง ส่งผลให้บริษัทมีผลประกอบการที่ดีขึ้น การลดความสูญเปล่าทำให้เกิดการตระหนัก และปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน โดยทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงตั้งแต่ปัจจัยการผลิต การส่งสินค้า การขนส่ง การจัดเก็บหรือแม้แต่ทรัพยากรที่จำเป็น การผลิตแบบลีนจึงมีอิทธิพลเชิงบวกกับ Business Performance

ในด้านการเงิน มุมมองด้านลูกค้า มุมมองด้านกระบวนการ มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ซึ่งผลสำเร็จเหล่านี้ยืนยันได้ถึงความสำเร็จและการบริหารอย่างระมัดระวัง ลดหรือตัดทอน ความสูญเปล่าที่เกิดขึ้นในบริษัทตามแนวคิดการผลิตแบบลีน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับ Krafick (1988) ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพของโรงประกอบเกี่ยวกับอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ทั้งหมดทั่วโลกและพบว่าระบบการผลิตของโตโยต้า (Toyota Production System) นั้นมีประสิทธิภาพการผลิตเหนือกว่าบริษัทอื่น ๆ โดยเขาได้นิยามระบบการผลิตแบบโตโยต้าว่าระบบการผลิตแบบลีน ซึ่งส่งผลสำเร็จต่อผลการดำเนินงานของบริษัทโตโยต้าเป็นอย่างมาก เป็นไปตามหลักแนวคิดลีน ได้มีการพัฒนาด้วยการมุ่งเน้นและให้ความสำคัญไปที่การลดความสูญเปล่า และการเพิ่มค่าในห่วงโซ่อุปทาน (Womack et al., 1990, Womack and Jones, 1996, 100-110) ส่งผลให้ผลการดำเนินงานของบริษัทเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ผลวิจัยนี้ได้แสดงอย่างชัดเจนว่าความสำเร็จในการใช้ระบบลีนคือ สามารถสร้างความพึงพอใจของลูกค้าซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Brian and Chris (2001) และ Fullerton et al., (2008, 494 - 513) โดยสรุปว่า หากองค์กรมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่ดี มีการดำเนินงานที่รวดเร็ว ปริมาณของเสียน้อย ข้อร้องเรียนของลูกค้าลดลง ก็จะส่งผลที่ดีต่อผลการดำเนินงานขององค์กรนั้น

Competitive Advantage มีอิทธิพลเชิงบวกกับ Business Performance ผลวิจัยยอมรับสมมติฐานเนื่องจาก การแข่งขันของอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ในประเทศไทยมีการแข่งขันสูง ซึ่งความได้เปรียบของบริษัทที่มีกลยุทธ์ในการดำเนินงาน วิเคราะห์การแข่งขัน สร้างมุมมองด้านลูกค้า พิจารณาด้านทุน กระบวนการบริหารจัดการ การสร้างการเรียนรู้ และการพัฒนาให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุง

อย่างมีประสิทธิภาพที่ต่อเนื่องแปรผันตรงกับการลดลงของของเสียที่เกิดในกระบวนการผลิต และจะทำให้ประสิทธิภาพขององค์กรสูงขึ้นได้มากที่สุด (Ahlstrom, 1998, 327-334) ซึ่งปัจจัยด้าน Competitive Advantage ส่งผลต่อ Business Performance ในทุกมิติ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมรถยนต์ในประเทศไทยที่น่าหลักการผลิตแบบลีนมาใช้ในทุกกระบวนการจะส่งผลโดยตรงต่อความสามารถทางการแข่งขัน (สมมติฐาน 1) และยังมีอิทธิพลเชิงบวกทางอ้อมต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ในประเทศไทยสอดคล้องกับ Barney Jay (1991, 99-120), Lumpkin and Gregory Dess (1996, 135-172), Maidique and Zirger (2009, 92-203) พบว่าการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันขององค์กรธุรกิจส่งผลให้ผลการดำเนินงานธุรกิจบรรลุเป้าหมาย โดยสร้างความเชื่อมั่น และความท้าทายที่ผ่านกระบวนการวิเคราะห์ถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวกับธุรกิจที่ดำเนินการอยู่ มุ่งตัดทอนในสิ่งที่ไม่จำเป็น ลดความสูญเปล่าตามแนวคิดการผลิตแบบลีนช่วยส่งผลให้อุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ในประเทศไทยสามารถวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของตน และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กรได้ผลการศึกษาคือสอดคล้องกับ Brian and Chris (2001, 494-513) และ Fullerton et al., (2008) ได้ทำการวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานโดยใช้อัตราส่วนของเสีย อัตราการแก้ไขชิ้นงาน การรอคอย วัสดุเสีย ความสูญเปล่าในการเปลี่ยนรุ่นในช่วงการติดตั้ง (Set-up) เครื่องจักร เพื่อมาวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน พบว่า หากอัตราส่วนของเสีย อัตราการแก้ไขชิ้นงาน การรอคอยวัสดุเสีย ความสูญเปล่าในการเปลี่ยนรุ่นในช่วงการติดตั้งของเครื่องจักรลดลง ก็จะส่งผลให้ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และผลการดำเนินงานขององค์กรเพิ่มขึ้น โดยผู้บริหารและพนักงานจะต้องเข้าใจถึงระบบการผลิตแบบลีนอย่างแท้จริงซึ่ง Achanga et., al (2006, 460-471) และ Jeyaraman (2010,

191-215) หากผู้บริหารสามารถทำความเข้าใจระบบการผลิตอย่างถ่องแท้ จริ่งจ้งกับการปรับปรุง พัฒนาระบบการทำงาน และสามารถถ่ายทอดให้กับพนักงานในระดับปฏิบัติการได้ ก็จะทำให้โอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการประยุกต์ใช้ระบบลีนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถสรุปได้ว่าปัจจัยทางสาเหตุของ Lean manufacturing มีอิทธิพลทางตรงต่อ Competitive Advantage, Business Performance ส่วน Competitive Advantage มีอิทธิพลทางตรงต่อ Business Performance เช่นกัน นอกจากนี้ Lean manufacturing ยังมีอิทธิพลทางอ้อมต่อ Business Performance ผ่าน Competitive Advantage ของอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ในประเทศไทย ดังนั้นประโยชน์ในเชิงอุตสาหกรรมนั้น จะช่วยเป็นแนวทางให้อุตสาหกรรมยานยนต์ในประเทศไทยนำหลักการผลิตแบบลีนมาใช้ จะส่งผลให้มีความสามารถทางการแข่งขันและผลการดำเนินงานเพิ่มขึ้น และในส่วนของประโยชน์จากวิชาการสามารถอธิบายปรากฏการณ์โมเดลเชิงสาเหตุในส่วนของระบบการผลิตลีน ที่มุ่งเน้นความสูญเปล่าสามารถส่งผลต่อความได้เปรียบในเชิงแข่งขันและผลการดำเนินงานขององค์กรทั้ง 4 มุมมอง ได้แก่ 1) Financial 2) Customer 3) Business Process) และ 4) Learning and Growth สำหรับอุตสาหกรรม ผลิตรถยนต์ในประเทศไทย

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้างต่อไปเพื่อเป็นการเพิ่มความได้เปรียบทางการแข่งขันและผลการดำเนินงานขององค์กรในอุตสาหกรรมรถยนต์ของประเทศไทยให้มากยิ่งขึ้น ควรมีการศึกษาเรื่อง การบูรณาการของหลักระบบลีนกับระบบอื่น ๆ เช่น ระบบคุณภาพเกี่ยวกับการจัดการคุณภาพโดยรวม ชิกชิคม่าหรือระบบห่วงโซ่อุปทานสีเขียว เพื่อให้มีผลการดำเนินงานขององค์กรมีความยั่งยืนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงอุตสาหกรรม. (2562). การบริการข้อมูลการค้นหาข้อมูลโรงงาน. ค้นเมื่อ สิงหาคม 1, 2565, จาก <http://userdb.diw.go.th/results1.asp>.
- จินตนา สมสวัสดิ์ และ ศิริวรรณ เชียงเหียงยม. (2019). An Analysis of the Potential of the Automotive Industry in Thailand under the Asean Economic Community. Social Development for Sustainability in ASEAN Community. 11-13 มิถุนายน 2557.
- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม. (2562). กลุ่มอุตสาหกรรมที่สำคัญในการขับเคลื่อนอาเซียน . กรุงเทพฯ: กระทรวงอุตสาหกรรม.
- Achanga, P., Shehab, E., Roy, R. and Nelder, G. (2006) 'Critical success factors for lean implementation within SMEs. *Journal of Manufacturing Technology Management*, 17(4), 460–471.
- Ahlstrom, P. (1998). Sequences in the implementation of lean production. *European Management Journal*, 16(3), 327-334.
- Baker, W. E., & Sinkula, J. M. (1999). The synergistic effect of market orientation and learning orientation on organizational performance. *Journal of the academy of marketing science*, 27(4), 411- 427.
- Bang, Kyoungill. (2017). **TOYOTA TPS**. Bangkok: Inspire.
- Barney, J. (1991). Firm resources and sustained competitive advantage. *Journal of management*, 17(1), 99-120.
- Beer, M., & Walton, E. (1990). Developing the competitive organization: Interventions and strategies. *American Psychologist*, 45(2), 154.
- Brewer, G.A. and Selden, S.C. (2000). Why Elephants Gallop: Assessing and Predicting Organizational Performance in Federal Agencies. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 10(4), 685-712.
- Brian, F., & Chris, V. (2001). A path analytic model of quality practices, quality performance, and business performance. *Production and Operations Management*, 10(4), 494-513.
- Burke, W. W., & Litwin, G. H. (1992). A causal model of organizational performance and change. *Journal of management*, 18(3), 523-545.
- Byrne, B. M. (2001). Structural equation modeling with AMOS, EQS, and LISREL: Comparative approaches to testing for the factorial validity of a measuring instrument. *International journal of testing*, 1(1), 55-86.
- Capital, M. (2004). **Introduction to Lean Manufacturing for Vietnam**, Published Article by Mekong Capital Ltd.
- Charron R, Harrington HJ, Voehl F, Wiggin H. (2014). **The lean management systems handbook**. New York: Productivity Press.
- De Treville, S., & Antonakis, J. (2006). Could lean production job design be intrinsically motivating? Contextual, configurational, and levels-of-analysis issues. *Journal of Operations Management*, 24(2), 99-123.

- Fullerton, R.R., & Wempe, W.F. (2008). Lean manufacturing, non-financial performance measures, and financial performance. **International Journal of Operations & Production Management**, 29(3), 214-240.
- Hair, J.F., Black, W.C., Babin, B.J., & Anderson, R.E. (2010). **Multivariate Data Analysis. (7th ed.)**. Prentice Hall. New Jersey.
- Healy, P., Serafeim, G., Srinivasan, S., & Yu, G. (2014). Market competition, earnings management, and persistence in accounting profitability around the world. **Review of Accounting Studies**, 19(4), 1281-1308.
- Ibrahim Rawabdeh. (2005). A Model for the assessment of Waste in Job Shop Environments, **International Journal of Operations and Production Management**. 25(8), 800-822.
- Issarapong, N., Taengphukieo, R., Piyanat To-on, Chareatrachai, U., Khumla, P. (2019). Production Time Reduction using Lean Manufacturing Concepts: A Case Study of Radial Tire Manufacturing. **Association of Private Hight Education Institutions of Thailand under the Patronage of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn**, 8(10), 76-90.
- Jeyaraman K., & Leam K.T. (2010). A conceptual framework for critical success factors of lean Six Sigma: Implementation on the performance of electronic manufacturing service industry. **International Journal of Lean Six Sigma**, 1(3), 191-215.
- Kaplan, R. S., & Norton, D. P. (2001). Transforming the balanced scorecard from performance measurement to strategic management: Part I. **Accounting horizons**, 15(1), 87-104.
- Krafick, J.F. (1988). Triumph of the lean Production System. **Sloan Management Reviews**. (1988), 41-52.
- Liker, J. K. (2004). **The Toyota way**. New York: McGraw-Hill Education.
- Likert, S. (1961). **New patterns of management**. New York: McGraw-Hill.
- Lumpkin, G. T., & Dess, G. G. (1996). Clarifying the entrepreneurial orientation construct and linking it to performance. **Academy of management Review**, 21(1), 135-172.
- Maidique, M. A., & Zirger, B. J. (2009). A study of success and failure in product innovation: the case of the US electronics industry. **IEEE Transactions on engineering management**, (4), 192-203.
- McCullen, P., & Towill, D. (2001). Achieving lean supply through agile manufacturing. **Integrated Manufacturing Systems**, 12(7), 524-533.
- Mohanty, R. P., Yadav, O. P., & Jain, R. (2007). Implementation of lean manufacturing principles in auto industry. **Vilakshan-XIMB Journal of Management**, 1(1), 1-32.
- Narayanan, N. S., Raj, M. A., Ananth, T., Aravindh, S., & Karthik, B. (2016). Lean manufacturing techniques for effective utilization of man power in engine accessory production line. **International Journal of Innovative Research in Science, Engineering and Technology**, 5(4), 5032-5039.
- Nilubon Weerotpudungpong. (2019). Evaluation of Manufacturing Lean Logistic System to use in the Organization: Case Study of Nakhon Ratchasima. **Journal of Logistics and Supply Chain College**, 5 (2), 39-54.

- Robert E. Spekman, Lynn A. Isabella and Thomas C. MacAvoy. (2000). **Alliance competence: maximizing the value of your partnerships**. New York: Wiley.
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. **Dutch Journal of Educational Research**, 2,49-60.
- Schumacker, R. E., & Lomax, R. G. (2010). **A beginner's guide to structural equation modeling (3rd ed.)**. New York: Routledge/Taylor & Francis Group.
- Shah, R., & Ward, P. T. (2003). Lean manufacturing: context, practice bundles, and performance. **Journal of operations management**, 21(2),129-149.
- Tupamahu, K. H., Ghozali, I., & Basuki, P. T. (2019). Lean management, competitive advantage, and firm performance: The role of management control systems (evidence from Indonesia manufacturing firms). **Academic Journal of Interdisciplinary Studies**, 8(3), 221-221.
- Womack, J., Jones, D. and Roos, D. (1990). **The Machine that Changed the World**, New York: Rawson Associates.
- Womack, J.P. & Jones, D.T. (2003). **Lean Thinking Banish Waste and Create Wealth in Your Corporation**. New York: Simon & Schuster.
- Womack, J.P. and Jones, D.T., (1996). **Lean Thinking**. New York: Simon & Schuster.
- Ministry of Industry. (2016). **Information Service: factory information searching**. Retrieved Sep 20, 2020, from <http://userdb.diw.go.th/results1.asp>
- Taylor, N. (2020). Competition in the new ASEAN economy. **Journal of Southeast Asian Economies**, 37(3), 313-326.
- Zahedi, M. R., Naghdi Khanachah, S., & Zahedi, M. (2022). Provide a Structural Model of Lean Sustainable Supply Chain with Total Quality Management Approach in the Automotive Industry. **International Journal of Research in Industrial Engineering**, 11(4), 411-424.

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี

FACTORS RELATED TO HAPPINESS AT WORK AMONG PERSONNEL IN KANCHANABURI PROVINCIAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION

กมลชนก พิชญ์ศรีมีมาน^{1)*}, อนัญญา ประดิษฐ์ปรีชา²⁾, ปกกมล เหล่ารักษาวงษ์³⁾

¹⁾องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ²⁾สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

³⁾คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Kamonchanok Pitchayarudsamiman^{1)*}, Anunya Pradidthaprecha²⁾, Pokkamol Laoraksawong³⁾

¹⁾Kanchanaburi Provincial Administrative Organization

²⁾School of Health Science, Sukhothai Thammathirat Open University

³⁾Faculty of Public Health, Khon Kaen University

*Corresponding author email: kamon.pitchaya@gmail.com

Receive : JULY 19, 2023

Revised: April 09, 2023

Accepted: October 10, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยในการทำงาน และปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร 2) ระดับความสุขในการทำงานของบุคลากร และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยในการทำงาน และปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรและมีความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวาง ประชากร คือ บุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 499 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากการวิเคราะห์พหุคูณถอย จำนวน 403 คน และได้เพิ่มกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 10 จึงทำการศึกษาทั้งหมดจำนวน 443 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นแบบขั้นตอน

ผลการศึกษา พบว่า 1) บุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 41 - 50 ปี สมรสแล้ว และมีบุตร 1-3 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับอนุปริญญา/ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า มีตำแหน่งเป็นข้าราชการ/ข้าราชการครูองค์การบริหารส่วนจังหวัด/ลูกจ้างประจำ มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป และมีรายได้ต่อเดือนประมาณ 15,000 - 29,999 บาท 2) ระดับความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับมีความสุข (Mean $\pm$ S.D.; 72.9 ± 5.5) และ 3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value < 0.05) ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศหญิง (B: 1.7, 95%CI: 1.1-2.2) ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี (B: 0.8, 95%CI: 0.0-1.5) ตำแหน่งพนักงานจ้างตามภารกิจทั่วไป (B: -1.3, 95%CI: (-2.3) - (-0.4)) รายได้ต่อเดือน 15,000 - 29,999 บาท (B: 0.9, 95%CI: 0.1-1.7) และรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 30,000 บาทขึ้นไป (B: 1.7, 95%CI: 0.6 - 2.8) ปัจจัยในการทำงาน ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงาน (B: 3.3, 95%CI: 2.7-3.9) ด้านสวัสดิการและผลตอบแทน (B: 2.1, 95%CI:

1.2-3.0) และด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงาน (B: 1.7, 95%CI: 1.1-2.4) และปัจจัยความผูกพันต่อองค์กร ได้แก่ ด้านความรู้สึก (B: 2.4, 95%CI: 1.7-3.1) และด้านการคงอยู่ (B: 0.8, 95%CI: 0.2-1.5) ซึ่งสามารถร่วมกันทำนายความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ได้ถึงร้อยละ 73.5 ($R^2 = 0.735$) ดังนั้น ผู้บริหารหน่วยงานจึงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาความสัมพันธ์ของบุคลากรในการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ การให้เกียรติและเปิดโอกาสให้บุคลากรพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานให้น่าอยู่จะทำให้บุคลากรมีความสุขในการทำงานและมีความต้องการที่จะอยู่กับองค์กรนี้ต่อไป

คำสำคัญ : ความสุขในการทำงาน บุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ปัจจัยในการทำงาน ปัจจัยความผูกพันต่อองค์กร

ABSTRACT

The aim of this research was to study 1) personal, work and organizational commitment factors of personnel, 2) level of happiness at work of personnel, and 3) the relationship between personal, work, and organizational commitment factors of personnel, and happiness at work among personnel, all at the Kanchanaburi Provincial Administrative Organization (PAO).

This cross-sectional analytical research. All population of Kanchanaburi PAO is 449 people. The sample group was obtained from multiple regression analysis of 403 people and another 10% of the sample was added. Therefore, a total of 443 were studied people. Data were collected using a questionnaire with the reliability value of 0.94, and statistically analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation and stepwise multiple regression analysis.

The results revealed that, among all the 443 PAO personnel (respondents): 1) most of them were married women aged 41–50 years, had 1–3 children, had obtained an associate's or bachelor's degree, had been working as government officials, teachers or employees of the PAO for 15 years or more, and had a monthly income of 15,000–29,999 baht; 2) the level of their happiness at work, on a 0–100 scale. was $72.9 + 5.5$ (mean + SD); and 3) the significant relationships (regression coefficient, or B, on a 1–5 scale; p-value < 0.05) between happiness at work and various factors were: personal factors including female gender (B: 1.7, 95% CI: 1.1–2.2), postgraduate education (B: 0.8, 95% CI: 0.0–1.5), being employed for specific or general mission (B: -1.3, 95% CI: (-2.3)–(-0.4)), monthly income of 15,000–29,999 baht (B: 0.9, 95%CI: 0.1–1.7), and monthly income of 30,000 baht or more (B: 1.7, 95%CI: 0.6–2.8); work-related factors including relationship at work (B: 3.3, 95%CI: 2.7–3.9), welfare and compensation (B: 2.1, 95% CI: 1.2–3.0) and work environment (B: 1.7, 95% CI: 1.1–2.4); and organizational commitment factors including feelings (B: 2.4, 95%CI: 1.7–3.1) and persistency (B: 0.8, 95%CI: 0.2–1.5), all of which could 73.5% ($R^2 = 0.735$) predict their happiness at work at the Kanchanaburi PAO. Thus, agency executives should attach the importance to the development of personnel relationships in coexistence, including honoring and giving personnel the opportunity to develop creative thinking, creating a pleasant working environment that will make the personnel happy to work and desire to continue working with the organization.

Keywords : happiness at work, personnel in Kanchanaburi Provincial Administrative Organization, work factors, organizational commitment factors

บทนำ

ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างรวดเร็ว ในหลาย ๆ ด้าน เช่น การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีซึ่งมีผลกระทบต่อถึงคนทำงาน ในทุกอาชีพอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ทำให้ประชาชน ต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ในสังคม และจากสภาพเศรษฐกิจที่ถดถอย สถานการณ์การเมืองและปัญหาโรคระบาด ทำให้ประชาชนในวัยทำงานเกิดความเครียด วิตกกังวล และมีความสุขในการทำงาน อันเป็นเหตุก่อให้เกิด ปัญหาด้านชีวิต เศรษฐกิจและสังคม ส่งผลกระทบต่อองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ทำให้ต้องมีการ ปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานของบุคลากร เพื่อให้บุคลากรมีทัศนคติ และสุขภาพจิตที่ดี สามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ร่วมงาน ค่านิยม วัฒนธรรมองค์กรและมีความสุข ในการทำงาน (นฤมล แสงผล, 2554, 2)

การทำงานเป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิต ของมนุษย์เพราะการทำงานเป็นการหารายได้ เพื่อนำมาใช้จ่ายในการซื้อสิ่งของเพื่ออุปโภค และบริโภค โดยคนส่วนใหญ่จะใช้เวลาอยู่กับการทำงานไม่น้อยกว่าแปดชั่วโมงต่อวัน หรือเปรียบได้ ว่าสถานที่ทำงานเป็นเหมือนบ้านหลังที่สอง ดังนั้นการเอาใจใส่ต่อสถานที่ทำงานเพื่อให้มี บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงาน จึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญเพราะหากสถานที่ทำงาน น่าอยู่ คนทำงานก็จะมีมีความสุข อยากไปทำงาน และแสดงผลงานให้ออกมาดี ส่งผลให้งานประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย (ขวัญฤตา สุรินทร์, 2556, 3; ศุภวัฒน์ วิริกชะโม, 2553, 15) ถ้าไม่มีความสุข ในการทำงานก็จะเกิดภาวะหมดไฟในการทำงาน (Burnout Syndrome) ในช่วงปลายปี 2562 พบว่า

ร้อยละ 12 ของคนวัยทำงานอยู่ในภาวะหมดไฟ และร้อยละ 57 กำลังตกอยู่ในภาวะเสี่ยงสูง ผลการสำรวจนี้จึงสะท้อนให้เห็นว่าการดูแลสุขภาพจิต ของพนักงานในองค์กรเป็นเรื่องจำเป็นจึงต้องให้ความสำคัญกับความสุขในการทำงานมากขึ้น (โพส্তুเตย์, 2563, 1)

สำหรับความสุขในการทำงานเป็นความรู้สึก ของบุคคลที่มีต่อการทำงาน ซึ่งความรู้สึกดังกล่าว มีทั้งด้านลบและด้านบวก สามารถอธิบายได้ดังนี้ 1) ความสุขในการทำงานในมิติของความรู้สึกด้านบวก เป็นความรู้สึกเป็นสุข สนุกสนาน เพลิดเพลิน รื่นเริง ธรรมชาติในการทำงาน รวมทั้งความรู้สึกอยากจะทำงาน ความสุขในการทำงานลักษณะนี้แสดงออกมา ในรูปแบบของความพึงพอใจในงาน (Job satisfaction) ความผูกพันต่อองค์กร (Organizational commitment) ความทุ่มเทในงาน (Job involvement) ความผูกพัน ในงาน (Engagement) ความก้าวหน้าในงาน (Thriving) ความกระปรี้กระเปร่าในการทำงาน (Vigor) และองค์ประกอบ ของความสุข 8 ประการ (8 Happy) 2) ความสุข ในการทำงานในมิติของความรู้สึกด้านลบเป็นอารมณ์ ความรู้สึกเป็นทุกข์ คับข้องใจ เศร้าหมอง ไม่สบายใจ ซึ่งอารมณ์ความรู้สึกเหล่านี้เกิดจากการทำงาน สิ่ง ที่แสดงถึงความรู้สึกด้านลบ คือ ความเหนื่อยหน่ายในการ ทำงาน (Burn out) (ธิดารักษ์ ลือชา และกฤษฎาภรณ์ ยุงทอง, 2560, 12)

สถาบันวิจัยประชากรและสังคมมหาวิทยาลัยมหิดล ได้ดำเนินโครงการวิจัยคุณภาพชีวิตและความสุข อย่างต่อเนื่อง และได้พัฒนาเครื่องมือวัดความสุข ระดับบุคคล ที่เหมาะสมกับบริบทคนทำงาน ในประเทศไทยที่มีความสอดคล้องกับองค์ประกอบ ความสุข 8 ประการ ของสำนักงานกองทุนสนับสนุน การสร้างเสริมสุขภาพ โดยใช้ตัวชี้วัดที่ผ่านกระบวนการ

สังเคราะห์และกระบวนการวิเคราะห์จากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวัดคุณภาพชีวิตและความสุขระดับบุคคลของหลากหลายโครงการวิจัยจนมาเป็นเครื่องมือวัดความสุขด้วยตนเอง โดย Happinometer ประกอบด้วยส่วนข้อมูลทั่วไป และมีมิติความสุข 9 มิติ (ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต และคณะ, 2555, 26)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี เป็นหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและจัดบริการสาธารณะเพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด และเป็นองค์กรที่มีการปรับเปลี่ยนนโยบายตามผู้บริหารที่เป็นนักการเมืองมีโครงสร้างการบริหารงานแบ่งส่วนราชการออกเป็น 10 ส่วนราชการ การทำงานของแต่ละส่วนราชการมีความยากง่ายแตกต่างกันตามหน้าที่ความรับผิดชอบ การทำงานบริการประชาชนและตอบสนองนโยบายของนักการเมืองอาจทำให้เกิดความเครียดในการทำงานได้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพของตนเองต่อผลงานและต่อหน่วยงาน และหากสะสมความเครียดในการทำงานอย่างต่อเนื่อง จนเกิดภาวะหมดไฟในการทำงานจะมีการแสดงออกที่ผิดปกติทางด้านร่างกายและจิตใจ แต่ถ้าหากบุคลากรทำงานอย่างมีความสุข รู้สึกผูกพันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับองค์กร ส่งผลให้เกิดผลงานที่มีคุณภาพ และเป็นไปตามเป้าหมายย่อมทำให้เกิดความพึงพอใจในงานและความรู้สึกผูกพันต่อองค์กร (กานต์ชนก แซ่ฮ่วย, 2554, 19; กฤษดา แสงวดี, 2554, 5; สุวีณา ไชยแสนย์, 2559, 169) จะเห็นได้ว่าความสุขในการทำงานเป็นสิ่งสำคัญ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อศึกษาระดับความสุขในการทำงาน และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่

ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยในการทำงาน ปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรโดยนำผลการศึกษาที่ได้สะท้อนให้ผู้บริหารและองค์กรวางแผนงานในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้เกิดความสุขในการทำงาน เพื่อให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรสามารถปฏิบัติงานที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ลดปัญหาการขาดงานโดยไม่จำเป็นและลดปัญหาการโอนย้ายรวมไปถึงการลาออกจากองค์กร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยในการทำงาน และปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อศึกษาระดับความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี
3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยในการทำงาน และปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านประชากร: ประชากร คือ บุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีที่ปฏิบัติงานเป็นระยะเวลาต่อเนื่องอย่างน้อย 1 ปีขึ้นไป

กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ที่ปฏิบัติงานภายในและภายนอกสำนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วย ข้าราชการ ข้าราชการครู ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้างที่ปฏิบัติงานประจำในสำนักงานและนอกสำนักงาน จำนวน 443 คน โดยใช้สูตรคำนวณสำหรับการวิเคราะห์พหุคูณโดย (Basinska and Ruzyczka, 2013 อ้างถึงใน ญฐนันท์ ฤทธิ์สำเร็จ, 2563, 89)

การสุ่มตัวอย่าง

บุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 443 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบตามสัดส่วนของส่วนราชการ

2. ด้านพื้นที่: ขอบเขตพื้นที่ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี

3. ด้านระยะเวลา: เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึงเดือนพฤษภาคม 2565

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ (ปี) ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส สถานะการมีบุตร ตำแหน่ง รายได้ (บาท) ระยะเวลาในการทำงาน ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีถึงปัจจุบัน (ปี)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยในการทำงาน ประกอบด้วย คำถาม จำนวน 40 ข้อ โดยประเมินข้อมูล 5 ด้าน ซึ่งพัฒนามาจากงานของ วิภาดา แก้วนิยมชัยศรี (2556) มีลักษณะคำถามเป็นมาตรวัดแบบ Likert 5 อันดับ

การแปลความหมายระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการทำงานโดยภาพรวมจากจำนวนคำถาม ทั้งหมด 40 ข้อ คำนวณโดยใช้สูตรคำนวณหาความกว้างอันตรภาคชั้น และสามารถแปลผลระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการทำงานโดยภาพรวม จากค่าเฉลี่ย 3 ระดับ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ความหมาย
146.68 – 200.00	ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการทำงานเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับสูง
93.34 – 146.67	ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการทำงานเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับกลาง
40.00 – 93.33	ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการทำงานเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับต่ำ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามวัดความผูกพันต่อองค์กร (Organizational commitment) จำนวน 10 ข้อ โดยประเมินข้อมูล 3 ด้าน ซึ่งพัฒนามาจากงานของ กัญจน์ภัส ชูผล (2559) มีลักษณะคำถามเป็นมาตรวัดแบบ Likert 5 อันดับ

การแปลความหมายระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรโดยภาพรวม จากจำนวนคำถาม ทั้งหมด 10 ข้อ คำนวณโดยใช้สูตรคำนวณหาความกว้างอันตรภาคชั้น และสามารถแปลผลระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยความผูกพันต่อองค์กร โดยภาพรวมจากค่าเฉลี่ย 3 ระดับ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ความหมาย
36.68 – 50.00	ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรในระดับสูง
23.34 – 36.67	ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรในระดับกลาง
10.00 – 23.33	ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรในระดับต่ำ

ส่วนที่ 4 แบบสำรวจความสุขด้วยตนเอง (Happinometer) (ศิริพันธ์ กิตติสุขสถิต และคณะ, 2555, 39) ประกอบด้วยคำถาม จำนวน 56 ข้อ ประเมินข้อมูล

9 ด้าน โดยมีลักษณะคำถามเป็นมาตรวัดแบบ Likert 5 อันดับ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ผล	ความหมาย
0.00 – 24.99	ผู้บริหารต้องดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วน	ผู้บริหารต้องดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วน
25.00 – 49.99	ผู้บริหารต้องดำเนินการแก้ไขอย่างจริงจัง	ผู้บริหารต้องดำเนินการแก้ไขอย่างจริงจัง
50.00 – 74.99	ผู้บริหารต้องสนับสนุนให้มีความสุขยิ่งขึ้นไป	ผู้บริหารต้องสนับสนุนให้มีความสุขยิ่งขึ้นไป
75.00 – 100.0	ผู้บริหารควรสนับสนุนและยกย่องเป็นแบบอย่าง	ผู้บริหารควรสนับสนุนและยกย่องเป็นแบบอย่าง

2. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน และวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index: IOC) ได้ค่าดัชนีความ สอดคล้องโดยรวมของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.94

2.2 ตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะ คล้ายคลึงกับประชากรที่จะศึกษา ได้แก่ บุคลากรสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม จังหวัดนครปฐม จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบราค (Cronbach's Alpha Coefficients) มี ค่าความ เชื่อถือได้โดยรวมของแบบสอบถามเท่ากับ 0.87

3. จริยธรรมการวิจัย

งานวิจัยนี้ขอรับการพิจารณารับรองจริยธรรมการวิจัยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยผ่านการอนุมัติตามหมายเลข IRB-SHS 2020/1004/84 ผู้วิจัยได้ทำการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยแนะนำตัวชี้แจงรายละเอียดโครงการแก่ผู้เข้าร่วมวิจัยเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และขั้นตอนการวิจัย ผลกระทบที่อาจจะได้รับและการปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลเป็นความลับ พร้อมทั้งให้ผู้เข้าร่วมวิจัยลงนามยินยอมเข้าร่วมโครงการและการให้ข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี พร้อมแนบข้อเสนอโครงการวิจัย เพื่อขออนุญาตทำการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นผ่าน Google Form ระหว่างเดือนมีนาคม ถึงเดือนพฤษภาคม 2565

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ซึ่งใช้สำหรับการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นแบบขั้นตอน (Multiple linear regression analysis – MRA)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล ปัจจัยในการทำงาน และปัจจัยความผูกพันต่อองค์กร

การศึกษาครั้งนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 52.6 เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 43 ปี มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 58.0 และส่วนใหญ่มีบุตร 1 - 3 คน ร้อยละ 57.1 มีระดับการศึกษานุปริญญา/ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 46.7 และมีตำแหน่งเป็นข้าราชการ/ข้าราชการครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด/ลูกจ้างประจำ ร้อยละ 54.9 และกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 40 มีประสบการณ์

การทำงานตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 40.6 มีรายได้ต่อเดือน 15,000 - 29,999 บาท

ปัจจัยในการทำงาน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับกลาง (Mean±S.D.; 143.90±12.97) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานอยู่ในระดับสูง (Mean±S.D.; 30.04±2.94) รองลงมา คือ ด้านสวัสดิการ และผลตอบแทนอยู่ในระดับสูง (Mean±S.D.; 29.53±4.70) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านผู้นำและนโยบาย อยู่ในระดับกลาง (Mean±S.D.; 27.40±2.97)

ปัจจัยความผูกพันต่อองค์กร พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับกลาง (Mean±S.D.; 36.42 ± 4.18) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านความรู้สึกรัก อยู่ในระดับสูง (Mean±S.D.; 18.3±2.13) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

คือ ด้านการคงอยู่ อยู่ในระดับกลาง (Mean±S.D.; 7.18±1.15)

2. ระดับความสุขในการทำงาน

การศึกษา พบว่า บุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีมีค่าเฉลี่ยความสุขในการทำงาน อยู่ใน ระดับ มี ความ สุข (Mean±S.D.; 72.87±5.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการงานดีมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมีความสุขอย่างยิ่ง (Mean±S.D.; 75.67±7.76) รองลงมา คือ ด้านจิตวิญญาณดีมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มีความสุขอย่างยิ่ง (Mean±S.D.; 75.08±6.33) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านสุขภาพการเงินดี มีค่าเฉลี่ย อยู่ใน ระดับ มี ความ สุข (Mean±S.D.; 68.87±9.51) ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าระดับความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี (n = 443)

ความสุขในการทำงาน	จำนวน (ร้อยละ) ระดับความสุขในการทำงาน				$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
	ไม่มีความสุข อย่างยิ่ง	ไม่มี ความสุข	มี ความสุข	มีความสุข อย่างยิ่ง			
สุขภาพดี (Happy body)	0 (0.0)	8 (1.8)	273 (60.8)	168 (37.4)	68.87	9.51	มีความสุข
ผ่อนคลายดี (Happy relax)	0 (0.0)	0 (0.0)	214 (47.7)	235 (52.3)	73.89	8.85	มีความสุข
จิตวิญญาณดี (Happy soul)	0 (0.0)	0 (0.0)	176 (39.2)	273 (60.8)	75.08	6.33	มีความสุข อย่างยิ่ง
สังคมดี (Happy society)	0 (0.0)	0 (0.0)	278 (61.9)	171 (38.1)	72.25	8.27	มีความสุข
ใฝ่รู้ดี (Happy brain)	0 (0.0)	4 (0.9)	268 (59.7)	177 (39.4)	71.50	9.82	มีความสุข
สุขภาพการเงินดี (Happy money)	0 (0.0)	29 (6.5)	308 (68.6)	112 (24.9)	64.09	13.00	มีความสุข
การงานดี (Happy work-life)	0 (0.0)	0 (0.0)	219 (48.8)	230 (51.2)	75.67	7.76	มีความสุข อย่างยิ่ง
รวม					72.87	5.51	มีความสุข

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสุขในการทำงาน

การวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ด้วยการวิเคราะห์แบบลดถอยพหุคูณเชิงเส้นแบบขั้นตอน (Stepwise multiple linear regression analysis) พบว่า ตัวแปรอิสระที่สามารถร่วมกันทำนายความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มี 10 ตัวแปร คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ($B = 1.68, p\text{-value} < 0.001$) กล่าวคือ เพศหญิงมีความสุขในการทำงานมากกว่าเพศชาย ระดับการศึกษาปริญญาโท/ปริญญาเอก ($B = 0.76, p\text{-value} = 0.05$) กล่าวคือ บุคลากรที่มีการศึกษาสูงกว่ามีความสุขในการทำงานมากกว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า พนักงานจ้างตามภารกิจ/ทั่วไป ($B = -1.31, p\text{-value} = 0.01$) กล่าวคือ ตำแหน่งพนักงานจ้างตามภารกิจ/ทั่วไป มีความสุขในการทำงานมากกว่าตำแหน่งอื่น และรายได้ต่อเดือน 15,000 – 29,999 บาท ($B = 0.93, p\text{-value} = 0.03$) และ รายได้ ตั้งแต่ 30,000 บาท ขึ้นไป ($B = 1.70, p\text{-value} = 0.002$) กล่าวคือ บุคลากรที่มีรายได้สูงมีความสุขในการทำงานมากกว่าบุคลากรที่มีรายได้น้อย ปัจจัยในการทำงาน ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงาน ($B = 3.32, p\text{-value} < 0.001$) กล่าวคือ เมื่อปัจจัยในการทำงาน

ด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงานเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ความสุขในการทำงาน จะเพิ่มขึ้น 3.32 หน่วย ด้านสวัสดิการและผลตอบแทน ($B = 2.10, p\text{-value} < 0.001$) กล่าวคือ เมื่อปัจจัยในการทำงานด้านสวัสดิการและผลตอบแทนเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ความสุขในการทำงานจะเพิ่มขึ้น 2.10 หน่วย และด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ($B = 1.71, p\text{-value} < 0.001$) กล่าวคือ เมื่อปัจจัยในการทำงานด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงานเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ความสุขในการทำงานจะเพิ่มขึ้น 1.71 หน่วย และปัจจัยความผูกพันต่อองค์กร ได้แก่ ด้านความรู้สึกรัก ($B = 2.42, p\text{-value} < 0.001$) กล่าวคือ เมื่อปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรด้านความรู้สึกรักเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ความสุขในการทำงานจะเพิ่มขึ้น 2.418 หน่วย ด้านการคงอยู่ ($B = 0.85, p\text{-value} = 0.012$) กล่าวคือ เมื่อปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรด้านการคงอยู่ เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี จะเพิ่มขึ้น 0.85 หน่วย ซึ่งตัวแปรอิสระ ทั้ง 10 ตัวแปรดังกล่าวมีผลและสามารถร่วมกันทำนายความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ได้ร้อยละ 73.5 ($R^2 = 0.735$) ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี (n = 443)

ตัวแปรพยากรณ์	B	SE.(B)	Beta	95% CI	t	p-value
ปัจจัยส่วนบุคคล						
เพศ	1.68	0.28	0.15	1.13-2.23	5.95	< 0.001
ระดับการศึกษาปริญญาโท/ปริญญาเอก	0.76	0.39	0.05	0.00-1.52	1.20	0.049
ตำแหน่งพนักงานจ้างตามภารกิจ/ทั่วไป	-1.31	0.48	-0.12	(-2.26)-(-0.37)	-2.73	0.007
รายได้ต่อเดือน 15,000-29,999 บาท	0.93	0.41	0.08	0.12-1.73	2.25	0.025
รายได้ต่อเดือน 30,000 บาทขึ้นไป	1.70	0.55	0.14	0.61-2.79	3.07	0.002
ปัจจัยในการทำงาน						
ด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงาน	3.32	0.32	0.30	2.71-3.94	10.56	< 0.001
ด้านสวัสดิการและผลตอบแทน	2.10	0.45	0.19	1.22-2.98	4.68	< 0.001
ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน	1.71	0.33	0.15	1.06-2.36	5.14	< 0.001
ปัจจัยความผูกพันต่อองค์กร						
ด้านความรู้สึก	2.42	0.35	0.22	1.73-3.11	6.88	< 0.001
ด้านการคงอยู่	0.85	0.34	0.08	0.19-1.51	2.51	0.012
(Constant)	66.07	0.57		64.96-67.18	116.99	< 0.001

$R = 0.857$, $R^2 = 0.735$, $R^2_{adj} = 0.729$, $F = 119.935$, $p\text{-value} < 0.001$

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ตัวแปรอิสระที่สามารถร่วมกันทำนายความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ เพศหญิง ($B = 1.68$) กล่าวคือ เพศหญิงมีความสุขในการทำงานมากกว่าเพศชาย สอดคล้องงานวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้ดัชนีวัดระดับความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดสำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ของ อภิชาติ ภูพานิช (2551) พบว่า เพศที่ต่างกันจะมีความสุขในการทำงานต่างกัน โดยเพศหญิงจะมีความสุขมากกว่าเพศชายระดับการศึกษา ระดับปริญญาโท/ปริญญาเอก ($B = 0.76$) กล่าวคือบุคลากรที่มีการศึกษาสูงกว่ามีความสุขในการทำงานมากกว่า

บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการศึกษาความสุขในการทำงานของพนักงานบริษัท ควอลิตี้เซรามิก จำกัด จังหวัดลำปาง ของ ชุตินันท์ ฟ้าภิญโญ (2553) พบว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงานของบุคลากร โดยบุคลากรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าจะมีความสุขในการทำงานมากกว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า พนักงานจ้างตามภารกิจ/ทั่วไป ($B = -1.31$) กล่าวคือ ตำแหน่งพนักงานจ้างตามภารกิจ/ทั่วไป มีความสุขในการทำงานหรือตำแหน่งอื่น หรือกล่าวได้ว่าตำแหน่งข้าราชการ/ครู/ลูกจ้างประจำมีความสุขในการทำงานมากกว่าตำแหน่งพนักงานจ้างตามภารกิจ/ทั่วไป สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการศึกษาความสุขในการทำงานของพนักงานบริษัท ควอลิตี้เซรามิก จำกัด จังหวัดลำปาง ของชุตินันท์ ฟ้าภิญโญ (2553)

พบว่า ระดับตำแหน่งงานมีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงานของบุคลากร โดยบุคลากรที่มีระดับตำแหน่งสูงกว่าจะมีความสุขในการทำงานมากกว่าบุคลากรที่มีระดับตำแหน่งต่ำกว่า รายได้ต่อเดือน 15,000 – 29,999 บาท ($B = 0.93$) และรายได้ตั้งแต่ 30,000 บาทขึ้นไป ($B = 1.70$) กล่าวคือ บุคลากรที่มีรายได้สูงมีความสุขในการทำงานมากกว่าบุคลากรที่มีรายได้น้อย สอดคล้องกับงานวิจัย เรื่องการศึกษาความสุขในการทำงานของพนักงานบริษัท แก๊วกโซสมิทโคลัน (ประเทศไทย) จำกัด ของ ศิริธร สายสุนทร (2558) พบว่า พนักงานที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความสุขในงานด้านความสำเร็จแตกต่างกัน โดยพนักงานที่มีรายได้มากกว่ามีความสุขในงานด้านความสำเร็จมากกว่า ปัจจัยในการทำงานด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงาน ($B = 3.32$) กล่าวคือ เมื่อปัจจัยในการทำงานด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงานเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีจะเพิ่มขึ้น 3.32 หน่วย สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของเทศบาลในจังหวัดบึงกาฬของ วิภาดา แก้วนิยมชัยศรี (2556) พบว่า ปัจจัยในการทำงานด้านความสัมพันธ์ในที่ทำงาน มีผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของเทศบาลในจังหวัดบึงกาฬด้านสวัสดิการและผลตอบแทน ($B = 2.10$) กล่าวคือ เมื่อปัจจัยในการทำงานด้านสวัสดิการและผลตอบแทนเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี จะเพิ่มขึ้น 2.10 หน่วย สอดคล้องกับงานวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของเทศบาลในจังหวัดบึงกาฬของ วิภาดา แก้วนิยมชัยศรี (2556) พบว่า ปัจจัยในการทำงานด้านสวัสดิการและผลตอบแทนมีผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของเทศบาลในจังหวัดบึงกาฬด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ($B = 1.71$) กล่าวคือ เมื่อปัจจัยในการทำงานด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงาน

เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี จะเพิ่มขึ้น 1.71 หน่วย สอดคล้องกับงานวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของเทศบาลในจังหวัดบึงกาฬของ วิภาดา แก้วนิยมชัยศรี (2556) พบว่า ปัจจัยในการทำงานด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของเทศบาลในจังหวัดบึงกาฬ ปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรด้านความรู้สึก ($B = 2.42$) กล่าวคือ เมื่อปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรด้านความรู้สึก เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี จะเพิ่มขึ้น 2.42 หน่วย สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องความผูกพันต่อองค์กรคุณภาพชีวิตการทำงาน และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานขายแห่งหนึ่งในจังหวัดสมุทรปราการของ กัญจน์ภัส ชูผล (2559) พบว่า ความผูกพันต่อองค์กรด้านความรู้สึกมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและคุณภาพชีวิตในการทำงาน ด้านการคงอยู่ ($B = 0.85$) กล่าวคือ เมื่อปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรด้านการคงอยู่เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี จะเพิ่มขึ้น 0.85 หน่วย สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องความผูกพันต่อองค์กร คุณภาพชีวิตการทำงาน และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานขายแห่งหนึ่งในจังหวัดสมุทรปราการ ของ กัญจน์ภัส ชูผล (2559) พบว่า ความผูกพันต่อองค์กรด้านการคงอยู่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและคุณภาพชีวิตในการทำงาน ซึ่งตัวแปรอิสระทั้ง 10 ตัวแปรดังกล่าวสามารถร่วมกันทำนายความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีได้ร้อยละ 73.5

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษาในระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับกลาง ดังนั้น ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานควรมีการกำหนดขอบเขตพื้นที่ในการทำงานที่ให้ความเป็นส่วนตัวและมีการนำเครื่องมือหรือวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยและสิ่งอำนวยความสะดวกเข้ามาปรับใช้ในการทำงานอย่างเพียงพอ

1.2 จากการศึกษาในระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับกลาง โดยบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีทุกคนควรนำข้อมูลจากผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความสัมพันธ์ความเข้าใจในการอยู่ร่วมกันเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศของความสุขในการทำงาน เช่น การแสดงออกต่อกัน การให้เกียรติต่อกัน

1.3 จากการศึกษาในระดับความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

กาญจนบุรี มีค่าเฉลี่ยความสุขในการทำงานอยู่ในระดับมีความสุข โดยด้านสุขภาพเงินดีเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีควรมีการกำหนดนโยบายที่สามารถดึงดูดใจให้กับบุคลากร เช่น การเพิ่มเงินพิเศษ (โบนัส) เพื่อให้องค์การมีความน่าสนใจและทำให้บุคลากรอยากทำงานกับองค์การนี้เพราะได้รับผลประโยชน์ที่มีความเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษารั้งต่อไปควรมีการศึกษเปรียบเทียบเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีในด้านอื่น ๆ เช่น ปัจจัยทางด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันส่งผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากร และสามารถนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาองค์การได้อย่างมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กฤษดา แสงวดี. (2554). **ประมวลหลักปฏิบัติองค์การอนามัยโลกว่าด้วยการสรรหาบุคลากรด้านสุขภาพเข้าทำงานระหว่างประเทศ**. กรุงเทพฯ: เดอะกราฟิก ชีสเต็มส์.
- กัญจน์ภัส ฐผล. (2559). **ความผูกพันต่อองค์กร คุณภาพชีวิตการทำงาน และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานขายแห่งหนึ่งในจังหวัดสมุทรปราการ**. ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- กานต์ชนก แซ่อยู่. (2554). **ปัจจัยพยากรณ์ภาวะหมดไฟในการทำงานของผู้ให้การศึกษาในเขตภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ขวัญลดา สุรินทร์. (2556). **ความสุขในการทำงานของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย**. การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- ชุติมณท์ ฟ้าภิญโญ. (2553). **ความสุขในการทำงานให้กับบริษัทควอลิตี้เซรามิกจำกัด ลำปาง**. การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ณัฐนันท์ ฤทธิ์สำเร็จ. (2563). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะหมดไฟในการทำงานของบุคลากรในโรงพยาบาล เอกชน อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี. *วารสารสาธารณสุขมหาวิทยาลัยบูรพา*, 17(1), 86 – 99.
- ธิดารักษ์ ลือชา และกฤษฎากรณ์ ยุงทอง. (2560). ความสุขในการทำงาน : ความหมายและการวัด. *วารสารราชภัฏเพชรบูรณ์สาร*, 19(2), 9 – 18.
- นฤมล แสงผล. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- โพสท์ทูเดย์. (2563). BURNOUT IN THE CITY งานวิจัยชี้ชาวกรุงเทพฯ ทำงานเกินครึ่งเสี่ยงหมดไฟ. ค้นเมื่อ มีนาคม 21, 2566, จาก <https://www.posttoday.com/lifestyle/613654>.
- วิภาดา แก้วนิยมชัยศรี. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของเทศบาลในจังหวัดบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิรินคร สายสุนทร. (2558). ความสุขในการทำงานของพนักงานบริษัทแกล็กโซสมิทไคลน์ (ประเทศไทย) จำกัด. *วารสารเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม*, 14(3), 431 – 437.
- ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต กาญจนา ตั้งชลทิพย์ สุภรต์ จรัสสิทธิ์ เฉลิมพล สายประเสริฐ พอดา บุญศิริธนะ และวรรณภา อารีย์. (2555). *คู่มือการวัดความสุขด้วยตนเอง Happinometer*. กรุงเทพฯ: ธรรมดาเพรส.
- ศุภวัฒน์ วิรักษะโม. (2553). ความสุขในการทำงานของเจ้าหน้าที่ในเทศบาลตำบลหนองเบน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุวิณา ไชยแสนย์. (2559). องค์กรแห่งความสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม. *วารสารการเมืองการปกครอง*, 6(1), 167 – 183.
- อภิชาติ ภูพานิช. (2551). การใช้ดัชนีวัดระดับความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Maslow, Abraham H. (1970). *Motivation and Personality* 2nd. New York: Harper & Row.
- Newstrom, J.W. and Davis, K. (2002). *Organizational behavior: Human behavior at work*. New York: McGraw-Hill.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม

FACTORS AFFECTING PUBLIC SECTOR MANAGEMENT QUALITY OF PHRONGMADUA SUBDISTRICT MUNICIPALITY, NAKHON PATHOM PROVINCE

บรรพต กิตติสุนทร¹⁾ และสมยศ สืบจากดี²⁾

^{1), 2)} คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

Banpot Kittosoon¹⁾ and Somyot Suejajadee²⁾

^{1), 2)} Lecturer of Faculty of Humanities and Social Sciences. Nakhon Pathom Rajabhat University

*Corresponding author e-mail: bikkbi@hotmail.co.th

Receive : AUGUST 31, 2023

Revised: October 24, 2023

Accepted: November 15, 2023

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ได้แก่ ประการที่หนึ่ง เพื่อศึกษาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ประการที่สอง เพื่อศึกษาปัจจัยคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงาน และประการที่สาม เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรของเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ จำนวน 108 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า 1) ระดับคุณภาพในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.59$, S.D. = .617) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ ($\bar{x} = 3.86$, S.D. = .519) รองลงมาคือ ด้านประชาธิปไตยในการทำงาน ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = .527) ด้านความมั่นคงในงาน ($\bar{x} = 3.74$, S.D. = .527) ด้านบูรณาการสังคม ($\bar{x} = 3.73$, S.D. = .496) ด้านพัฒนาการและเจริญเติบโต ($\bar{x} = 3.66$, S.D. = .503) ด้านเสรีภาพในการร่วมเจรจาต่อรอง ($\bar{x} = 3.58$, S.D. = .625) ด้านการมีส่วนร่วมในองค์กร ($\bar{x} = 3.56$, S.D. = .611) ด้านเวลาว่างของชีวิต ($\bar{x} = 3.51$, S.D. = .585) ด้านค่าตอบแทนที่เหมาะสมและเพียงพอ ($\bar{x} = 3.37$, S.D. = .782) และ ด้านผลประโยชน์เกื้อกูล ($\bar{x} = 3.09$, S.D. = .802) ตามลำดับ 2) ระดับคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.60$, S.D. = .517) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($\bar{x} = 3.89$, S.D. = .575) รองลงมาคือ ด้านการจัดการกระบวนการ ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = .509) ด้านการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ($\bar{x} = 3.74$, S.D. = .367) ด้านการนำองค์กร ($\bar{x} = 3.72$, S.D. = .468) ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ($\bar{x} = 3.64$, S.D. = .520) ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ($\bar{x} = 3.37$, S.D. = .514) ตามลำดับ และ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พบว่า ปัจจัยด้านประชาธิปไตยในการทำงาน ปัจจัยด้านพัฒนาการและการเจริญเติบโต และปัจจัยด้านผลประโยชน์เกื้อกูล

มีผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม ร้อยละ 70.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การบริหารจัดการภาครัฐ คุณภาพ เทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ

ABSTRACT

The study of factors affecting the quality of public administration of Phrongmadua subdistrict municipality, Nakhon Pathom province, has three objectives: 1) to study the quality of public administration, 2) to study the quality of life factors in work performance, and 3) to study the factors affecting the quality of public administration of Phrongmadua subdistrict municipality, Nakhon Pathom province. A questionnaire was used as a tool to collect data from the population of Phrongmadua subdistrict municipality, totaling 108 people. The statistics used in the data analysis were frequency, percentage, standard deviation, mean, and stepwise multiple regression analysis.

The results of this study found that: 1) The quality level of work performance is at a moderate level ($\bar{x} = 3.59$, S.D. = .617) and when considering each aspect, it is found that the aspect with the highest mean value was safe and hygienic environment ($\bar{x} = 3.86$, S.D. = .519), followed by work democracy ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = .527), job security ($\bar{x} = 3.74$, S.D. = .527), social integration ($\bar{x} = 3.73$, S.D. = .496), development and growth ($\bar{x} = 3.66$, S.D. = .503), freedom to negotiate ($\bar{x} = 3.58$, S.D. = .625), participation in the organization ($\bar{x} = 3.56$, S.D. = .611), free time in life ($\bar{x} = 3.51$, S.D. = .585), appropriate and adequate compensation ($\bar{x} = 3.37$, S.D. = .782) and benefits ($\bar{x} = 3.09$, S.D. = .802) respectively; 2) The quality level of public administration is at a moderate level ($\bar{x} = 3.60$, S.D. = .517) and when considering each aspect, it is found that the aspect with the highest mean value was the aspect of giving importance to service recipients and stakeholders ($\bar{x} = 3.89$, S.D. = .575), followed by the aspect of process management ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = .509), strategic planning ($\bar{x} = 3.74$, S.D. = .367), organizational leadership ($\bar{x} = 3.72$, S.D. = .468), human resource focus ($\bar{x} = 3.64$, S.D. = .520), operational results, measurement, analysis, and knowledge management ($\bar{x} = 3.37$, S.D. = .514), respectively; and 3) For the factors affecting the quality of public administration, it is found that democratic factors in work, development and growth factors, and benefits affect the quality of public administration of Phrongmadua subdistrict municipality, Nakhon Pathom Province, at 70.3 %, with the statistical significance at the .05 level.

Keywords : public administration, quality, Phrongmadua subdistrict municipality

บทนำ

การปฏิบัติงานมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต ผู้ที่อยู่ในวัยทำงานย่อมใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ที่ทำงาน เปรียบได้ว่าที่ทำงานเสมือนบ้านหลังที่สองที่ผู้คน ต้องปฏิบัติงานอยู่ร่วมกันภายใต้กฎระเบียบ และสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันไป องค์กรต่าง ๆ จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาสภาพแวดล้อม ในการปฏิบัติงานเพื่อจูงใจให้คนเข้ามาปฏิบัติงาน ในองค์กรและยังส่งผลต่อสภาพลักษณะที่ดีต่อองค์กรเอง โดยองค์กรส่วนใหญ่จะคำนึงถึงปัจจัยจูงใจเพื่อจะรักษา ทุนมนุษย์ไว้ในองค์กร เพราะ "ทุนมนุษย์" ถือเป็น สินทรัพย์ที่มีคุณค่าขององค์กรสามารถเพิ่มมูลค่า ในตัวตนได้ไร้ขีดจำกัดและเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ช่วยเสริมสร้างศักยภาพ และประสิทธิภาพในการ ดำเนินงานให้กับองค์กรนำไปสู่ความสำเร็จและการ สร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่องค์กร (สายชล คงทิม, 2562 ,1) เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้และเพื่อตอบสนอง ความต้องการพื้นฐานของตนเอง ดังนั้นเมื่อคนต้องใช้ ชีวิตในการปฏิบัติงานเป็นส่วนใหญ่จึงควรมีสภาวะ ด้านต่าง ๆ ที่เหมาะสม คือ ควรมีความสุขทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ มีความรู้สึกมั่นคงในเรื่องต่าง ๆ อาทิ ความมั่นคงทางร่างกาย อารมณ์ และสังคม ถ้าเกิด ความรู้สึกที่ดีต่องานจะส่งผลดีต่อทั้งตัวบุคคล และองค์กร ซึ่งคุณภาพของบุคลากรที่ปฏิบัติงานเป็น ปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้ไปสู่ความสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ขององค์กรนั้น (ปวันรัตน์ ตนานนท์, 2550, 1)

สำหรับเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ จังหวัด นครปฐม มีการทำหน้าที่ในการจัดระบบบริการ สาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น หน่วยงานจึงต้องคำนึงถึงคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรและพัฒนาองค์กรให้มีคุณภาพในการ บริหารจัดการภาครัฐเพื่อพร้อมสำหรับสถานการณ์ ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต รวมทั้งในปัจจุบัน

หน่วยงานต่าง ๆ เริ่มมีการพัฒนาสิ่งเหล่านี้เพื่อที่ จะทำให้การดำเนินการจัดการในด้านต่าง ๆ ประสบ ความสำเร็จและมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งเทศบาล ตำบลโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐมนั้นประสบ กับปัญหาการบริหารงาน เช่น ปัญหาการประสานงาน ระหว่างฝ่าย ปัญหาความไม่สมดุลระหว่างบุคลากร บางส่วนราชการในสังกัดกับปริมาณงานและการกิจ ของเทศบาล ซึ่งทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และคุณภาพงานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ประกอบกับ การเผชิญกับปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา (โควิด-19) ในด้านการป้องกันควบคุม ความเสี่ยงในพื้นที่เขตเทศบาล เช่น การตรวจวัด อุณหภูมิและล้างแอลกอฮอล์ก่อนเข้าปฏิบัติงาน การตรวจ ATK เบื้องต้น ทำให้ปัญหาการปฏิบัติงาน ของบุคลากรให้ ประสบผลสำเร็จตามหน้าที่ หรือความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายไม่เป็นไปตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากปัจจัย จูงใจในการปฏิบัติงาน เช่น ค่าตอบแทนที่เพียงพอ และยุติธรรม ความมั่นคงในอาชีพ โอกาสความก้าวหน้า ในตำแหน่งงาน รวมไปถึงสภาพแวดล้อมในการ ปฏิบัติงาน เทศบาลจึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง องค์กรให้มีความทันสมัย ปรับเปลี่ยนกระบวนการทศน์ ในการปฏิบัติงาน เน้นการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พัฒนา ขีดสมรรถนะของบุคลากร รวมทั้งพัฒนาขีด ความสามารถในการเทียบเคียงสมรรถนะกับองค์กรอื่น เพื่อความได้เปรียบในการแข่งขันซึ่งองค์กรเหล่านั้น ยึดยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนเพื่อก้าวไปสู่คุณภาพ การบริหารจัดการภาครัฐ โดยนำเครื่องมือการบริหาร จัดการแนวใหม่เข้ามาใช้ในองค์กรเพื่อช่วยสร้าง สมรรถนะองค์กร และส่งเสริมให้การดำเนินงานเป็นไป ตามยุทธศาสตร์บรรลุเป้าหมายหรือวิสัยทัศน์ที่กำหนด (สุรศักดิ์ ชะมารัมย์, 2559, 1) จากการศึกษาเบื้องต้น ผู้วิจัยพบว่า บุคลากรจะมีคุณภาพชีวิตในการ ปฏิบัติงานที่ดีขึ้นขึ้นอยู่กับการพัฒนาขีดสมรรถนะ ของบุคลากรในองค์กร ซึ่งเน้นการปฏิบัติงานที่มี

ประสิทธิภาพสร้างคุณค่าในการปฏิบัติ เพื่อมุ่งไปสู่คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐรวมถึงสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในสถานที่ปฏิบัติงานต้องมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการปฏิบัติงานทำให้เกิดความสุข โดยจะส่งผลที่ดีทั้งตัวบุคคลและองค์กรจากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว จึงเป็นที่มาของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เพื่อแสวงหาปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อการบริการงานภาครัฐได้อย่างมีคุณภาพสูงสุดอันจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดบริการสาธารณะและการบริการตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

ทั้งนี้ จากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำแนวคิดคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของ บุญแสง ชีระภัก (2553) เป็นตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย 1) ด้านค่าตอบแทนที่เหมาะสมและเพียงพอ 2) ด้านผลประโยชน์เกื้อกูล 3) ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ 4) ด้านความมั่นคงในงาน 5) ด้านเสรีภาพในการร่วมเจรจาต่อรอง 6) ด้านพัฒนาการและการเจริญเติบโต 7) ด้านบูรณาการสังคม 8) ด้านการมีส่วนร่วมในองค์กร 9) ด้านประชาธิปไตยในการทำงาน และ 10) ด้านเวลาว่างของชีวิต ส่วนของตัวแปรตามแนวคิดคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2562) มาศึกษาประกอบด้วย คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการนำองค์กร 2) ด้านการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ 3) ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล 6) ด้านการจัดการกระบวนการ และ 7) ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ข้าราชการและพนักงานประจำของเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม จำนวนทั้งหมด 108 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

- 2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงาน 10 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านค่าตอบแทนที่เหมาะสมและเพียงพอ 2) ด้านผลประโยชน์เกื้อกูล 3) ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ 4) ด้านความมั่นคงในงาน 5) ด้านเสรีภาพในการร่วมเจรจาต่อรอง 6) ด้านพัฒนาการและการเจริญเติบโต 7) ด้านบูรณาการสังคม 8) ด้านการมีส่วนร่วมในองค์กร 9) ด้านประชาธิปไตยในการทำงาน และ 10) ด้านเวลาว่างของชีวิต

- 2.2) ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการนำองค์กร 2) ด้านการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ 3) ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล 6) ด้านการจัดการกระบวนการ และ 7) ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ

ขอบเขตด้านพื้นที่และด้านระยะเวลา

1. พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา คือ เทศบาลตำบลโพธิ์มะเดื่อ จังหวัดนครปฐม
2. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ ธันวาคม 2564 – เมษายน 2565

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการในการปฏิบัติงานของบุคลากร และส่วนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

ผู้วิจัยใช้ Likert's scale เป็นมาตรวัด มีเกณฑ์การให้คะแนน แบ่งออกเป็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2542, 56) เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่ แล้วจะใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างแบ่งระดับของปัจจัย ออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับน้อย ระดับปานกลาง ระดับมาก

2. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ดำเนินการโดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน เพื่อทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของคำถามในแต่ละข้อว่าตรงตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้างหรือไม่ หลังจากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุง โดยมีค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.97 ซึ่งผ่านเกณฑ์การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาในระดับ 0.5 ขึ้นไป

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่น โดยผู้ศึกษาจะนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับบุคคลที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และนำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นเป็นรายข้อและใช้วิธีการหาความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Method) ใช้สูตร Pearson's

Product Moment Correlation Coefficient และหาค่าความเชื่อมั่นรวมโดยใช้วิธีการของ Combrash โดยมี การปรับปรุงแบบสอบถามสำหรับ คำถามข้อ ที่มีค่า Item Total Correlation ต่ำเรียบร้อยแล้ว ซึ่งผลการวิเคราะห์ทำให้ได้แบบสอบถามรวมสัมประสิทธิ์อัลฟา .903

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัย

3.2 นำหนังสือขออนุญาตไปยื่นต่อ นายกเทศมนตรีตำบลโพธิ์มะเดื่อ

3.3 ทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) ซึ่งใช้ทดสอบระหว่างตัวแปรต้นทุกตัวกับตัวแปรตาม โดยผู้วิจัยได้กำหนดระดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2552, 85)

4.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.71 – 1.00 หมายถึง ตัวต้นและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กันมาก

4.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.31 – 0.70 หมายถึง ตัวแปรต้นและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กันปานกลาง

4.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.00 – 0.30 หมายถึง ตัวแปรต้นและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กันน้อย สำหรับค่านี้สำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้กำหนดไว้ที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า บุคลากรทั้งหมดของเทศบาลตำบลโพธิ์มะเดื่อ จังหวัดนครปฐม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 58.3) มีช่วงอายุ 36 – 45 ปี (ร้อยละ 37) มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 49.1) มีรายได้

เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 15,001 บาท (ร้อยละ 38.9) ปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 33.3) และมีอายุงานอยู่ที่ 2 – 5 (ร้อยละ 46.3)

2. ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงาน พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.59$, S.D. = .617) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ ($\bar{x} = 3.86$, S.D. = .519) รองลงมา คือ ด้านประชาธิปไตยในการทำงาน ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = .527) ด้านความมั่นคงในงาน ($\bar{x} = 3.74$, S.D. = .527) ด้านบูรณาการสังคม ($\bar{x} = 3.73$, S.D. = .496) ด้านพัฒนาการและเจริญเติบโต ($\bar{x} = 3.66$, S.D. = .503) ด้านเสรีภาพในการร่วมเจรจาต่อรอง ($\bar{x} = 3.58$, S.D. = .625) ด้านการมีส่วนร่วมในองค์กร ($\bar{x} = 3.56$, S.D. = .611) ด้านเวลาว่างของชีวิต ($\bar{x} = 3.51$, S.D. = .585) ด้านค่าตอบแทนที่เหมาะสมและเพียงพอ ($\bar{x} = 3.37$, S.D. = .782) และด้านผลประโยชน์เกื้อกูล ($\bar{x} = 3.09$, S.D. = .802) ตามลำดับ

3. ปัจจัยด้านคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.60$, S.D. = .517) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($\bar{x} = 3.89$, S.D. = .575) รองลงมา คือ ด้านการจัดการกระบวนการ ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = .509) ด้านการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ($\bar{x} = 3.74$, S.D. = .367) ด้านการนำองค์กร ($\bar{x} = 3.72$, S.D. = .468) ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ($\bar{x} = 3.64$, S.D. = .520) ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ ด้านการวัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ($\bar{x} = 3.37$, S.D. = .514) ตามลำดับ

4. ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ของเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม มีความเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและมีความเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 1 แสดงตัวแปรที่มีประสิทธิภาพเข้าสมการพยากรณ์หรืออธิบายคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	R ² change	F
X_9	.440	.663	.440	77.023***
X_9X_6	.472	.687	.032	5.874*
$X_9X_6X_2$	.494	.703	.022	4.242*

* P < .05 *** P < .001

จากตารางที่ 1 พบว่า ตัวแปรที่มีประสิทธิภาพเข้าสมการพยากรณ์หรืออธิบายปัจจัยที่ส่งผล

ต่อคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม มี 3 ตัวแปร ได้แก่

ด้านประชาธิปไตยในการทำงาน (X_9) ด้านพัฒนาการและการเจริญเติบโต (X_6) และด้านผลประโยชน์เกื้อกูล (X_2) โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างกลุ่มตัวแปรพยากรณ์ทั้งหมดสามตัวแปร กับคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับปานกลาง ($R = .494$) แสดงว่าตัวแปรทั้ง 3 ตัวดังกล่าวข้างต้น มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของเทศบาลตำบล

โพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม และสามารถร่วมกันอธิบายพยากรณ์ความแปรปรวนของคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม ได้ร้อยละ 70.3 ($R^2 = .703$) และมีค่า Sig. F change = .010 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ .05 ที่กำหนดในการทดสอบ แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างชุดตัวแปรพยากรณ์ และตัวแปรตามเกิดขึ้นจริงในกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 2 แสดงรูปแบบสมการพยากรณ์และตัวแปรที่มีผลต่อระดับคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม

ตัวแปรพยากรณ์	β	Std.Error	Beta	t
ค่าคงที่ (Constant)	1.892	.214		8.562***
ด้านประชาธิปไตยในการทำงาน (X_9)	.327	.047	.563	6.961***
ด้านพัฒนาการและการเจริญเติบโต (X_6)	.129	.054	.191	2.367*
ด้านผลประโยชน์เกื้อกูล (X_2)	.063	.031	.151	2.060*

$R = .494$ $R^2 = .70.3$ $Adj. R^2 = .479$ * $P < .05$, ** $P < 0.01$ *** $P < .001$

จากตารางที่ 2 พบว่า ด้านประชาธิปไตยในการทำงาน ($\beta = .327$, $t = 6.961$) ด้านพัฒนาการและการเจริญเติบโต ($\beta = .129$, $t = 2.367$) และด้านผลประโยชน์เกื้อกูล ($\beta = .063$, $t = 2.060$) ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม โดยใช้คะแนนดิบสามารถเขียนได้ดังนี้

$$\text{Unstandardized } \hat{Y} = 1.892 + 0.327X_9 + 0.129X_6 + 0.063X_2$$

จากสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบสามารถอธิบายความหมายได้ว่า ถ้าตัวแปรด้านประชาธิปไตยในการทำงาน ด้านพัฒนาการและการเติบโต และด้านผลประโยชน์เกื้อกูล มีหน่วยเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ระดับคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม เพิ่มขึ้น .327, .129, .063 หน่วย ตามลำดับโดยให้ตัวแปรอื่น ๆ มีค่าคงที่

สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม โดยใช้คะแนนมาตรฐานสามารถเขียนได้ ดังนี้

$$\text{Standardized } \hat{Y} = .563X_9 + .191X_6 + .151X_2$$

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม ได้แก่ ปัจจัยด้านประชาธิปไตยในการทำงาน ปัจจัยด้านพัฒนาการ และการเจริญเติบโต และปัจจัยด้านผลประโยชน์เกื้อกูล ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ร้อยละ 70.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. อภิปรายผลการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ คือ ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานมีผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม โดยผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ตัวแปรที่จะพยากรณ์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม มี 3 ตัวแปร คือ 1) ด้านประชาธิปไตยในการทำงาน 2) ด้านพัฒนาการและการเจริญเติบโต 3) ด้านผลประโยชน์เกื้อกูล ตัวแปรทั้ง 3 ตัวนี้ สามารถร่วมกันอธิบายพยากรณ์ความแปรปรวนของคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม ได้ร้อยละ 70.3 ทั้งนี้ จึงอธิบายได้ว่าสาเหตุที่ปัจจัย 3 ตัวแปรที่ได้กล่าวมาข้างต้น ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ดังนี้

ตัวแปรที่ 1 ด้านประชาธิปไตยในการทำงาน เนื่องจากเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกคนภายในองค์กร มีการกำหนดนโยบายที่มีความชัดเจนในการเสริมสร้างประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากร เช่น การแบ่งงาน

กันทำอย่างเหมาะสมของตำแหน่งงาน มีการกระจายอำนาจให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ และประเมินวัดผลการประพฤติดนเป็นข้าราชการที่ดี เพื่อส่งผลให้มีหลักการบริหารที่ดีและนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราพร เจริญสมบูรณ์นิติ (2558) ศึกษาอิทธิพลของการรับรู้ความยุติธรรมในองค์กร การรับรู้บรรยากาศขององค์กรและพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรโดยมีคุณภาพชีวิตการทำงานเป็นตัวแปรสื่อ พบว่า พนักงานมีพฤติกรรมที่สนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์กรซึ่งพนักงานทำด้วยความสมัครใจ โดยไม่ได้ตระหนักถึงผลตอบแทนโดยตรง และเป็นพฤติกรรมที่พนักงานไม่ได้ถูกบังคับให้ปฏิบัติโดยบทบาทหน้าที่ภายในองค์กร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิมล สุริยวงศ์ (2554) ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความยุติธรรมในองค์กร ความผูกพันต่อองค์กร และการรับรู้พฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานโดยหัวหน้างาน พบว่า การรับรู้ความยุติธรรมในองค์กรด้านกระบวนการกับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้านระหว่างบุคคลกับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร

ตัวแปรที่ 2 ด้านพัฒนาการและการเจริญเติบโต เนื่องจากเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ มีการกำกับติดตามผลการดำเนินงานและประเมินผลงานของบุคลากรทุก 3 เดือน เพื่อการเจริญเติบโตในหน้าที่ตำแหน่งของงานรวมทั้งมีการสนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะทำให้บุคลากรสามารถทำหน้าที่ได้โดยใช้ศักยภาพที่มีอยู่อย่างเต็มที่และมีความเชื่อมั่นในตนเองซึ่งสอดคล้องกับ บุญส่ง สิละชาต (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการในการพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ คณะแพทยศาสตรมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งมีความต้องการในด้านการพัฒนาอยู่ในระดับมาก หน่วยงานมีการ

ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนางานของตนเองอย่างเสมอ รวมทั้งเมื่อมีการปฏิบัติงานจะมีการให้คำปรึกษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติงานและยังมีการมอบหมายงานพิเศษเพื่อให้ปฏิบัติงานในรูปแบบใหม่ ๆ และสอดคล้องกับ อนุชาติ ปยนราวิชญ์ (2558) ที่ศึกษาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กับประสิทธิภาพองค์กรพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กับประสิทธิภาพองค์กรของสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านกิจกรรมการพัฒนา ด้านกิจกรรมการฝึกอบรม และด้านกิจกรรมการพัฒนาระดับสูง

ตัวแปรที่ 3 ด้านผลประโยชน์เกื้อกูล เนื่องจากเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ มีการจัดทำเกียรติบัตรหรือโล่เกียรตินิยมให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานและประพฤติดี เป็นอย่างดีในทุก ๆ ปี จากการประเมินผลงานของผู้บังคับบัญชา เช่น บุคลากรส่งผลการปฏิบัติงานตรงตามเวลาที่กำหนดทุกครั้ง บุคลากรแต่งกายตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด บุคลากรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและช่วยเหลือเกื้อกูลกับเพื่อนร่วมงาน เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ตัวบุคลากรมีแรงจูงใจ มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานรวมทั้งสามารถสร้างผลงานให้ออกมามีประสิทธิภาพ และจะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ตรงตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นลพรรณ บุญฤทธิ์ (2558) ที่ศึกษาปัจจัยอิทธิพลและปัจจัยแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านค่าจ้างและผลตอบแทน และด้านผลประโยชน์เกื้อกูล มีเงินเดือนที่ได้รับเหมาะสมกับหน้าที่และด้านความรับผิดชอบ มีการจัดระบบสวัสดิการและเงินตอบแทนอื่น ๆ เช่น ค่าเดินทางไปราชการ ค่าตอบแทนการทำงานนอกเวลา เป็นต้น และการปรับปรุงระบบการจัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้กับบุคลากรอย่างเหมาะสม

ดังนั้น ตัวแปรทั้ง 3 ตัวข้างต้น เทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ จังหวัดนครปฐม สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 เทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อควรพิจารณาการกำหนดนโยบายในการส่งเสริมสวัสดิการหรือผลประโยชน์เกื้อกูลที่นอกเหนือจากค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน เพื่อตอบสนองการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ สร้างแรงจูงใจให้มีการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรภายในองค์กร เช่น มีนโยบายในการตั้งงบประมาณสนับสนุนค่าเช่าบ้าน มีเงินรางวัลประจำปีของเทศบาลจัดสรรให้กับข้าราชการ เพื่อเป็นแรงจูงใจในการพัฒนาการปฏิบัติงาน เป็นต้น

1.2 เทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อควรติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากร และมีการวัดประเมินผลลัพธ์จากการปฏิบัติงานที่องค์กรดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาขององค์กรให้รับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างสมดุล

1.3 เทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อควรสำรวจความต้องการที่แท้จริงของประชาชนด้วยเครื่องมือและช่องทางที่หลากหลาย เพื่อให้มั่นใจว่าผลที่ได้มาสังเคราะห์เป็นแผนการให้บริหารของเทศบาล และนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยตอบสนองการให้บริการที่ซับซ้อนมากขึ้น พร้อมทั้งสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อประชาชนผู้รับบริการจากเทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อทุกคน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการเปลี่ยนกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาในองค์กรที่มีบริบทใกล้เคียงกัน เช่น เทศบาลตำบลบ่อพลับ เทศบาลตำบลดอนยายหอม และเทศบาลตำบลอื่น ๆ ซึ่งอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน

2.2 ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ได้แก่ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารยุคประเทศไทย 4.0 แนวทางการพัฒนาทักษะการรู้ดิจิทัล การบริหารองค์กรภาครัฐในโลกอนาคตยุค 5G เป็นต้น

2.3 ควรมีการศึกษาด้วยวิธีการเชิงคุณภาพควบคู่ไปกับเชิงปริมาณ คือ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกควบคู่กับแบบสอบถาม ซึ่งจะช่วยให้การวิเคราะห์ข้อมูลชัดเจนและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

องค์ความรู้ทางวิชาการที่ได้จากการศึกษา

ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ได้แก่

ปัจจัยแรก ด้านประชาธิปไตยในการทำงาน โดย ผู้บังคับบัญชาควรปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในองค์กรอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม เช่น เปิดโอกาสให้บุคลากรร่วมแสดงความคิดเห็นในการกำหนดนโยบายขององค์กร เน้นการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและจริยธรรม ตลอดจนหลักแนวทางในวิชาชีพของตนมุ่งประโยชน์ของประชาชน

เอกสารอ้างอิง

- นลพรรณ บุญฤทธิ์. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสาธารณะ วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2542). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญแสง ชีระภากร. (2553). การปรับปรุงคุณภาพชีวิตการทำงาน. จุลสารพัฒนาข้าราชการพลเรือน, 33(1), 5-12.
- บุญส่ง ลีละชาติ. (2559). ความต้องการในการพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครองสำหรับนักบริหาร คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปวันรัตน์ ตนานนท์. (2550). คุณภาพชีวิตการทำงานของเจ้าหน้าที่ศาลยุติธรรมในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วราพร เจริญสมบูรณ์นิติ. (2558). อิทธิพลของการรับรู้ความยุติธรรมในองค์กร การรับรู้บรรยากาศขององค์กร และพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร โดยมีคุณภาพชีวิตการทำงานเป็นตัวแปรสื่อ. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 9(1), 158-167.

สังคม ประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการสนับสนุนผลักดันให้ภารกิจหลักขององค์กรบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

ปัจจัยที่สอง ด้านพัฒนาการและการเจริญเติบโต โดยมุ่งเน้นการติดตามผลการพัฒนาบุคลากรหรือมีช่องทางในการพัฒนาบุคลากรในรูปแบบอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น การอบรมออนไลน์ เพื่อให้บุคลากรพัฒนาตนเองได้หลากหลายมากยิ่งขึ้น การให้โอกาสบุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ และการนำความคิดไปปฏิบัติเพื่อปรับปรุงองค์กร

ปัจจัยที่สาม ด้านผลประโยชน์เกื้อกูล มีการจัดสวัสดิการผลประโยชน์เกื้อกูลอื่น ๆ เช่น มีอาหารกลางวันจัดไว้ให้สำหรับข้าราชการและบุคลากร มีการจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานในวันสำคัญต่าง ๆ เพื่อเป็นค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ และสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ หากองค์กรสามารถพัฒนาตามแนวทางดังกล่าวได้แล้ว เชื่อได้ว่าจะส่งเสริมให้คุณภาพการบริหารงานภาครัฐเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย

- สายชล คงทิม. (2562). **ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน.** วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกริก.
- สุรศักดิ์ ชะมารัมย์. (2554). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ใน การบริหารจัดการของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.** วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุวิมล สุริยวงศ์. (2554). **ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความยุติธรรมภายในองค์กร ความผูกพันต่อองค์กร และการรับรู้พฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานโดยหัวหน้างาน: กรณีศึกษาบริษัทโทรคมนาคมแห่งหนึ่ง.** การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2562). **เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. 2562.** กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- อนุชาติ ปยนราวิชญ. (2558). **การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กับประสิทธิผลองค์กรของสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก.

ข้อกำหนดการเขียนต้นฉบับใน “วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี”

คำแนะนำการเขียนต้นฉบับ

“วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี” กำหนดออกเป็น ราย 6 เดือน (มกราคม-มิถุนายน และกรกฎาคม-ธันวาคม) วัตถุประสงค์เพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่บทความทางวิชาการ ได้แก่ บทความวิจัย (research article) บทความวิชาการปริทรรศน์ (review article) บทความวิจัยสื่อสารอย่างสั้น (short communication) และบทความวิชาการ ให้แก่ครู อาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย และนักศึกษาทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และแนวคิดระหว่างนักวิจัย นักวิชาการ และผู้สนใจ

ผลงานทางวิชาการจะต้องไม่เคยลงพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์อื่น

กำหนดการรับพิจารณาบทความ

1. กำหนดระยะเวลาส่งต้นฉบับ
 - 1.1 ฉบับที่ 1 ส่งบทความระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน
 - 1.2 ฉบับที่ 2 ส่งบทความระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน
2. บทความ เปิดรับจากบุคคลภายใน และบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี โดยผู้สมัครต้องชำระค่าธรรมเนียมในการลงวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี บทความละ 3,500 บาท
3. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จะรับพิจารณาบทความต่อเมื่อผู้สมัครได้ชำระค่าธรรมเนียมในการลงวารสารวิชาการฯ ให้แก่มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เป็นที่เรียบร้อยแล้วเท่านั้น
4. ในกรณีที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาบทความแล้ว แต่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด เจ้าของบทความต้องรับผิดชอบในการจ่ายค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิ เงินค่าธรรมเนียมในการสมัครลงวารสารวิชาการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จะไม่คืนให้แก่ผู้สมัคร

หมายเหตุ การโอนเงิน ให้โอนเข้าบัญชีธนาคารกรุงไทย สาขากาญจนบุรี ชื่อบัญชี “วารสารวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี” เลขที่ 713-0-63225-9 พร้อมส่งหลักฐานการโอนเงินไปยัง สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี 70 หมู่ที่ 4 ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี 71190 หรือทางโทรสารหมายเลข 0 3453 4030 และโทรสอบถามที่หมายเลข 0 3453 4030

การเตรียมต้นฉบับ (ท่านสามารถดาวน์โหลดรูปแบบการเขียนบทความได้ที่ www.kru.ac.th/journal/)

มหาวิทยาลัยได้กำหนดรูปแบบการเขียนบทความที่จะลงวารสารวิชาการของมหาวิทยาลัย ดังนี้

1. การจัดเค้าโครงหน้ากระดาษ ขนาด A4 จำนวนไม่เกิน 10 หน้า
2. กรอบของข้อความหน้ากระดาษ ระยะของหน้ากระดาษในแต่ละหน้ากำหนดดังนี้
 - ระยะขอบบน 1.25 นิ้ว , ระยะขอบล่าง 1.0 นิ้ว
 - ระยะขอบซ้าย 1.25 นิ้ว , ระยะขอบขวา 1.0 นิ้ว
3. การใช้แบบตัวอักษรและการจัดหน้า มีรายละเอียดดังนี้
 - 3.1 ตัวอักษรใช้แบบ TH Sarabun PSK เท่านั้นตลอดทั้งบทความ
 - 3.2 หมายเลขหน้า อยู่ด้านขวาล่าง
 - 3.3 การย่อหน้า ส่วนปก (บทคัดย่อ, Abstract) ย่อ 7 ตัวอักษร พิมพ์ตัวที่ 8 ส่วนเนื้อหา ย่อ 4 ตัวอักษร พิมพ์ตัวที่ 5
4. รายละเอียดต่าง ๆ ของบทความกำหนดดังนี้
 - 4.1 ชื่อเรื่อง (Title)
 - ภาษาไทย กำหนดขีดขอบซ้าย ขนาด 18 พอยต์, ตัวหนา
 - ภาษาอังกฤษ (ตัวพิมพ์ใหญ่) กำหนดขีดขอบซ้าย ขนาด 18 พอยต์, ตัวหนา
 - 4.2 ชื่อผู้นิพนธ์ (Author)
 - ชื่อผู้นิพนธ์ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ กำหนดขีดขอบซ้าย, ขนาด 14 พอยต์, ตัวธรรมดา
 - ชื่อหน่วยงานของผู้นิพนธ์ทุกลำดับ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ กำหนดขีดขอบซ้าย, ขนาด 14 พอยต์, ตัวธรรมดา

เช่น นักศึกษาระดับ.....สาขา.....มหาวิทยาลัย.....หรือ

อาจารย์.....สาขา.....มหาวิทยาลัย.....
 - 4.3 บทคัดย่อ (Abstract)
 - 1) บทคัดย่อ และ Abstract กำหนดวางไว้ขีดซ้าย, ขนาด 14 พอยต์, ตัวหนา
 - 2) เนื้อความของบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (Abstract) บรรทัดแรกจัดย่อหน้า โดยเว้นระยะจากขอบซ้าย 0.50 นิ้ว ขนาด 14 พอยต์, ตัวธรรมดา และบรรทัดต่อไปกำหนดขีดซ้าย
 - 4.4 คำสำคัญ (Keyword) ระบุภาษาไทย ขนาดตัวอักษร 14 พอยต์, ตัวหนา ขีดขอบซ้าย เลือกใช้คำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับบทความ

5. เนื้อหา

5.1 รายงานการวิจัย ส่วนของเนื้อหาทั้งหมด ควรประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

- 1) บทนำ
- 2) วัตถุประสงค์
- 3) ขอบเขตของการวิจัย
- 4) วิธีดำเนินการวิจัย
 - การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - การวิเคราะห์ข้อมูล
- 5) ผลการวิจัย
- 6) สรุปและอภิปรายผล
- 7) ข้อเสนอแนะ
- 8) เอกสารอ้างอิง

5.2 บทความวิชาการ ควรประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

- 1) บทนำ
- 2) สารประเด็นต่าง ๆ
- 3) สรุปผลและอภิปรายผล
- 4) เอกสารอ้างอิง

ชื่อหัวข้อ กำหนดขีดซ้าย ขนาด 14 พอยต์, ตัวหนา

ส่วนของเนื้อความ กำหนดขีดซ้าย ขนาด 14 พอยต์, ตัวธรรมดา แบ่งเป็น 2 คอลัมน์ (ระยะห่างระหว่างคอลัมน์ 0.75 ซม. หรือ 0.3 นิ้ว)

6. ภาพประกอบ เช่น ภาพถ่าย แผนภูมิ ตารางภาพจะต้องชัดเจน (ถ้าเป็นตารางใหญ่พิมพ์แบบเต็มขอบ) แสดงเนื้อหาสำคัญของเรื่อง ภาพถ่ายควรเป็นภาพขาว – ดำ มีคำอธิบายภาพประกอบ
7. เอกสารอ้างอิง/References
เรียงลำดับชื่อผู้แต่งจาก ก-ฮ ตามลำดับ (ในกรณีที่เอกสารอ้างอิงเป็นภาษาไทย) แล้วตามด้วยนามสกุลผู้แต่งจาก A-Z (ในกรณีที่เอกสารอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษ)

หมายเหตุ นักศึกษาที่ส่งบทความวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ หรือวารสารนิพนธ์ จะต้องมีการรับรองจากประธาน หรือกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์หลักให้พิจารณาลงพิมพ์เผยแพร่

การส่งต้นฉบับ

โปรดสมัครส่งบทความเพื่อการพิจารณาลงตีพิมพ์เผยแพร่ใน “วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี” ในระบบ <https://www.kru.ac.th/journal/> พร้อมทั้งจัดส่งสำเนาไฟล์ต้นฉบับแนบมา 1 ชุด และใบสำคัญการโอนเงินค่าธรรมเนียมในการลงวารสารวิชาการ ส่งมาตามที่อยู่ด้านล่างนี้

กองบรรณาธิการวารสารวิชาการ

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

เลขที่ 70 หมู่ 4 ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง

จังหวัดกาญจนบุรี 71190

(โทรศัพท์ 034 534 030, 0-3453-4059-60 ต่อ 211 , 213 โทรสาร 034 534 030)

ออนไลน์ : www.kru.ac.th/journal/

อีเมลล์ : krujournal@hotmail.com

ผลงานของท่านจะได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิตรงในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า 3 ท่าน หากบทความที่ได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิไม่เป็นเอกฉันท์ ฝ่ายจัดทำวารสารจะดำเนินการจัดส่งบทความให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี ถ้ามีส่วนที่ต้องปรับปรุงแก้ไขกองบรรณาธิการจะแจ้งให้ท่านทราบเพื่อการปรับปรุงแก้ไข เมื่อผู้เขียนได้แก้ไขความถูกต้องของบทความตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วบทความจะต้องผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากกองบรรณาธิการแล้วเท่านั้นจึงจะนำมาตีพิมพ์ในวารสาร หลังการจัดพิมพ์แล้วเสร็จ ท่านจะได้รับวารสารจำนวน 1 ฉบับ

1.25 นิ้ว

ตัวอย่างการจัดรูปแบบบทความวิจัย

ชื่อเรื่องภาษาไทย TH Sarabun PSK ขนาด 18 จัดชิดขอบซ้าย ตัวหนา

ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ TH Sarabun PSK ขนาด 18 จัดชิดขอบซ้าย ตัวหนา

ชื่อผู้เขียนภาษาไทย จินดา พรหมโชติ¹⁾,²⁾,³⁾

นักศึกษา ¹นักศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี,

หรือ อาจารย์ ²⁾คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี,

³⁾สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 3 (เชียงใหม่) กระทรวงอุตสาหกรรม

ชื่อผู้เขียนภาษาอังกฤษ Jinda Prommachod¹⁾,²⁾,³⁾

¹⁾Master Student Science Education. Faculty of Science and Technology.
Kanchanaburi Rajabhat University,

²⁾Faculty of Science and Technology, Kanchanaburi Rajabhat University,

³⁾Office of Primary Industries and Mines, Region 3 (Chiang Mai), Ministry of Industry.

1.25 นิ้ว

1 นิ้ว

บทคัดย่อ(TH Sarabun PSK ขนาด 14 หน้า)

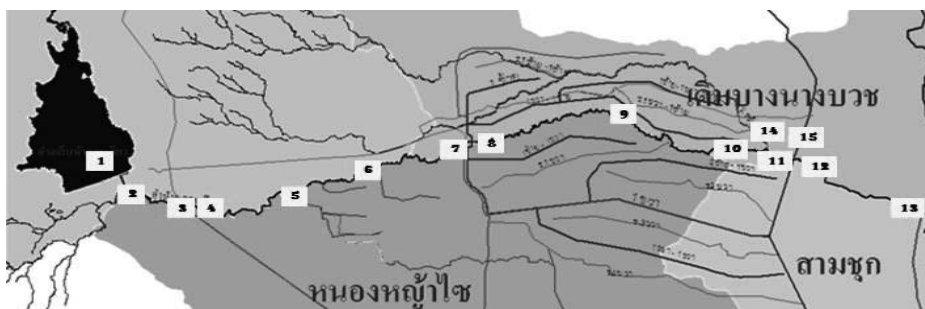
๒๐ 7 ตัวอย่าง การปิดกั้นการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้

คำสำคัญ : กกกกกก กกกกกกกกกกกก กกกกกกกกกกกกกก

1 นิ้ว

[illegible]

บทนำ

[illegible][illegible]

ภาพที่ 1 แสดงจุดเก็บตัวอย่างน้ำของลำห้วยกระเสียว

ตารางที่ 1 แสดงตำแหน่งและลักษณะจุดเก็บตัวอย่าง

ที่	ชื่อ จุดเก็บ	พิกัดจุดเก็บตัวอย่าง		ลักษณะบริเวณ
		ละติจูด	ลองจิจูด	

วิธีดำเนินการวิจัย

ย่อ 4 ตัวอักษร-การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม 0.3"

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

ผลการวิจัย

ย่อ 4 ตัวอักษร-การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม 0.3"

ผลการวิจัย

ย่อ 4 ตัวอักษร-การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ย่อ 4 ตัวอักษร-การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

ข้อเสนอแนะ

ย่อ 4 ตัวอักษร-การวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

ข้อเสนอแนะ

ย่อ 4 ตัวอักษร-การวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

เอกสารอ้างอิง

กองจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

พ.ศ. 2535 กฎ ประกาศ และระเบียบที่เกี่ยวข้องด้านการควบคุมมลพิษ เรื่อง กำหนดมาตรฐาน

คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน. ค้นเมื่อ กรกฎาคม 29, 2553, จาก <http://www.reo05monre.com>

[/.../water_quality_standard_narmpiwadin.htm](http://www.reo05monre.com/.../water_quality_standard_narmpiwadin.htm)

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ. (2537). กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ใน พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: ฝ่ายพัฒนาสื่อ กองส่งเสริมและเผยแพร่.

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษากระเสียว. (2555). ฝ่ายจัดสรรน้ำและปรับปรุงระบบชลประทาน.

ค้นเมื่อ กุมภาพันธ์ 11, 2555, จาก <http://www.Krasaew.co.th>.

American Public Health Association, American Water Works Association, & Water Environment

Federation. (2005). **Standard methods for the examination of water and wastewater**

(21st ed.). American Public Health Association. Washington.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความประจำปี

1	รองศาสตราจารย์ ดร.กรณีย์พล	วิศวกรรมกล	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
2	รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติรัตน์	แสงเลิศอุทัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
3	รองศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ	เอี่ยมสะอาด	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
4	รองศาสตราจารย์ ดร.วาณี	ชัยวัฒนสิน	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
5	รองศาสตราจารย์ ดร.พินิดา	จงสุขสมสกุล	มหาวิทยาลัยนเรศวร
6	รองศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรนภา	พรหมมา	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
7	รองศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ	สุขกลี	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
8	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธันยาภรณ์	โพธิกาวิณ	วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
9	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดาราวรรณ	ญาณะนันท์	มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
10	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนิดา	ตรีสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
11	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขุภาพร	โพคัยสวรรค	มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
12	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรณิษฐมาศ	เอ่งฉ้วน	มหาวิทยาลัยมหิดล
13	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิวันท์	โอบสูงเนิน	มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ
14	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี	ทองคำพานิช	มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตสุพรรณบุรี
15	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษา	พัตเกตุ	มหาวิทยาลัยนเรศวร
16	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิตยา	เรืองมาก	มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
17	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริยัน	สมพงษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
18	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนานันท์	สมาธิโต	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
19	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำเริญ	คังคะศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
20	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประกายกาวิล	ศรีจินดา	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
21	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนต์	อินทวงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
22	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรพงศ์	เกิดลาภี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
23	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรฉัตร	สุปัญญา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
24	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลวรรณ	วรรณธนะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
25	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุณิสา	โพธิ์พรม	มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
26	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พื่อน	เปรมพันธุ์	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
27	ดร.จิรัชมา	วิเชียรปัญญา	มหาวิทยาลัยรังสิต
28	ดร.สิตางค์	เจริญวงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
29	ดร.วรฤทัย	ชูเกียรติ	มหาวิทยาลัยศิลปากร

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Journal of Kanchanaburi Rajabhat University

ความเป็นมา

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เป็นวารสารทางวิชาการ เริ่มออกฉบับแรก เมื่อปี พ.ศ. 2555 โดยอยู่ในความรับผิดชอบของบัณฑิตวิทยาลัย ต่อมาปี พ.ศ. 2556 ได้โอนมาให้สถาบันวิจัยและพัฒนา เป็นผู้รับผิดชอบ ดำเนินการจนกระทั่งวารสารมีอายุครบ 3 ปี จึงส่งเข้ารับประเมินคุณภาพวารสารวิชาการ รอบที่ 3 (พ.ศ. 2558-2562) ผลการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ได้รับการรับรองคุณภาพจัดอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่มที่ 2 ของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai-Journal Citation Index Centre (TCI)) ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2563 ได้รับการรับรองคุณภาพจัดอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่มที่ 2 สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นระยะเวลา 4 ปี ตั้งแต่ปี 2563-2567

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่และส่งเสริมการนำผลการวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ไปใช้ในการพัฒนาสังคมและประเทศ
2. เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมบทความทางวิชาการที่น่าสนใจและมีคุณค่าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
3. เพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ทางวิชาการระหว่างคณาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ และบุคคลทั่วไป

นโยบาย

บทความที่เสนอตีพิมพ์ต้องเป็นบทความที่มีคุณค่าทางวิชาการเป็นบทความที่เสนอถึงความคิดหรือหลักการใหม่ที่เป็นไปได้และมีทฤษฎีประกอบสนับสนุนอย่างเพียงพอ หรือเป็นบทความทางวิชาการที่น่าสนใจ มีประโยชน์ต่อคณาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ และบุคคลทั่วไป โดยผู้เขียนเป็นผู้รวบรวมและเรียบเรียง

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน และฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม

การเผยแพร่ มอบให้ห้องสมุดสถาบันการศึกษาและหน่วยงานของรัฐ และทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

สถานที่ติดต่อ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
70 ม. 4 ถ.กาญจนบุรี-ไทรโยค ต.หนองบัว อ.เมือง จ.กาญจนบุรี 71190
โทรศัพท์ 0-3453-4030, 0-3453-4059-60 ต่อ 211, 213 โทรสาร 0-3453-4030
สมัครออนไลน์ที่ <http://kru.ac.th/journal/>

บทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสารเป็นความคิดเห็นของผู้เขียน กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป

จัดพิมพ์โดย ร้านราชการ 39/6 ซอยโรงน้ำแข็ง ถ.แสงชูโต ต.บ้านใต้ อ.เมือง จ.กาญจนบุรี 71000
RAJAKAN 081-941-2356

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Journal of Kanchanaburi Rajabhat University

ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2566 ISSN 2286-7589 (Print) ISSN 2985-2994 (Online)

บทความวิชาการ

ประเพณีจุลลทิน “เส้นใยแห่งศรัทธา” ชุมชนพุดะเคียน ตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี.....3
พระครูสุทธิสารโสภิต

บทความวิจัย

การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....14
ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ร่วมกับเทคนิคการอภิปรายกลุ่มย่อย
ปวีณา หนูอ่อน ศศิวรรณ สุวรรณกิตติ และจิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้สื่อการเรียนรู้.....26
เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
ชนกฤต มิตรสงเคราะห์ สุภาพงษ์ สุขชานา กรณ์ยพล วิวรรณมงคล และดวงกมล นิลวงษ์
การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน.....39
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท
ภูติศ พันธ์แสน
ภาวะการมีรายได้ระหว่างเรียนที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพวิทยาศาสตร์การกีฬา49
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตลำปาง
ยุทธการ ขาววรรณ กนต์พิชญ์ ศักดิ์สวัสดิ์ รัชต์ ตะนาวศรี ยุทธพงษ์ เรืองจันทร์ และเบญจทิศา สุรัสวดีพิศาล
สมรรถภาพทางกายของนักเรียนโรงเรียนในเขตพื้นที่บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.....60
พงศ์ชา บุตรนาค ชิตพิงค์ สุกใส ธนวัฒน์ ชลานนท์ และวัชรพล เคนศรี
สมรรถภาพทางกายของนักกีฬาเป็นเลิศระดับจังหวัด.....70
จิตติ ชนะฤทธิ์ชัย กฤตนันท์ หัสดีเสวี ธนาธิปไตย ทองสมจิตต์ วัชรพล เคนศรี อานนท์ วันลา อำนาจโชค รินเรือง
และดารณี ลิขิตวรศักดิ์
สมรรถนะสำหรับนักกีฬารักบี้ฟุตบอลทีมชาติไทย ของสมาคมกีฬารักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์.....80
ขวัญฤทัย ปากดี พิชัย ทองคำพานิช และเพิ่มพร บุญพวงษ์
การนำมาใช้ของการตลาดอินฟลูเอนเซอร์ผ่านโซเชียลมีเดีย: กรอบแนวความคิด.....94
เกศรา สุพรศิลป์ชัย
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แม่และเด็กของแบรนด์อองฟองต์ (Enfant) ผ่านช่องทางออนไลน์.....103
พรรณณา เพชรศักดิ์วงศ์ จักรวรรณ จันทร์รัตน์ และโสภิตา วระนิล
โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ในประเทศไทย116
อรรถนิธิยา ชาญชัยรัตน์ และปัญญพร จันทะวงษ์
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี.....129
กมลชนก พิษณุรัตมีมาน อนัญญา ประดิษฐ์ปรีชา และปกกมล เหล่ารักษาวงษ์
ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของเทศบาลตำบลโพธิ์มะเดื่อ จังหวัดนครปฐม.....141
บรรพต กิตติสุนทร และสมยศ สืบจากดี